

AFDELING KNIP & PLAK
(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier IX

Map 2

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

14 maart 1973-6 juli 1973



www.MinisterieVanPropaganda.org



Amsterdam in teken van massale collecte

Amsterdam staat in het teken van hulp aan de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi. Op tientallen bruggen in de hoofdstad zijn borden van studenten van de Rietveld-academie en de rijksacademie van beeldende kunsten (in samenwerking met de BBK) geplaatst waarop de Amsterdammers worden opgeroepen op massale wijze geld te geven aan het comité Amsterdam Helpt Hanoi. Ook de affiches, die gratis bij de deponhouders en bij het secretariaat, Amstel 1, verkrijgbaar zijn, verschijnen voor steeds meer ramen. De geldinzamelingcampagne wordt a.s. zaterdag besloten met een



Amsterdams gemeentebestuur voerde besprekingen in Parijs

HULP AAN HANOI IS BROODNODIG

(Van een verslaggever)

Vertegenwoordigers van de Noordvietnamese delegatie in Parijs hebben een delegatie van het Noordvietnamese gemeentebestuur maandag een overzicht gegeven van de verwoestende gevolgen, die de Amerikaanse bombardementen voor het land hebben gehad en hoe diep de oorlog heeft ingegrepen in de Noordvietnamese samenleving.

De Noordvietnamese delegatie sprak zijn waardering en erkentelijkheid uit voor de initiatieven, die in Amsterdam zijn genomen om daadwerkelijke steun aan Hanoi te verlenen. Bij het ruim twee uur durende gesprek zijn diverse mogelijkheden voor die concrete hulp naar voren gekomen, zoals steun en bijstand in het kader van de drinkwatervoorziening, de totstandkoming van een middelbare school voor 2000 tot 3000 leerlingen en hulp bij de wederopbouw, gezien tegen de achtergrond dat Hanoi, evenals Amsterdam, is gebouwd op slappe grond.

Het Amsterdamse gemeentebestuur heeft het gemeentebestuur van Hanoi een brief geschreven waarin om nader overleg wordt gevraagd. Binnenkort zal tussen beide hoofdsteden contact worden gelegd.

Het gesprek, waaraan van Amsterdamse zijde werd deelgenomen door burgemeester Samkalden, de wethouder voor de bedrijven, mr. Van der Eyden, en de directeur van de Gemeentewaterleidingen, ir. Van der Veen, heeft zich toegespitst op de vraag op welke wijze Amsterdam daadwerkelijke hulp aan de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi kan verlenen.

De Noordvietnamese delegatie heeft daarbij zijn erkentelijkheid en waardering uitgesproken voor het besluit van de Amsterdamse gemeenteraad om daadwerkelijke steun aan Hanoi te gaan verlenen. Grote waardering bestond er bij de vertegenwoordigers van de DRV ook voor de massale geldinzamelingscampagne van het comité Amsterdam Helpt Hanoi. Op een persconferentie die de Amsterdamse delegatie gisteren op het stadhuis heeft gehouden, is meegedeeld, dat andere gemeenten in Nederland zich bij de actie Amsterdam Helpt Hanoi hebben aangesloten. Genoemd werden o.a. Zaandam, Landsmeer en Vlaardingen.

Het gesprek van maandag was een gevolg van het besluit van de gemeenteraad van 17 januari j.l. om Hanoi daadwerkelijk te gaan steunen bij de wederopbouw. Van Noordvietnamese zijde werd er daarbij de nadruk op

gelegd, dat er grote behoefte bestaat aan op concrete projecten gerichte hulpverlening.

Over twee tot drie weken zullen die concrete projecten bekend zijn. Het geldt dat thans met de massale geldinzamelingscampagne van het comité Amsterdam Helpt Hanoi binnenkort zal aan die projecten worden besteed.

Specialiteiten

Voorts sprak men van Noordvietnamese zijde de wens uit meer inzicht te verkrijgen in de specialiteiten van Amsterdam teneinde de hulpverlening zo effectief mogelijk te laten zijn. Over de concrete projecten zelf is nog geen beslissing genomen. Het gemeentebestuur van Hanoi zal Amsterdam laten weten op welke wijze de hulp het meest doelmatig kan zijn.

Van Amsterdamse zijde is daarop meegedeeld, dat informatie zal worden verschaft over de werkzaamheden van o.a. de GGD, het energiebedrijf, publieke werken, en het waterleidingbedrijf. De deelname van ir. C. van der Veen, directeur van het gemeentewaterleidingbedrijf, aan het gesprek in Parijs, werd door burgemeester Samkalden in verband gebracht met de ervaring, die de heer Van der Veen bij soortgelijke werkzaamheden in Bangla Desj heeft opgedaan.

Lafhartig, zelfzuchtig, giftig

14 maart 75 W

DE extreem-rechtse aanbidders van de napalm-terreur die in Vietnam zulke enorme verwoestingen heeft aangericht, blijken fel gebeten te zijn op de bevolking en het gemeentebestuur van Amsterdam, die Hanoi willen helpen de ellende van de oorlog te boven te komen.

De woede bij de (volledig van de Nederlandse bevolking geïsoleerde) ultra-reactionairen over de actie Amsterdam Helpt Hanoi kwam maandag tot uitdrukking in een hysterische uitbarsting van Het nieuws van de Dag, het afleggettje van de Telegraaf.

Niet alleen de zwaar getroffen mensen in Noord-Vietnam moeten het ontgelden.

Ook de hoofdstad van ons land wordt met giftige haat bejegend omdat zij Hanoi wil helpen.

Verwonderlijk is dit niet.

Amsterdam is immers de stad van de solidariteit, de stad van de Februari-staking, die het devies 'heldhaftig, vastberaden, barmhartig' heeft verworven.

Telegraaf en Nieuws van de Dag daarentegen hebben zich niet alleen in de donkere jar... waarin de Amsterdamse bevolking tegen de naziterreur streed, aan de kant van de zwartste reactie gesteld....

Dat blijkt, nu op de barmhartigheid en solidariteit, die het waarmerk zijn van de hoofdstad en haar bevolking, een beroep wordt gedaan — en niet tevergeefs, zoals reeds tot opperste woede

de van de Telegraaf-klienten is gebleken!

Geen argument, hoe weerzinwekkend ook, is te dol voor deze heren. Zo wordt door Het nieuws van de Dag zelfs gezegd dat Hanoi zelf schuld draagt aan de verschrikkingen die de Amerikaanse bommenwerpers over de stad hebben gebracht.

Hebben de inwoners van Hanoi hun scholen verwoest, hun ziekenhuizen vernield, hun stadgenoten vermoord, hun fabrieken en electriciteitscentrales in puinhopen veranderd?

Moeten zij, nu het erom gaat de ergste nood te helpen lenigen, in de steek worden gelaten?

Dat is inderdaad de moraal van de wel diepgezonken scribenten van Het nieuws van de Dag, die door de bevolking van onze hoofdstad niet anders dan met de diepste verachting kan worden beoordeeld.

Het blad noemt de hulp, die nodig is om de bevolking van Hanoi bijvoorbeeld drinkbaar water te verschaffen, 'misbruik maken van de goedgeefheid voor politieke doeleinden gericht tegen Amerika en de NATO.'

De politieke doeleinden van de Telegraaf-klienten zijn zeker berucht om hun slaafsheid ten opzichte van buitenlandse machten.

In hun verkettering van Amsterdam en haar bevolking komen deze heren zelfs aandragen met de argumentatie, dat de hoofdstad maar beter Hanoi kan laten verrekken omdat er in Am-

sterdam zelf nog zoveel woningnood is.

In het egoïsme van de platste soort kan niemand hen overtreffen. Hún devies is vanouds: lafhartig, zelfzuchtig, giftig.

Maar wat te denken van de bewering, dat het de schuld van Amsterdam is dat de stad gebrek heeft aan woningen en aan andere voorzieningen? Als woningbouw-minister Udink, door de Telegraaf altijd bejubeld als een 'law and order'-man, het voor het zeggen had, dan zouden de gevolgen van de woningnood, waarvoor hij verantwoordelijk is, nog veel ondraaglijker worden.

Als de door De Telegraaf gesteunde rechtse regeringspolitiek in Amsterdam de dienst zou uitmaken, dan was de stad — die ten gevolge van dit beleid in financiële nood zit — volkomen behoeftig.

Het is bekend, dat uiterst rechts maar het liefst wil dat er in Amsterdam in het geheel niets tot stand komt: geen woningen, geen metro, geen scholen, geen zwembaden, geen ziekenhuizen. Dat is de politiek die De Telegraaf verdedigt.

Maar de bevolking van Amsterdam kent haar pappenheimers.

Niet alleen als het gaat om de problemen waarmee de hoofdstad wordt geconfronteerd.

Oók als het gaat om het besef van de hoge plicht om te helpen waar dat nodig is, onbekrompen, gul en met voorbeeldige solidariteit.

Amerikaans bedrijf bouwt kooien voor Thieu-regiem

14 maart
33 W

Twee Franse onderwijzers, die tweeënehalf jaar gevangen zijn gehouden door het Thieu-regiem in Zuid-Vietnam, hebben een Amerikaans constructiebedrijf beschuldigd van het bouwen van een nieuw soort 'tijgerkooien'.

Op een persconferentie in Los Angeles verklaarde één van de onderwijzers, Jean-Pierre Debris, dat de firma kleine, op kooien lijkende cellen bouwt op het beruchte gevangeneiland Kanh San. De cellen worden 'buffelkooien' genoemd. Ze worden aangelegd op het eiland voor de zuidkust waar al in 1970 het bestaan van de zgn. 'tijgerkooien' aan het licht kwam, wat toen groot schandaal verwekte.

Het marionettenregiem van Thieu blijkt sindsdien echter geen verbetering te hebben aangebracht in het lot van de talloze gevangenen, van wie het overgrote merendeel zit opgesloten op politieke gronden. Omdat ze door Thieu verdacht worden van steun of sympathie voor de voorlopige revolutionaire regering of zelfs alleen maar omdat ze niet geheel de lijnen van het Thieu-bewind willen volgen.

'Ze bouwen nieuwe tijgerkooien — genaamd buffelkooien', aldus de Fransman, 'en ze zijn nog slechter dan de eerste — ze zijn kleiner, zodat de gevangenen niet eens kunnen staan'. Debris vertelde hoe hij en zijn collega een reeks kennissen uit deze kooien hadden zien terugkeren die niet meer konden lopen, omdat ze in de kooien alsmaar hadden moeten kruipen en letsel hadden opgelopen aan hun knieschijf.

Debris en zijn collega André Menras waren in 1968 naar Zuid-Vietnam uitgezonden voor een onderwijsuitwisseling. Ze werden gearresteerd wegens politieke protestacties tegen het Thieu-regiem en hebben 2½ jaar gevangen

gezet. Kort geleden kwamen ze vrij. De onmenselijke mishandeling van Zuidvietnamese gevangenen vindt plaats met Amerikaanse steun, ook financieel. Het Thieu-regiem maakt bij de bouw van 'buffelkooien' niet alleen van een Amerikaans bedrijf gebruik, maar ook van Amerikaanse financiële hulp ter waarde van 400.000 dollar (meer dan een miljoen gulden). De twee onderwijzers zullen in verband daarmee een getuigenverklaring afleggen voor een senaatscommissie in Washington.

Parlement wordt ontbonden in Cambodja

PNOM PENH (Reuter, NYT, UPI) — President Lon Nol van Cambodja zal binnenkort het Cambodjaanse parlement ontbinden en nieuwe verkiezingen uitschrijven. Er is nog geen datum voor de verkiezingen vastgesteld. De presidentiële beslissing volgt op een ernstig verschil van mening tussen de regering en het parlement over de regeringsinspanningen om de inflatie als gevolg van de oorlog te bestrijden.

Volgens zegslieden is president Lon Nol erop uit zijn kabinet vrijwel ongewijzigd na de verkiezingen te handhaven. De politieke crisis zou woensdag in de openbaarheid zijn gekomen toen vijf ministers voor het parlement de economische politiek van de regering moesten verdedigen. Maar geen van de vijf verscheen. Er werd geen reden voor hun wegblijven gegeven.

WASHINGTON — De Amerikaanse regering heeft haar bezorgdheid uitgesproken over de voortgang van de toevoer van mensen en materieel vanuit Noord-Vietnam via de Ho-Tsji-Minh-route naar het zuiden. In een verklaring liet het Witte huis doorschemeren dat er sprake zou kunnen zijn van een schending van het bestandsakkoord. Het Pentagon heeft meegedeeld, dat zich ongeveer 30.000 manschappen en 250 tanks en vrachtwagens over de Ho-Tsji-Minh-route voortbewegen.

De Amerikanen hebben van hun ongerustheid gewag gemaakt in de gemengde militaire bestandscommissie in Saigon. Overigens hebben de Amerikaanse autoriteiten zich voorzichtig uitgedrukt, omdat het heel goed mogelijk is, dat veel van de colonnes al voor het van kracht worden van het bestand op weg waren, zodat er in dat geval geen sprake is van bestandsschendingen.

WACHTEN IN HANOI

15 mei '72



Amerikaanse krijgsgevangenen maken door de spijlen van een vergrendelde celdeur een praatje in het krijgsgevangenenkamp in Hanoi in afwachting van hun vrijlating door de Noordvietnamese autoriteiten. Woensdag werden 108 Amerikanen vrijgelaten.

Protest van voorlopige revolutionaire regering:

Thieu moet burger- gevangenen vrijlaten

15 maart 71 W

De voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam heeft bij monde van haar woordvoerder in Parijs, Ly Van Sau, geprotesteerd tegen het vasthouden van politieke gevangenen door het Thieu-regiem. De woordvoerder hekelde het dollarregiem in Saigon, dat — anderhalve maand na de ondertekening van de Parijse overeenkomst — nog geen enkele burgergevangene heeft overgedragen.

'Er kan geen enkele discussie zijn over nationale overeenstemming of over vrije verkiezingen als het regiem in Saigon zich niet houdt aan het accoord over de vrijlating van politieke gevangenen,' aldus Ly Van Sau, die ook eiste dat Thieu c.s. vrijheid van meningsuiting toestaan.

'Het regiem in Saigon voert een politiek van onderdrukking en systematische uitroeiing van landgenoten die worden gearresteerd en in gevangnissen opgesloten,' aldus de woordvoerder van de VRR, die vervolgde: 'Als alle Amerikaanse krijgsgevangenen zijn vrijgelaten — allemaal in een goede conditie en in goede gezondheid — worden honderdduizenden mensen, die werden gearresteerd en opgeslo-

ten omdat zij vrede en vrijheid willen, gemarteld en vastgehouden in tiggerkooien. Hun leven loopt elke dag gevaar'.

Op een aantal daarvoor aangewezen plaatsen in Vietnam zijn weer krijgsgevangenen uitgewisseld.

Uit Saigon wordt gemeld dat Zuid-Korea, dat met een troepenmacht de

Amerikaanse agressie steunde, zijn laatste militairen uit Zuid-Vietnam heeft teruggetrokken. Eerder hadde zich al de Australische, Nieuwzeelandse en Thaise legereenheden teruggetrokken. De Verenigde Staten handhaven nog steeds een troepenmacht in Zuid-Vietnam, die volgens de Parijse overeenkomst uiterlijk 29 maart vertrokken moet zijn.



Strijders van het bevrijdingsleger nadat ze uit krijgsgevangenschap ontslagen zijn. Bij hun vrijlating ontvouwen ze een spandoek dat ze — verborgen voor het Thieu-regiem — vervaardigd hebben.

Extra collectebussen voor Amsterdam Helpt Hanoi

(Van een verslaggever)

Er moeten extra collectebussen komen! Die oproep heeft het secretariaat van het comité Amsterdam Helpt Hanoi dinsdag van verschillende depothouders ontvangen. De uitgezette bussen blijken n.l. ontoereikend te zijn om te voldoen aan de grote activiteiten, die in een reeks van buurten op stapel worden gezet in het kader van de geldinzamelingscampagne.

Het depotadres in de Herculesstraat moest met extra-bussen worden voorzien, in de Transvaalbuurt zijn 20 extra bussen geplaatst, in de Banne Buiksloot circuleren thans vijftig collectebussen (was: 10), in Sloterveer zijn 20 bussen bijbesteld, de ASVA (had er 40) heeft eveneens tien bussen erbij genomen.

Bij het comité zijn meldingen binnengekomen, dat er in Nieuwendam zoveel collectanten zijn, dat in dit deel van Noord alle bewoners met de huis-aan-huis collecte zijn bereikt. In totaal zijn sinds het weekeind honderd collectebussen extra naar de depothouders verstuurd.

Ook dinsdag zijn weer honderden Amsterdammers met de collectebus op stap geweest. Gemiddeld worden per depotadres achttien collectanten gemeld, hetgeen het totaal aantal Amsterdammers, dat dinsdag met een collectebus langs de deuren is gegaan op ruim zeshonderd brengt.

Landsmeer

In de gemeente Landsmeer zal vrijdagavond van 7 tot 9 uur en zaterdag overdag van 11 tot 8 uur een collecte worden gehouden waarvan de opbrengst ten goede komt aan de actie Amsterdam Helpt Hanoi. De collecte vindt plaats in het kader van het besluit van het college van B en W van deze gemeente, op initiatief van de gemeenteraad, om de actie Amsterdam Helpt Hanoi te steunen.

De werkgroep in Landsmeer, die de collecte organiseert heeft iedereen opgeroepen aan de collecte deel te nemen. Collectanten kunnen zich op vrijdagavond en op zaterdag melden bij de Van der Worpsschool in de Fuutstraat, hoek Tormentilstraat. Gratis raambiljetten zijn verkrijg-

baar bij T. Boekman, Loevestein 1; A. van Gorkum, Ilpenstein 23; B. v. d. Ham, Kalmoesstraat 23; T. Leeman, Den Ijp 63; R. Maarschall, Rhijnestein 29 en H. van Otegem, Zwaansburg 19. Giften kunnen ook worden overgemaakt op postgiro 2886600 en gemeentegiro A 9800, aldus de werkgroep in de oproep aan de bevolking.

Uitgeest bracht

15 maart
f 2650 bijeen *B.W.*

voor Vietnam

Het comité Uitgeest Helpt Vietnam, waarin o.a. samenwerken de plaatselijke afdelingen van PvdA, CPN, PPR en Ned. Vrouwenbeweging, heeft bekend gemaakt dat de inzamelingsactie voor Vietnam de afgelopen week f 2650,— heeft opgebracht. Samen met de f 1400,— die enkele weken terug door de afficheverkoop werd bijeengebracht is er totaal meer dan vierduizend gulden geofferd voor Vietnam. Uit Marken-Binnen kwam bijna f 200,— en een filmavondje van de NVB leverde f 50.— op. Het comité spreekt dank uit aan alle gevers en collectanten die dit succes mogelijk hebben gemaakt.

DE RECHTER IS AANZITTEND...
**Grote schade in woongebieden
Noord-Vietnam**

16 mei 73 W

Amerikaanse artsen weerleggen beweringen Pentagon

Amerikaanse artsen hebben bij terugkeer in Washington na een bezoek aan Noord-Vietnam een schokkend relaas gegeven van de verwoestingen, die door de Amerikaanse bombardementen zijn aangericht.

Zij beschreven in het bijzonder de enorme schade aan ziekenhuizen en andere medische centra. Het Bach Mai-ziekenhuis in Hanoi is volledig verwoest en zal weer in zijn geheel moeten worden opgebouwd. De Amerikaanse artsen legden deze verklaring af naar aanleiding van beweringen van het Pentagon, uitgesproken door de onderminister van defensie, dat alle berichten over verwoeste ziekenhuizen 'zwaar overdreven' zouden zijn.



Deze foto toont het zwaarbeschadigde toegangsgebouw van het burger-

scheidene keren door de Amerikaanse luchtmacht werd gebombardeerd. Ook de landingsbanen werden het doelwit.

'Bach Maiziekenhuis is een geraamte'

Van het Amerikaanse medische team maakten onder meer deel uit de artsen Pratt en Wolff, die op een persconferentie in Washington het verhaal van onderminister Dollin, als zouden de door Noord-Vietnam gemelde vernietigingen 'overtrokken en gedramatiseerd' zijn voorgesteld, aan de hand van tal van feiten — gebaseerd op eigen waarneming — weerlegden.

Volgens het ministerie zou de schade aan het Bach Mai-ziekenhuis niet zo groot zijn, omdat de tot dusver gepubliceerde foto's slechts betrekking zouden hebben op één vleugel van het ziekenhuis. 'Ik weet niet waar hij (de onderminister) zijn inlichtingen vandaan heeft. Het ziekenhuis is dood. Het is een geraamte', aldus dr. Wolff, die hieraan nog toevoegde dat er nog enkele muren overeind staan, maar dat het hele ziekenhuis zal moeten worden herbouwd.

Zijn collega, dr. Pratt, verklaarde dat ook het provinciale ziekenhuis van Thai Binh volledig verwoest is. Dit ziekenhuis telde 500 bedden. De enorme schade, die hij aanschouwde, versterkte hem in zijn overtuiging dat het ziekenhuis en de aangrenzende medische school doelbewust werden gebombardeerd, ook omdat hij in het omringende rijstgebied geen enkel bewijs van de aanwezigheid van mogelijke militaire doelen had gevonden. De beide artsen vertelden voorts over de grote schade aan huizen, gebouwen, fabrieken en andere projecten, die zij tijdens hun reis zagen, in het bijzonder in de woongebieden van Noord-Vietnam.

Brief

In Parijs is een brief gepubliceerd, die 8000 politieke gevangenen van het Zuidvietnamese deportatieoord Poulo-Condor hebben gericht aan de intern. controlecommissie en de gemengde militaire commissie. De brief, die door de 'Vietnamese gemeenschap' — een groepering van overwegend r.k. Vietnamezen — werd vrijgegeven, beschrijft de erbarmelijke toestanden die er in dit kamp heersen. De gevangenen maken melding van een groot aantal gevallen van mishandeling en van veel sterfgevallen.

Het schrijven onthult hoe politieke gevangenen, die na het bestands-accorderd zijn vrijgelaten, in werkelijkheid naar Poulo-Condor werden getransporteerd waar ze als 'gewone misdadigers' worden behandeld. Op 6 februari 1973 zijn drie gevangenen bezweken aan verwondingen, die zij door martelingen hadden gekregen.

De brief bevestigt eerdere berichten dat tal van politieke gevangenen door het Thieu-bewind in de categorie 'misdadigers' worden geplaatst en door deze veranderde status niet meer op de lijsten van politieke gevangenen — in het kader van de afgesproken uitwisseling — worden bijgeschreven. Bovendien worden herhaaldelijk groepen gevangenen met onbekende bestemming afgevoerd. De voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam heeft tegen deze schandalige praktijken van het Thieu-bewind eerder deze week nog scherp geprotesteerd en geëist, dat hieraan onverwijld een einde komt.

Vrijlating

Vandaag zullen opnieuw 32 Amerikaanse militairen, die in Noord-Vietnam gevangen zitten, op vrije voeten komen. Woensdag kwamen 108 Amerikanen vrij. Van Amerikaanse zijde is meegedeeld, dat zondag 1000 man van het Amerikaanse troepencontingent in Zuid-Vietnam ingescheept zal worden voor de terugreis naar de USA.

In de Amerikaanse stad Baltimore is het proces geopend tegen Southerland, een man die ervan wordt verdacht heroïne te hebben gesmokkeld van Thailand naar Amerika in de lijken van Amerikaanse soldaten die in Vietnam sneuvelen. De 31-jarige verdachte werd vorig jaar gearresteerd nadat hij in een militair vliegtuig de lichamen van twee gesneuvelde soldaten naar Amerika had begeleid. Op het moment van zijn arrestatie droeg hij illegaal een uniform van een Amerikaanse sergeant en had hij een vervalste dienststopdracht in zijn bezit.

Vastgesteld is dat de lijken van de militairen zijn geopend en daarna dichtgemaakt en de autoriteiten vermoeden dat de heroïne die in de lijken uit Thailand werd gesmokkeld tijdens een tussenlanding op Hawaii weer tevoorschijn werd gehaald. In dit stadium is Southerland overigens alleen beschuldigd van het illegaal dragen van een uniform.

Gulle giften voor Amsterdam helpt Hanoi

(Van een verslaggever)

In geheel Amsterdam worden reeksen van initiatieven ontplooid in het kader van de actie Amsterdam helpt Hanoi. Bij het secretariaat van het comité aan de Amstel melden zich dagelijks tal van scholieren, die zich als collectant opgeven.

Gisteren is ook de 'zilvertram' van het gemeente vervoerbedrijf gaan rijden. Op de tram zijn borden aangebracht, die de Amsterdammers oproepen zoveel mogelijk geld in de collectebussen te doen.

Ervaringen in buurten wijzen uit, dat de bereidheid bij de bevolking om geld te geven uiterst groot is. In de Czaar Peterbuurt werd zelfs een briefje van honderd gulden in de collectebus gestopt. In de Dapperbuurt werd tot tweemaal toe een briefje van 25 gulden gegeven. Vooral overdag zijn veel huisvrouwen actief bezig geld in te zamelen.

Dat blijkt uit de collectanten-briefjes, die bij het comité binnenkomen. Andere opvallende feiten, die zich bij de collecte hebben voorgedaan: de schrijver Jan Wolkers, wiens boek *Turks Fruit* momenteel als film draait in de Reguliersbreestraat, heeft bij de ingang van het filmtheater gecollecteerd. De bezoekers gaven zoveel, dat zijn collectebus volledig vol was.

Bouwvakkers van de fa. Tak hebben niet gewacht tot de straatcollecte van a.s. zaterdag en zamelden reeds ruim 40 gulden in. De firma Unikura, een onderdeel van Gist Brocades, stelde 6000 blikken krachtrijk voedsel ter beschikking voor de actie.

Bij de straatcollecte van a.s. zaterdag zal de binnenstad 'bestreken' worden door het comité Jongeren voor Vietnam. Het comité heeft een oproep aan de Amsterdamse jeugd gedaan zich zaterdag beschikbaar te stellen als collectant in de binnenstad. Men kan zich daarvoor vanaf vanochtend 9 uur melden bij het secretariaat van het comité Amsterdam helpt Hanoi, Amstel 1.

B-52'S LEGDEN MEER DAN HONDERD BOMMENTAPIJTEN OP HANOI

Hanoi komt met z'n 850.000 inwoners net iets boven Amsterdam, als het om aantal inwoners van de beide hoofdsteden gaat. En de drassige bodem, die vruchtbaar is van het vele slib maar bijzondere problemen stelt bij de bouw, is een opvallende gelijkenis die zich opdringt nu in Amsterdam de hulpactie voor Hanoi gevoerd wordt. Zonder twijfel zijn er meer overeenkomsten te bespeuren. Evenals verschillen. Het is dan ook niet om een mirakuleuze gelijkenis dat de Amsterdamse bevolking en haar gemeentebestuur de hand reiken aan de hoofdstad van Noord-Vietnam. Het is afschuw over de barbaarse Amerikaanse bombardementen, de verbondenheid met de strijd tegen buitenlandse agressie, die oorzaak zijn van de solidariteit en van de wil om daadwerkelijk bij te dragen aan de opbouw van Hanoi.



Een drukke winkelstraat in het centrum van Hanoi. Fietsen zijn — zowel voor personen als voor vrachtvervoer — veelvuldig in gebruik.

PORTRET VAN HANOI

Centrum van handel in dichtbevolkt gebied

De Noordvietnamese hoofdstad ligt aan de Rode Rivier, de Song Hong Ha, in de bijzonder dichtbevolkte vlakte van Tonkin. Door de eeuwen heen is het een goed gebied voor landbouw geweest, maar de rivier die vruchtbare aarde aanvoert uit het Chinese Yunnan-gebergte heeft ook een grillig waterpeil. De hoeveelheid water die door de bedding stroomt varieert van 700 m³ in de droge tijd tot tweemaal zoveel als de maximale afvoer van de Nijl, d.w.z. 30.000 m³ in het regenseizoen. Dan kan het water tot 13 meter boven het oorspronkelijke peil stijgen en uitgestrekte stukken land blank zetten. Het dijkstelsel is dan ook een levensnoodzaak.

Hanoi is, zoals gezegd, op drassige grond gebouwd. In pre-historische tijden was het hele deltagebied er nog niet eens en lag daar een baai, die geleidelijk is dichtgeslibt. Bij de monding van de Rode Rivier zet dat proces zich nog steeds voort en wordt jaarlijks een landwinst van 100 meter geboekt.

Van ouds is Hanoi markt- en handelsplaats geweest en reeds van de 10e tot de 17e eeuw is de stad regeringszetel geweest van Vietnam. Ook de Franse koloniale heersers over Indo-China hadden er hun hoofdkwartier en zij hebben de architectuur met brede boulevards bepaald. Ook al door de bodemgesteldheid zijn de huizen zelden hoger dan twee verdiepingen.

Evenals de zeehaven Haiphong, hon-

Quoc Hoi, de nationale vergadering, die 433 leden telt, gekozen bij algemene verkiezingen, en de regering. Eén van de drie medische faculteiten van Noord-Vietnam is, als onderdeel van de universiteit, in Hanoi gevestigd en ook aan de polytechnische school wordt hoger onderwijs gegeven.

De dichtbevolkte stad, met z'n vele belangrijke instellingen, verbindingswegen, levensmiddelenindustrie, warenhuizen en handwerkslieden, is bij de jongste terreuraanvallen van de Amerikaanse luchtmacht op grote schaal aangevallen. Er werden 130 'bomtapijten' gelegd door B-52's en er vielen meer dan 2000 doden. De meest beruchte schanddaad van de VS is daarbij misschien wel het bombardement op het Bach Mai-hospitaal. Alleen al van 18 tot 29 december jl. werd door de Amerikaanse luchtmacht 40.000 ton bommen op Hanoi afgeworpen.

Water en waterleiding

Hanoi heeft een klimaat van warme zomers en betrekkelijk koele winters, hoewel het dan altijd nog gemiddeld 17 graden is; 's zomers tien graden warmer. Per jaar valt er tweemaal zoveel regen als in Amsterdam, 1780 mm.

Ondanks het vele water is de waterleiding, als bron van gezond en niet-besmet drinkwater, van zeer groot belang. In de Franse koloniale tijd

zijn, bijgestaan door 10.000 medische assistenten.

Met name in een dichtbevolkte stad als Hanoi is een goed functionerende waterleiding van groot belang voor een doelmatige gezondheidszorg en het gemeentebestuur van de Noordvietnamese hoofdstad hecht er dan ook grote waarde aan. Installaties en delen van het leidingennet zijn verwoest bij de terreuraanvallen van de VS.

Ook de voedselvoorziening speelt een belangrijke rol voor de gezondheid van de mensen. Het dagelijkse menu in Hanoi bestaat voor een belangrijk deel uit rijst en 'nuoc mam', vissaus. Omdat vee meestal gehouden wordt als werkdieren en niet voor melk of slacht is vlees een schaars artikel. De belangrijke zeevisserij wordt op het ogenblik nog ernstig gehinderd door de Amerikaanse mijnen voor de kust.

Het menu wordt nog aangevuld met cassave, maïs, bataten, sojabonen, pinda's, cocosnoten, suiker groente en fruit.

Onderwijs

Voor de verdere opbouw van het land zijn scholen van groot belang. Alle kinderen bezoeken tegenwoordig de school, waar ze leren lezen en schrijven, rekenen, geschiedenis, aardrijkskunde, natuurkunde en praktische vaardigheid. Het onderwijs bestaat uit 10 leerjaren, verdeeld over vier jaar lager onderwijs,

jaar gaan de Vietnamese kinderen naar school en 's avonds worden de klassen vaak opnieuw gebruikt voor oudere mensen die in hun jeugd, tijdens de Franse koloniale bezetting, niet of onvoldoende hebben leren lezen en schrijven.

De Vietnamese gebruiken het, ook in Europa ingeburgerde, romeinse alfabet. Het is sinds het einde van de zestiende eeuw in gebruik, en vanaf die tijd is het eigen karakter van de nationale literatuur ook duidelijker naar voren gekomen. Daarvoor — al vanaf het begin van onze jaartelling — werd gebruik gemaakt van Chinese karakters, dat nu nog voor bepaalde traditionele religieuze en ceremoniële doeleinden gebruikt wordt.

Het Vietnamees kent 12 klinkers en 27 medeklinkers, eigenlijk te veel voor het alfabet. Met accenten is de zaak 'passend' gemaakt. De taal kent geen verbuigingen, vervoegingmeervoudsvormen of geslachten, zoals het Nederlands. Met speciale aanduidingen worden dat soort nuances aangegeven.

De koloniale erfenis van miljoenen analfabeten is al voor een groot deel weggewerkt en het hoger onderwijs gaat snel vooruit. Tussen 1960 en '65 verdubbelde het aantal instellingen voor hogere opleidingen van 8 tot 18. In '65 stonden er, met inbegrip van schriftelijke cursussen, 25.300 studenten ingeschreven. Aan de universiteiten (in Hanoi, Haiphong en Vinh) ligt de nadruk op medische oplei-

scholen verwoest werden, zijn talloze leerlingen uit Hanoi geëvacueerd naar het platteland, waar makkelijker schuilplaatsen te maken waren. Nu in Hanoi al fors wordt aangepakt voor de herbouw van verwoeste woonwijken en noodonderkomens zijn gebouwd, zijn ook weer vrijwel alle kinderen teruggekeerd.

Hulp bij de herbouw van scholen is, naast adviezen op het gebied van bouwen op zachte grond en van waterleiding, één van de mogelijke projecten waarvoor het geld van Amsterdam Helpt Hanoi bestemd gaat worden.

President Nixon

12-11-72
waarschuwt

Noord-Vietnam

WASHINGTON (Reuter, UPL, AP) — President Nixon heeft Noord-Vietnam gewaarschuwd voor mogelijke vergeldingsmaatregelen, als de Noordvietnamezen door zouden gaan met infiltraties van wapens en militairen in Zuid-Vietnam. Nixon noemde dit een schending van de bestandsovereenkomst. Hij benadrukte, dat de Noordvietnamese regering deze waarschuwing niet lichtvaardig zou moeten opvatten.

Het Noordvietnamese persbureau heeft verkenningsvluchten veroordeeld, die op 12 en 13 maart boven de provincies Thanh Hoa en Kwang Binh en boven de streek van Vinh Linh in Noord-Vietnam werden uitgevoerd door „vliegtuigen, die uit het zuiden kwamen”. Noord-Vietnam noemt de vluchten een schending van de bestandsovereenkomst en een aanslag op de soevereiniteit van Noord-Vietnam.

In Zuid-Vietnam zijn bij een explosie in een pagode in Soai Xiem op 135 kilometer ten zuidwesten van Saigon tenminste 17 boeddhistische monniken en burgers om het leven gekomen. Zeker 88 personen raakten gewond. In de pagode werd juist een druk bezochte dienst gehouden, toen de granaten insloegen. Het was het ergste incident sinds het ingaan van het bestand.

De Canadese minister van buitenlandse zaken, Sharp, is in Saigon aangekomen voor een bezoek van twee dagen aan Zuid-Vietnam. Verwacht wordt, dat Sharp zal nagaan of de internationale bestandscommissie goed genoeg functioneert en of Canada moet blijven meedoen in de commissie. Bij aankomst zei hij, dat Canada niet tevreden is over de functionering van de commissie.

In Parijs zijn de eerste besprekingen begonnen in de gemeenschappelijke commissie van Noord-Vietnam en de Verenigde Staten over economische hulp bij de wederopbouw van Noord-Vietnam.

BACH MAI NIEUW HERBOUWD



WASHINGTON, (NYT) — De Noordvietnamese autoriteiten hebben besloten het vernielde Bach Mai ziekenhuis bij Hanoi geheel met de grond gelijk te maken en opnieuw te bouwen, omdat de schade ten gevolge van Amerikaanse bombardementen te groot is voor een gedeeltelijk herstel.

Een groep Amerikanen, die zich inzet voor de wederopbouw van het ziekenhuis en daarvoor in de Verenigde Staten inzamelingen houdt, heeft dit bekend gemaakt. De groep schat dat door dit besluit de kosten van wederopbouw met negen miljoen gulden zullen stijgen tot tenminste 60 miljoen gulden.

De groep van vijf Amerikanen, die deel uitmaakt

van de organisatie „Bach Mai Hospital Emergency Relief Fund" (het noodfonds voor Bach Mai), kwam tot deze conclusie na een bezoek vorige week aan Hanoi. Larry Levin, woordvoerder van de groep, verklaarde dat tot dusver 2.25 miljoen voor het project was ontvangen sinds de actie begin januari begon. Levin vindt dat dit in twee maanden bijeengekomen bedrag de verwachtingen overtreft, maar dat de inzameling nog ver van het gestelde doel af zit nu de kosten zo zijn opgelopen.

De som van 60 miljoen is slechts een ruwe schatting, gebaseerd op de plannen van de Noordvietnamese autoriteiten om een ziekenhuis van hoge kwaliteit met 1.200 bedden te bouwen op de ruïnes van het oude gebouw. De Amerikaanse organisatie zal de gelden die zij bijeenbrengt beschikbaar stellen voor de afdeling neus-, keel- en ooraandoeningen in het complex.

Amerikaanse verkenningsvliegtuigen

Noord-Vietnam veroordeelt schending luchtruim

*12 mei
NW*

Dreigementen en intriges Nixon

Noord-Vietnam heeft in een officieel communiqué verkenningsvluchten veroordeeld, die maandag en dinsdag boven de provincies Thanh Hoa en Quang Binh en boven de streek van Vinh Linh in Noord-Vietnam werden uitgevoerd door vliegtuigen, die uit het zuiden kwamen. Noord-Vietnam noemt deze vluchten een schending van het Vietnam-ac-

koord van Parijs en een aanslag op de soevereiniteit van de Democratische Republiek Vietnam.

In een commentaar van het Noord-vietnamese dagblad Nhan Dan wordt tegen deze vluchten geprotesteerd en gezegd, dat het hier om Amerikaanse toestellen gaat. Het blad betitelt de vluchten van deze Amerikaanse toestellen boven Noord-Vietnam als provocatorische daden, die de Verenigde Staten onverwijd dienen te beëindigen. Het ministerie van buitenlandse zaken in Hanoi verlangt van de Ver. Staten strikte uitvoering van de bepalingen van het Vietnam-accord.

In hetzelfde artikel van Nhan Dan wordt Amerika tevens beschuldigd van illegale wapentransporten naar Zuid-Vietnam. Deze wapenzendingen zijn bedoeld om het Saigon-leger te versterken. De Ver. Staten hebben meermalen wapens van Japan naar Zuid-Vietnam verscheept, waarbij gebruik werd gemaakt van de haven van de Zuidvietnamese stad Da Nang, aldus het Noordvietnamese blad.

In Washington verscheen Nixon op

een persconferentie, waar hij het bestond Noord-Vietnam te betichten van 'infiltratie' van militaire uitrusting in Zuid-Vietnam. Het hele optreden van Nixon werd gekenmerkt door de politiek van neo-koloniale intriges, die de Amerikaanse imperialisten voeren.

Hij ging daarbij zelfs zo ver Noord-Vietnam van schending van het Vietnam-bestand te beschuldigen met zijn bewering, dat hoeveelheden wapens die naar het zuiden zouden gaan veel groter zijn dan die welke nodig zijn voor vervangingen, hetgeen bij de bestandsovereenkomst is toegestaan.

Het onbeschaamde dreigen van Nixon lag vooral opgesloten in zijn opmerking, dat gebaseerd 'op mijn daden gedurende de afgelopen vier jaar' (!) Noord-Vietnam niet lichtvaardig zijn verklaring naast zich neer zou moeten leggen.

VERKEERSONGELUK — De 8-jarige Johanna Bombach, uit het Betuwse Andelsgem. (Valburg) is donderdag in haar woonplaats in het verkeer om het leven gekomen. Het meisje wandelde op het trottoir. Een auto kwam daar terecht nadat de bestuurster was uitgeweken voor een kleuter die onverwacht de weg was overgestoken. Dit kind bleef ongedeerd.

BESCHULDIGING HANOI: Washington stuurt wapens naar Saigon

Vietcong zendt waarnemers naar UNO

SAIGON (Reuter, UPI, AP) — De Verenigde Staten brengen in strijd met de bestandsovereenkomst in Vietnam nog steeds nieuw oorlogsmaterieel naar Zuid-Vietnam. Deze beschuldiging heeft de leider van de delegatie van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, generaal Tran Van Tra, in Saigon geuit in een brief aan de Amerikaanse afgevaardigde in de gemengde militaire bestandscommissie. Donderdag waarschuwde president Nixon Noord-Vietnam wegens vermeende nieuwe infiltraties in Zuid-Vietnam.

Volgens het Noordvietnamese dagblad Nhan Dan verschepen de Verenigde Staten clandestien wapens vanuit Japanse havens naar Zuid-Vietnam. Bovendien zouden Amerikaanse vliegtuigen de laatste dagen weer het Noordvietnamese luchtruim hebben geschonden. Een Amerikaanse woordvoerder in Saigon heeft bekendgemaakt, dat een ongewapende Amerikaanse helikopter met aan boord communistische functionarissen, betrokken bij het toezicht op het bestand, donderdag boven Vietconggebied onder vuur werd genomen.

De Verenigde Staten hebben vrijlag opnieuw de terugtrekking van hun troepen uit Zuid-Vietnam stopgezet, totdat zij een lijst met de namen en de data van vrijlating van de resterende Amerikaanse krijgsgevan-

genen hebben gekregen. Vrijdag werd de derde fase in het schema afgesloten met de vrijlating van 32 krijgsgevangenen en de thuisvaart van 700 militairen. In een vierde en laatste ronde zouden 5.000 tot 6.000 militairen naar Amerika moeten terugkeren en 140 krijgsgevangenen moeten worden vrijgelaten.

Verkiezingen

Een woordvoerder van de Zuidvietnamese regering in Saigon heeft meegedeeld, dat bij verkiezingen voor dorpsraden en dorpschouwen, die te zijner tijd in Zuid-Vietnam worden gehouden, geen Vietcong-kandidaten zullen mogen deelnemen. Hij zei, dat Vietcong-kandidaten niet toegelaten kunnen worden, zolang er geen politieke regeling in Zuid-Vietnam is. De huidige wetgeving ontzegt communisten openbare ambten.

De minister van buitenlandse zaken van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam, mevrouw Ngoejen Thi Binh, heeft in Parijs verklaard, dat haar regering binnenkort waarnemers naar de Verenigde Naties zal zenden. Mevrouw Binh zei dit bij haar vertrek uit de Franse hoofdstad op weg naar Vietnam. Zij is vier jaar lang afgevaardigde geweest bij de Vietnamese vredesbesprekingen.

De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft een dringend beroep gedaan op Canada om lid te blijven van de internationale controlecommissie in Vietnam. Thieu vroeg dit in een onderhoud met de Canadese minister van buitenlandse zaken, Sharp, die een driedaags bezoek brengt aan Zuid-Vietnam, Laos en Noord-Vietnam om de werking van het bestand te bezien.



Dubbeltjes, kwartjes, maar ook papiergeld

Honderden collectanten op straat voor Hanoi

(Van een verslaggever)

De bevolking van de hoofdstad heeft zaterdag op grootse wijze gevolg gegeven aan de oproep van het comité Amsterdam helpt Hanoi om de straatcollecte tot een overweldigend succes te maken. Vandaag is op het gemeentegirokantoor een begin gemaakt met het tellen van de honderden collectebussen.

Dit weekeinde kwamen van vrijwel alle depotadressen meldingen, die erop wijzen dat de

straatcollecte van het comité Amsterdam helpt Hanoi uitermate succesvol is verlopen. Honderden collectanten zijn zaterdag vanuit 38 punten de stad ingetrokken en vele duizenden voorbijgangers hebben geld in bussen gedeponereerd. Dubbeltjes en kwartjes, guldens en rijksdaalders, briefjes van vijf en tien, niet zelden ook een briefje van 25 en in een enkel geval zelfs een biljet van honderd gulden. Op het depotadres in de Jordaan

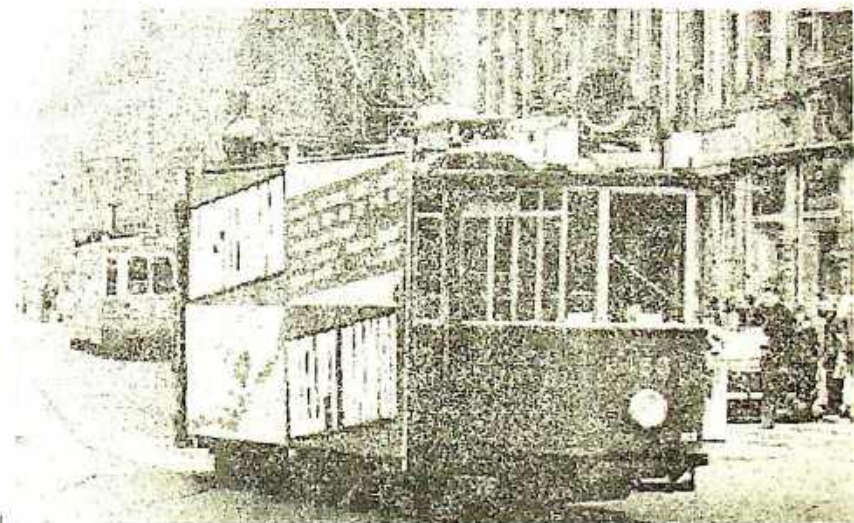
meldde men zelfs een collectebus, die al met 150 gulden vol zat met papiergeld terwijl de rest van de bus was gevuld met munten: de bus rammelde niet meer — zo vol was hij geworden.

Daadwerkelijke solidariteit

Een tocht langs een aantal depotadressen zaterdagmiddag levert een bonte verscheidenheid op aan activiteiten: daadwerkelijke solidariteit met de zwaar getroffen bevolking van Hanoi, voor wie geen moeite te veel is om de stad te herbouwen en te restaureren. Daadwerkelijke solidariteit van de collectanten — dat grote anonieme leger van vrijwilligers, van wie een groot aantal deze week al actief was in de huis-aan-huis collecte; daadwerkelijke solidariteit ook van die duizenden, die hun geld deponeren in de bussen.

Om tien uur was de straatcollecte officieel van start gegaan. Een van de eersten die zich meldde bij het depotadres in Nieuwendam, de Wieringerwaardstraat, was de voorzitter van de CPN, Henk Hoekstra. Daar meldt zich even later ook een schoolklas, maar er zijn al zoveel collectanten geweest, dat het zelfs een probleem is, waar al die leerlingen met de bus moeten gaan rammelen.

Aan de collecte werd tevens deelgenomen door vele raadsleden en ook wethouders van de CPN.



Een speciale tram reed rond om de Amsterdammers op te roepen bij te dragen voor hulp aan Hanoi.

Het Osdorpplein was om half een centrum van de activiteiten in deze tuinstad.

hier de collectanten temidden van vroedruisende winkelgangers passeerden lijk muziek uit een draaiorgel. Twee drumbands, de John F. Kennedyband en Toen Noch Blazen, liepen een groot deel van de middag in Osdorp rond om de inwoners op de collecte te attenderen.

Op het depotadres in het wijkcentrumgebouw in de Balboastraat in Oud-West was men enthousiast. 'Over de gehele week zijn er 137 collectanten geweest', zo zegt men daar. Een van

de collectanten in Oud-West meldde zich voor de tweede keer in de Balboastraat. Haar bus was zo vol, dat er niets meer bij kon. In de namiddag meldde zich een voorbijganger op dat depotadres, die een cheque van f 150,- af gaf.

'Oh, is het voor Hanoi?!'

Er was ook de ervaring van een man op het Mercatorplein, die — toen hij de collectebus zag — automatisch een dubbeltje in de gleuf wilde stoppen maar toen hij de gele band om de bus zag, waarop stond: Amsterdam help

(Vervolg op pagina 6)



CPN-voorzitter Henk Hoekstra collecteerde mee in Amsterdam-Noord.

Drie jaar na CIA-staatsgreep in Cambodja

Bommen op paleis Lon Nol - noodtoestand voor regiem

14 mei 1971

Precies drie jaar nadat maarschalk Lon Nol met een CIA-staatsgreep in Cambodja de macht greep is de verzetsbeweging overgegaan tot een verheviging van haar activiteiten. Daarmee is nogmaals aangetoond hoe wankel het dollarregiem van Lon Nol c.s. is, dat feitelijk niet meer beheerst dan de hoofdstad Pnom Penh. En zelfs daar, in z'n gebarricadeerde hoofdkwartier, heeft het CIA-regiem de klappen te incasseren van vrijheidsstrijders en medestanders van het wettige staatshoofd Sihanouk.

Op de dag dat Lon Nol de 'verjaardag' van zijn machtsgreep enigszins feestelijk dacht te kunnen vieren werd hij opgeschrikt door een onverwachte bomaanval op zijn zwaarbewaakte residentie in het hart van de hoofdstad. Kort daarna voerden vrijheidsstrijders een hevige mortierbeschieting uit op militaire doelen aan de rand van Pnom Penh. Lon Nol heeft zich onder druk van deze nieuwe klappen in zijn schuilplaats teruggetrokken en extra verscherpte veiligheidsmaatregelen uitgevaardigd.

In eigen gebied met eigen materieel aangevallen

De bomaanval op Lon Nols paleis werd zaterdag door een T-28 gevechtsvliegtuig van zijn eigen luchtmacht uitgevoerd. Hijzelf was op het moment van de aanval aanwezig, maar schijnt geen verwondingen te hebben opgelopen. Twintig militaire en burgerfunctionarissen van het regiem werden gedood en 35 liepen verwondingen op. Naar in Pnom Penh verluidt is de aanval het werk van kapitein So Potra, een oud-kapitein van de Cambodjaanse luchtmacht en schoonzoon van het wettige staatshoofd Sihanouk. Potra zou in uniform de militaire basis bij het vliegveld van Pnom Penh zijn 'binnengeslopen' en vervolgens had hij een T-28-toestel van Amerikaans makelij 'gekaapt'. Het is nauwelijks aan te nemen dat hij zonder hulp van anderen te werk heeft kunnen gaan.

Potra liet twee bommen vallen in de tuin van Lon Nols residentie, waarbij één van de militaire barakken naast het presidentiële paleis vol werd getroffen. Exploderende munitie van de lijfwacht van de huurleider richtte veel schade aan en er ontstond een flinke brand. Potra cirkelde vervolgens nog bijna een uur boven Pnom Penh, waarbij blijkbaar geen van de getrouwen van het staatsgreepregiem zich geroepen voelde om ook maar iets te ondernemen. De kapitein liet een derde bom vallen in de rivier de Tonle Sap, waarna hij ongehinderd in noordelijke richting verdween.

Aangenomen wordt dat hij veilig gevlucht is naar het gebied van Krek. Deze

streek, en trouwens vrijwel het gehele platteland van Cambodja, is bevrijd gebied.

In een radiotoespraak moest Lon Nol toegeven dat hij midden in zijn eigen gebied met eigen materieel kan worden aangevallen. Hij probeerde daarbij nog iets van zijn figuur te redden met de mededeling dat hij drie vliegtuigen de achtervolging had laten inzetten 'om het toestel te vernietigen' terwijl hij voorts de potsierlijke bewering deed dat hij 'maatregelen' had genomen om z'n vijanden 'te ontmaskeren'. Lon Nol moest echter tegelijk toegeven dat het vliegtuig van kapitein So Potra, echtgenoot van Sihanouks dochter prinses Botum Bopha en evenals andere leden van de familie al geruime tijd formeel onder huisarrest in Pnom Penh, moeiteloos was ontkomen.

Noodtoestand

In zijn machteloze positie wist maarschalk Lon Nol niet anders te doen dan nog een verschijningsverbod voor alle kranten toe te voegen aan de reeds bestaande perscensuur. Alleen kranten die door het regiem zelf worden uitgegeven kunnen nog uitkomen. Hij riep de noodtoestand uit en stelde een reeks artikelen van de grondwet, die hijzelf heeft opgesteld, buiten werking.

Gisteren drie jaar geleden pleegden Lon Nol en enkele anderen een verraderlijke staatsgreep, terwijl het wettige staatshoofd Sihanouk in het buitenland verbleef. Het regiem dat hij in opdracht en met hulp van de Amerikaanse geheime dienst CIA vestigde verloor snel aan invloed en vrijwel geheel Cambodja is thans bevrijd door de verzetsbeweging en door delen van het Cambodjaanse leger die trouw zijn gebleven aan de wettige regering van Sihanouk.

Norodom Sihanouk heeft, toen hij niet meer naar zijn land kon terugkeren,

(Vervolg op pagina 6)

Vandaag begint officieel overleg VRR en Saigon-bewind

Eerste persconferentie Bevrijdingsfront in Saigon

14 mei 77
W

Luitenant-generaal Tran Van Tra, hoofd van de delegatie van de Voorlopige Revolutionaire Regering bij de gezamenlijke militaire commissie, heeft zaterdag in Saigon voor het eerst een persconferentie gehouden. Eerder werden dergelijke bijeenkomsten door het Thieu-regiem verboden. De VRR heeft bij voortduring aangedrongen op het opheffen van de belemmeringen tot het onderhouden van vrije contacten met de pers. Tra wees Nixons beschuldiging over 'aanvoer' van militair materieel voor het bevrijdingsleger van de hand. 'Het is een verklaring van president Nixon en het is niet meer dan een verklaring. Dit berust nergens op.' Tra verklaarde dat de VS zelf het bestand schenden door de aanvoer van militaire uitrusting vanuit Japan naar Zuid-Vietnam.

Beschuldigingen van Nixon teruggewezen

Generaal Tra merkte op dat het bevrijdingsleger reserves nodig heeft omdat het nog altijd geconfronteerd wordt met een sterke en barbaarse vijand. 'Wij wachten op de regeling van het vraagstuk van de binnenkomstplaatsen zodat wij wapens en munitie voor het bevrijdingsleger kunnen vervangen'. Volgens de Parijse accoorden zullen een aantal plaatsen worden aangewezen waar speciale voorzieningen zullen worden getroffen voor het aanvoeren van vervangende voorraden.

Als gebaar van goede wil zal de VRR haar uiterste best doen om fase vier van de vrijlating van Amerikaanse krijgsgevangenen nog beter te doen verlopen dan de eerste drie, zo zei generaal Tra. Hij drong er bij de tegenpartij op aan dezelfde goede wil te tonen.

Tran Van Tra deed duidelijk uitkomen dat de VRR geen uitstel wenst van het houden van algemene verkiezingen.

Hij beschuldigde het Saigon-regiem ervan geen democratische vrijheden toe te staan. Hij deelde mee dat de troepen van Van Thieu het bestand tot nu toe 46.180 keer hebben geschonden.

Het Noordvietnamese dagblad Nhan Dan deed zaterdag eveneens een felle aanval op Nixons dreigementen van donderdag. Het blad omschreef de verklaring van Nixon als een onbeschaamde en arrogante intimidatie tegen het Vietnamese volk. Washington en Saigon schenden het bestand en niet Hanoi en de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam, aldus het blad.

Gevechten

In het gebied 80 kilometer ten noorden van Saigon hebben de laatste dagen gevechten plaatsgevonden. In de vergadering van de gezamenlijke militaire commissie verklaarden de woordvoerders van de VRR dat eenheden van het Thieu-leger aanvallen hadden ingezet waarna eenheden van het bevrijdingsleger zich te weer hadden gesteld.

Het uitwisselen van krijgsgevangenen wordt inmiddels voortgezet. Gisteren werden 1200 vrijheidsstrijders door Saigon vrijgelaten, terwijl de VRR 290 Saigon-soldaten vrijliet. De sub-commissie van de gezamenlijke militaire commissie, die over deze krijgsgevangenen-uitwisseling gaat, heeft in principe besloten de vierde en laatste serie uitwisselingen dinsdag te beginnen en in vijf dagen te voltooien. Een

een begin gemaakt met de besprekingen tussen de voorlopige revolutionaire regering (VRR) en het Saigon-regiem. Aan deze officiële besprekingen is een lang touwtrekken voorafgegaan, waarbij het regiem van Thieu allerlei belemmeringen opwierp en probeerde de besprekingen op de lange baan te schuiven.

Op de agenda staan een reeks onderwerpen. Een van de voornaamste is de vorming van de Nationale raad voor nationale eendracht en verzoening, die op grond van de Parijse overeenkomst gevormd dient te worden binnen negentig dagen na de tekening van het accoord op 27 januari jl.

Deze raad zal een belangrijke rol spelen bij de verkiezingen die in Zuid-Vietnam dienen plaats te vinden, waarover de vertegenwoordigers van de voorlopige revolutionaire regering en het Saigon-regiem eveneens zullen spreken. Een van de zaken die nog geregeld moeten worden is nl. voor welk orgaan deze verkiezingen gehouden zullen worden. De VRR stelt voor om dit een grondwetgevende vergadering te laten zijn, die een nieuwe, democratische grondwet voor Zuid-Vietnam kan gaan samenstellen.

De delegatie van de VRR staat onder leiding van Nguyen Van Hieu, minister van staat van de voorlopige revolutionaire regering en lid van het centraal comité van het Nationale Bevrijdingsfront. Van Thieu-zijde wordt de delegatie geleid door vice-premier Nguyen Luu Vien.

In de nationale raad zullen overeenkomstig de Parijse overeenkomst, naast de VRR en het Saigon-bewind ook vertegenwoordigers zitting hebben van de groep der 'neutralisten', d.w.z. Zuidvietnamezen die tot geen der beide partijen behoren. Een ander punt dat de delegaties van de voorlopige revolutionaire regering en het Saigon-bewind hebben te bespreken is de vrijlating van de 200.000 politieke gevangenen burgers, die Thieu nog altijd in zijn kerkers opgesloten houdt. De VRR heeft al bij herhaling op hun vrijlating aangedrongen.

en ander vioelt voort uit de Parijse ac-
 coorden.
 In het 16e eeuwse Chateau de la Celle
 Saint Cloud bij Parijs wordt vandaag

in de Franse hoofdstad vandaag de besprekingen over economi-
 sche zaken tussen Noord-Vietnam en
 de VS voortgezet.

het nieuws van de promotie hebben
 edstrijd.
 groep c van het wereldkampioenschap
 or een verdere vooruitgang was daarmee
 beschikken nu over zo'n baan. Het aantal
 kunstijsbanen werd gebouwd. Tilburg
 ede gestimuleerd door de televisie-nitzen
 ill in de competitie beweegt zich de laatste
 dekey.
 eldkampioenschap. Daarmee is een eind
 e doelman Gobel, de Noren Christiansen



Afgelopen vrijdag heeft mevrouw Nguyen Thi Binh Parijs verlaten. Ze heeft er als minister van buitenlandse zaken van de voorlopige revolutionaire regering vier jaar lang deelgenomen aan besprekingen voor een vreedzame regeling in Vietnam en tekende eind januari de overeenkomst. Ze keert terug naar de bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam. Op het vliegveld Le Bourget werd ze door tal van vrienden en bekenden uitgewuifd.

HOLLAND
 ..
 twijk

Aanval op paleis

Lon Nol

14 juni

Vervolg van pag. 1

13 W

een regering in ballingschap gevormd, waarvan echter het grootste deel inmiddels werkzaam is in de bevrijde gebieden van Cambodja zelf. Sihanouk verblijft tot nu toe nog in Peking. Lon Nol en de zijnen hebben vooral bekendheid gekregen door de gigantische corruptie die zich onder hun leiding ontwikkeld heeft. Bekend is het schandaal van de zgn. 'spooklegers' waarbij enorme legeronderdelen slechts bleken te bestaan uit een staf van hoge officieren en een vervalste administratie. De soldaten, waarvoor trouw Amerikaanse dollars betaald werden als tegemoetkoming in de soldij, bestonden helemaal niet. De officieren staken het geld rechtstreeks in hun zak en de goederen die ze voor hun 'eenheid' kregen werden op de zwarte markt ten gelde gemaakt, vaak werden de spullen rechtstreeks uit de VS-arsenalen verkocht aan de vrijheidsstrijders.

Het bedrog kwam aan het licht doordat de troepen veldslag na veldslag bleken te 'verliezen' wanneer ze op papier werden ingezet tegen oprukkende vrijheidsstrijders.

Amerika toonde zich overigens snel bereid om de zaak niet al te hoog op te nemen. Tenslotte behoort de CIA tot de organisatoren van het regime en is Lon Nol een 'gewaardeerd bondgenoot'. Eerder dit jaar roemde zelfs een hoge regeringsfunctionaris in Washington de 'eerlijkheid' van het regime omdat het zo ridderlijk de corruptie had toegegeven....

Collecte voor Hanoi

(Vervolg van pagina 1)

Hanoi, zei: 'Oh, is het voor Hanoi? — zijn dubbeltje weer in zijn portemonnaie stopte en twee rijksdaalders tevoorschijn haalde.

Overstelpende drukte deze zaterdagmiddag ook in de Kinkerstraat, waar op de hoek van de Ten Katestraat veel collectanten staan. We kunnen merken, dat de middag al wat vordert, want op het depotadres, het wijkcentrumgebouw op de Overtoom, zegt men: 'Tot dusver hebben we 52 collectanten op straat'. Op bijna hetzelfde moment komt de 53ste zich melden.

Afgelopen woensdag en donderdag zijn 31 leerlingen van de Abel Tasman-school, een LEAO-school, actief geweest bij de geldinzamelingscampagne. Hun betrokkenheid bij de actie Amsterdam helpt Hanoi heeft ertoe geleid, dat de leerlingenraad van de Abel Tasman-school in samenwerking met de schoolleiding deze week een bazar op school organiseert, waarvan de opbrengst geheel ten goede zal komen aan de actie Amsterdam helpt Hanoi. Op het adres van het comité aan de

Amstel lopen intussen de collectanten af en aan. Voornamelijk jonge mensen zijn het, die zich bij de administratie melden, zoals het comité Jongeren voor Vietnam had gevraagd. Op Amstel 1 vernemen we ook, dat de bruggebonden, de leuzen en de grote Vietnamzuil op de Dam voorlopig blijven staan. In de Staatsliedenbuurt heeft de drumband Kinderogenoegen de gehele burt doorgelopen. 'De affiches van het comité werden in het vaandel megedragen'.

In de Jordaan vertelt men: 'Op de markt op de Lindengracht liep op een gegeven moment iedereen met een plakplaatje op z'n jas. Iedereen voelde: Hanoi moet geholpen worden en wij kunnen ons steentje daaraan bijdragen'.

PURMEREND

De collecte die vorige week in Purmerend is gehouden heeft f 8500,— opgebracht. De werkgroep Purmerend voor Vietnam, waarin samenwerken ANJV, CPN, IKV, MVM, PPR, PSP, PvdA en Wereldwinkel hield zaterdag een gemeenschappelijk telling die tot bovengenoemd resultaat leidde.



Lon Nol kondigt noodtoestand af

Spanning in Phnom Penh

na bommen op paleis

PHNOM PENH (Reuter, AP, UPI) — Cambodjaanse verzetsgroepen hebben het afgelopen weekeinde na het bombardement op het paleis van president Lon Nol, een buitenwijk van de hoofdstad Phnom Penh zwaar bestookt met mortiergranaten. Tenminste negen burgers werden gedood. Bij een mortieraanval op 'n industriële wijk van de hoofdstad werden vijf burgers gewond. Het leger zette artillerie in tegen de mortierstellingen. Uit de beschieting blijkt dat de verzetsgroepen dicht onder de rook van Phnom Penh actief zijn. Bij het bombardement zaterdag op het paleis zijn 43 personen gedood en 35 gewond. Lon Nol die niet gedeerd werd kondigde de noodtoestand af en vrijwel alle leden van de koninklijke familie kregen huisarrest.

Kort voor het bombardement werden handgranaten geworpen in een menigte protesterende onderwijzers, waardoor een student en een professor werden gedood en vele anderen werden gewond. De opleving van geweld in en rond de hoofdstad wordt in verband gebracht met het groeiend verzet tegen Lon Nol en de herdenking afgelopen zondag van de omverwerping van het bewind van prins Norodom Sihanouk — die nu het verzet vanuit Peking leidt — drie jaar geleden door Lon Nol.

Ondanks de gespannen sfeer in de hoofdstad werden zondag in de stad straatfeesten gegeven door traditionele dans-, zang- en toneelgezelschappen die grote menigten trokken, hoofdzakelijk jonge mensen. President Lon Nol die alle officiële plechtigheden had afgelast, ontving enkele honderden boeddhistische monniken, die hij de traditionele voedselgift overhandigde.

Bedoeld voor Lon Nol

De bomaanval op het Tjankar Mon paleis werd zaterdag uitgevoerd door een enkele vlieger, die een T-28 schroefvliegtuig had gekaapt, een tijd boven de stad rondcirkelde en twee bommen van 250 pond uitwierp op het complex. De derde bom wierp hij af in de Ton Le rivier om vervolgens naar het oosten uit te wijken, waar hij zich na een geslaagde landing bij de verzetsgroepen heeft aangesloten. De vlieger is So Pothra, een schoonzoorn van de koninklijke familie.



Terwijl de vlammen slaan uit de militaire barak, dragen mannen een gewonde vrouw naar een hulppost. Er brak enorme paniek uit na het bombardement op het paleis van Lon Nol.

bestaande „staat van nationaal gevaar". Alle 15 particuliere dagbladen en twee periodieken zijn verboden, alleen regeringskranten mogen nog verschijnen. Er is een uitreisverbod voor alle Cambodjanen en buitenlanders, met uitzondering van diplomatiek personeel en toeristen. Er is echter geen verbod om Cambodja binnen te komen. Er is nog een reeks andere beperkende maatregelen afgekondigd zoals vervroeging van de avondklok. Buitenlandse ambassades waaronder die van de Verenigde Staten hebben hun landgenoten gealarmeerd. De Japanse ambassadeur heeft de Japanse gemeenschap gewaarschuwd gereed te zijn voor evacuatie.

Een aantal leden van de koninklijke familie is bijeengebracht bij de

Nationale Raad van Verzoening

Saigon en Bevrijdingsfront

beginnen gesprek vandaag

Beschuldigingen
over en weer



De bom die kennelijk bedoeld was voor Lon Nol die op dat ogenblik een vergadering hield met het kabinet, miste het centrum van het paleis op bijna tweehonderd meter en kwam terecht op een naastliggend verblijf van de paleiswacht, die daar met gezinnen woont.

43 personen, de helft kinderen, werden gedood en 35 werden gewond. Er ontstond paniek in de buurt van het paleis, waar burgers met hun hebben en houden wegreunden. De barak van de paleiswacht brandde hevig. De tweede bom kwam terecht bij de noordelijke ingang van het paleis, sloeg een gat in de weg, maar veroorzaakte geen slachtoffers.

Kort na de bomaanslag hield Lon Nol een korte rede voor de radio om te bewijzen dat hij ongedeerd was. Hij kondigde tevens de noodtoestand af, wat in de praktijk neerkomt op een nog vollediger macht voor de militairen en nog minder burgerlijke vrijheden vergeleken bij de voordien

De regering beschuldigde „vijandige agenten“ van de misdaad. Maar studenten zeiden dat het soldaten waren die zonder succes hadden gepoogd om de onderwijzers weer aan het werk te krijgen. Volgens ooggetuigen werden de handgranaten geworpen kort nadat organisatoren van de demonstratie drie mannen in militair uniform uit de menigte hadden gepikt en in de faculteit hadden opgesloten tot de demonstratie voorbij zou zijn. Tijdens het tumult na de aanslag ontkwamen zij. Tijdens de demonstratie zou men beslissen of de onderwijzers openlijk in de hoofdstad (afgelopen zondag) zouden demonstreren, in strijd met het demonstratieverbod.

Amerikaanse zware bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen hebben zondag acties uitgevoerd boven Cambodja op verzoek van de regering van Lon Nol om de druk op de regeringstroepen te verlichten. De Cambodjaanse revolutionaire beweging onder leiding van prins Sihanoeek heeft in Peking bekend gemaakt, dat in de maand februari 9800 militairen van het bewind van Lon Nol werden gedood, vier vliegtuigen werden vernield, 69 boten tot zinken werden gebracht of beschadigd. Bovendien werden 20.000 Cambodjaanse burgers bevrijd en meer dan honderd militairen liepen over naar de bevrijdingsbeweging, aldus de verklaring die nog de verovering van 1700 wapens en 100 ton militaire voorraden meldt.

Van het overige televisie- en radio-programma over de schrijver Kalika, de herinner ik me verder een IKOR-bericht over de schrijver Kalika, dat een interessante oplossing bood voor de vraag hoe zijn literatuur is te visualiseren. Samensteller Bas Zwart en regisseur Krijn ter Braak hebben stukken uit verhalen en icten bij elkaar gezocht en daarbij timbeelden doen vervaardigen, die op een zelfstandige manier aansluiten bij wat de tekst oproep. Nu eens was dat een realistische uitstijping op het

Burger vervolgt: „Het is, naar mijn strekt onaantvaardbaar, dat u een vol- indruk, voor u en de uwen zo vol- strikt onaantvaardbaar, dat u een vol- bint op deze grondslag — nog aan- gezien van zijn progressieve karakter — niet wilt gedogen. Welnu, dan is het onvermijdelijke gevolg, dat u noch ik ons kunnen permitteren te doen alsof er tussen ons iets te for- mieren valt.“

Tenslotte schrijft de formateur, na een verwijzing naar het herhaalde verzoek van Andriessen en Aantjes om ook te praten met Thanas: „In het gedogen van het kabinet, 171 voor uw fractie een punt te houden overweging zou zijn, dat u besprekingen daarom- bijwoont.“

formateur schreef ook een brief Andriessen en Aantjes. Hij be- niet te verwijzen naar de brief gedeelde confessionele leiders van de partij, waartoe zij opmerken dat de briefwisseling uitzichtloos is. Terklaren zich in die brief dan bereid tot een gesprek.

terger, niet gewend aan het sub- confessionele taalgebruik, con- gert daaruit, dat Andriessen en- rmatie uitzichtloos achten. Een vande „redachtelingswissel“ met gevande conclusie, zet Aantjes varend. Het maakt weer eens

...omminge koningin-moeder Kossomak, moeder van Sihanoeek, en heeft daar huisarrest. Onder hen zou zich prinses Botoem Bothoem Bopha bevinden, ex-echtigente van So Pothra, die de bommen op het paleis wierp.

Staking

Een andere maatregel is de opdracht aan alle onderwijzers die al een maand staken, om het werk te hervatten. Ongeveer 20.000 onderwijzers staken in het hele land, waardoor het onderwijs is gestopt.

Hoewel het bombardement van het paleis het meest de aandacht trok wordt in diplomatieke kringen de aanslag tijdens de bijeenkomst van stakende onderwijzers van grotere politieke betekenis geacht. Naar schatting tienduizend stakende onderwijzers hielden een protestvergadering tegen de economische politiek van de regering op een terrein van een der faculteiten van de universiteit van Phnom Penh. Onbekenden wierpen vier handgranaten in de menigte waardoor een student en een professor werden gedood en vele anderen werden gewond.

De regering beschuldigde „vijandige agenten“ van de misdaad. Maar studenten zeiden dat het soldaten waren die zonder succes hadden gepoogd om de onderwijzers weer aan het werk te krijgen. Volgens ooggetuigen werden de handgranaten geworpen kort nadat organisatoren van de demonstratie drie mannen in militair uniform uit de menigte hadden gepikt en in de faculteit hadden opgesloten tot de demonstratie voorbij zou zijn. Tijdens het tumult na de aanslag ontkwamen zij. Tijdens de demonstratie zou men beslissen of de onderwijzers openlijk in de hoofdstad (afgelopen zondag) zouden demonstreren, in strijd met het demonstratieverbod.

Amerikaanse zware bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen hebben zondag acties uitgevoerd boven Cambodja op verzoek van de regering van Lon Nol om de druk op de regeringstroepen te verlichten. De Cambodjaanse revolutionaire beweging onder leiding van prins Sihanoeek heeft in Peking bekend gemaakt, dat in de maand februari 9800 militairen van het bewind van Lon Nol werden gedood, vier vliegtuigen werden vernield, 69 boten tot zinken werden gebracht of beschadigd. Bovendien werden 20.000 Cambodjaanse burgers bevrijd en meer dan honderd militairen liepen over naar de bevrijdingsbeweging, aldus de verklaring die nog de verovering van 1700 wapens en 100 ton militaire voorraden meldt.

met de verbolgen omstanders, zodat ze tegenover het machtige naderwerk van de voetballerij de indruk achter- lieten van bevestigende, maar helaas slecht beluisterde profeten.

PARIJS/SAIGON (Reuter, AP, UPI) — Vandaag beginnen in het kasteel van La Celle Saint Cloud bij Parijs de besprekingen tussen de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam en de regering-Thieu. Het doel van deze onderhandelingen is het samenstellen van een Nationale Raad van Eendracht en Verzoening in Zuid-Vietnam, welke algemene verkiezingen in dit land moeten voorbereiden, zoals in over-eengekomen in het Parijse wapenstilstandakkoord. Terwijl deze besprekingen na wekenlange geschillen over de plaats van de onderhandelingen nu tenslotte beginnen, gaat de stroom beschuldigingen over wapenstilstandsschendingen tussen vooral Hanoi en Saigon door.

Het bewind van generaal Thieu in Saigon heeft Noord-Vietnam er gisteren van beschuldigd duizenden militairen en „enige honderden tanks“ via de Ho Tsji Minh route naar Zuid-Vietnam te hebben overgebracht. Hanoi heeft deze beschuldiging „volstrekt ongegrond“ genoemd. Verder maakte Saigon gisteren melding van de belogering van twee Zuidvietnamese militaire bases ten noorden van Saigon door troepen van het Bevrijdingsfront en Noordvietnamese eenheden.

Van zijn kant heeft Ha Van Lau, het hoofd van de Noordvietnamese delegatie in de wapenstilstandcommissie voor Vietnam gisteren de Amerikaanse president Nixon beschuldigd van „laster“. Nixon heeft eerder zijn bezorgdheid uitgesproken over Noordvietnamese versterkingen in Zuid-Vietnam. Ha Van Lau merkt op dat de Verenigde Staten het Zuidvietnamese regeringsleger uitgebreid bevoorraden met wapens en munitie, dat Washington toestaat, dat dertien divisies van Thieu gebieden van de voorlopige revolutionaire regering in Zuid-Vietnam proberen te bezetten en dat het vegen van de Amerikaanse mijnen voor de Noordvietnamese havens vrijwel nog niet op gang is gekomen. Lau drong aan op ontmoetingen tussen militaire commandanten — ook op lage niveaus — om een einde te maken aan de wapenstilstandsschendingen.

De Canadese minister van buitenlandse zaken, Sharp, verklaarde gisteren, dat er „zeer grote moeilijkheden“ waren bij het controleren van het wapenstilstandsakkoord. Canada maakt deel uit van de internationale controlecommissie in Vietnam. Gisteren had Sharp een onderhoud van een uur met de Noordvietnamese premier Pham Van Dong, die onder meer verklaarde, dat zijn land z'n



Een sergeant van de Amerikaanse luchtmacht, John Young, wordt na zijn terugkomst uit Noord-Vietnam verwelkomd op de Filipijnse luchtbasis Clark Field door generaal Moore. Young is lid van een Amerikaanse vredesgroep. Twee jaar geleden maakte hij een bandopname voor president Nixon, waarin hij onder meer zei: „Ik wil niet langer vechten voor u of iemand net als u... Ik zal nooit vechten voor Amerikanen van uw soort.“

best zal doen om vrede te bewaren in Vietnam, maar dat „vrede en hereniging met het zuiden“ volgens hem samen gingen.

De Amerikaanse leden van de bestandscommissie hebben er gisteren over geklaagd, dat zij nog geen lijst hebben ontvangen met de namen van de laatste 146 krijgsgevangenen, die nog door Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront worden vastgehouden. Deze krijgsgevangenen zouden in de loop van de komende week worden vrijgelaten. Het Bevrijdingsfront heeft van zijn kant laten weten, dat het allereerst de kwestie van de tweehonderdduizend politieke gevangenen in Zuid-Vietnam geregeld wil zien, alvorens te praten over verkiezingen in Zuid-Vietnam.

Kort Geding werd discussie tussen twee ideologien

de Volkskrant van 17 maart 1970

moet nu ja of nee zeggen

Vervolg van pagina 1

ARRESTATIES IN PHNOM PENH

Journal 73127



Als gevolg van het bombardement op het paleis van president Lon Nol van Cambodja, is de politie overgegaan tot aanhouding van vele burgers. Op deze foto wordt een verdachte door politiemannen in burger weggeleid. Op de achtergrond de brandende barak, die getroffen werd door een van de twee bommen. De andere bom richtte geen schade aan. De bommen werden uit een gekaapt vliegtuig van de luchtmacht geworpen door een schoonzoon van de afgezette prins Sihanouk, die een geslaagde landing maakte in het gebied van het Cambodjaanse bevrijdingsfront.

Lon Nol verhuisd na bomaanval

PHNOM PENH (AP) — Het Cambodjaanse staatshoofd Lon Nol is na de bombardementsaanval op het presidentieel paleis in het centrum van Phnom Penh verhuisd, zo is maandag in regeringskringen vernomen.

Het 60-jarige staatshoofd nam zondag met zijn gehele familie zijn intrek in een zwaar bewaakte villa op 3 kilometer van het stadscentrum, aldus zegslieden.

Rondom de villa staan luchtafweerkanonnen opgesteld en de presidentiële wacht is versterkt met een bataljon infanterietroepen.

De politie gaat nog steeds door met het arresteren van verdachten.

Enorme
opbrengst
straatcollecte
in Amsterdam

Een ton
voor hulp
aan
Hanoi



Kisten vol bussen...



Zakken vol geld...



Handen vol werk!

14 mei 75 W

(Van een onzer verslaggevers)

De straatcollecte van het comité Amsterdam helpt Hanoi heeft een bedrag van ongeveer honderdduizend gulden opgebracht! Dit is het resultaat van een week huis-aan-huis collecteren ten in alle Amsterdamse door honderden collectanbuurten, wat zaterdag zijn hoogtepunt vond in een massale straatcollecte.

Het bedrag van de voorlopige opbrengst is ongeveer een ton. Hierbij dient echter te worden aangetekend, dat nog niet alle collectebussen zijn binnengekomen.

Tot ver in de middag zijn medewerkers van het comité Amsterdam helpt Hanoi en employés van het gemeentegirokantoor in hoog tempo in de weer geweest om de ettelijke honderden bussen te legen.

Om half negen gisteravond werd met dit werk begonnen en pas in de middag konden de lootjes van de laatste bussen worden verwijderd. De kniptang was inmiddels warm gelopen en de bediener ervan had op dat moment nog nauwelijks kracht in zijn vingers. Uit iedere bus kwam weer een nieuwe

stroom van dubbeltjes, kwartjes, gulden en ook papiergeld.

De twee automatische tel- en sorteermachines die in de getraliede kelder van het hoofdkantoor van de gemeentegiro aan de Singel in Amsterdam op volle toeren werkten, konden de stroom nauwelijks aan.

Stalen prullenmanden dienden als geldkist, bij gebrek aan voldoende 'echte' geldkisten, die al reeds in gebruik waren.

Behalve geld kwamen ook bankcheques uit de bussen tevoorschijn. Het blijkt, dat ook veel buitenlands geld in de afgelopen week is ontvangen, onder andere Amerikaanse, Noorse, Canadese en zelfs Vietnamese munten.

Na geslaagde aanval op paleistuin

LON NOL ROEPT AMERIKANEN TE HULP

20 maart '73 W

Het regiem van Lon Nol, dat afgelopen weekend verder in het nauw werd gedreven door een geslaagde aanval op de paleistuin van de Amerikaanse stropop, tracht zich staande te houden met verscherpte terreur en steun van de Verenigde Staten.

Zoals bekend voerde een kapitein van het Cambodjaanse leger, die formeel onder huisarrest stond en getrouwd is met een dochter van het wettige staatshoofd Sihanok, vanaf een luchtbasis van Lon Nol met een Amerikaans toestel een aanval uit op de zwaarbewaakte residentie van de dictator. Vervolgens vloog hij nog een uur boven Pnom Penh, alvorens veilig uit te wijken naar bevrijd gebied.

In Pnom Penh heeft deze opzienbarende actie, die samenviel met de derde verjaardag van de CIA-staatsgreep, het toch al zwaar ondergraven prestige van de corrupte dollarkliek verder aangetast.

Actie onderstrept machteloosheid regiem

Onder de werkende mensen in de Cambodjaanse hoofdstad, die zich in het verleden reeds met stakingsacties keerden tegen het staatsgreepregiem dat slechts steunt op een groep militairen en zwarthandelaren, is de daad van Sihanouks schoonzoon met enthousiasme begroet. De pompeuze veiligheidsmaatregelen van Lon Nol zijn het onderwerp van hoon en bespotting.

In machteloze woede heeft Lon Nol

een aantal onderdrukings- en censuurmaatregelen uitgebreid en de koninklijke familie in Pnom Penh onder zwaarder huisarrest geplaatst.

Inmiddels heeft het regiem door Amerikaanse B-52's en jachtbommenwerpers zware vergeldingsaanvallen laten uitvoeren op de bevrijde gebieden. Het VS-commando te Honolulu liet in een dagelijks overzicht weten dat het een 'verzoek' van Lon Nol, die daarmee nogmaals z'n eigen machteloosheid en totale afhankelijkheid van Amerika onderstrept, had ingewilligd. Nadere gegevens over de schandelijke terreuraanvallen op uitgestrekte delen van Cambodja zijn niet verstrekt.

De Amerikaanse president Nixon heeft zich gehaast om zijn 'verontwaardiging' uit te spreken over de succesvolle

bomaanval op de paleistuin van zijn Cambodjaanse stroman. 'Wij willen opnieuw uiting geven aan onze bewondering voor de moed en de standvastigheid die het Cambodjaanse volk onder uw leiding in deze moeilijke tijden toont en u opnieuw onze steun verzekeren', aldus de brallerige boodschap van Nixon die door de persdienst van Lon Nol is verspreid.

Besprekingen bij Parijs

Bij de aanvang van de officiële besprekingen nabij Parijs tussen de voorlopige revolutionaire regering (VRR) van Zuid-Vietnam en het Saigon-bewind heeft de leider van de VRR-delegatie, Nguyen Van Hieu gezegd dat de taken van de conferentie bijzonder zwaar zullen zijn. De delegatie van de VRR, zo zei hij, 'zal geen inspanning te veel zijn om bij te dragen aan een snel succes van de conferentie, gericht op het instellen van een nationale raad van nationale eenheid en verzoening en het organiseren van algemene verkiezingen'.

De eerste zitting werd besloten dat de delegaties a.s. donderdag weer bij-

Vliegtuig

Een toestel van Air Vietnam, een luchtvaartmaatschappij die vluchten uitvoert voor de Amerikaanse geheime dienst CIA, is gisteren neergestort tijdens een geregelde vlucht tussen Saigon en Ban Me Thuot in het centrale hoogland, zo is door functionarissen van Air Vietnam in Saigon bekendgemaakt. Een oorzaak voor de luchtramp, waarbij vermoedelijk alle 62 inzittenden zijn omgekomen, kon niet dadelijk gegeven worden. Het toestel, een DC-4, zou in brand zijn geraakt en ontplofte toen de piloot een noodlanding probeerde te maken.

Na geslaagde

TON N AMIER

Het regiem van Lon Nol, dat al geslaagde aanval op de paleistur met verscherpte terreur en stens Zoals bekend voerde een kapitein stond en getrouwd is met een d basis van Lon Nol met een Ame van de dictator. Vervolgens vloog ken naar bevrjgd gebied. In Pnom Penh heeft deze optie CIA-staatsgreep, het loch al zw aangetast.

Actie onderstrept machteloosheid regiem

Onder de werkende mensen in de Cambodjaanse hoofdstad, die zich in het verleden reeds met stakingsacties keerden tegen het staatsgreepregiem dat slechts steunt op een groep militair en zwaarhandelaars, is de daad van Sihanouks schoonzoon met enthousiasme begroet. De pompeuze veiligheidsmaatregelen van Lon Nol zijn het onderwerp van hoon en bespotting. In machteloze woede heeft Lon Nol

terwijl hoge vlammen en dichte rookwolken de lucht in stijgen rept een militair van het Lon Nol-leger zich in veiligheid met enkele bezittingen. Een reeks barakken van de lijfwacht werden bij een succesvolle aanval getroffen, juist drie jaar na de CIA-staatsgreep die Lon Nol in het zadel hielp. De positie van het corrupte regiem gaat hollend achteruit.

Na de eerste zitting werd besloten dat de delegaties a.s. donderdag weer bijeenkomen.

ganie van de VRIJ, zo zei hij, 'zal geen inspanning te veel zijn om bij te dragen aan een snel succes van de conferentie, gericht op het instellen van een nationale raad van nationale eenheid en verzoening en het organiseren van algemene verkiezingen'.



Amerika overweegt verzoek *Verlenging militaire* *bestandscommissie*

Opheffing op 28 maart

SAIGON (NYT, AP, Reuter, UPI) — In Amerikaanse kringen te Saigon is vernomen dat de Verenigde Staten overwogen een voorstel in te dienen om de militaire bestandscommissie van vier partijen te laten voortbestaan na de datum van de officiële opheffing, 28 maart aanstaande. Het doel hiervan is een „betere sfeer te kweken voor een echt en realistisch bestand” en bepaalde werkzaamheden te voltooien, die anders zouden blijven liggen. In officiële Amerikaanse kringen, zowel in Saigon als in Washington weigert men ieder commentaar op dit bericht.

De militaire bestandscommissie bestaat zoals bekend uit de vier voormalige strijdende partijen in Zuid-Vietnam. Volgens de Parijse akkoorden moet de commissie zestig dagen na de ondertekening (op 27 januari) in zijn bestaande samenstelling worden opgeheven, waarbij de Verenigde Staten en Noord-Vietnam zich er uit terug zullen trekken en de controle op de naleving van het bestand verder zal worden overgelaten aan vertegenwoordigers van Zuid-Vietnam en van de Voorlopige Revolutionaire Regering.

De woordvoerder van de revolutionaire regering heeft dinsdag in Saigon aangekondigd, dat alle resterende Amerikaanse krijgsgevangenen in handen van het Bevrijdingsfront, zondag worden vrijgelaten. Hoeveel het er zijn is niet bekend. Samen houden het front en Hanoi nog 146 Amerikanen vast.

De uitwisseling van krijgsgevangen

Vietnamezen gaat indussen gewoon door, ondanks de gevechten en bestandsschendingen. Volgens Saigon zal de uitwisseling zondag voltooid zijn.

Tegenoffensief

Zuid-Vietnam heeft gedreigd met een groot tegenoffensief in strijd met de wapenstilstand tenzij de communisten het beleg van een basis van regeringssoldaten op 80 kilometer ten noorden van Saigon opheffen. Een zegsman van het Zuidvietnamese opperbevel zei dat men een vergeefs beroep op de commissies van toezicht had gedaan aan het communistische beleg van Tong Le Tsjan een einde te maken. Als de twee internationale organen niet alsnog handelend optreden, zei hij, „moet Zuid-Vietnam tot de tegeenaanval overgaan”. Het beleg van Tong Le Tsjan begon een week geleden.

Na de beschuldigingen van Washington en Saigon, dat Noord-Vietnam grote versterkingen met zwaar materieel aanvoeren in Zuid-Vietnam en de ontkenning daarvan door Hanoi en het Bevrijdingsfront, hebben deskundigen van het Pentagon dinsdag verklaard dat de aanvoer van manschappen, tanks en artillerie geen grote militaire bedreiging vormen op dit ogenblik.

Deze deskundigen menen dat de Noordvietnamese eenheden in het uiterste noorden van Zuid-Vietnam militair gesproken niet veel kunnen uitrusten en dringend verlegen zitten om versterkingen. Deze moeten her de nodige kracht hergeven die zij nodig denken te hebben voor de komende politieke krachtmeting in Zuid-Vietnam.

De deskundigen menen, dat welke ook de motieven mogen zijn voor de versterkingen, een nieuw communistisch offensief niet waarschijnlijk is. De meeste versterkingen schijnen naar de drie belangrijkste centra te gaan waar vandaan vorig jaar het voorjaarsoffensief werd ingezet, te weten: het noordelijke grensgebied, het centrale hoogland rondom Pleikoe en het gebied rondom Lok Ninh noordelijk van Saigon.

Zowel het Pentagon als het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken hebben na de nadrukkelijke ontkenningen van Hanoi verklaard over duidelijk bewijsmateriaal te beschikken waaruit de nieuwe aanvoer van versterkingen zou blijken.

Paniefsfeer in Phnom Penh

PHNOM PENH, (AP, Reuter, UPI) — De Cambodjaanse verzetsbeweging der Rode Khmers heeft weer twee belangrijke aanvoerwegen naar de hoofdstad Phnom Penh afgesneden. Een hiervan is de Hoofdweg die de strategische verbinding vormt met de rijstgebieden in de westelijk provincie Battambang.

Politiek blijft de toestand gespannen. De wacht rondom de woning van de voormalige premier Sirik Matak is verdubbeld. Sirik Matak was president Lon Nols belangrijkste medewerker bij de staatsgreep drie jaar geleden tegen het bewind van prins Sihanouk. Men verdenkt hem ervan betrokken te zijn geweest bij actie tegen het huidige bewind van Lon Nol.

De arrestaties van stakende onderwijzers, journalisten en politici van de oppositie gaat nog door na de bom die afgelopen zaterdag op het paleis van Lon Nol werd geworpen. Verder is de luchtmachtcommandant ontslagen en vervangen. Hij wordt er voor verantwoordelijk gesteld dat de schoonzoon van Sihanouk het vliegtuig kon kapen waarmee de bom op het paleis werd geworpen.

Het parlement heeft de noodtoestand voor zes maanden en de sluiting van particuliere dag- en weekbladen voor drie maanden goedgekeurd. De Amerikaanse luchtmacht gaat intussen door met het bombarderen van stellingen van de bevrijdingsbeweging.

3000 man, tanks, vliegtuigen Saigon opent offensief tegen belegerde post

SAIGON, (NYT, UPI, AP, Reuter) — Drieduizend Zuidvietnamese troepen gesteund door artillerie, tanks en gevechtsbommenwerpers zijn een tegenoffensief begonnen in de richting van de belegerde vesting Rach Bap, 32 kilometer ten noorden van Saigon. De vesting is al ruim een week belegerd door eenheden van het Bevrijdingsfront en Saigon heeft herhaalde malen een beroep gedaan op de internationale controlecommissies om een onderzoek in te stellen bij Rach Bap en een andere belegerde stelling, Tong Le. Toen de commissies niet in actie konden komen heeft Saigon het dreigement uitgevoerd om dan zelf de belegerde eenheden van Rach Bap te hulp te komen.

Commissies faalden

De Zuidvietnamese actie dramatisert de vrijwel totale impotentie van de twee organisaties die toezicht moeten houden op het bestand, namelijk de militaire bestandscommissie van de vier direct betrokken partijen en de internationale controlecommissie (ICCS) van Canada, Polen, Hongaren en Indonesiërs.

De militaire commissie kon niets uitrichten na het verzoek van Saigon om een onderzoek ter plaatse, omdat de leden van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront botweg ontkennd dat door hun partij het bestand bij de twee genoemde stellingen werd geschonden. Het probleem werd toen doorgespeeld naar de ICCS, die maandag besloot om te gaan kijken. Twee onderzoekploegen werden samengesteld en konden naar de belegerde stellingen vertrekken. Maar op het laatste ogenblik weifelden de Polen en Hongaren, naar verluidt omdat zij er niet in slaagden verzekeringen te krijgen van het Bevrijdingsfront, dat de ICCS-ploegen het gebied zonder gevaar konden binnengaan.

Het onderzoek kon woensdag niet

doorgaan. Maar op die dag maakte Saigon bekend dat het in feite de actie voor het ontzet van Rach Bap reeds twee dagen tevoren was begonnen, dus op maandag. Saigon maakte verder bekend nog geen actie te zijn begonnen tegen Tong Le Tjan ongeveer 50 kilometer noordelijker, hoewel er rekening mee moet worden gehouden.

De ICCS kwam woensdag na het bekend worden van het offensief weer bijeen zonder resultaat, ondanks het verzoek van de Canadezen om onmiddellijk een onderzoek in te stellen. De Canadese ambassadeur Michel Gauvin die vermoed is geïriteerd uit de bijeenkomst kwam, verklaarde dat het falen van een onderzoek bij de twee belegerde stellingen, „er per slot op neerkomt dat wij een nogal pessimistisch beeld moeten schilderen van het vermogen van de commissie om haar taak te vervullen”.

Infiltraties

Jerry Friedheim, woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van defensie heeft woensdag bekend gemaakt dat sinds de ondertekening van de bestandsakkoorden twee maanden geleden circa 30.000 Noordvietnamese militairen (Saigon noemt 50.000) en meer dan 300 tanks in Zuid-Vietnam zijn geïnfilteerd. De Amerikanen beschikken over foto's waaruit deze bewegingen van troepen, tanks en vrachtwagens blijken. Friedheim zei dat Washington nog niet goed weet, wat de bedoeling is van Hanoi. Er zijn mensen van de geheime dienst die een offensief verwachten, maar er zijn er ook die hier niet in geloven, aldus Friedheim. Met de komst van de 30.000 man kan de sterkte van de Noordvietnamezen, voornamelijk in het noorden van Zuid-Vietnam, geschat worden op 170.000 man.

Zowel de New York Times als Associated Press meldde woensdag in kringen van de Amerikaanse inlichtingendienst te hebben vernomen dat de toevoer van manschappen en wapens uit noord naar zuid aanzienlijk is afgenomen en waarschijnlijk deze week of begin volgende week tot een minimum zal zijn gereduceerd. Maar er worden nog steeds militaire bewegingen gerapporteerd langs de Ho Tsj Minh-route, de aanvoerlijn van noord naar zuid. De laatste twee, drie weken hebben de Noordvietnamezen een scherpe beperking doorgevoerd van het vertrek van manschappen en materieel bij de bron in Noord-Vietnam. Dit laatste nieuws is niet in strijd met de eerdere berichten van de aanvoer van nieuwe manschappen en materieel. Men wijst er in dit verband op dat de aanvoer van verster-

kingen uit noord naar zuid via de route door Laos zes weken tot drie maanden duurt.

Tegenspraak

GENEVE (UPI) — Het Internationale Rode Kruis in Genève heeft woensdag verklaard dat Zuid-Vietnam zich vergist waar het zegt dat het inspectie van kampen van gedetineerden, waaronder de Con Son-gevangenis, toestaat.

„De laatste keer dat Rode Kruis-gedelegeerden de Con Son-gevangenis bezochten, was op 11 januari 1969”, stond in een verklaring. „Daarna zijn de bezoeken aan Con Son verscheidene keren herhaald, maar men mocht alleen maar enkele tientallen krijgsgevangenen spreken en niet de burgerlijke gedetineerden die de overgrote meerderheid der gevangenen vormen”.

In maart 1972 werden de Rode Kruis-bezoeken stopgezet, juist omdat gesprekken onder vier ogen met gedetineerden niet werden toegestaan, aldus het Rode Kruis.

Zuid-Vietnam had op 14 maart in Parijs verklaard dat bezoeken aan kampen van gedetineerden toegestaan werden, aldus het Rode Kruis.

PARIJS — De Zuidvietnamese neutralisten die zich in Parijs hebben verenigd hebben woensdag documenten gepubliceerd waarin wederom het bewind in Saigon ervan wordt beschuldigd circa 200.000 politieke gevangenen vast te houden en te mishandelen. De politie van Saigon gaat ook nu nog steeds door met het arresteren van burgers die verdacht worden het niet eens te zijn met het bewind van Thieu.

De Zuidvietnamese senator Voe Van Mau, voormalig minister van buitenlandse zaken ten tijde van president Diem en de meest vooraanstaande boeddhistische oppositiefiguur heeft woensdag in Saigon gepleit voor het aftreden van president Thieu, opdat „de werkelijke nationale elementen” naar voren kunnen komen. Zuid-Vietnam heeft een regering nodig die een waarachtige afspiegeling is van het volk, die het vertrouwen en de steun heeft van het volk, aldus senator Voe Van Mau.

Nederlands telegram

aan Hanoi

Door een onzer redacteuren

DEN HAAG, 22 maart — De Nederlandse regering heeft vanochtend een telegram gestuurd aan de regering van Noord-Vietnam, in Hanoi, waarin zij mededeelt dat ze „gaarne bereid” is diplomatieke betrekkingen aan te gaan.

België en Italië hebben hetzelfde gedaan; de coördinatie met België was voor Nederland een belangrijke overweging om even te wachten met de uitvoering van haar op 21 februari bekend gemaakte besluit om betrekkingen aan te knopen met Noord-Vietnam.

Het is de bedoeling de vertegenwoordiging in Hanoi gelijkwaardig te maken aan die in Saigon, dat wil zeggen dat ze een ambassade wordt.

Betrekkingen

NA lang talmen en veel achterbaks overleg met EEG-organen heeft Schmelzer eindelijk in een telegram aan de Noordvietnamese regering bereidheid getoond om diplomatieke betrekkingen aan te knopen. Hij doet dit echter als 'Jan-Achteran', want de grote massa van het Nederlandse volk heeft reeds lang, zonder zich iets van het kabinet van Biesheuvel aan te trekken, betrekkingen tot stand gebracht en in de praktijk van zijn solidariteit de Noordvietnamese democratische republiek erkent. Dit is tot uiting gekomen zowel in de ongekend brede beweging tegen Nixons bombardementen op Noord-Vietnam als, na het sluiten van de overeenkomsten van Parijs, in de acties die overal in ons land gevoerd worden om materiële hulp te bieden en om bij te dragen tot het herstel van de door Amerikaanse bommen aangerichte verwoestingen. Gemeentebesturen traden zelf in verbinding met de Noordvietnamese autoriteiten en namen actief deel aan campagnes voor het inzamelen van gelden, zoals Amsterdam helpt Hanoi en vele andere dergelijke collectes. Thans zijn ook de nog steeds op hun zetels klevende heren in Den Haag tot een daad van erkenning gekomen, beter gezegd gedwongen.

DE eis van erkenning van Noord-Vietnam heeft in het Nederlandse politieke leven een belangrijke rol gespeeld. Was het eerst alleen de CPN die volhardend en consequent hiervoor ijverde, naarmate de beweging tegen de Amerikaanse agressie in dit gebied in het Verre Oosten zich uitbreidde, gingen ook anderen hiervoor optreden. De erkenning is met name na de grote nationale manifestatie in Utrecht geworden tot een eis die het algemene verlangen van het Nederlandse volk tot uiting bracht. Juist gezien deze gevoelens van nauwe verbondenheid en deze wil om hulp te verlenen bij het ongedaan maken van de gevolgen van de Amerikaanse agressie is het noodzakelijk, dat het droge telegram van Schmelzer wordt gevolgd door het tot stand brengen van werkelijke betrekkingen.

De mededelingen, die door Schmelzers ministerie van buitenlandse zaken via een niet nader genoemde woordvoerder werden gedaan, wekken alle twijfel of dat zal gebeuren. Deze woordvoerder vond het nodig om uitvoerig uiteen te zetten, dat de betrekkingen met Noord-Vietnam ongeveer in dezelfde vorm gegoten zouden moeten worden als de relaties die er bestaan tussen het kabinet-Biesheuvel en de corrupte marionetten in Saigon! Dat is blijkbaar de vrucht van de lange beraadslagingen in EEG-verband, die uiteindelijk tot resultaat hadden dat België, Italië en Nederland op dezelfde dag dezelfde stap hebben gedaan! Zo moet zelfs de vorm, waarin diplomatieke betrekkingen zullen worden gegoten, worden voorgelegd aan de EEG-commissie in Brussel en werd gewacht op een goedgunstig knikje van toestemming voordat tot erkenning werd overgegaan.

De verdraging, die in het erkenningsproces is ingetreden — reeds op 21 februari, dus een maand geleden, had Schmelzer gezegd diplomatieke betrekkingen te zullen aangaan! — hangt ongetwijfeld samen met deze onderdanige houding ten aanzien van de EEG. Als het afhangt van de demissionaire regering en de rechtse figuren die zo'n politiek ook met andere ministers willen voortzetten, moet iedere stap op het gebied van de buitenlandse politiek eerst een stempel van geen bezwaar van de EEG en de NAVO krijgen... De erkenning en het aanknopen van betrekkingen komen laat. Het was er de hoogste tijd voor. Het mag hierbij echter niet gaan om juridische formaliteiten en diplomatieke slimmigheidjes. Het gaat om betrekkingen die kunnen weergeven wat er onder het Nederlandse volk leeft. En dat is meer dan Schmelzer ooit zal beseffen!

Amerika maakt weer moeilijkheden bij troepenterugtrekking

Aanval van Thieu-regiment op bevrijd gebied

Troepen van het Thieu-regiment hebben woensdag een groot-scheepse aanval uitgevoerd in de omgeving van Rach Bap, 35 kilometer ten noorden van Saigon. Enkele duizenden huurlingen voerden de operatie uit, die een brutale inbreuk vormt op het staakt-het-vuren. Bij hun actie maakten de Thieu-troepen, een compleet regiment, gebruik van zwaar materieel, zoals tanks.

De huurlingen gingen tot hun aanval over nadat zowel de gezamenlijke militaire commissie als de internationale controlecommissie hadden geweigerd in te gaan op claims van het Saigon-bewind voor het betrokken gebied. Sinds eind januari heeft het Thieu-regiment talloze inbreuken op het bestand gemaakt, waarbij het ook al eerder met behulp van een grote troepenmacht bevrijd gebied was binnengedrongen. Van de zijde van de voorlopige revolutionaire regering is hiertegen herhaaldelijk fel geprotesteerd.

Amerika heeft gisteren andermaal z'n troepenterugtrekking opgeschort. In de gezamenlijke militaire commissie heeft de VS-vertegenwoordiger ernstige moeilijkheden veroorzaakt. Met het oog hierop hebben de vertegenwoordigers van Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering nog niet de laatste lijsten van Amerikaanse krijgsgevangenen overhandigd. Kern van de Amerikaanse chicanes schijnt te zijn, dat de VS vrijlating verlangen van enkele militairen die door de Pathet Lao in Laos gevangen worden gehouden. Volgens de Parijse overeenkomst moet uiterlijk woensdag a.s. Amerika al zijn militaire personeel hebben teruggetrokken uit Vietnam, gelijk met de vrijlating van de laatste krijgsgevangenen.

Massamoord

Het Noordvietnamese persbureau heeft het Saigon-regiment beschuldigd van massamoord op talrijke burgers die een pagode in het district Tra Qu bezochten. Agenten van het bewind in Saigon hebben op 4 maart granaten in de menigte gegooid, waardoor 21 burgers om het leven kwamen en 83 werden gewond. De agenten hebben vervolgens van de verwarring

gebruik gemaakt om geld en sieraden van de menigte te stelen, aldus het persbureau. Deze agenten, zo vervolgt de onthulling, hebben vervolgens lasterlijk de bevrijdingstroepen beschuldigd van het gooien van granaten.

Groot glas bier kost 20 cent, maar:

Vrouw 23 maart '73

In Hanoi is het leven van alledag hard

door Tracy Wood

HANOI — In de hoofdstad van Nord-Vietnam is het leven hard. De stad mag er met haar door bomen beschaduwde straten en gracieuze oude gebouwen vriendelijk uitzien, ze is te arm om haar bevolking meer dan de allereerste levensbenodigdheden te verschaffen.

De gebouwen, merendeels tenminste dertig jaar geleden door Fransen neergezet, hebben een verfje nodig en zijn aan reparatie toe, maar anders dan in de straten van de meeste Aziatische steden ontbreekt de misselijk makende rioolgeur. De winkels voorzien alleen in de eerste levensbehoeften. Tandborstels, zeep, kleding en stoffen, voedsel suiker en vlees zijn gerantsoeneerd. De vleesrantsoenen kunnen worden aangevuld met kippen en ander pluimvee dat in particuliere kraampjes in de buurt van de door de staat gedreven markt wordt verkocht.

Een regeringsfunctionaris schat dat een arbeider ongeveer 36.25 per maand kan verdienen, maar dat, afhankelijk van het aantal leden van een gezin dat werkt, een familie meer inkomsten heeft. Fietsen, die je overal ziet, vormen het belangrijkste vervoersmiddel voor de 1.2 miljoen inwoners van de stad, hoewel een fiets toch altijd nog ongeveer 217 gulden kost. Naaimachines worden voor ongeveer 652 gulden verkocht. Een variant van het bakerpraatje dat zwangere vrouwen verzot zijn op ingemaakt zuur, komt ook in Noord-Vietnam voor. Hier zijn zwangere vrouwen dol op 'mo', een kleine vrucht die op een kers lijkt maar groen is. 'Zwangere vrouwen houden er van, omdat ze zuur zijn', legde een tolk uit. 'Zij houden ook van citroenen.'

De Noordvietnamese autoriteiten maken zich ook zorgen over de schadelijke gevolgen van het roken. De tolk vertelde, dat de regering de mensen probeert te waarschuwen voor de gevaren van het roken, maar Noordvietnamese sigaretten en tabak worden nog steeds verkocht. Volgens de tolk is president Ho Tsj Minh, een zware roker, gestopt met roken voor hij in 1969 overleed. Regeringsfunctionarissen bieden hun gasten sigaretten aan al roken zij zelf niet.

Een regeringswinkel verkoopt draag-



Fietsen zijn het belangrijkste vervoermiddel in Hanoi.

lijk minder spartaans dan voor volwassenen. Helder gekleurde kinderkleren zijn in veel winkels te zien en de grotere warenhuizen hebben speciale afdelingen voor eenvoudig speelgoed. Plastic eenden, zwanen en beren, zoals kinderen in ons land

zouden gebruiken als speelgoed voor in bad, kosten ongeveer 40 cent. In een van de etalages zag ik een bruine plastic Walt Disney pop. Oudere kinderen en volwassenen dragen eenvoudige zwarte en blauwe broeken, rubberen of plastic sanda-

len en gewatteerde katoenen jasjes of een wollen trui voor de koude wintermaanden. Meisjes en jonge vrouwen dragen hun haar vaak in lange vlechten.

Een regeringswinkel verkoopt draagbare kortegolf-radio's, wekkers en houtsnijwerk. De wekker kost ruim 20 gulden, de radio 362 gulden. Het duurste artikel in de winkel was waarschijnlijk een saxofoon die 725 gulden kostte. Hanoi lijkt 's avonds in geen enkel opzicht op de helder verlichte steden in het westen en op de hoofdsteden in de rest van Azië. Huizen waar geen electriciteit is, worden verlicht door kleine petroleumlampjes tijdens het eten en iedereen schijnt vroeg naar bed te gaan.

De straten komen kort na vier uur 's morgens weer tot leven als arbeiders naar hun werk fietsen. Behalve in de kleine fabrieken die 24 uur in bedrijf zijn en waar de arbeiders in ploegen werken, begint de achturige werkdag voor een arbeider in Hanoi gemiddeld om 6 uur 's morgens met een pauze van twee of drie uur, die om ongeveer elf uur begint en gaan ze om vijf uur weer naar huis.

Dan komt de tuin bij het Hoan Kiem-meer waar je bier kunt krijgen tot leven. Arbeiders die op weg naar huis zijn, stappen even af om een groot glas bier te drinken dat ongeveer 20 cent kost. Kinderen zitten bij hun ouders en drinken ook bier.

Er wordt vroeg gedineerd. Om ongeveer half zeven is het drukste moment in door de staat gedreven restaurants. Een uitgebreid diner voor vier personen kost ongeveer f 8.70. Als je wijn bij het eten wilt drinken moet je dat twee dagen van te voren bestellen. Het restaurant heeft ook geen voorraad van bier of liqueur.

Ondanks de lange oorlog is er weinig militair vertoon in Hanoi. Je ziet wel regelmatig soldaten maar zelden dragen ze wapens. De verkeerspolitie die de stromen fietsers dirigeren, dragen pistolen. Op de gebieden na die door de Amerikaanse bombardementen zijn vernield, is er bijna niets in Hanoi dat er op wijst dat de oorlog pas twee maanden geleden afliep.

Dit is het tweede verhaal van Tracy Wood over Hanoi. Het eerste werd 21 maart geplaatst.

Al bijna anderhalf ton voor Amsterdam helpt Hanoi

(Van een verslaggever)

De steunactie voor de wederopbouw van het door Amerikaanse terreurbombardementen geteisterde Hanoi krijgt steeds krachtiger steun. Werd bij de collecte van vorige week een bedrag van ongeveer honderdduizend gulden ingezameld, thans is al bijna een bedrag van anderhalf ton voor de hulpactie beschikbaar.

Dit mede doordat de opbrengst van collectes in de Zaanstreek (f 13.500,—) en Landsmeer (f 1500,—) eveneens voor deze campagne Amsterdam helpt Hanoi is bestemd. Naar schatting is via de giro inmiddels al een bedrag van meer dan twintigduizend gulden binnengekomen, terwijl uit de vandaag nog binnengebrachte collectebussen opnieuw honderden guldens is gekomen.

Wat de inzameling per giro betreft zal de actie volgende week pas flink op gang komen, wanneer alle rekeninghouders per 'bijsluit' zal worden gevraagd een gift over te maken. In scholen en bedrijven zijn voorts een aantal initiatieven genomen om de hulpactie voor de Vietnamese hoofdstad verder uit te bouwen.

Het grote succes van de actie heeft de woede van de uiterst rechtse krachten in de hoofdstad opgewekt. Via hun spreekbuis Het Nieuws van de Dag/De Telegraaf blijven zij hun vergeefse pogingen voortzetten om de actie afbreuk te doen. Daarbij is nu de kronkel-redenering opgezet, dat er aan de hulpactie door de Noordvietnamezen politieke voorwaarden zouden zijn verbonden. Als argument daarvoor wordt aangevoerd, dat de Noordvietnamezen zeer terecht tegenover de Amsterdamse delegatie duidelijk hebben laten uitkomen, dat men er niets voor voelt mede als trekpleister te dienen voor het ophalen van geld voor het door en door corrupte Saigon-bewind. Aangezien de Amsterdamse gemeenteraad besloten heeft om uitsluitend een actie te voeren voor hulpverlening aan de door de Amerikaanse terreur getroffen Noordvietnamese hoofdstad, kon de burgemeester de Vietnamese delegatie in Parijs op dat punt geruststellen.

Het grote succes van de actie Amsterdam helpt Hanoi toont overigens duidelijk genoeg aan, dat de Amsterdammers weten waar het om gaat en zich van de woedeuitbarstingen daarover van Telegraaf-klanten niets aantrekken.

Nederland ^w erkent Hanoi

^{73 3 mlf}
De Nederlandse regering heeft gisteren officieel de regering van de Democratische Republiek Vietnam erkend. Dat gebeurde met het officiële telegrafische bericht aan Hanoi dat men graag bereid is diplomatieke betrekkingen aan te knopen.

Met het zenden van dit telegram geeft de regering eindelijk gevolg aan de reeds geruime tijd geleden gedane toezegging om tot officiële erkenning van Noord-Vietnam over te gaan. Volgens de mededeling van het ministerie van buitenlandse zaken hebben gisteren ook België en Italië de regering in Hanoi officieel erkend.

Nieuwe eis van Washington Terugkeer Amerikanen dreigt vast te lopen

SAIGON, (Reuter, AP, UPI, NYT). — De terugtrekking van de laatste zesduizend Amerikanen dreigt vast te lopen door een nieuwe eis van Washington, dat ook negen Amerikanen die in Laos gevangen zitten moeten worden vrijgelaten. Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront hebben deze eis afgewezen, op de argumentatie dat hun vrijlating alleen mogelijk is door onderhandelingen met de Pathet Lao bevrijdingsbeweging in Laos.

De Amerikaanse leider bij de militaire bestandscommissie, generaal Gilbert Woodward, stelde de voorwaarden die zouden berusten op het bestandsakkoord van Parijs. De Noordvietnamese delegatieleider, generaal Le Kwang Hoa noemde de eis „onlogisch en onaanvaardbaar”. De Noordvietnamese woordvoerder, kolonel Boei Tin zou volgens Amerikaanse zegglieden hebben gezegd dat in Parijs een mondelinge afspraak tussen Kissinger en Le Doek Tho was gemaakt waarbij Hanoi al het mogelijke zou doen om de Pathet Lao er toe te bewegen de krijgsgevangenen na verloop van tijd los te laten. Maar Noord-Vietnam heeft zich niet schriftelijk vastgelegd. „Wij doen wel ons best een goed woordje bij de Pathet Lao te doen, maar wij moeten zijn soevereiniteit eerbiedigen”, aldus zou Boei Tin hebben verklaard.

Het Bevrijdingsfront heeft geprotesteerd tegen de Amerikaanse eis en verklaarde donderdag, dat zij de laatste groep Amerikaanse krijgsgevangenen niet zal vrijlaten voordat Washington er in toestemt alle Amerikaanse militairen terug te trekken met inbegrip van de 325 bij de militaire bestandscommissie.

De gevangenen in Laos zijn zeven militairen en twee burgers.

In Parijs heeft het overleg tussen de vertegenwoordigers van Saigon en van de Voorlopige Revolutionaire Regering een reeks van beschuldigingen over en weer opgeleverd. Vooral het laatste nieuwe offensief van Saigon tegen de belegerde vestingen in het gebied van Tong Le Tjan werd heftig bekritiseerd door de VRR, die dit een aanval op bevrijde gebieden noemde en die het hele vredesoverleg in gevaar kunnen brengen.

Vluchtelingen

Het bewind in Saigon is begonnen met de herhuisvesting van totaal honderdduizend vluchtelingen uit de noordelijkste provincies naar lege gebieden rondom Saigon. Het plan maakt deel uit van een ambitieus groter plan waarbij mogelijk wel 660.000 vluchtelingen zich opnieuw kunnen vestigen. Naar schatting 150.000 vluchtelingen uit het noorden zullen kunnen terugkeren naar hun

oorspronkelijke gebieden in de provincie Kwang Tri die heroverd zijn door het Zuidvietnamese leger. Afgelopen zaterdag werden de eerste 2.000 vluchtelingen uit kampen rond Da Nang overgebracht naar Kwang Tri.

Veel van het gebied is woest land dat nog geheel ontgonnen moet worden. Volgens een eerste raming zal een bedrag van 300 miljoen gulden gemeoid zijn met de nieuwe vestiging.

Behalve de drie Benelux-landen heeft ook Italië donderdag diplomatieke betrekkingen met Noord-Vietnam geopend op ambassadeurs-niveau.

Cambodja

De regeringstroepen in Phnom Penh zijn in staat van alarm gebracht omdat de Cambodjaanse regering vandaag een aanval van het bevrijdingsfront der Rode Khmers verwacht, ter herdenking van de oprichting van het verenigde bevrijdingsfront in 1970 onder leiding van de verdreven prins Sihanoeck. In militaire kringen is verklaard dat naar schatting acht bataljons Rode Khmers stellingen hebben betrokken in een zuidelijke voorstad van Phnom Penh en dat nog eens twaalf bataljons zijn gesignaleerd even ten noordwesten van de hoofdstad.

Erkenning van Hanoi

ergert Zuid-Vietnam

West-Duitsland en Ierland terughoudend

Van onze verslaggever

DEN HAAG — Het Nederlandse kabinet heeft Noord-Vietnam donderdag officieel meegedeeld, dat het diplomatieke betrekkingen wil aanknopen. Ook België en Italië hebben dit aan Hanoi laten weten. Dit heeft een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken gisteren in Den Haag gezegd.

De Zuidvietnamese ambassade in Den Haag heeft gisteren een verklaring uitgegeven, waarin de erkenning van Noord-Vietnam wordt afgekeurd. „Het Noordvietnamese communistische regime verdient nog geen internationale erkenning,” aldus de verklaring. Dit omdat „Noord-vietnam nog steeds tracht de naburig gelegen landen, met name de republiek van Vietnam, de republiek Kambodja (Cambodja) en het koninkrijk Laos te overheersen.”

Maar zolang het Nederlandse besluit de bestaande betrekkingen tussen Zuid-Vietnam en Nederland niet aantast, „zal de republiek Vietnam de buitengewoon goede vriendschappelijke betrekkingen en de samenwerking, die in het verleden tussen de twee landen heeft bestaan, blijven handhaven,” zo verklaarde de ambassade.

Vertrouwen

Het ministerie liet gisteren weten dat de Nederlandse regering, in het vertrouwen dat de afspraken die in Parijs gemaakt zijn nauwkeurig nagekomen zullen worden, telegrafisch aan Hanoi heeft meegedeeld dat het kabinet graag bereid is diplomatieke betrekkingen aan te knopen, als Noord-Vietnam dat eveneens wil doen.

Eerder was al meegedeeld, dat de betrekkingen op ambassade-niveau gevestigd zullen worden. De ambassade in Hanoi zal waarschijnlijk door een zaakgelastigde worden geleid. Datzelfde geldt voor de Nederlandse ambassade in Saigon, waar ook een zaakgelastigde aan het hoofd staat.

De Nederlandse ambassadeur in Thailand is tevens ambassadeur in Zuid-Vietnam. Verwacht wordt dat de Noordvietnamese ambassadeur in Nederland zijn standplaats zal hebben in een ander nabijgelegen land. Daarbij denkt men aan Parijs, omdat Frankrijk de beste betrekkingen met Noord-Vietnam onderhoudt.

EG-landen

Inmiddels is ook duidelijk geworden, waarom de EG-landen op dit punt niet gemeenschappelijk zijn opgetreden. Vorige week vrijdag hebben de negen EG-landen hierover in Brussel overlegd. Frankrijk, Denemarken en Engeland onderhouden al bepaalde betrekkingen met Noord-Vietnam, maar ook de andere zes landen kwamen niet tot een gezamenlijk standpunt.

Dat heeft met name gelegen aan de houding van West-Duitsland en Ierland, die zich op dit punt zeer terughoudend opstelden. Politieke kringen menen dat de Duitse houding samenhangt met de „Ostpolitik”.

West-Duitsland heeft ook al zeer laat betrekkingen met Communistisch China aangegaan en wil het kennelijk voorlopig daarbij laten, voorzover het de officiële betrekkingen met Aziatische socialistische landen betreft. Ierland, dat weinig belangen heeft in Oost-Azië, heeft als enig EG-land de Chinese Volksrepubliek nog steeds niet erkend.

AKKOORD IN LAOS WORDT VERTRÁAGD

Impasse Vietnam duurt voort

VIENTIANE (Reuter) — De Lao-tiaanse regering in Vientiane en de Pathet Lao bevrijdingsbeweging zijn er niet in geslaagd een coalitieregering te vormen binnen de afgesproken termijn van dertig dagen na het bestand, dat vrijdag afliep. In Vientiane zei men dat de delegatie van de Pathet Lao de autoriteit mist om besluiten te nemen.

De premier, prins Soevanna Phomma heeft vorige week een telegram gestuurd aan de leider van de Pathet Lao in Sam Neua, prins Soevanovong, waarin hij hem uitnodigde voor een ontmoeting in de koninklijke residentie Loang Prabang. Hierop is nog geen antwoord ontvangen. De leider van de Pathet Lao-delegatie, Phoene Siprascoeth heeft intussen Vientiane verlaten om rapport uit te brengen aan Soevanovong.

Krijgsgevangenen

SAIGON (UPI, Reuter) — Zowel de Verenigde Staten als Noord-Vietnam weigeren de impasse te doorbreken rond de vrijlating van de Amerikaanse krijgsgevangenen. De hoop is nu wel erg klein geworden dat alle resterende Amerikaanse gevangenen dit weekeinde in Hanoi zullen worden vrijgelaten.

Het geschil is toegespitst op zeven Amerikaanse militairen en twee burgers die in Laos worden vastgehouden en een Canadese gevangene die in een cel van de Pathet Lao verblijft. Washington eist dat de gevangenen in Laos op hetzelfde moment hun vrijheid terugkrijgen als de nog resterende Amerikaanse krijgsgevangenen in Hanoi.

Het Amerikaanse opperbevel heeft de terugtrekking van de Amerikanen uit Zuid-Vietnam stopgezet tot de communisten hiermee instemmen. De Noordvietnamese woordvoerder luitenant-kolonel Boei Tin zei vrijdag dat zijn regering „bereid is de Amerikaanse gevangenen zondag vrij te laten, maar op voorwaarde dat de Amerika-

nen de terugtrekking van hun troepen op dezelfde dag voltooiën”.

De Noordvietnamezen zeggen dat ze nog 107 krijgsgevangenen vasthouden terwijl het Bevrijdingsfront er nog 32 heeft. De Verenigde Staten hebben nog 6300 militairen in Zuid-Vietnam en op 1.000 na moeten zo voor volgende woensdag zijn teruggehaald. Van die 1.000 blijven er 825 geaccrediteerd bij de militaire commissie, 50 bij het bureau van de militaire attaché en 159 als veiligheidsmensen bij de Amerikaanse ambassade.

In de militaire commissie heeft Amerika Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront beschuldigd van het bouwen van een nieuwe lancerplaats voor raketten bij Khe San in Zuid-Vietnam hetgeen een schending van de bestandsovereenkomst zou zijn. Brigade-generaal Whickham verbond er de waarschuwing aan dat Amerika „zich het recht voorbehoudt de noodzakelijke actie te ondernemen” tegen deze bestandsschending.

Zuid-Vietnam en de tegenpartij kwamen vrijdag het eerste lokale bestand overeen binnen het raam van het Vietnam-akkoord. Ze besloten de wapens twee uur lang te laten zwijgen om bij Tong Le Tjan (even buiten Saigon) de evacuatie mogelijk te maken van gewonde regeringssoldaten. Helikopters konden zodoende de 58 gewonden oppikken die al meer dan een week op hun evacuatie hadden gewacht.

Vier vluchtelingen werden gedood en 40 anderen werden gewond toen een raket van het Bevrijdingsfront vrijdag terechtkwam in een vluchtelingen kamp bij Tjau Dok, ongeveer 140 kilometer ten zuidwesten van Saigon.

Vietnam-collecte in Breda

Van 25 maart tot 1 april zal in Breda een Vietnam-collecte worden gehouden. Deze collecte wordt georganiseerd door het comité Breda voor Vietnam, waarin samenwerken de afdelingen van: PvdA, CPN, PPR, PSP, D'66, ANJV, NVB, Wereldwinkel, NVV, NKV, HTS-unie en anderen. De opbrengst is bestemd voor het Medisch Comité. Gecollecteerd zal worden in de wijken, huis-aan-huis en op straat, tijdens de marktdagen en op zaterdag in de diverse winkelcentra. Collectanten kunnen zich opgeven bij de diverse contactadressen in de stad, die tevens als depot dienen voor collectebussen. Dit zijn: Voor Breda Noord: Vlimmerenstraat 43; Breda Oost: Vlielandstraat 100, tel. 47787; IJpelaar e.o.: Lorentzstraat 12, tel. 51234; Boeimeer e.o.: Roland Holststraat 69b, tel. 45776 en Heuvelkwartier/Tuinzicht: Van Duin van Maasdamstraat 8.

Vrouwenbeweging

24 maart '73
W

actief voor

herstel van Vietnam

Maart — maand voor Vietnam! Onder deze leuze heeft de Nederlandse Vrouwenbeweging in ons land in de afgelopen weken een grote activiteit ontwikkeld. In tal van afdelingen werden speciale avonden gehouden, waarvan de opbrengst bestemd was voor hulp bij de wederopbouw van de zwaar getroffen gebieden in Vietnam.

De Amerikaanse terreurbombardementen hebben veel schade en leed veroorzaakt in Noord-Vietnam en in de bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam. Daarom is veel hulp nodig. Hulp in de vorm van goederen en geld, voor het herstel van het onderwijs, de landbouw, de industrie. Al vele jaren heeft de NVB een actief aandeel gehad bij het organiseren van de solidariteit met de vrijheidsstrijd in Vietnam. In vele afdelingen van de NVB werd deelgenomen aan de plaatselijke comités.

Daarnaast ontplooidde de NVB ook een groot aantal eigen activiteiten om geld bijeen te brengen.

Het bestuur van de NVB meende de Internationale Vrouwendag van 8 maart niet beter te kunnen vieren dan door maart uit te roepen tot een maand van vergrote activiteit voor Vietnam. In de afdelingen werden speciale Vietnam-avonden gehouden, bazars opgezet en kienavonden georganiseerd.

Tienduizenden guldens wil men op de-

ze wijze bijeen brengen, die mee kunnen helpen aan de opbouw van Vietnam.

Een van de laatste in de rij activiteiten die het gewest Amsterdam van de NVB organiseerde is de grote bazaar welke morgen plaats vindt in gebouw De Brakke Grond in de Nes.

Daar kan men van 11 tot 4 uur terecht om datgene te kopen dat door de leden van de Amsterdamse NVB-afdelingen bijeen werd gebracht.

Een Amsterdamse bijdrage om de Maand voor Vietnam tot een succes te maken.

Vertrek USA-troepen opgeschort

Washington saboteert Vietnam-accorden

De verklaring van de Amerikaanse regering de terugtrekking van Amerikaanse troepen uit Vietnam te staken, vormt een nieuw bewijs van Amerikaanse sabotage van de destijds in Parijs getekende Vietnamaccorden.

In de gisteravond door het Witte Huis gepubliceerde verklaring worden bovendien op ultimatieve toon allerlei eisen gesteld, die al eerder door Noord-Vietnam en de voorl. revolutionaire regering van Zuid-Vietnam vierkant van de hand zijn geweest. Uit de verklaring blijkt dat Washington door de vrijlating te verlangen van Amerikaanse gevangenen in Laos het vertrek van zo'n zesduizend USA-militairen uit Zuid-Vietnam verder tracht uit te stellen.

Nhan Dan veroordeelt Amerikaanse intriges

Op de Amerikaanse intriges rondom de uitvoering van de bepalingen van het Vietnamaccorderd is dit weekend scherp gereageerd door het Noord-vietnamese dagblad Nhan Dan. Het blad noemt de Amerikaanse pogingen om de vrijlating van negen Amerikanen uit Laotiaanse gevangenschap te eisen, absurd. In het artikel wordt gezegd dat het een absurde eis is, omdat zowel Noord-Vietnam als de voorl. revolutionaire regering geen bevoegdheden hebben ten aanzien van gevangen genomen Amerikanen buiten Noord- en Zuid-Vietnam. In de Parijse Vietnamaccorden — zo vervolgt Nhan Dan — wordt nadrukkelijk gesproken over Amerikaanse militairen, die in Noord- en Zuid-Vietnam zul-

len worden vrijgelaten parallel aan de terugtrekking van alle Amerikaanse en andere buitenlandse troepen uit Vietnam. De Verenigde Staten hebben geen enkel recht de terugkeer van Amerikaans militair personeel, dat in andere landen gevangen is genomen, te verbinden met de definitieve terugtrekking van de USA-troepenmacht uit Zuid-Vietnam.

Het artikel in Nhan Dan sluit aan op eerdere Noordvietnamese verklaringen en komt op een moment, dat in Hanoi meegedeeld is dat de Amerikanen de lijsten hebben ontvangen met de namen van 107 Amerikanen, die achtereenvolgens op dinsdag en donderdag in vrijheid zouden worden gesteld. Ook het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront zou een lijst met namen hebben uitgegeven. Van Vietnamese zijde is gesteld, dat de vrijlating afhangt van een Amerikaanse toezegging uiterlijk 31 maart alle militairen uit Vietnam te hebben teruggetrokken.

Verenigde USA-troepen opgeschort

Washington saboteert Vietnam-accorden

De verklaring van de Amerikaanse regering van de terugtrekking van Amerikaanse troepen uit Vietnam te staken, vormt een nieuw bewijs van Amerikaanse sabotage van de destijds in Parijs getekende Vietnamaccorden.

In de gisteravond door het Witte Huis gepubliceerde verklaring worden bovendien op ultimatieve toon allerlei eisen gesteld, die al eerder door Noord-Vietnam en de voorl. revolutionaire regering van Zuid-Vietnam vierkant van de hand zijn geweest. Uit de verklaring blijkt dat Washington door de vrijlating te verlangen van Amerikaanse gevangenen in Laos het vertrek van zo'n zesduizend USA-militairen uit Zuid-Vietnam verder tracht uit te stellen.

Nhan Dan veroordeelt Amerikaanse intriges

Op de Amerikaanse intriges rondom de uitvoering van de bepalingen van het Vietnamaccord is dit weekend scherp gereageerd door het Noord-vietnamese dagblad Nhan Dan. Het blad noemt de Amerikaanse pogingen om de vrijlating van negen Amerikanen uit Laotiaanse gevangenschap te eisen, absurd. In het artikel wordt gezegd dat het een absurde eis is, omdat zowel Noord-Vietnam als de voorl. revolutionaire regering geen bevoegdheden hebben ten aanzien van gevangen genomen Amerikanen buiten Noord- en Zuid-Vietnam. In de Parijse Vietnamaccorden — zo vervolgt Nhan Dan — wordt nadrukkelijk gesproken over Amerikaanse militairen, die in Noord- en Zuid-Vietnam zul-

len worden vrijgelaten parallel aan de terugtrekking van alle Amerikaanse en andere buitenlandse troepen uit Vietnam. De Verenigde Staten hebben geen enkel recht de terugkeer van Amerikaans militair personeel, dat in andere landen gevangen is genomen, te verbinden met de definitieve terugtrekking van de USA-troepenmacht uit Zuid-Vietnam.

Het artikel in Nhan Dan sluit aan op eerdere Noordvietnamese verklaringen en komt op een moment, dat in Hanoi meegedeeld is dat de Amerikanen de lijsten hebben ontvangen met de namen van 107 Amerikanen, die achtereenvolgens op dinsdag en donderdag in vrijheid zouden worden gesteld. Ook het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront zou een lijst met namen hebben uitgegeven. Van Vietnamese zijde is gesteld, dat de vrijlating ehangt van een Amerikaanse toezegging uiterlijk 31 maart alle militairen uit Vietnam te hebben teruggetrokken.

(Vervolg op pagina 6)

Witrochheit
26 maart
73

Washington

(Vervolg van pagina 1)

Verdubbeling aantal 'adviseurs'

In de Verenigde Staten zijn nu ook binnen het Congres stemmen opgegaan tegen de plannen van de regering-Nixon om het aantal Amerikaanse 'adviseurs' in Zuid-Vietnam heimelijk uit te breiden.

Het is bekend dat de Verenigde Staten het Thieu-regiem niet alleen van een grote hoeveelheid wapens voorzien (aangevoerd via Japan), maar ook steeds meer zogeheten 'burgers' in Zuid-Vietnam brengen. De democratische senator Nelson heeft nu zijn verontrusting uitgesproken over berichten dat de regering-Nixon het aantal Amerikaanse 'burger-adviseurs' in korte tijd van 5000 op 10.000 heeft gebracht. In een brief aan de Amerikaanse minister van defensie, Richardson, verlangt Nelson opheldering over deze kwestie.

Gebleken is dat deze 'adviseurs' ingeschakeld worden bij het Zuidvietnamese marionettenleger.

Aangenomen wordt dat tijdens het verblijf van marionettenpresident Thieu begin april in de Ver. Staten — waar o.a. besprekingen met Nixon op het program staan — die blijvende Amerikaanse inmenging in Vietnam en steun aan het Thieu-regiem aan de orde zullen komen.

Binnenslands stuit Thieu op steeds meer weerstand. Zo heeft generaal Minh ('Big Minh'), die in de zestiger jaren een rol speelde in de Zuidvietnamese politiek, een verklaring afgelegd waarin hij zich uitspreekt voor algemene verkiezingen in Zuid-Vietnam. Deze verkiezingen moeten leiden tot de vorming van een nieuw parlement, aldus Minh. Met deze verklaring plaatst hij zich tegenover Thieu, die de betreffende bepaling in de Vietnam-accorden zo probeert uit te leggen dat er in Zuid-Vietnam uitsluitend 'presidentsverkiezingen' gehouden zouden moeten worden in plaats van algemene verkiezingen.

Cambodja

Uit de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh komen berichten, waaruit blijkt dat het regiem-Lon Nol weigert in te gaan op voorstellen tot onderhandelingen, die van de kant van het kabinet van het staatshoofd Sihanouk zouden zijn gedaan. Lon Nols premier zou een boodschap hebben ontvangen, waarin de idee van onderhandelingen werd geopperd onder voorwaarde dat Lon Nol zelf hiervan buitengesloten zou blijven.

Lon Nol zelf heeft inmiddels zijn 'favoriete sterrenwicheelaar' aan de dijk gezet. De man, die door Lon Nol tot kapitein was bevorderd, had de aanval op het paleis van Lon Nol vorige week niet 'voorspeld', wat Lon Nol tot grote razernij schijnt te hebben gebracht.

De wicheelaar is nu naar het platteland verbannen, omdat zijn 'voorspellingskwaliteiten' door Lon Nol uiteindelijk niet hoog meer werden aangeslagen. Of er al een nieuwe sterrenwicheelaar is benoemd, is niet bekend...

Nixon stopt terugkeer van Amerikanen



Indonesiër gewond

WASHINGTON/SAIGON, (NYT, AP, Reuter, UPI) — President Nixon heeft zondag bevel gegeven, dat de ruim 6.000 Amerikaanse militairen in Zuid-Vietnam moeten blijven tot de Verenigde Staten de verzekering hebben gekregen, dat ook de negen Amerikaanse gevangenen in Laos zullen worden vrijgelaten. Het schema voor de vrijlating van Amerikaanse krijsgeslagen tegenover de terugtrekking van Amerikaanse troepen zou woensdag aanstaande voltooid moeten zijn, maar de vrees bestaat nu dat die datum niet wordt gehaald.

Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront weigeren nog op de Amerikaanse eis in te gaan, omdat dit niet formeel bij de Parijse akkoorden is afgesproken en omdat de gevangenen in Laos vallen onder het gezag van de Pathet Lao. Washington meent dat de negen gevangenen wel onder gezag van Hanoi vallen.

Hanoi en het Bevrijdingsfront hebben de Amerikanen aangeboden de laatste 139 Amerikanen (exclusief de negen man) op uiterlijk woensdag vrij te laten, maar hebben zich het recht voorbehouden de vrijlating op te schorten als de terugtrekking van

Bij de laatste uitwisseling van Vietnamese krijsgeslagen hebben 210 Noordvietnamezen op het laatste ogenblik geweigerd Zuid-Vietnam te verlaten. Op het vliegveld Bien Hoa gingen zij uit protest op de grond zitten. Het was tot dusver de grootste groep die in Zuid-Vietnam wilde blijven. De internationale controlecommissie heeft de zaak in onderzoek.

ment, dat de mariniers in verhouding staan tot de omvang van de ambassade.

Hanoi en het Bevrijdingsfront hebben de Amerikaanse beschuldiging van de hand gewezen, dat er een nieuwe raketinstallatie in de vallei van Khe San zou zijn gebouwd na de datum van het bestand. Amerika heeft zich „maatregelen” voorbehouden, wat door waarnemers wordt uitgelegd als een mogelijke Amerikaanse luchtaanval op de installatie.

De enige Zuidkoreaan in handen van het Bevrijdingsfront is zondag losgelaten.

Incident

Zuid-Vietnam heeft zondag de laatste groep krijsgeslagen overgedragen, hetgeen niet zonder incidenten ging. 188 krijsgeslagen werden overgedragen op een uitwisselingspost ten zuiden van de bestandslijn zonder problemen. Maar 210 anderen weigerden te worden overgedragen en eisten in Zuid-Vietnam te blijven.

Zij werden in vrachtwagens teruggebracht naar hun kamp. Tot en met zondag heeft Saigon 26511 krijsgeslagen overgedragen en de tegenpartij 4.596, aldus een woordvoerder in Saigon. Volgens hem zijn 235 ge-

krust van Zuid-Vietnam. Dit is verklaard tijdens de jaarlijkse vergadering van Amnesty International in Stockholm door de voorzitter van de Zweedse afdeling, de advocaat Hans Goeren Franck. Hij kreeg zijn feitenmateriaal gedeeltelijk van officiële verklaringen, gedeeltelijk van een correspondent van het weekblad Time en voor de rest uit getuigenverklaringen.

Hij verklaarde dat in begin maart van dit jaar vissers hadden gemeld dat verscheidene duizenden lijken waren waargenomen in de zee nabij Hon Rai, in de Golf van Thailand. Zij droegen de zwarte gevangenisuniformen, zo zei Franck. De Zweedse afdeling van de internationale organisatie heeft tevens beweerd dat ongeveer een miljoen mensen in Zuid-Vietnam op een of ander tijdstip als politieke gevangenen hebben vastgezeten en dat er op dit moment nog steeds 200.000 politieke gevangenen in Zuid-Vietnam vastzitten. En er zijn er slechts enkele vrij gelaten sinds het bestand in Vietnam is van kracht geworden.

Volgens de organisatie tracht de regering van Saigon te beletten dat neutrale waarnemers de gevangenis bezoeken, zoals dat volgens de overeenkomst van Parijs zou moeten

„Oslagen onzin“

A VREEST INVASIE

nen Azalen en gegerde troepen van Tanzania. Radio Kampala verklaarde dat krijsgesprekken plan men bij zich droegen, waaruit bleek dat Oeganda op drie fronten tegelijk moest worden aangevallen. Radio Kampala stelde president Nyerere van Tanzania en ex-president Obote van Oeganda (die in Dar es Salaam verblijft) verantwoordelijk voor de invasie. „Zij zullen de consequenties moeten dragen“, aldus de Oegandese staatsradio.

Man met schaar mishandeld

AMSTERDAM — Met steekwonden en verwondingen aan het hoofd is in de nacht van vrijdag op zaterdag de 44-jarige Amsterdammer Erik Mèlisse in een tuin achter zijn woning in de Van Bouningsstraat aangevallen. In zijn rechterhand stak een schaar. De man had ook een steekwond in zijn linkerzij en miste een stukje van zijn neus.

Mèlisse, die alleen een stukje onderbroek droeg, werd ontdekt doordat hij luid om hulp lag te schreeuwen. Volgens zijn verklaring was hij overvallen door een man die hij kende onder de naam „Haagse Henkie“. Zij zonderde samen met een taxi naar Mèlisses woning zijn gereden, nadat zij elkaar in een café in de Lange Nieuw hadder ontmoet.

Het is de politie nog niet duidelijk wat zich daarna heeft afgespeeld. „Haagse Henkie“ is nog niet opgespoord.

B en w streven naar berging

AMSTERDAM — B en W van Amsterdam willen laten onderzoeken of het technisch en financieel mogelijk is de achttiende-eeuwse koopvaerter Amsterdam, die in 1749 bij Haringvliet in Engeland verting en in het drijftand verveen, te bergen en over te brengen naar Nederland.

Van onze verslaggever

STOCKHOLM — (AP) — Duizenden lijken gekleed in zwarte gevangenisuniformen dreven rond voor de

Lijken

De naast luitenant-kolonel Memed Dohir gezeten Indonesische majoor Arifin werd door rondvliegend glas van de voorruit van de auto gewond. Hij zou er niet erg aan toe zijn. De chauffeur bleef ongedeerd.

Luitenant-kolonel Memed Dohir reed met nog twee man in een auto van de internationale controlecommissie door Can Tho, 120 kilometer ten zuidwesten van Saigon, waar een van de zeven regionale hoofdkwartieren van de commissie is gevestigd. Toen de wagen op een kruispunt moest stoppen, opende een sluipschutter die op een dak zat, het vuur op de inzittenden.

De Indonesische luitenant-kolonel Memed Dohir is zondag in Zuid-Vietnam door een kogel van een sluipschutter in het hoofd getroffen. Hij is in een Zuidvietnamese hospitaal in Can Tho geopereerd en daarna per helikopter naar Saigon gebracht. Hij is buiten levensgevaar.

Het bewind in Saigon heeft enkele duizenden vluchtelingen in het centrale bergland tegen de wil van velen van hen en ondanks krachtige protesten van de Amerikaanse autoriteiten, verplaatst. Ongeveer de helft van de 7.500 mensen werden van Pleikoe overgebracht naar een groter kamp in Kontoem, waar tyfus is gesignaleerd, er een tekort is aan water dat bovendien besmet is en er tenten noch huizen zijn om allen te huisvesten. Vele vluchtelingen zijn naar een gebied ten westen van Kontoem gebracht waar enkele weken geleden nog zwaar werd gevochten en dat volgens de vluchtelingen en de Amerikanen nog onveilig is.

Dwang

Op de vraag of de controlecommissie zou uitzoeken of iedere gevangene werkelijk wilde overlopen antwoordde een woordvoerder van de commissie: „Als ze willen blijven is het ons goed en als ze niet willen kan het ons niets schelen.“

Van communistische zijde werd het gebeuren omschreven als een propaganda-stunt van Saigon. De gevangenen zaten er maar en konden nergens heen, behalve terug naar hun kamp. Nadat de internationale controlecommissie na overleg zich bereid toonde „notitie te nemen“ van het gebeuren, werden de gevangenen naar hun kamp teruggebracht.

Onder de 210 overlopers van zondag bevond zich een moeder en haar kind. De vrouw werd in 1971 gevangengenomen toen zij in verwachting was. Ze vertelde dat haar man die streefde voor het Bevrijdingsfront, was gesneuveld. De gevangenen waren op het vliegveld van Bien Hoa bijeen, van waar zij naar het noorden zouden worden gevloden voor de overdracht aan de Noordvietnamezen. Zij gingen op de grond zitten, zwaaiden met primitieve spandoekjes en riepen in koor dat ze in Zuid-Vietnam wilden blijven. De Zuidvietnamese autoriteiten probeerden het grootste deel van de dag om de twee bestandscommissies als getuigen bij de overlopers te halen. De communistische helft kwam niet opdagen, en de communistische helft van de internationale controlecommissie toonde weinig belangstelling toen een tiental gevangenen naar voren werd gehaald voor een verklaring, waarom ze wilden blijven.

(ENTRE)

S DIT WEL
KT:
REL.
AS IN ALLE
ID.
OR F.240.
EVOR



gevoelen.
Franck zei dat in november van het vorig jaar ongeveer 40.000 „communistische agenten“ werden gearresteerd en dat voor die tijd gemiddeld 14.000 personen per maand werden gearresteerd. Hij zei dat deze massale arrestaties nog steeds voortduren.

Lon Nol ontslaat zijn waarzegger

PHNOM PENH, (AFP, Reuter) — Maarschalk Lon Nol, president van Cambodja, heeft zijn favoriete sterrenwichelaar, Man Pramoni, ontslagen omdat hij het bombardement op Lon Nols officiële residentie in Phnom Penh, een week geleden niet had voorspeld. Pramoni, die van Lon Nol de kapiteinsrang had gekregen voor zijn voorspellingskwaliteiten, is al uit de hoofdstad verbannen naar het platteland.

Sterrenwichelaars spelen in een land als Cambodja een even grote rol in het dagelijks leven als de bonzen van de boeddhistische gemeenten.

De Cambodjaanse premier Hang Thoen Hak heeft een brief ontvangen van het Bevrijdingsfront van Cambodja, waarin wordt voorgesteld politieke en militaire onderhandelingen te beginnen.

Aan dit aanbod waren echter een aantal voorwaarden verbonden, die de Cambodjaanse regering onaanvaardbaar vindt. Een daarvan was de eis dat president Lon Nol en zijn aanhangers niet zouden kunnen deelnemen aan de onderhandelingen. De andere voorwaarden zijn niet bekendgemaakt. -

AMERIKANEN TOCH NOG DEZE WEEK WEG UIT VIETNAM

WASHINGTON/SAIGON (AP, Reuter, UPI, NYT) — Dank zij een gebaar van de Laotiaanse bevrijdingsbeweging, de Pathet Lao, is de impasse in de vrijlating van Amerikaanse krijgsgevangenen doorbroken. De negen gevangenen in Laos komen vrij en daardoor kan, met een dag vertraging, het hele schema van vrijlating van gevangenen en terugtrekking van Amerikaanse troepen — op donderdag — worden gerealiseerd. Uit Parijs is maandag bovendien een belangrijke stap vooruit gesignaleerd bij het Amerikaans-Noordvietnamees overleg over de economische opbouw van Noord-Vietnam.

Maandagochtend maakte de Pathet Lao bekend dat zij bereid was de negen Amerikanen — twee burgers en zeven militairen — vrij te laten. President Nixon had ook hun vrijlating geëist alvorens de Amerikaanse troepen (ruim zesduizend man) in hun geheel zouden worden teruggetrokken. President Nixon liet via woordvoerder Ronald Ziegler weten, dat hij „bijzonder verheugd is dat de overeenkomst tot stand is gekomen". Deze overeenkomst, aldus Ziegler, betekent „dat er een einde komt aan de Amerikaanse militaire aanwezigheid in Vietnam, en tevens, dat donderdag al onze gevangenen terug zullen zijn".

Het schema van vrijlating van de laatste 148 gevangenen en de terugtrekking van de laatste Amerikaanse troepen is uitgesmeerd over vandaag, morgen en donderdag, wat betekent dat men een dag later dan in Parijs was afgesproken dit deel van de overeenkomst is nagekomen, hetgeen door waarnemers een succes wordt genoemd.

Ook is overeengekomen, dat de Amerikaanse en de Noordvietnamese leden van de militaire bestandscommissie (elk 825 man) Zuid-Vietnam op vrijdag en zaterdag zullen verlaten. Deze overeenkomst werd bereikt in geheim overleg tussen Amerikanen en Noordvietnamezen in Saigon en tussen de Amerikaanse ambassade en de Pathet Lao in Vientiane, de hoofdstad van Laos.

Over de kwestie van de 159 Amerikaanse mariniers die de ambassade in Saigon bewaken en waartegen door Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront is geprotesteerd, is nog geen overeenstemming bereikt. Hierover wordt morgen verder gepraat.

Door het vertrek van de Amerikaanse en Noordvietnamese leden uit de militaire commissie, zal deze

leen nog maar bestaan uit twee partijen, het Bevrijdingsfront en Saigon.

De Noordvietnamese gedelegeerde naar het economische overleg met de Verenigde Staten dat in Parijs wordt gehouden, Dang Viet Tjau, heeft maandag „vooruitgang" gemeld. Morgen komen de deskundigen bijeen. „Het feit, dat wij het werk aan de deskundigen overlaten geeft te kennen dat wij vooruitgang hebben geboekt", aldus Tjau. De delegatieleiders komen maandag weer bijeen.

Het gesprek in Parijs concentreert

zich op het aanbod van president Nixon om te helpen bij de wederopbouw van Noord-Vietnam waarvoor een bedrag van 7,5 miljoen gulden over een periode van vijf jaar is genoemd. Maandag was het de vijfde maal dat men bijeenkwam en in totaal heeft men zo'n twintig uur geconfereerd.

Het overleg tussen vertegenwoordigers van de voorlopige revolutionaire regering (VRR) en Saigon over toekomstige verkiezingen in Zuid-Vietnam heeft maandag niets opgeleverd, omdat toen nog geen duidelijkheid bestond over het al dan niet terugtrekken van de Amerikaanse troepen.

De minister van buitenlandse zaken van de VRR, mevrouw Ngoejen Thi Binh heeft een vijfdaags bezoek aan Syrië afgesloten en is in Moskou aangekomen voor een officieel bezoek. Zij verklaarde, dat de Verenigde Staten van plan zijn Israëlische militaire adviseurs naar Zuid-Vietnam te zenden ter vervanging van de Amerikanen. Zij noemde Saigon en Israël „beide imperialistische lakken".

Vrijgelaten

Troeng D'nh Dzoë, een van Zuid-Vietnams bekendste politieke gevangenen die onder meer de tweede kandidaat was naast president Thieu in de presidentsverkiezingen van 1967, is maandag na vijf jaar vrijgelaten. Zijn dochter verklaarde telefonisch dat haar vader zich ziek en vermoedelijk voelt en in verband met de conditie van zijn hart de pers nog niet te woord wilde staan.

De 56-jarige advocaat stelde tijdens de presidentsverkiezingen van 1967 voor om onderhandelingen te beginnen met het Bevrijdingsfront om uiteindelijk te komen tot een of andere vorm van coalitieregering.

Politieke waarnemers in Saigon zien zijn vrijlating als een poging van president Thieu om zijn slechte faam met betrekking tot de politieke gevangenen te verbeteren met het oog op zijn bezoek aan de Verenigde Staten volgende week. Thieu heeft felle kritiek gehad van leden van het Amerikaanse congres over de kwestie der politieke gevangenen, waarbij vooral het geval van Dzoë geregeld als voorbeeld werd genoemd.

Amerikaanse chicanes

ontzenuwd *2 pm 73 W*

Pathet Lao

bereid krijgs-

gevangenen

te laten gaan

De Amerikaanse machinaties om hun aanwezigheid in Vietnam wederrechtelijk te verlengen zijn als een zeepbel uit elkaar gespat na de mededeling van de Pathet Lao dat deze Laotiaanse bevrijdingsbeweging bereid is negen Amerikaanse krijgsgevangenen vrij te laten. Het persbureau van de Pathet Lao deelde gisteren in een radio-uitzending mee dat men hiertoe 'op elk moment' bereid was en tevens werd in de uitzending onthuld dat over de vrijlating reeds contact had bestaan tussen een vertegenwoordiger van de Amerikaanse ambassade in Vientiane en Soth Prestasi, een vertegenwoordiger van het patriottisch front van Laos.

Een en ander stelt de brallerige verklaringen van Nixon en zijn regering in een vreemd daglicht. De Amerikanen hebben de afgelopen dagen immers voordurend op hoge toon van Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam geëist dat deze de betrokken negen Amerikanen zouden vrijlaten. Daarbij wezen de Vietnamezen deze eis als absurd van de hand. In de Parijse overeenkomst staat nergens een bepaling waarop de VS zich zouden kunnen baseren, maar niettemin werd door Washington verlangd dat de Vietnamezen zich zouden mengen in de zaken van de Pathet Lao.

Deze brutale eisen van de VS, zo blijkt nu, werden gesteld, terwijl de regering in Washington reeds van de Pathet Lao bericht had ontvangen dat de krijgsgevangenen zouden worden vrijgelaten. In ruil voor deze bereidheid verwacht de Pathet Lao, aldus hun radio-uitzending, dat de regering van de VS en het regiem in Vientiane nauwgezet het accoord van 21 februari tussen de Pathet Lao en premier Souvanna Phouma uitvoeren. In dit verband wordt stopzetting gevraagd van alle bombardements- en verkenningsvluchten, alsmede beëindiging van knabbeloperaties tegen bevrijde gebieden.

De openbaarmaking van de Pathet Lao slaat alle grond weg voor de Amerikaanse chicanes om zich nog langer in Zuid-Vietnam te nestelen.

Voor Nixon c.s. is nu niets meer over om zich achter te verschuilen en langer de circa 6.000 Amerikaanse militairen in Vietnam te handhaven. Zoals bekend heeft de voorlopige revolutionaire regering nadrukkelijk gewezen op de bepalingen in het Parijse accoord volgens welke de VS uiterlijk morgen (60 dagen na de ondertekening in Parijs) hun troepen moeten terugtrekken.

Gisteren, tijdens de derde officiële bijeenkomst van de VRR en het Saigon-bewind nabij Parijs, noemde de vertegenwoordiger van de voorlopige revolutionaire regering, Nguyen Van Hieu, de opschorting van de terugtrekking een ernstige inbreuk op de overeenkomst. Hieu hekelde ook de voortdurende aanvallen op bevrijde gebieden door de Thieu-troepen.

ondanks bestand dwang en terreur van bewind in saigon

THIEU TRACHT IN VIETNAM NATIONALE VERZOENING TEGEN TE HOUDEN

Nederland wil diplomatieke betrekkingen aanknopen met Noord-Vietnam. Tegelijk komen in Parijs twee tegengestelde partijen bij elkaar, vertegenwoordigers namelijk van de zuidelijke Voorlopige Revolutionaire Regering en van het dictatoriale Thieu-bewind van Saigon. Zij moeten in het kader van het bestand tot een nationaal vergelijk zien te komen.

De vice-premier van Noord-Vietnam, tevens minister van defensie, is de befaamde generaal Giap, die het Vietnamese verzet, eerst tegen de Fransen, later tegen de Amerikanen, heeft geleid. Vorige week sprak hij met Jacques Decornoy, van de Parijse krant Le Monde. Als inleiding op het hier volgende artikel van Jan Pluvier over de huidige toestand in Zuid-Vietnam een paar uitspraken van Giap:

• „Er is al veel geschreven over de betekenis van de Parijse akkoorden. Zij betekenen werkelijk een grote historische overwinning, een overwinning van een rechtvaardige zaak, van het verenigde Vietnamese volk, van alle volkeren, van de hoogste waarden van de beschaving.”

• „Uit de huidige situatie blijkt ook dat binnen de internationale verhoudingen van vandaag de economische en militaire macht van de imperialistische landen niet meer zo groot is als vroeger.”

• „Thans blijven er nog belangrijke hindernissen. De reactionaire en oorlogszuchtige krachten in het Zuiden blijven verbonden met het Amerikaanse neokolonialisme. Maar wij geloven dat niets de opmars van ons volk kan tegenhouden. We zullen bereiken dat de akkoorden geëerbiedigd worden, dat er echte vrede komt, dat de democratie in het Zuiden verder uitgebreid wordt, dat de eendracht op nationaal niveau groeit, en dat het land op vredelievende wijze verenigd wordt.”

Tot zover generaal Giap.

HET bestand in Vietnam is nu twee maanden oud. De Amerikanen hebben hun rechtstreekse militaire deelname aan de oorlog stopgezet en zij zijn nu bezig hun laatste troepen terug te trekken. Een gemengde bestandscommissie en een internationale commissie van toezicht zijn aan het werk gegaan. Er worden van beide kanten, zij het met horten en stoten, militaire gevangenen uitgewisseld. Op de conferentie van Parijs, eind vorige maand, is het bestand internationaal als gegeven erkend.

terse gezichtshoek te bekijken en te beoordelen.

Wanneer men er van uitgaat dat de oorlog afgelopen is omdat de Amerikanen hun krijgsmacht hebben stilgezet, dan gaat men voorbij aan het feit dat de Verenigde Staten indertijd ingegrepen hebben in een Zuidvietnamese burgeroorlog die toen, in 1964, al ruim vijf jaar aan de gang was. Nu gaan de laatste Amerikanen — die in het Feldgrau, wel te verstaan — wel weg, maar daarmee is uiteraard de strijd niet ten einde. De burgeroorlog-situatie in Zuid-Vietnam is levensgroot blijven bestaan omdat de politieke en maatschappelijke problemen waaruit die burgeroorlog voortgekomen is, niet zijn opgelost door tien jaar tomeloze Amerikaanse geweldpleging, en evenmin door het akkoord van 27 januari.

heersende elite contra het volk

In principe is door de Verenigde Staten aan de volken van Vietnam — en Laos, maar nog niet van Cambodja — het recht teruggegeven om zelf over hun politieke toekomst te beslissen. In principe, want in feite heeft de Amerikaanse regering door zich lijfelijk uit dat moeras terug te trekken natuurlijk niet haar doelstellingen opgegeven, nl. te verzekeren of te bevorderen dat de Westerse, door Amerika in het verle-

den aan die landen opgelegde regimes in het zadel blijven, zij het niet meer met het oog op de Chinese boeman, maar nu in verband met de Zuidoost-aziatische olie. Daarvoor zijn nog wel middelen voorhanden:

de erkenning, in strijd met het Vietnamese akkoord, van Thieu als enige wettige regering van Zuid-Vietnam;

de binnenstroming van duizenden adviseurs, onder wie militairen in civiel; de overdracht van oorlogsmaterieel vlak voor het bestand inging en ook daarna: de militaire bases b.v.;

de 800 miljoen dollar economische steun en het viervoud daarvan aan militaire hulp voor Thieu in 1973;

de plannen, vier jaar oud al, om de verkiezingen in Zuid-Vietnam in een voor de Amerikanen gunstige zin te manipuleren;

de leverantie van tiggerkooien; de dreigementen aan het adres van Hanoi;

de aanwezigheid van een aanzienlijke Amerikaanse troepenmacht rondom Vietnam.

Ook als de Amerikanen op hun manier — en dat is altijd een andere dan zij van hun tegenstanders verlangen — zich aan het akkoord houden, dan nog is de vrede in Zuid-Vietnam niet verzekerd. De strijd is nu voor een deel op het politieke vlak gebracht, maar er staan hier diametraal tegenover elkaar enerzijds de overgrote meerderheid van het volk van Zuid-Vietnam, vertegenwoordigd door de voorlopige revolutionaire regering, en anderzijds de kleine heersende elite rondom Thieu, de man die na het mislukken van voorgangers als Bao Dai, Diem, Khanh en Ky, de Vietnamese contrarevolutie personifieert en die, voor zichzelf en zijn aanhang, zijn huid zo duur mogelijk wil verkopen.

Thieu's vooruitzichten zijn niet gunstig. Hij kan alleen steunen op een beperkte groep bevoorrecht en directe belanghebbenden: de katholieke immigranten, de landheren, de hoge ambtenaren, officieren en rijke zakenlieden en, in ruimer zin, die figuren die niet behoren tot de politieke of economische establishment maar die wel, op lager niveau, geprofiteerd hebben van de Amerikaanse aanwezigheid en die nu nog profiteren van de door de Amerikaanse dollarstroom veroorzaakte kunstmatige welvaart in de stedelijke gebieden. Maar Thieu heeft niet de steun van de plattelandsbevolking, noch van hen die in hun dorpen zijn gebleven, noch van hen die in de door Saigon beheerste streken in vluchtelingenkampen of centra voor ontheemden samengepakt zijn. Tevens is, door de de-



portaties en door de Amerikaanse bombardementen, de infrastructuur op het platteland die tien jaar geleden nog de basis vormde voor het min of meer feodale maatschappelijke bestel en voor het contra-revolutionaire bewind in Saigon, vernietigd. Daardoor is een belangrijk obstakel op de weg naar de door het Bevrijdingsfront nagestreefde maatschappelijke vernieuwing geëlimineerd.

corrupt geleid leger machteloos

Hoe kan Thieu zich handhaven als hij niet meer op een massaal en rechtstreeks Amerikaans militair optreden te zijnen gunste kan rekenen? Militair heeft hij weinig in te brengen. Zijn leger is dan wel opgezwollen tot een monsterachtig apparaat, maar het heeft in 1972 zeer zware verliezen geleden, vooral in de strijd om die steden waar de Westerse commentatoren het revolutionaire offensief steeds maar

zagen vastlopen. Trouwens, hoe zou dat leger, zonder moreel, zonder motivatie en onder een corrupte leiding, kunnen slagen waar een half miljoen Amerikaanse grondtroepen, gesteund door 's werelds grootste vernietigingsapparaat, hebben gefaald?

Dwangmaatregelen en terreur zijn de enige middelen waarmee de klik in Saigon kan proberen het nog even uit te zingen. In het verleden hebben de heersende klassen in Vietnam getoond voor niets, zelfs niet voor de totale verwoesting van hun land en een massale verdelging van hun landgenoten, terug te deinen om hun leerschappij, overigens wel in een steeds kleiner wordend gebied, te verdedigen tegen de steeds sterker wordende revolutionaire krachten. Daarin is door het bestand geen verandering gekomen: dwangmaatregelen en terreur hebben de politiek van Thieu in de twee maanden na het sluiten van het akkoord gekarakteriseerd. De onderdrukking is verscherpt, ondanks de bepaling in het bestand waarin aangedrongen wordt op het verzekeren van persoonlijke vrij-

heid, vrijheid van het woord, vrijheid van drukpers, vrijheid van vergadering, vrijheid van organisatie, vrijheid van politieke activiteit, vrijheid van geloof, vrijheid van beweging, vrijheid om te wonen waar men wil, vrijheid van arbeid, het recht op bezit en het recht op vrij ondernemerschap. Of moet men zeggen: de onderdrukking is verscherpt juist dóór die bepalingen, want waar blijft een tiran als hij ernst maakt met bovengenoemde vrijheden? — die rechten die in datzelfde artikel vermeld zijn, komen in beperkte kring in de Saigonsfeer wel aan hun trekken. Thieu's onderdrukking richt zich, behalve tegen de aanhangers van de voorlopige revolutionaire regering, vooral tegen twee groepen. In de eerste plaats tegen de niet tot het Bevrijdingsfront behorende tegenstanders of vermoede tegenstanders van zijn regime. Zij zijn het die de gevangenis, de concentratiekampen, de tiggerkooien en de folterkerkers van Zuid-Vietnam bevolken, die bij honderden tegelijk zijn of worden opgepakt (in de laatste maanden van 1972: 25 duizend), die soms al ja-





renlang onder onmenselijke omstandigheden gevangen zitten, die op ongeregelde tijden door executiepelotons worden opgeruimd of die langs andere weg verdwijnen. Het vasthouden van tussen de twee- en driehonderdduizend politieke gevangenen, d.w.z. het uitschakelen van hen die leiding zouden kunnen geven aan een oppositie, is voor Thieu het middel om in het door hem bestuurde gebied iedere politieke activiteit buiten de door hem beheerste organisaties onmogelijk te maken. De monddood gemaakte neutralistische groepen, de „derde macht” in het algemeen, moet, in zijn ressort althans, monddood blijven.

akkoord van Parijs op de proef gesteld

De tweede categorie Zuidvietnamezen waartegen de onderdrukking van het regime zich richt, is veel groter: naar schatting ongeveer 8 à 10 miljoen. Dit zijn de vluchtelingen zoals ze in Westelijke kringen vaak genoemd worden. Het gaat om boerengezinnen die in de afgelopen tien jaren in het kader van het akkoord van „hervestiging” (Amerikaans voor: deportatie), hetzij die van „verstedelijking” (Am. voor: het ontvolken van hele plattelandsdistricten door het leggen van homentapijten) overgebracht of opgejaagd zijn naar de overbevolkte slums in de steden of naar „strategische dorpen” of „dorpen van het nieuwe leven” (Am. voor: interneringskampen of concentratiekampen, al naar de omstandigheden). „Vrijheid van beweging, vrijheid om te wonen waar men wil” staat er in het akkoord van 27 januari, maar daar piekert Thieu niet over. Het leger en de politie hebben de opdracht gekregen om, zo nodig met geweld, deze mensen te verhinderen naar hun dorpen terug te keren. Dit is niet alleen in strijd met de bestandsvereenkomst, maar het gaat ook rechtstreeks in tegen de traditionele gehechtheid van de Vietnamese bevolking aan de eigen grond en aan het eigen dorp, waar de graven van de voorouders liggen. Maar als katholiek trekt Thieu zich natuurlijk niets aan van dit heidense confucianistische bijgeloof en daarmee is meteen zijn plaats, buiten het Vietnamese volk, getekend. Ten slotte wil hij de betrokkenen propagandistisch uitbuiten, zoals ze, toen ze uit hun dorpen verjaagd werden, propagandistisch uitgebuit zijn — tot in de Handelingen van de Nederlandse Tweede Kamer toe. Maar hij wil vooral zoveel mogelijk mensen binnen zijn invloedssfeer houden, waar hij hen kan controleren en manipuleren als hij niet, zoals Diem vóór hem, zich onder de verplichting om verkiezingen te houden, uit kan wurmen.

Deze weken zal het akkoord van Parijs werkelijk op de proef gesteld worden als het bevrijdingsfront en Saigon moeten gaan praten over de „nationale verzoening en eendracht”. Gezien de smalle basis waarop zijn regime rust, heeft Thieu geen enkel belang bij die nationale verzoening. Hij zal die dan ook zo lang mogelijk proberen tegen te houden. Maar dat kan niet eendeloos duren: geen enkele onderdrukking wordt eendeloos aanvaard, en zeker niet door een zo zelfbewust volk als het Vietnamese. Vroeg of laat zullen de wapens weer spreken als, voor de zoveelste maal, zal blijken dat geweld de enige weg is om van een tiranniek stelsel af te komen. Op dat moment zal blijken of de Verenigde Staten op 27 januari te goeder trouw waren toen minister Rogers zijn handtekening zette onder een document waarin, op Amerikaanse aanranding overigens met de bedoeling om tegenover de eenheid van Vietnam de afzonderlijkheid van Zuid-Vietnam te onderstrepen, met enige nadruk gesproken werd over „het recht van de Zuidvietnamese volken op zelfbeschikking”.

JAN PLUVIER

 ROLT BETER	 PLAKT BETER	 BRANDT BETER	 3x BETER
---	--	---	---

Canada blijft in bestandscommissie

Sanering van partijen

OTTAWA (Reuter, AP) — Canada zal nogmaals zestig dagen (tot 31 mei) deel blijven uitmaken van de internationale controlecommissie in Zuid-Vietnam (ICCS), zo heeft minister Mitchell Sharp dinsdag in Ottawa bekendgemaakt. Sharp die dit voor het Lagerhuis zei, verbond er de waarschuwing aan dat Canada zich na die datum zal terugtrekken tenzij de omstandigheden een langer verblijf van de ICCS rechtvaardigen. Indien Canada zich terugtrekt, zal Canada nog dertig dagen na 31 maart blijven om de keus van een ander land voor de internationale commissie mogelijk te maken.

Het Canadese besluit valt één dag voordat de oorspronkelijke Canadese bereidheid om zestig dagen te blijven, afliep. De drie andere landen in de commissie zijn Hongarije, Indonesië en Polen. Canada heeft herhaaldelijk zijn ongenoegen geuit over de gang van zaken bij de controle van het bestand en het gebrek aan gezag van de commissie.

Drie partijen

SAIGON — Vanaf dinsdag zijn in Zuid-Vietnam drie politieke partijen werkzaam in het kader van een wet die vorig jaar door president Thieu werd bekrachtigd. De drie partijen

komen in de plaats van de 23 partijen die voorheen functioneerden.

De drie partijen hebben kunnen voldoen aan de nieuwe eisen die de regering aan de oprichting van politieke partijen stelt. Een er van is, dat hun ledenbestand 20 procent geregistreerde kiesgerechtigden in steden en dorpen moet omvatten.

De grootste van de drie partijen is president Thieu's Can Tsjoë (democratische) partij. De twee andere zijn de Toe Do (vrijheids-) partij, een oppositiepartij, en Lien Min Dan Tsjoë Xa Hoi (sociaal-democratische bond), die de regering welgezind is.

De Amerikanen zijn dinsdag begonnen aan de massale repatriëring van de laatste 5.200 militairen, die donderdag voltooid moet zijn. Bij de terugtrekking worden zowel militair als burgerlijntoestellen gebruikt.

Brigade-generaal Russell Ogan, directeur van de afdeling voor krijsgesvangenen en vermiste militairen op het ministerie van defensie heeft verklaard, dat het nog wel vijf jaar kan duren alvorens de Verenigde Staten alle in Indo-China vermiste en gesneuvelde militairen duidelijk heeft geadmistreerd. Hij zei dat er 1.328 als vermist zijn geregistreerd en 1.100 als gesneuveld zijn opgegeven zonder dat hun stoffelijke resten zijn geborgen. Noord-Vietnam heeft zich bereid verklaard alle medewerking te verlenen bij het opsporen van de vermisten en de stoffelijke resten van gesneuvelden zodra deze week de uitwisseling van gevangenen en terugtrekking van militairen is voltooid.

In Koog aan de Zaan

2000 gulden
Elfhonderd gulden
voor opbouw Hanoi

Ter ondersteuning van de actie Amsterdam helpt Hanoi is maandag in Koog aan de Zaan een collecte gehouden die een bedrag van / 1.106,60 heeft opgebracht. Aan de huis-aan-huis collecte namen vele tientallen collectanten deel. Gisteravond werd in Zaandijk in hetzelfde kader ook een inzamelingsactie gehouden.

Opnieuw zware slagen voor Lon Nol-regiem

VS blijven Cambodja bombarderen

*2 jaar
M*

Het wankele regiem van Lon Nol in Pnom Penh is gisteren verder teruggeslagen. Het heeft de buitenste verdedigingsgordel rond de stad moeten verlaten na hevige aanvallen van bevrijdingstroepen.

Terwijl het corrupte staatsgreepregiem steeds verder wordt teruggedreven in Pnom Penh en ook binnen het regiem tegenstellingen oplaaien over de positie van maarschalk Lon Nol heeft de perschef van het Witte Huis, Ziegler, verklaard dat de VS bombardementen zullen blijven uitvoeren zolang het bewind van Lon Nol daarom vraagt.

B-52's van bases in Thailand hebben deze week aanvallen uitgevoerd tot aan de stadsgrens van de Cambodjaanse hoofdstad. Met deze bomgiganten en met jachtbommenwerpers worden terreuracties ondernomen tegen de uitgestrekte bevrijde gebieden, waar de wettige nationale regering van Sihanouk gezag uitoefent.

De dollarkliek van Lon Nol kan zich — met Amerikaanse hulp, terreur en corruptie — slechts staande houden in Pnom Penh en enkele grote steden. Buiten hun vestingen leiden zijn troepen voortdurend zware verliezen. Ten westen van de hoofdstad zijn patriotische troepen nu tot 16 kilometer — de buitenste verdedigingsgordel van

Lon Nol — genaderd. Stellingen daar bij het dorp Trapeang Thnot moest het regiem na de zwaarste gevechten in vijftien maanden prijsgeven. Andere stellingen op een heuvelrug slechts acht kilometer noordelijk van de stad kwamen onder zware druk te staan. De stad Angkasom in het zuiden van Cambodja werd in 24 uur twee keer aangevallen door vrijheidsstrijders.

In het regiem ontwikkelen zich steeds meer spanningen waarbij een deel van Lon Nols regeringsploeg de maarschalk aan de kant wil zetten en wil ingaan op de voorstellen van de regering-Sihanouk.

In het Amerikaanse Congres zijn stemmen opgegaan tegen de aanhoudende bombardementen. Nixon wordt verweten eigenmachtig als een koning uit de oudheid de aanvallen te laten uitvoeren, zonder dat de VS ook maar iets in Cambodja te maken hebben.

Op de luchthaven Gia Lam werden gisteren de laatste Amerikaanse krijgsgevangenen overgedragen. Amerika heeft toegezegd om vandaag de terugtrekking te voltooien van legerenheden uit Zuid-Vietnam.

DE LAATSTE AMERIKANEN



Een officier van het Bevrijdingsfront (met helmhoed) en een Noordvietnamees officier nemen foto's van de laatste groepen Amerikaanse militairen die Zuid-Vietnam verlaten. Ook bij de ingang van het reusachtige militaire transporttoestel stonden militaire waarnemers van het Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam.

Verslag op pagina.

(Van een onzer verslaggevers)

De oproep van het comité Amsterdam helpt Hanoi, om overal hulpcampagnes voor de door de Amerikaanse terreurbombardementen zwaar gehavende Noordvietnamese hoofdstad op gang te brengen, is vooral op de scholen zeer ter harte genomen.

Op ongeveer 30 middelbare onderwijsinstellingen in de hoofdstad zijn werkgroepen gevormd, die niet alleen een actief aan-

deel hebben gehad in de bijzonder geslaagde collecteweek, maar ook tal van eigen initiatieven hebben ontplooid om geld in te zamelen.

De geestdrift, waarmee honderden leerlingen en leraren de afgelopen weken aan de slag zijn gegaan om het Vietnamese volk te helpen bij de opbouw van hun land werkt aanstekelijk op andere middelbare scholen, waar thans voorbereidingen worden getroffen om ook daar hulpcampagnes te organiseren.

Fancy fairs, rommelmarkten, loterijen en taarten bakken Amsterdamse scholen helpen Hanoi op eigen manier

Dat de actie Scholen voor Hanoi in de campagne Amsterdam helpt Hanoi een bijzondere plaats inneemt blijkt onder meer uit de vele tienduizenden guldens die de afgelopen maanden zijn ingezameld.

De actie Scholen voor Hanoi wordt gecoördineerd door een overkoepelend orgaan bestaande uit vertegenwoordigers van het college van schoolleiders, leerlingen en leraren, en het

WIJ spraken met Dick Alen, leerling van de scholengemeenschap Gerrit van der Veen, Ruth Visser van het Barlaeusgymnasium, Elise de Jong en Marjan van der Horst van het Montessorilyceum, Mariet van den Bergh van het Vossiusgymnasium, Andrea Roelofs van het Ir. Lelylyceum en Jaap Hoekstra van het Cartesiuslyceum. Zij allen nemen deel aan de Vietnam-werkgroepen, die op hun school zijn gevormd.

Taarten

RUTH VISSER vertelt, dat leerlingen en ook leraren van het Barlaeusgymnasium, al voordat de actie Amsterdam helpt Hanoi van de grond kwam, actief waren om geld in te zamelen voor het Vietnamese volk.

'Voor het bestand inging en de Ame-

rikanen hun nederlaag zwart op wit moesten erkennen hebben we ruim 1300 gulden opgehaald op zelf gemaakte steunlijsten', zegt Ruth. 'Daarbij waren vooral de lagere klassen actief'. Begin deze maand kwam de werkgroep op het idee om een taartenactie voor Vietnam te organiseren. 'Wij hebben toen een briefje de klassen doorgestuurd om te vragen, wie er thuis een taart wilde bakken, die hier op school zou worden verkocht. Vooral de jongens bleken dit een leuk idee te vinden en de ouders hielpen door de nodige bakmaterialen ter beschikking te stellen. Gedurende twee-en-een-halve week kregen we per dag vijf tot zes taarten binnen, die in de kantine werden verkocht. Leraren moesten een gulden per punt betalen en leerlingen 40 cent.

Onze directeur heeft ook een taart gebakken. In twee-en-een-halve week

comité Jongeren voor Vietnam. De Amsterdamse wethouder van onderwijs, Rudi van der Velde is ere-voorzitter van dit overkoepelende orgaan.

Om een indruk te geven van de massale solidariteitscampagne, die op de Amsterdamse scholen wordt gevoerd en met welke middelen, vertellen een aantal leerlingen van die scholen hun ervaringen.

hebben we op die manier ongeveer 325 gulden opgehaald voor Amsterdam helpt Hanoi, maar hoeveel taarten daarvoor gebakken zijn weet ik niet meer'.

Na de taartenactie heeft de werkgroep op het Barlaeusgymnasium meteen een nieuwe activiteit ter hand genomen om nog meer geld in te zamelen. Ruth Visser: 'het plan bestaat om op 11 mei samen met het Ir. Lelylyceum een feest te houden. Daarvoor zijn reeds contacten met een serie artiesten gelegd. De opbrengst hiervan is ook bestemd voor de actie Amsterdam helpt Hanoi'.

Fancy fair

Diezelfde datum houden wij een fancy-fair', zegt Jaap Hoekstra van het Cartesiuslyceum. 'Een werkgroep van 45 leerlingen en leraren bereidt dit voor. We

hebben verschillende commissies gevormd voor het organiseren van de avond zelf, voor het inzamelen van mooie spullen die verkocht kunnen worden enz. Er komt die dag ook een tentoonstelling van kunstwerken. De oudercommissie hebben wij om medewerking gevraagd.'

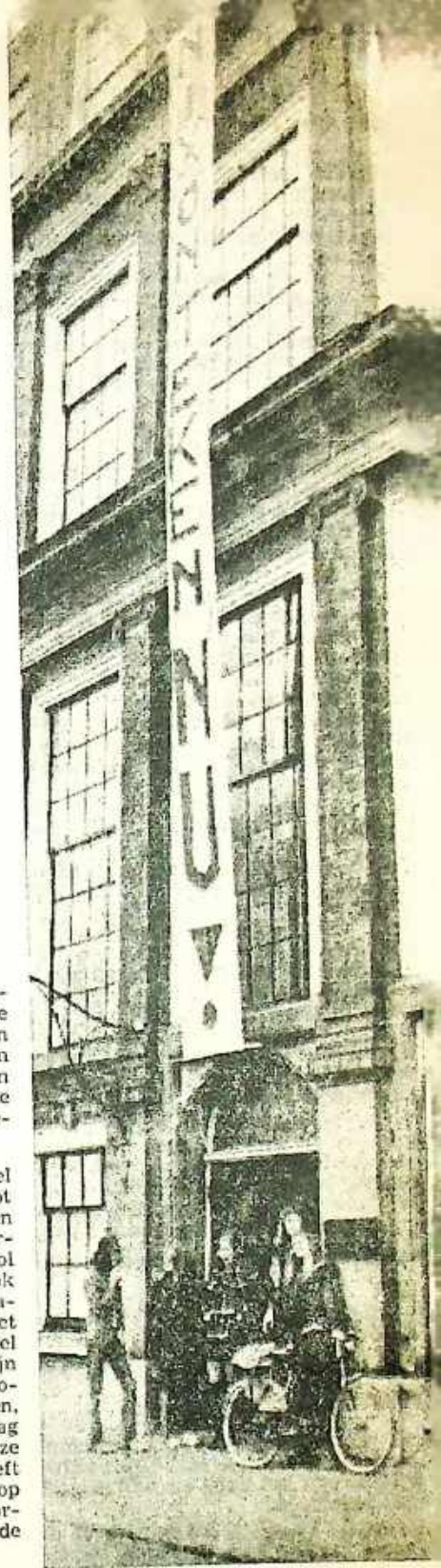
'Ook hebben wij een actief aandeel gehad in de collecte Amsterdam helpt Hanoi. Iedere dag na de lessen gingen wij met een groep van omstreeks veertig man in de omgeving van de school collecteren. Dat moet toch zeker ook 1.000 gulden hebben opgebracht'. Mariet van den Bergh vertelt, dat ook het Vossiusgymnasium een actief aandeel in de collecte heeft gehad. 'Wij zijn alle klassen rondgegaan en hebben zodoende 25 man bij elkaar gekregen, die in die week enthousiast aan de slag zijn gegaan. Daarnaast houdt onze werkgroep, die zich inmiddels heeft uitgebreid, zich ook bezig met verkoop van thee en taarten voor Hanoi en organiseren wij de laatste dag voor de Paasvakantie een rommelmarkt'.

Affiche

DE werkgroep van tientallen leerlingen en leraren op het Montessorilyceum is voortgekomen uit een grote groep leerlingen die in korte tijd ongeveer 700 exemplaren van het nationaal affiche voor vrede in Vietnam hadden verkocht. Dit zeggen Elise de Jong en Marjan van der Horst.

De leerlingen van deze middelbare school vatten onlangs het plan op om een school in Hanoi te adopteren. 'Ook willen wij een brief naar de Noordvietnamese delegatie in Parijs sturen om informatie te vragen over de huidige situatie in Hanoi en tegelijkertijd ook informatie te geven over onze school.'

Tijdens een themaweek over de Franse revolutie, die deels samenviel met de collectie Amsterdam helpt Hanoi, heeft de werkgroep een lokaal ter beschikking gekregen, dat geheel in het teken van de hulpactie werd gezet. 'Geld zamelden we in door onder meer het verkopen van popcorns, en taarten. Maar die kochten we gewoon in de winkel. Ook hadden we een stand ingericht, waar de leerlingen met stukjes wol zelf dekens konden maken, daarvan heb-



Jac. Haring

ben we reeds enige naar het Medisch Comité Nederland-Vietnam kunnen brengen'.

Donatie

ANDREA Roelofs vertelt dat op het Ir. Lelylyceum momenteel geld wordt ingezameld in de vorm van donaties. 'Wij vragen aan de leerlingen of ze ieder

week een bedrag willen geven, dat we dan komen ophalen. Voorts houdt onze werkgroep zich elke dag bezig met het verkopen van thee en koeken'. Op de scholengemeenschap Gerrit van der Veen is voorafgaand aan de collecteweek op woensdag 14 maart een fancy-fair gehouden, die 350 gulden heeft opgebracht, aldus Dick Alen. 's Avonds hebben we Vietnam-film gedraaid en daarna een veiling en een Bingo-avond gehouden. Alles bij elkaar heeft die dag meer dan 1.000 gulden opgebracht. De organisatie van die dag ging heel snel in zijn werk. Met een aantal mensen zijn we overal rondgegaan. En we vonden overal enthousiasme en medewerking. Dat alles hebben we gedaan, omdat we het onze plicht vinden het Vietnamese volk te helpen bij de opbouw van zijn land.'



Kosten van oorlog 320 miljard

Laatste Amerikanen weg uit Vietnam

SAIGON (NYT, AP, Reuter, UPI) — Met een korte plechtigheid op het vliegveld Tan Son Nhoet bij Saigon zijn gisteren de laatste Amerikaanse militairen uit Vietnam vertrokken. Het Noordvietnamese partijblad Nhan Dan schreef, dat er „sinds vandaag niet langer vreemde troepen zijn in Zuid-Vietnam. Het land spreekt van een grote overwinning van het Vietnamese volk in zijn lange oorlog van verzet, ter verkrijging van onafhankelijkheid en vrijheid, aldus het blad.

Met het vertrek van de laatste Amerikaanse militair is een einde gekomen aan twaalf jaar directe Amerikaanse inmenging met troepen te velde. De oorlog heeft de Verenigde Staten meer dan 320 miljard gulden gekost aan militaire uitgaven en hulpverlening, aldus een berekening van het Britse Instituut voor Strategische Studies, dat donderdag bekend werd gemaakt.

De geallieerde oppercommando's gaven de volgende totaal aantallen slachtoffers, gesplitst naar categorie: Amerikanen, 45.943 gesneuveld te velde, 300.640 gewond te velde.

Zuidvietnamezen, 166.439 gesneuveld te velde, 453.039 gewond te velde.

Noordvietnamezen en Bevrijdingsfront, 937.562 gesneuveld te velde.

Burgers: de sub-commissie voor vluchtelingen zaken van de Amerikaanse senaat schat het aantal burgerslachtoffers in Vietnam op 415.000

doden en 935.000 gewonden (van 1965 tot en met 1972).

Sinds het van kracht worden van het bestand op 28 januari 1973 heeft het opperbevel in Saigon gemeld, dat 460 burgers zijn gedood en 1343 gewond.

De 850 Amerikaanse militairen bij de vierlanden commissie voor het bestand zullen evenals de 850 Noordvietnamese militairen voor het einde van de week Zuid-Vietnam hebben verlaten.

De militaire commissie die nu nog alleen uit Zuidvietnamezen en het Bevrijdingsfront bestaat vergaderde donderdag voor het eerst in nieuwe samenstelling.

Plundering

De laatste Amerikanen hadden nauwelijks hun hielen gelicht in het doorgangskamp Alpha bij de vliegbasis Tan Son Nhoet of een menigte van ruim honderd Vietnamezen bestormde de barak en kantine, die leeg werden gehaald. Alles wat niet spijkervast zat werd weggehaald. In de kantine was alles verdwenen op enkele mosterdpotjes na. Het was de bedoeling het kamp te zijner tijd ordelijk over te dragen aan de internationale controlecommissie.

President Thieu vertrekt zaterdag voor een zesdaags bezoek aan de Verenigde Staten. Hij zal president Nixon om garanties vragen voor militaire luchtsteun indien er een grote aanval op Zuid-Vietnam wordt gedaan.

Het bewind in Saigon heeft via het officiële persagentschap de beschuldiging gelanceerd dat kortgeleden vrijgelaten Noordvietnamese krijsgesneuvenden door Hanoi worden gedwongen om weer deel te nemen aan de strijd. Degenen die hiertoe mentaal niet in staat zijn worden tewerkgesteld op collectieve boerderijen in het noorden.

Saigon heeft ook de vrijlating van 5.081 communistische burgergevangenen aangeboden in ruil voor 63.427 regeringsambtenaren en burgers die door de tegenstanders zouden zijn gevangen genomen.

De Amerikanen hebben van 8 mei vorig jaar tot aan het bestand op 27 januari 11.000 mijnen gelegd in de Noordvietnamese wateren. Dit is donderdag bekendgemaakt door admiraal Jeroma King in Washington.

Volgens de admiraal werden 8.000 mijnen voor de Noordvietnamese kust gelegd en 3.000 in de binnenwateren. Slechts een deel van de akoestische en magnetische mijnen is nog actief. Er zal nog een periode van 40 dagen nodig zijn om de mijnen voor de haven van Haifong te neutraliseren en 180 dagen om de overige gebieden te vegen.

De Amerikanen hebben Noordvietnamezen opgeleid in de mijnopruimingsdienst. Noord-Vietnam maakte bekend, dat de mijnen voor Haifong van geen invloed zijn geweest op de visvangst, die vorig jaar bijna 10.000 ton bedroeg.

Amerikanen melden martelingen

WASHINGTON, (UPI) — Enkele uren nadat de laatste Amerikaanse krijgsgevangenen van de Vietnamese oorlog donderdag waren vrijgelaten, begonnen ex-krijgsgevangenen verhalen te vertellen over martelingen en mislukte ontsnappingspogingen. De eerste vrijgelatenen hadden het stilzwijgen bewaard, maar het ministerie van defensie hief donderdag de beperkingen op het afleggen van verklaringen op.

Luitenant-kolonel John Dramez zei dat de communisten zijn collega Edwin Atterberry uit Dallas (Texas) hadden doodgemanteld nadat deze in 1969 een ontsnappingspoging had gedaan. Drie andere voormalige krijgsgevangenen, die samen met Dramez een persconferentie hielden op de luchtmachtbasis Andrews, zeiden te geloven dat andere militairen ook waren gedood door degenen die hen gevangen hadden, genomen. De Noordvietnamezen hebben nooit erkend dat Atterberry krijgsgevangene was.

Kolonel Risner, onder-commandant van alle Amerikaanse krijgsgevangenen, zei dat martelingen routine waren tot oktober 1969 toen de Verenigde Staten over het lot van de krijgsgevangenen gingen publiceren. Na die tijd werd nog sporadisch gemarteld.

„Zij bogen je hoofd tot je tenen en je keel staken en hielden je zo tot je toegaf wat zij ook wilden”, aldus Risner.

Kolonel Gaddis zei in de eerste 48 uur van zijn gevangenschap viermaal gemarteld te zijn en duizend dagen in eenzame opsluiting te hebben doorgebracht.

Kolonel Cheddy, een neger, verklaarde dat de Noordvietnamezen zijn geest hadden willen breken door de nadruk te leggen op zijn ras en een reeks verhalen te vertellen over de wreedheden tegenover negers in de Verenigde Staten. Hij zei in 1967 gedurende 29 dagen met staven en touwen gebonden te zijn. „Zij sloegen mij vier keer per dag.”

De gevangenen waren in de laatste jaren van hun gevangenschap in grotere kampen ondergebracht, mogelijk om ontsnapping moeilijker te maken. Risner voegde er nog aan toe geen haat te voelen.

Kritische vragen in het Congres

Amerika's inmenging Cambodja duurt voort

WASHINGTON (NYT, AP, Reuter, UPI) — De regering van president Nixon is bezig een nieuwe wettelijke basis te formuleren voor de voortzetting van de bombardementen boven Cambodja en mogelijke toekomstige acties van de luchtmacht in Indo-China. Nu de laatste Amerikaanse militairen Zuid-Vietnam verlaten en de krijgsgevangenen zijn overgedragen waarmee een belangrijke fase in de Amerikaanse inmenging in Indo-China is afgesloten, is in het Amerikaanse congres een debat losgebarsten over de vraag, wat de Verenigde Staten eigenlijk nog langer in Cambodja doen.

Deze vragen werden geformuleerd door senator J. W. Fulbright, voorzitter van de machtige senaatscommissie voor buitenlandse betrekkingen. „Wat doen Amerikaanse strijdkrachten in Cambodja? Wie vallen wij aan? Wie zijn wij aan het bevoorraden? Hoeveel Amerikanen zijn er in Cambodja, al dan niet in uniform? Welke autoriteit bezit de Verenigde Staten om militaire activiteiten voort te zetten in Cambodja?“, aldus enkele van Fulbrights vragen.

Het is noodzakelijk, aldus Fulbright, dat de regering verantwoording aflegt over haar beleid ten aanzien van Cambodja, anders „zie ik geen andere weg dan een volledig openbaar debat met de minister van buitenlandse zaken, om deze kwestie tot op de bodem uit te diepen“. Fulbright stelde zijn schriftelijke vragen dinsdag en kort voor de publicatie daarvan op woensdag werd de woordvoerder van het Witte Huis, Ronald Ziegler, gevraagd, op welke constitutionele gronden president Nixon de militaire operaties in Cambodja meent te kunnen voortzetten.

Eenzijdig

Ziegler betiep zich op het verzoek om hulp van het bewind in Phnom Penh. Tegelijkertijd kwam de kwestie aan de orde voor de senaatscommissie voor de strijdkrachten waar minister Richardson van defensie werd gehoord.

Ronald Ziegler verklaarde, dat „communistiche strijdkrachten de eenzijdige afkondiging van een staken van het vuur niet hebben gerespecteerd“. Deze werd afgekondigd door het bewind van Lon Nol. Als gevolg hiervan heeft dit bewind Amerika om luchtsteun verzocht. Ziegler zei dat Noord-Vietnam het Parijse akkoord met name artikel 20 schendt omdat het zijn troepen niet terugtrekt uit Cambodja, dat deel uitmaakte van het oude Frans Indo-China, samen met Vietnam en Laos.

Toen de vrees werd uitgesproken vraagde op welke constitutionele gronden president Nixon dit beleid voert zei Ziegler dat hij „niet bereid



Bij het vertrek van de laatste groepen Amerikanen uit Vietnam ontstond nog even een woordenuisseling over de aantallen tussen een Amerikaans en een Noordvietnamees officier, leden van de militaire controle-commissie, die onder meer moest toezien op het vertrek van Amerikanen en de uitwisseling van krijgsgevangenen.

was om in bijzonderheden te treden.“ Hij voegde er aan toe, dat de Amerikaanse bombardementen „onmiddellijk zullen ophouden“ zodra er een bestand komt.

Toen de vrees werd uitgesproken voor een inmenging van Amerikaanse troepen zoals in Vietnam, antwoordde Ziegler, dat de regering „niet is gemotiveerd noch rekening houdt“ met een gelijksoortige inmenging.

Minister Richardson verklaarde tegenover de senaatscommissie voor de strijdkrachten dat de Verenigde Staten eenglasheder constitutioneel gezag hebben en voort te gaan met de bombardementen in Cambodja. Richardson verklaarde niet wat dan wel dat constitutionele gezag was en beperkte zich tot de opmerking, dat de regering van Cambodja om de luchtsteun heeft verzocht.

De onderminister van buitenlandse zaken, Marshall Green, beschreef de Amerikaanse bombardementen als een „vuist“. „Het vereist de combinatie van enerzijds een gebalde vuist en anderzijds een open hand om tot onderhandelingen te komen.“

Richardson verklaarde nog dat de Verenigde Staten in het gebied van Azië strijdkrachten zullen blijven houden, ter ondersteuning van de

Amerikaanse bondgenoten in dit gebied, ook na de terugtrekking uit Vietnam. „Ondanks de onlangs verbeterde kansen op vrede in Zuid-oost-Azië blijven er voortdurend mogelijkheden voor instabiliteit in het gebied,“ aldus Richardson.

De Verenigde Staten onderhouden momenteel bijna 100.000 man in Thailand, op het eiland Goeam en aan boord van de Zevende Vloot, plus ongeveer 50 marineschepen en circa 800 bommenwerpers, jachtbommenwerpers en straaljagers.

Argument vervallen

In zijn vragen over het Cambodja-beleid stelt senator Fulbright, dat het bombarderen in het verleden altijd door Nixon werd verantwoord met het argument, dat het ging om de bescherming van Amerikaanse eenheden te veld in Zuid-Vietnam. Maar dit argument is vervallen met het vertrek van de laatste Amerikanen uit Vietnam.

Volgens welingelichte kringen in Washington is president Nixon van plan twee argumenten te gebruiken voor de luchtsteun in Cambodja en eventuele toekomstig gebruik van de luchtmacht in Indo-China.

Ten eerste het argument, dat het Parijse akkoord van 27 januari wordt bedreigd door de voortdurende

OPRUIMING



Een Vietnamese vrouw loopt zwaar beladen met spullen die de laatste Amerikanen voor hun vertrek naar huis achterlieten in kamp Alpha. Kamp Alpha is lange tijd gebruikt als doorgangskamp voor Amerikanen die repatrieerden. Een menigte Vietnamezen wachtte geduldig tot de laatste Amerikaan was vertrokken voordat het zich op de achtergebleven kledingstukken, meubilair en voedsel wierp. De politie greep later in.

Eerste successen van verzoeningspolitiek in Vietnam

30 mei 1971

Kort na de ondertekening van de Parijse overeenkomst, nu twee maanden geleden, waren de buitenlandse correspondenten in Saigon voor het eerst in de gelegenheid om bevrijde gebieden te bezoeken. Hun indrukken hebben we toen uitvoerig weergegeven. Journalisten, fotografen en cameramensen die altijd waren overspoeld met de propaganda van de VS en het Thieu-regiem konden voor hun verbaasde ogen zien hoe het leven in de bevrijde gebieden werkelijk was.

eerste hand vertellen hoe het is om weg te moeten duiken voor de Thieu-terreur, nadat ze zelf als 'vijandelijke concentratie' beschoten waren.

Thieu-posities rafelen

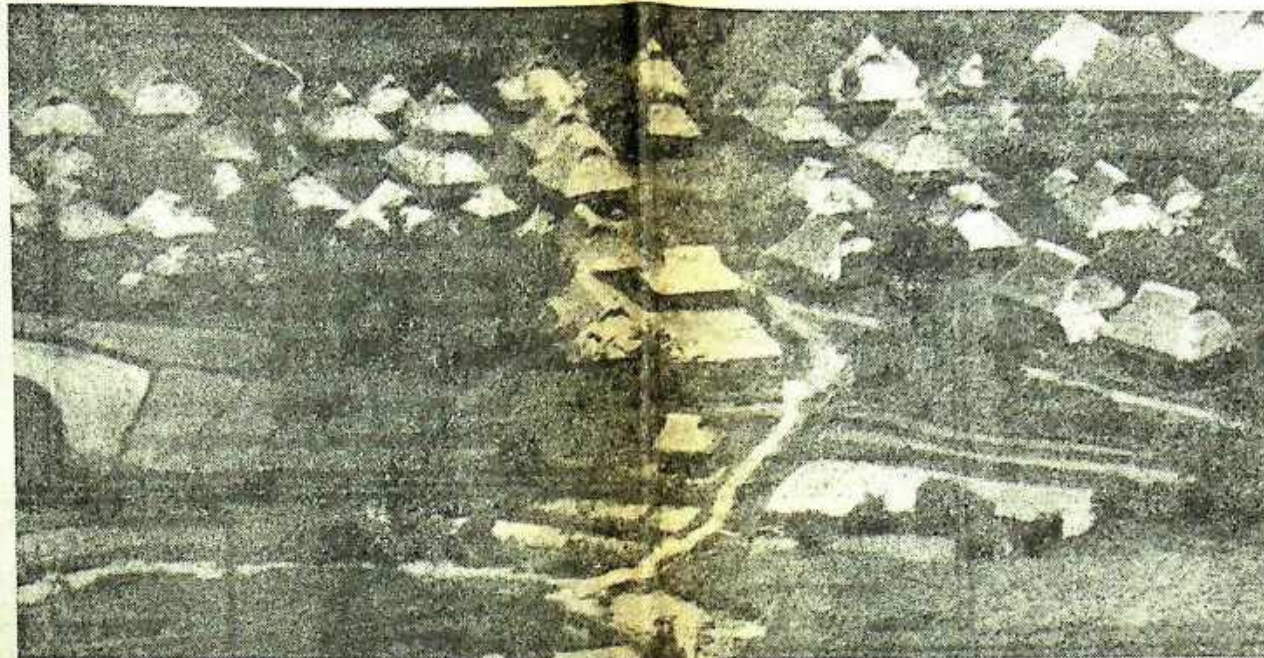
Deze week zijn ook enkele reportages verschenen uit gebieden waar formeel de Saigon-kliek de baas is. In de praktijk blijkt de macht van Thieu af te brokkelen en wordt nog eens onderstreept hoe volstrekt geïsoleerd de marionettenkliek is.

Met name op het platteland, waar Thieu ver uit de buurt is en de vertegenwoordigers van het regiem geconfronteerd worden met de verlangens en opvattingen van de bevolking, doen zich opmerkelijke zaken voor. In een reeks dorpen heeft Thieu weliswaar voor elkaar gekregen dat z'n vlag er wappert, maar hij moet er tegelijk in berusten dat de plaatselijke milizie en functionarissen voor het overige ook zijn decreten laten wapperen en er weinig voor voelen om met hun hele ziel en zaligheid verbonden te blijven aan zijn Saigon-kliek.

De voorlopige revolutionaire regering oogst nu al goede resultaten van haar consequente politiek voor nationale verzoening en eendracht. Al poogt Thieu de boot af te houden en werpen zijn onderhandelaars in het Franse kasteel Celle Saint Cloud hardnekkig moeilijkheden op om de uitvoering van de Parijse overeenkomst te vertragen, in tal van delen van Zuid-Vietnam liggen de zaken veel anders dan hij ze zich wensen zou.

Ben Soi

In de Londense Guardian beschrijft correspondent Woollacott hoe zich in het Vietnamees-Cambodjaanse grensgebied ten noordwesten van Saigon, in de provincie Tay Ninh, een levendige handel ontwikkelde, tussen bevrijd gebied en gebied onder bestuur van Saigon. Die handel, die zonder twijfel



vergezeld gaat van andere contacten, loopt formeel via (bevrijd) Cambodja — maar iedereen weet er het fijne van en niemand ter plaatse wenst in te grijpen.

De correspondent zag een constante stroom mensen op fietsen en brommers, maar ook met kleine vrachtwagens, tussen het Vietnamese Ben Soi en de vrijmarkt Phuoc Tan over de grens. De plaatselijke autoriteiten staan toe 'wat een maand of wat geleden handel met de vijand genoemd zou zijn en als zodanig zou zijn bestraft'. De vanuit Saigon aangestelde provincie-chef en de resterende Amerikanen weten dat de meest uiteenlopende levensbenodigdheden rechtstreeks bestemd zijn voor de bevrijde gebieden. 'We weten dat het (Cambodjaanse) patriottisch front en het Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam er voordeel van hebben, maar de kwestie is: is dit een bestand of is dit geen

bestand? Als het een oorlog is, ja, dan is het handel met de vijand. Maar als het een poging tot vrede is, dan is dit de goede manier', liet een functionaris optekenen.

In twee uur zag Woollacott tenminste twee of drie ton zout naar bevrijd gebied rijden. En verder hout, binnenbanden voor auto's, rubbersandalen, een lading nucman (vissaus), grote aantallen nieuwe olielampen, benzine in 10-literblikken, honderden meters van allerlei stoffen, jacks en spijsoolie. Bijna iedereen kwam zonder lading terug, maar er waren ook die suikerriet als betaling hadden en de correspondent noteerde twee wagenladingen varkens en een grote lading bonen.

'Boom town'

De marktplaats Phuoc Tan zelf, lang geleden platgebombardeerd, is ver-

anderd in een 'boom town', met provisorische onderkomens alsof er plotseling goud of olie gevonden was. Veel families trekken er heen en elke dag verrijzen er nieuwe huizen en marktkramen. Allemaal onder het welwillend oog van een paar soldaten uit het huurlingenleger.

Er was hier altijd handel met 'de andere kant', je kan het niet tegenhouden, zegt een Amerikaanse 'adviseur'. Sinds de legalisering hebben de zaken echter een enorme vlucht genomen. De handelaars betalen beide partijen belasting, waarvan het tarief door een van hen 'tamelijk redelijk' genoemd wordt, behalve voor varkens. Een veerman bij Ben Soi schat dat het verkeer over de rivier vertienvoudigd is sinds de markt in Phuoc Tan een paar weken geleden werd heropend. De Guardian verwacht dat de economische opleving nog veel groter zal worden als binnenkort, naar verwacht

wordt, het verbod op bosbouw wordt ingetrokken en de boeren ook weer toestemming krijgen om naar hun velden te gaan. Dan zal een groot deel van de bevolking werken in bevrijd gebied 'en de economie van de provincie belandt dan onder werkelijk gedeelde controle. Phuoc Tan wijst zeker in die richting', aldus de correspondent.

Landhervorming

The Times drukt een beschouwing af over landhervormingen in de Mekongdelta. Onder supervisie van Pham Quang Dan, die in het Saigon-bewind de functie bekleedt van 'minister van staat voor landontwikkeling en dorpenbouw' wordt veel ophef gemaakt van een programma van 'het land voor degene die het bewerkt'. Feitelijk stelt dit programma niets voor; het is een doorzichtige poging van het Saigon-bewind om zich een zekere aanhang op het platteland te kopen. De betrokken 'minister' geeft overigens toe dat het juist het Bevrijdingsfront is, dat de boeren land heeft gegeven. En de Times voegt daaraan toe dat de herverdeling van land door het Bevrijdingsfront nu wordt erkend met een 'wettige' bekrachtiging door Saigon. Pham Quang Dan ziet dit als de belangrijkste sociale en politieke prestatie van zijn regering, noteert de Engelse krant.

Times-correspondente Victoria Brittain ging voor haar beschouwing in een aantal dorpjes kijken. Ook in de Mekong-delta is, zo blijkt uit het artikel, een groeiende samenwerking tussen aanhangers van de voorlopige revolutionaire regering en functionarissen die in dienst staan bij het Saigon-bewind. Van een plaats waar de Thieu-vlag waait schrijft ze: 'Ieder huis in het dorp is gebombardeerd op 28 januari, de dag van het staakt-het-vuren, toen, volgens de dorpeelingen, het Bevrijdingsfront was gekomen en z'n vlaggen had gehesen. In de hock van een bouwval die opgelapt is met een oude parachute, zit een jong kadetlid van het Bevrijdingsfront in z'n

centje een feestmaal op te peuzelen van wel 10 kleine bordjes. Een van de vrouwen legt uit dat ze wachten tot de (Saigon-)regering materiaal voor dakbedekking stuurt; dan zal hij met z'n vrienden helpen om het dorp weer op te bouwen. Iedereen zegt het programma 'het land voor degene die het bewerkt' te kennen, maar omdat jarenlang niemand een landheer heeft gezien of pacht heeft betaald maakt het ze geen verschil — behalve dan dat van de Saigon-regering juist hun huizen tegen de grond heeft gemaaid'.

Toekomstverwachtingen

De Times brengt ook nog ter sprake dat vele honderdduizenden hectare land onbebouwd zijn. De bewoners zijn door het marionettenleger of met Amerikaanse luchterreur verdreven en wonen nu als vluchtelingen in kampen, steden en dorpen. Thieu wou ze niet laten terugkeren naar hun geboortegrond. Die geboortegrond is namelijk bevrijd gebied en met alle middelen probeert men in Saigon te voorkomen dat de mensen zich aan een machtsuitoefening van de Thieu-kliek onttrekken.

Niettemin rekent de Times-medewerkster op een stroom van mensen uit de door Thieu beheerste steden, waar nu 40% van de bevolking woont tegen 15% vóór de Amerikaanse bommenterreur en 'pacificatie'-plannen, terug naar het platteland. Het ministerie dat de landhervormingen formeel uitvoert zegt er op te rekenen dat de teruggekeerde boeren 'loyaal' ten opzichte van Saigon zullen opstellen door deze 'band van het land'. 'Het is een band waarin de regering een mysterieus vertrouwen heeft', besluit het artikel.

Zeker is dat Thieu, of hij nu bijvoeten of de stroopkwast hanteert, geen enkel vertrouwen van de Vietnamese bevolking geniet. En beschouwingen van allerlei correspondenten ondersteunen nog eens dat z'n machtsposities in toenemende mate worden aange-
getast.

LAATSTE COMMANDO-EENHEID UIT VIETNAM

30 mei 72 W

Aftocht Amerikaanse troepen

In de loop van gisteren zijn uit Vietnam de laatste Amerikaanse militairen, die deel uitmaakten van het Amerikaanse bezettingsleger in Vietnam, vertrokken. Vanaf het vliegveld Saigon steeg een toestel van de Amerikaanse luchtmacht op met bestemming de USA met aan boord het laatste contingent USA-commando's van de in totaal 6000 man, die dit weekend nog in Vietnam waren overgebleven.

Gisteren is ook de datum, die in het Parijse Vietnamaccord als limiet werd genoemd voor de volledige terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Vietnam. Op het vliegveld van Saigon werd in aanwezigheid van hoge Amerikaanse officieren en de USA-ambassadeur in Saigon, Bunker, nog wel een ceremoniële vertoning opgevoerd in verband met dit vertrek, maar het werd een nogal matte aangelegenheid, die nauwelijks een kwartier in beslag nam.

met moeite overeind houden in het van alle kanten belegerde Phnom Penh. De Amerikaanse luchtmacht terroriseert alle bevrijde gebieden en voert

luchtaanvallen uit op het bevrijdingsleger, aangezien de restanten van het Lon Nol-leger niet meer bij machte zijn te vechten.

Fulbright wijst bombardementen op Cambodja af

De Amerikaanse senator Fulbright, voorzitter van de senaatscommissie van buitenlandse betrekkingen, heeft aangekondigd openbare hearings te zullen houden over de aanhoudende Amerikaanse bombardementen op Cambodja.

Fulbright nam in een verklaring scherp stelling tegen deze bombardementen, die de laatste week in omvang zijn toegenomen en waarbij ook gebruik wordt gemaakt van zware bommenwerpers van het type B-52. Hij vond het ontoelaatbaar dat Nixon zonder meer troepen inzet voor doeleinden, die alleen hem (Nixon) dienstig zijn.

Intussen probeert het Pentagon de bomaanvallen goed te praten. Minister van defensie, Richardson, moest toegeven dat tal van Democratische senatoren opheldering hebben verlangd. Door hen werd gesteld, dat het Amerikaanse besluit om de bombardementen op Cambodja voort te zetten in strijd is met eerdere verklaringen dat bombardementen slechts ter 'bescherming van USA-militairen' zijn.

Richardson kwam nu met het verhaal dat de USA-bomaanvallen op Cambodja 'op verzoek van de regering-Lon Nol' worden uitgevoerd, omdat de hoofdstad Phnom Penh steeds meer in het isolement komt.

De troepen van Lon Nol staan onder zware druk en hebben tal van stellingen moeten ontruimen tegen de oprukkende bevrijdingstroepen. Het Lon-Nol-regiem kan zich slechts

MISLUKTE BEVRIJDINGS-ACTIE HANOI MARTELDE AMERIKANEN



Kapitein ter zee Jeremiah Denton uit Virginia Beach was een van de voormalige krijgsgevangenen, die deze week getuigenis aflegde over mishandelingen in Noordvietnamese kampen.

Zedwongen tot verklaringen

kaanse krijgsgevangenen heeft verklaard, dat er door de Noordvietnamezen werd geslagen, zij onder de verdovende middelen werden gezet en gemarteld, soms met dodelijke afloop, om hen te dwingen anti-oorlogsverklaringen af te steken.

De ex-gevangenen die spraken op een persconferentie zeiden, dat zij nu alles konden loslaten omdat er geen risico meer bestond voor collega's die nog vast zaten.

Volgens een man was 95 percent der gevangenen gemarteld en had 80 percent eindelijk toegegeven een anti-oorlogsverklaring te zullen afleggen.

Een andere ex-gevangene zei dat hem bekend was dat een ontsnapte collega werd nagejaagd en doodgemarteld toen men hem had gevonden.

Kolonel der luchtmacht Robinson Risner zei op de persconferentie, die gehouden werd op de basis Andrews, „dat hij geloofde dat een aantal mannen was omgekomen door verwaarlozing en regelrechte wreedheid”. Hij gaf toe, een van degenen te zijn ge-

weest die propaganda voor de communisten had gemaakt na lang te zijn gemarteld. „Ik maakte meer dan een band,” zei hij. „Ik schreef op wat ze me dicteerden, als ze me te pakken hadden gehad. Als ze zeiden dat de oorlog slecht was, dan zei ik dat prompt. Ik heb hele nachten van de pijn liggen schreeuwen,” aldus de kolonel. „Ik heb dit ook anderen horen doen.”

De kapitein der marine James Mulligan, die op 20 maart 1968 gevangen was genomen, deelde op een persconferentie in het marine-hospitaal van Portsmouth in Virginia mee, dat alle gevangenen waren gemarteld en tenslotte klein gekregen werden. Hij zei „zeer slecht en onmenselijk” behandeld te zijn.

De Noordvietnamezen sloegen de gevangenen en dienden hen verdovende middelen toe. Er waren gevangenen bij, aldus kapitein Mulligan, die maandenlang of zelfs een jaar achtereen eenzaam werden opgesloten. Hijzelf was in totaal op die manier 42 maanden opgesloten geweest.

De gevangenen, zei hij nog, werd vaak voedsel en water onthouden en soms ook medische behandeling. Het kwam dikwijls voor dat ze zwaar gebouwd werden alvorens in een cel te worden opgesloten.

Wilskracht

Luchtmachtkolonel George Robert Hall die op 27 september 1965 gevangen werd genomen zei dat hij één ding had geleerd: „Als je de wilskracht hebt en vastbesloten bent, kan een mens doorzetten, steeds maar doorzetten, door per dag te leven, per maaltijd te leven.” Een typische dag in gevangenschap gedurende de eerste vier jaar van zijn gevangenisstraf bestond uit zes grote gebeurtenissen: twee maaltijden, drie sigaretten, 'n bad. „In oktober 1969 verbeterden de zaken voor ons. Ik geloof dat dat het gevolg was van de wereldopinie... de verandering kwam plotseling. Vrijwel van de ene dag op de andere. De mishandeling hield op... er kwam meer eten. De houding van de bewakers veranderde... de behandeling was nog steeds niet goed, maar voor ons was het een grote opluchting.”

Andere gevangenen noemden als ergste ervaring de eenzame opsluiting. Velen zeiden dat ze helemaal niet voorbereid waren op lange gevangenschap.

WASHINGTON (AP, NYT, Reuter, UPI) — Een autoriteit van het Amerikaanse ministerie van defensie, generaal-majoor Daniel James heeft verklaard, dat de Amerikaanse autoriteiten reeds geruime tijd wisten, dat krijgsgevangenen slecht werden behandeld en werden gefolterd. De mislukte actie tegen een Noordvietnamees krijgsgevangenenkamp in 1970 was gedeeltelijk gebaseerd op de veronderstelling, dat enkelen van de Amerikanen werden gedood.

Generaal James doelde op de actie van een speciaal opgeleide eenheid van commando-troepen die op 20 november 1970 een poging deed gevangenen te bevrijden uit een kamp in Son Thai, ruim 30 kilometer buiten Hanoi. De commando-troepen vonden een leeg kamp. „Rapporten dat sommigen van onze mensen in het kamp stierven, was de reden voor de actie.”

Een aantal teruggekeerde Ameri-

INFILTRATIES NEMEN AF Aanwijzing dat Hanoi divisie terugtrekt

27 Jan 73

WASHINGTON (NYT — Terwijl president Nixon een ernstige waarschuwing richtte aan het adres van Hanoi in verband met infiltraties van manschappen en materieel, meldten autoriteiten van de Amerikaanse inlichtingendienst, dat de Noordvietnamese infiltratie in het zuiden is afgenomen, en dat wellicht een divisie wordt teruggetrokken.

Kritiek Nixon afgewezen

Volgens deze autoriteiten hebben niet meer dan tienduizend Noordvietnamese militairen het zuiden bereikt via de aanvoerlijnen van de Ho Tsji Minh-route in zuidelijk Laos sinds het bestand van 27 januari. Dit gewijzigde getal wijkt sterk af van de oorspronkelijke schatting van 30 tot 40.000 infiltranten waarover men twee weken geleden sprak in Washington en Saigon. Bovendien, aldus deze autoriteiten, is er enige aanwijzing dat Hanoi een divisie — ongeveer 10.000 man — terugtrekt uit Zuid-Vietnam achter de bestandslijn. Zij hebben geen aanwijzingen gevonden dat nog meer manschappen of materieel — inclusief tanks — worden ingezet langs de meer indirecte aanvoerlijnen van de Ho Tsji Minh-route.

Daarom is de mening in kringen van de inlichtingendiensten versterkt, dat Hanoi niet van plan is enige grote aanval te ontketenen in de nabije toekomst.

Vervanging

Volgens deze deskundigen is het wel juist, dat naar schatting 80.000 Noordvietnamese militairen en zo'n 300 tanks naar het zuiden zijn gegaan sinds oktober vorig jaar, dus lang voor het bestand in Vietnam. De inlichtingendiensten geloven dat deze manschappen en dit materieel dienen ter vervanging van de zware verliezen die men heeft geleden tijdens het mislukte offensief dat vorig jaar maart werd gelanceerd en ter bescherming van communistische enclaves die nu onder druk staan van de

zelfverzekerde en goed ugeruste Zuidvietnamese eenheden.

De vraag of Hanoi nieuwe infiltraties en een nieuw offensief zal beginnen na afloop van het lange regenseizoen dat ieder ogenblik kan beginnen hangt er van af, in hoeverre en hoe snel politieke regelingen kunnen worden getroffen tussen Saigon en het door Hanoi gesteunde Bevrijdingsfront.

Welke „keus" Hanoi ook maakt, de Amerikaanse autoriteiten van de inlichtingendienst zijn ervan overtuigd, dat Moskou noch Peking Hanoi voorziet van het zware materieel dat onmisbaar is voor een nieuw grootscheeps offensief. De aanwijzingen die men in Washington heeft duiden er op dat de Sovjet-Unie en China beide de persoonlijke beloften tegenover Nixon ter ondersteuning van het Parijse akkoord nakomen.

Onderminister van buitenlandse zaken voor Oostaziatische zaken, Marshall Green, verklaarde nog pas donderdag dat volgens zijn mening een nieuwe frontale aanval van Hanoi op het zuiden de betrekkingen met Peking en Moskou „op de proef zou stellen". Hij merkte op dat de strijd in het zuiden verder afneemt terwijl zich steeds meer tekenen van uitputting gaan voordoen als gevolg van de jarenlange strijd.

Toch waarschuwing

Niettemin ging president Nixon er gisteren toe over Hanoi te waarschuwen, dat hij geen genoegen neemt met voortdurende schendingen van het Parijse akkoord.

In zijn rede van 20 minuten voor de televisie zei Nixon: „Wij hebben het akkoord van Parijs geëerbiedigd en zullen dat ook blijven doen. Wij staan er op dat Noord-Vietnam dat ook doet. De leiders in Hanoi mochten zich geen illusies maken over de gevolgen, wanneer zij eventueel dat akkoord breken". Aldus Nixon die in zijn rede verder economische problemen aanroerde.

Waarnemers in Washington merkten op dat Nixons agressieve pleidooi voor militaire kracht in een periode van voortdurende onderhandelingen tussen de grote mogendheden, opviel door het gebrek aan vermelding van

Nixon maar al te goed weet, zij in het verleden het hoofd heeft geboden aan alle Amerikaanse dreigementen en massale bombardementen". Ly Van Sau verwierp met klem de „ongegronde" beweringen van Nixon, dat Noord-Vietnam manschappen en materieel infiltrceet in het zuiden.

De vertegenwoordiger van de revolutionaire regering, Ngoejen Van Thieu zei, dat de besprekingen met het bewind van Saigon over de toekomst van Zuid-Vietnam vastzitten en blijven vastzitten zo lang de Verenigde Staten doorgaan met het zenden van soldaten vermomd als burgers naar Zuid-Vietnam. Hij zei dat „honderdduizenden" Amerikaanse soldaten zitten in Zuidoost-Azië en dat „in Zuid-Vietnam tien tot twintig duizend Amerikaanse militaire adviseurs in burgerkleren hun taak uitoefenen".

De Zuidvietnamese vertegenwoordiger, Noejen Lau Vien, ontkende dit, wees er op dat Noord-Vietnam zelf onderhandelt over de komst van Amerikanen om te helpen bij de wederopbouw en dat Noord-Vietnam infiltrceert en een nieuwe aanval voorbereidt.

De Amerikaanse ambassadeur in Saigon, Ellsworth Bunker (78) zal worden vervangen door Graham Martin, beroepsdiplomaat die onder meer in Italië en Thailand heeft gezeten. Bunker heeft zes jaar in Saigon gediend.

Groningse gemeenteraad: bespreekt hulp aan Noord-Vietnam

*Vorbereiding in buurten, op scholen
en universiteit in volle gang*

(Van een correspondent)

De Groningse gemeenteraad zal in zijn vergadering van maandag a.s. beslissen op welke wijze de hulp aan Noord-Vietnam zal worden ondersteund en welke stad in Noord-Vietnam door Groningen in het kader van deze hulpverlening zal worden geadopteerd.

Wethouder Niemeijer (CPN) is deze maand naar Parijs geweest om met de Noordvietnamese vertegenwoordiging het Groningse initiatief te bespreken. De secretaris van de Noordvietnamese vertegenwoordiging in Parijs, Nguyen Tuan Lieu, heeft bij die gelegenheid voorgesteld dat Groningen de stad Thai Binh gaat ondersteunen. Thai Binh is een provinciehoofdstad met zestigduizend inwoners. De provincie telt 1 miljoen inwoners. Bij de tientallen Amerikaanse bombardementen op deze stad zijn vooral de medische faculteit, de farmaceutische industrie, een hospitaal met 600 bedden en een middelbare school ernstig onttakeld of verwoest.

Inmiddels zijn in Groningen al volop voorbereidingen aan de gang om de hulp aan Noord-Vietnam zo groot mogelijk te doen zijn. Zowel het comité Jongeren voor Vietnam als de Groninger Studentenbond hebben al allerlei

plannen klaar en zelfs al in uitvoering. Op zes Groningse scholen zijn comités opgericht en in verscheidene buurten eveneens. Ook vanuit de provincie zal de hulpverlening georganiseerd worden.

Temidden van het eensgezind optreden van Groningers om de hulpverlening krachtig ter hand te nemen hebben de christelijke fracties in de gemeenteraad zich als een stoorzenderje gepresenteerd. Ze hadden al laten blijken het niet eens te zijn met de reis van wethouder Niemeijer naar Parijs. Naar hun mening konden de Ver. van Nederlandse Gemeenten en de NOVIB, die in de misleidende actie Heel Vietnam deelneemt, ook voor projecten voor hulpverlening zorgen.

Nu ook deze fracties hebben ingezien dat dat niets wordt, hebben ze eerlijk met dertien projecten in Zuid-Vietnam opgegeven. Hun standpunt komt er kennelijk op neer dat hulpverlening aan Vietnam alleen wenselijk is als Thieu er ook een graantje van kan, meepikken. Daarmee heeft hun gekef de bedoeling de hulpverlening aan een stad als Thai Binh a te remmen.

De hulpacties van de Groningers zullen dit opgezette relletje echter sneuften doen spatten. De straten en de buurten, de bedrijven en de scholen en universiteit zullen spoedig in het teken staan van deze hulp ten bate van getroffen Vietnamezen. De steun van de Groningers blijkt o.a. uit het feit dat er bij de Galerie voor Vietnam al voor tienduizend gulden aan kunstwerken is verkocht, die door kunstenaars ter beschikking zijn gesteld.

Vietnam

Eindhoven

31 mei
B3W

Eindhoven staat ook vandaag in het teken van de grote collecte voor hulp aan Noord-Vietnam. Gisteravond collecteerden honderden vrijwilligers huis aan huis, vandaag wordt op straat het geld bijeengebracht.

De collecte wordt georganiseerd door een comité waaraan de verschillende politieke partijen hun medewerking verlenen.

Het ANJV en het open jongerencentrum De Effenaar houden vandaag in Eindhoven een rommelmarkt waarvan de opbrengst eveneens bestemd is voor de hulpactie. Vanavond staat er een bijeenkomst op het programma met verschillende popgroepen.

Noordvietnamees dagblad over aftocht

Amerikanen:

'Grote overwinning voor Vietnamese volk'

Het Noordvietnamese dagblad Nhan Dan heeft de terugtrekking van de Amerikaanse troepenmacht een grote overwinning voor het Vietnamese volk genoemd. In een beschouwing over de eerste 60 dagen na de ondertekening van de Vietnam-overeenkomst in Parijs wordt tevens kritiek gebracht op de gebrekkige manier waarop de VS en het Thieu-regiem aan hun verplichtingen voldoen. Tal van belangrijke zaken zijn evenwel bereikt, aldus het blad.

Belangrijke vooruitgang ondanks tegenwerking VS en Thieu

Nhan Dan brengt in herinnering dat de terugtrekking van de Amerikaanse legermacht een dag later werd voltooid dan aanvankelijk in de bedoeling lag. Dit ten gevolge van moeilijkheden die door de VS veroorzaakt werden. De geboekte resultaten van de afgelopen 60 dagen zijn belangrijk, maar vergeleken met de bepalingen van de Parijse overeenkomst en de bijbehorende protocollen zijn veel dingen niet of slechts ten dele uitgevoerd door de VS en het Saigon-bewind, zo wordt gezegd. In dit verband wordt o.m. het feit genoemd dat Amerika nog altijd niet de mijnen heeft opgeruimd voor de Noordvietnamese kust. De Amerikaanse marine, die op grond van een protocol verantwoordelijk is voor dit vegen, denkt nog ruim een maand nodig te hebben, zo blijkt uit mededelingen van een Amerikaanse officier. Daarmee had hij dan ook nog alleen maar het vrijmaken van de haven van Haiphong op het oog; alles

bij elkaar dacht hij nog 180 dagen bezig te zijn.

Over de toestand in Zuid-Vietnam merkt Nhan Dan op dat daar nog altijd een 'toestand van vijandelijkheid' voortduurt, echter in afnemende mate. 'Ondanks deze moeilijke en complexe toestand en hoewel de resultaten nog altijd minder zijn dan volgens de overeenkomst zou moeten, heeft de uitvoering van de Parijse overeenkomst in de afgelopen twee maanden de grote overwinning van het Vietnamese volk verder onderstreept'.

Militaire commissie

In Saigon is donderdag voor het eerst een vergadering gehouden door de gezamenlijke militaire commissie van twee partijen (de voorlopige revolutionaire regering en het Saigon-regiem). Deze commissie vervangt de commissie van vier partijen, waarin ook Noord-Vietnam en de VS zitting hadden, die ontbonden is na afloop van de eerste zestig dagen van het bestand. De twee-partijencommissie neemt de verantwoordelijkheden over; de VRR-delegatie blijft onder leiding van generaal Tran Van Tra.

Cambodja

In Cambodja hebben patriottische troepen de militaire post van Wat Tom veroverd op troepen van Lon Nol. Wat Tom ligt nabij de grote provinciehoofdstad Takeo. De militairen van het staatsgreepregiem vluchtten uit hun stellingen weg na enkele dagen van hevige gevechten. De voortdurende B-52-aanvallen door de VS gingen ook donderdag tot aan de rand van Pnom Penh door. Huizen daar trilden op hun grondvesten. Het Amerikaanse leger, dat op bevel van Nixon hulp blijft bieden aan de Lon Nol-kliek, weigerde nadere gegevens over de doelen bekend te maken.

Bazar voor Vietnam

In Enkhuizen organiseert de Nederlandse Vrouwen Beweging zaterdag een bazar waarvan de opbrengst bestemd is voor Noord-Vietnam. De bazar wordt gehouden in het Actiecentrum, Waagstraat 10.

israel in vietnam

Smlow

1 APRIL 73

In het israëliese, regeringsgetrouwe dagblad "Maariv" van 15-12-1972 stond te lezen:

"In Saigon verwacht men, dat israëliese adviseurs de wegtrekkende Amerikanen zullen aflossen.

De zuidvietnamese regering hoopt dat Zuid-Vietnam technische hulp zal ontvangen van Israël op het gebied van leger en veiligheid, wanneer beide landen diplomatieke betrekkingen met elkaar hebben aangeknoopt. Uit regeringsbronnen in Saigon wordt er op gewezen dat de huidige militaire toestand in Zuid-Vietnam nu en meer nog in de toekomst hulp in de vorm van militaire adviseurs noodzakelijk maakt, als het land de kommunistiese agressie en ondermijning moet weerstaan. Saigon heeft advies nodig over niet-konventionele methoden van verdediging zoals het ontwerpen van landelijke zones voor zelfverdediging.

Door dezelfde bron werd er de nadruk op gelegd dat het vanzelfsprekend niet ging om een "military assistance", maar om leiding en advies in de vorm van planning van boerensoldaten-kolonies. De vraag om israëliese steun wordt nu een dringende noodzaak, vooral nu de Amerikanen bezig zijn met de planning van een terugtrekking van hun troepen uit heel Zuid-Vietnam in aansluiting op een wapenstilstand.

De gedachte aan de hulp van israëliese specialisten is niet alleen in Washington bekend, maar werd zelfs vanuit Washington ingegeven."

amerika

17 april

amerikaanse

B
Si aloom

krijgsgevangenen

Op woensdag 5 augustus 1964 voerden Amerikaanse vliegtuigen voor het eerst bombardementen uit op Noord-Vietnam. Twintig Amerikaanse vliegtuigen hadden het gemunt op de kolnmijnen, havens en steigers van de stad Hongay in de provincie Quangninh. Op de begane grond waren op het ogenblik dat de vliegtuigen verschenen, honderden mensen bijeen die het feit kwamen vieren dat Hongay de normen van de steenkoolproduktie had overschreden. Onder hen waren de cubaanse ambassadeur en gasten uit andere socialistiese landen. De Vietnamezen schoten op de vliegtuigen zo goed als ze konden. Een van de toestellen vatte vlam en de piloot maakte gebruik van zijn schietstoel. Toen hij de grond bereikt had, renden vele verontwaardigde mensen op hem af met stokken en bamboe-vlegels.

De plaatselijke autoriteiten slaagden erin de Amerikaan te beschermen. Eerst bond men zijn handen maar die werden later weer los gemaakt toen men hem koffie en soep aanbood. De man was doodsbang. Het was tweede luitenant Everett Alvarez Jr. uit San Jose in Californië, Noord-Vietnam's eerste krijgsgevangene.

Nu bijna 20 jaar later, na een afschuwelijke oorlog, zijn alle krijgsgevangenen weer terug in Amerika. De "Operatie Thuiskomst" stond daar garant voor. Deze operatie blijkt een van de best voorbereide operaties te zijn geweest uit de hele oorlog. Al in 1970 had het Pentagon, het ministerie van defensie, zijn plan voor de opvang van de krijgsgevangenen klaar. Tachtig man waren zorgvuldig opgeleid om de vrijgelaten gevangenen op te vangen en voor te bereiden op hun terugkomst in de maatschappij. De vrijgelatenen kregen bij hun terugkeer o.a. te horen dat er geen gerechtelijke stappen zouden worden ondernomen tegen allen, die hadden deelgenomen aan radio- en filmopnamen tegen de oorlog of die anti-oorlogsverklaringen hadden ondertekend. Of dit waar is is nog maar de vraag. Het Pentagon liet nl. eind maart weten dat krijgsgevangenen die een aanval hadden gedaan op de Amerikaanse politiek of geweigerd hadden hogere officieren te gehoorzamen, de kans liepen van wangedrag of zelfs van zwaardere overtredingen beschuldigd te worden. Eliot Richardson, de nieuwe minister van defensie, heeft bovendien gezegd dat ieder die de voorschriften overtreden had, onderworpen zou moeten worden aan de krijgstucht.

Voor ze naar huis mochten werden de krijgsgevangenen uitvoerig ondervraagd over hun oorlogservaringen en over het lot van hun omgekomen kameraden in Vietnam. Het is zeer waarschijnlijk dat het Pentagon zó de gevangenen met slechte en goede ervaringen heeft kunnen selekteren. De berichten over de behan-

Waar ex-gevangenen persoonlijk door journalisten werden geïnterviewd was het beeld over het verblijf in Vietnam genuanceerder en positiever. Trouwens wie de krijgsgevangenen — op de bases van de Philippijnen, Guam en Hawaii heeft zien aankomen, kan nauwelijks geloven dat er sprake is geweest van érnstige fysieke mishandeling. Over het algemeen is de behandeling van de Amerikanen in Vietnam goed geweest. Belangrijk zijn ook de ervaringen van mensen als Jane Fonda, Ramsey Clark, de vroegere minister van buitenlandse zaken, Dave Dellinger, Cora Weiss e.a. mensen van de Amerikaanse vredesbeweging die in Vietnam zijn geweest. Zij vertelden na hun terugkeer dat de door hen bezochte gevangenen niet mishandeld werden. Ook nu er berichten en verhalen loskomen over mishandeling hebben zij hun commentaar gegeven:

Dave Dellinger zei op een perskonferentie: "Ik ben altijd tegen mishandelingen, ik ben er altijd tegen dat gevangenen mishandeld worden, maar ik ben ook tegen het bombardement op het Bach Mai ziekenhuis."

Dominee Coffin jr.: "Ik heb geen reden te twifelen aan incidentele mishandeling. Maar het is ook belangrijk om het volgende te onthouden, nl. dat de Amerikanen het bewind in Saigon op alle manieren steunen, een bewind dat veel kommunistiese gevangenen terugstuurt terwijl ze niet eens kunnen lopen omdat ze geen onderbenen meer hebben.

Jane Fonda verklaarde: "Het kan zijn dat sommigen mishandeld zijn, maar het is ook zeker dat sommigen de Vietnamezen hebben uitgedaagd of hebben geprobeerd te ontsnappen. Als je in de Verenigde Staten probeert te ontsnappen en je hebt een bepaalde huidskleur, dan word je neergeschoten. Soldaten die deze verhalen vertellen vormen een kleine fractie van het totale aantal krijgsgevangenen. Er zijn onge-

THIEU NAAR NIXON

Hanoi ontkent mishandelingen

SAIGON, (Reuter, UPI, AP, AFP). — Noord-Vietnam heeft de beschuldigingen van vrijgelaten Amerikaanse krijgsgevangenen, dat zij tijdens hun gevangenschap zouden zijn mishandeld, in scherpe bewoordingen van de hand gewezen. Het Noordvietnamese partijblad Nhan Dan verklaarde, dat de Amerikaanse autoriteiten persconferenties organiseren met de bedoeling Noord-Vietnam in een kwaad daglicht te stellen. Noord-Vietnam waarschuwde, dat dit soort gebeurtenissen niet bijdragen tot een herstel van de normale betrekkingen tussen Amerika en Noord-Vietnam.

Noordvietnamese delegatieleden in Saigon benadrukten, dat de Amerikaanse krijgsgevangenen „menselijk en edelmoedig” zijn behandeld. Ook in de Verenigde Staten zijn de uitlatingen van de teruggekeerde krijgsgevangenen bekritiseerd. De actrice Jane Fonda noemde de ex-krijgsgevangenen „huichelaars en leugenaars”. De lichamelijke en geestelijke gesteldheid, waarin de krijgsgevangenen zijn teruggekeerd, heeft bewezen, dat hun verhalen over martelingen en mishandeling niet waar zijn, zo verklaarde zij.

Het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront heeft zondagmorgen de laatste Amerikaanse krijgsgevangene vrijgelaten. Het was kapitein Robert C. White, die oorspronkelijk niet op de lijst van voor vrijlating in aanmerking komende gevangenen voorkwam. Hij werd in de Mekong-delta ten zuiden van Saigon vrijgelaten. Zondag werden de laatste 68 krijgs-

gevangenen vanuit de Filippijnen naar Amerika teruggevlogen. In totaal werden 587 Amerikanen in vrijheid gesteld.

De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu vertrok zaterdag voor een bezoek van zes dagen aan de Verenigde Staten. Verwacht wordt, dat Thieu president Nixon om voortzetting van de economische hulp aan Zuid-Vietnam zal vragen op hetzelfde niveau als het afgelopen jaar. Na zijn bezoek aan Amerika zal Thieu doorreizen naar Engeland, Italië (waar hij zal worden ontvangen door de paus), Zuid-Korea en Taiwan. Hij keert 14 april naar Saigon terug.

In een interview met het Franse tijdschrift Le Nouvel Observateur voorspelde Thieu, dat Noordvietnamese troepen binnen drie tot zes maanden een groot offensief in het zuiden zullen ontketenen. Thieu gaf te kennen, dat Nixon de Amerikaanse luchtmacht zal inschakelen, als de Zuidvietnamese regeringstroepen een eventuele opmars niet tot staan kunnen brengen. Hij verklaarde, dat hij Amerika nooit zal vragen opnieuw grondtroepen naar Zuid-Vietnam te sturen.

Volgens woordvoerders van het Zuidvietnamese leger hebben troepen van Noordvietnamezen en de Vietcong aanvallen geopend op twee Zuidvietnamese kampen, die aan de grens van door de Vietcong gecontroleerde gebieden liggen. Beide partijen geven elkaar de schuld van de gevechten. Volgens de Vietcong zijn de acties „strafmaatregelen” vanwege aanvalsacties van het Zuidvietnamese leger in het gebied.

Waarschuwing

WASHINGTON — De Amerikaanse minister van defensie, Elliot Richardson, heeft Noord-Vietnam gewaarschuwd, dat president Nixon een hervatting van de mijnblokkade en de bombardementen op Noord-Vietnam overweegt, als Hanoi zich niet houdt aan de bepalingen van de Parijse bestandsovereenkomst. Richardson verklaarde tevens, dat voor de hernieuwde luchtaanvallen op Cambodja geen toestemming van het Congres nodig is, omdat deze op beperkte schaal een vervolg zouden zijn van „wat wij vóór het bestand deden”.

PNOM PENH — In Cambodja hebben troepen van de anti-regeringsgezinde partijen een hevige aanval gelanceerd op de provinciehoofdstad Takeo op 90 kilometer ten zuiden van Pnom Penh. Volgens militaire woordvoerders in de Cambodjaanse hoofdstad betekent de aanval de voorbode van een massale actie tegen Pnom Penh. De belangrijkste toevvoerweg naar Pnom Penh via de rivier de Mekong is afgesneden.

Zweeds miljoenen- project voor Noord-Vietnam

3 miljard
1977

Ten noordwesten van Hanoi gaat Zweden een papierfabriek bouwen welke aan meer dan 600 arbeiders werk zal verschaffen wanneer hij in 1977 voltooid is. Dit hulpproject, het grootste dat ooit door Zweden in het buitenland is uitgevoerd, omvat tevens de bouw van een woonwijk en de aanleg van nieuwe wegen.

Het Zweedse regeringsbureau voor internationale ontwikkeling maakte zaterdag de uitvoering van dit ruim 200 miljoen gulden kostende werk bekend. Het project wordt gefinancierd uit de fondsen die de regering in Stockholm heeft gevormd voor de hulpverlening bij de wederopbouw van Noord-Vietnam.

De nieuwe papierfabriek zal gebouwd worden op de plaats van een tijdens de oorlog door de agressors verwoeste kleinere fabriek.

Lon Nol verliest districtsstad bij Pnom Penh

4 APRIL 13 1971

Met de val van de districtsstad Chambak, 40 kilometer ten zuiden van Pnom Penh, is het regiem in de Cambodjaanse hoofdstad Takeo werd gistermorgen ingeraakt. De verder naar het zuiden gelegen provinciale hoofdstad Takeo werd vanmorgen intensief beschoten door vrijheidsstrijders en ook het nabijgelegen plaatsje Angtassom werd aangevallen.

Pnom Penh is nu meer geïsoleerd dan ooit. Ondanks verwoede aanvallen met Amerikaanse bommenwerpers houden de patriotische strijdkrachten alle toegangswegen afgesneden. Een bevoorradingskonvooi uit Zuid-Vietnam, dat een week vergeefs gewacht heeft bij de Cambodjaanse grens tot de rivier de Mekong zou zijn vrijgemaakt, is richting zee teruggestoomd nu zich niet laat aanzien dat de ma-

rionettetroepen iets kunnen uitrichten tegen stellingen van de vrijheidsstrijders. In Pnom Penh is volgens sommige schattingen nog maar voor 4 dagen benzine. Maandag had Lon Nol per decreet een strenge rantsoenering afgekondigd.

Rantsoenering van benzine

Het laat zich aanzien dat het staatsgreepregiem van Lon Nol binnen afzienbare tijd ook krap zal komen te zitten in voedsel en munitie. De levensvoorraden voor het regiem plachten te worden aangevoerd met een konvooi van gepantserde scheepjes over de Mekong, maar op tal van plaatsen aan de oever hebben zich vrijheidsstrijders verschanst. Zelfs Amerikaanse B-52's en jachtbommenwerpers hebben de route niet kunnen vrijmaken. Andere aanvoerroutes zijn al langer afgesneden en gevechten

rond Takeo, Angtassom en Chambak hebben de kans nog verkleind om over land de benarde positie van de Lon Nol-kliek te verlichten.

Met name de val van Chambak liep uit op een catastrofe voor het CIA-regiem. De eenheden van het patriotische leger lieten zich zelfs niet tegenhouden door jachtbommenwerpers, die door het Amerikaanse leger te hulp waren gestuurd. De keurtroepen van Lon Nol konden niet eens geheel worden geëvacueerd toen de vrijheidsstrijders door de defensielinies heenbraken. Hoewel men in Pnom Penh bijzonder zwijgzaam is over het verloop van de strijd wordt zelfs in kringen van het legercommando aangenomen dat zeker 50 paratroopers niet meer tijdig het hazepad konden kiezen en krijgsgevangen zijn gemaakt.

Zuid-Vietnam

Het Thieu-bewind in Zuid-Vietnam lijkt te zijn teruggekomen op zijn aankondiging om zittingen van de gezamenlijke militaire commissie te boycotten. Gistermorgen vond overleg plaats over de toestand bij het kamp

Tong Le Chan, 80 kilometer ten noorden van Saigon. Een woordvoerder van de delegatie van de voorlopige revolutionaire regering liet echter weten dat de twee uur durende bijeenkomst geen positief resultaat had opgeleverd en dat de impasse blijft bestaan. Rond Tong Le Chan vinden al wekenlang gevechten plaats. Het Thieu-regiem probeert hiervoor de verantwoordelijkheid op de vrijheidsstrijders te leggen en dreigde maandag aanvan-

(Vervolg op pagina 4)

BASIS BELEGERD

Saigon dreigt met boycot

by moed. 7000

Cambodjaanse hoofdstad afgesneden

SAIGON (Reuter, NYT, UPI, AP) — Zuid-Vietnam heeft gedreigd verdere bijeenkomsten van de gezamenlijke militaire commissie met het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront te boycotten, als de Vietcong niet een einde maakt aan het beleg van een Zuidvietnamese basis in The Tong Le Tsjan op 80 kilometer ten noorden van Saigon. Dit heeft een militaire woordvoerder in Saigon maandag bekendgemaakt.

De gevechten rond het Zuidvietnamese legerkamp duren reeds vijf weken. Volgens Zuidvietnamese woordvoerders is er slechts gedurende twee uur van een bestand sprake geweest en wel op 24 maart ten behoeve van het vervoer van gewonden. Zij drongen erop aan, dat Zuid-Vietnam en de Vietcong allebei een team van hoge officieren naar de basis sturen in een poging de moeilijkheden op te lossen.

Een woordvoerder van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront verklaarde, dat de verantwoordelijkheid voor een eventueel opschorten van de vergaderingen voor rekening van de regering in Saigon komt. De gezamenlijke militaire commissie bestaat nog slechts uit leden van de Vietcong en de regering-Thieu, nu Amerika en Noord-Vietnam hun deelname op 29 maart hebben beëindigd, zoals het akkoord van Parijs voorschreef.

Enkele honderden Zuidvietnamese demonstranten betoogden voor het hoofdkwartier van de internationale controlecommissie in Saigon. Zij overhandigden een petitie, waarin de vier deelnemende partijen (Canada,

Hongarije, Indonesië en Polen) werd gevraagd een einde te maken aan „communistiche“ bestandsschendingen. De Vietcong beschuldigde de Zuidvietnamese regering opnieuw van schending van het akkoord.

Rantsoen

PNOM PENH. — De benzine in de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh is gerantsoeneerd vanwege de blokkade van de belangrijkste toevoeiwegen door anti-regeringsgezinde troepen. In de stad is nog slechts voorraad voor ongeveer zes dagen. Volgens militaire woordvoerders is er geen kans, dat in de eerste twee dagen nieuwe aanvoer van benzine, voedsel en militaire voorraden via de rivier de Mekong kan plaatsvinden.

KOEALA LOEMPOER. — Een coördinatie-commissie van de ASEAN, de associatie van Zuidoost-Aziatische staten, is maandag begonnen met een bespreking van de mogelijkheden tot hulp bij de wederopbouw van Indo-China. De vergadering van voornamelijk economische deskundigen uit Thailand, Maleisië, Singapore, Indonesië en de Filipijnen bereidt voorstellen voor, die behandeld zullen worden op de vergadering van de ministers van buitenlandse zaken van de ASEAN op 16 en 17 april in Bangkok.

Astrologen in Cambodja de cel in

PNOM PENH (reuter) — Vijfenvijftig van de bekendste astrologen in Cambodja zijn gevangen gezet, omdat zij voorspeld hebben, dat president Lon Nol binnen een maand zal worden afgezet. Dit is van politiezijde in Pnom Penh vernomen.

De helderzienden zitten nu in overvolle cellen in het hoofdbureau van de militaire politie, samen met honderden politici, journalisten en radicale studenten van de oppositie, die de laatste weken onder de noodwetten zijn gearresteerd.

De 55 astrologen zijn niet formeel in staat van beschuldiging gesteld. Bijna alle Cambodjanen, van boer tot president, hebben een rotsvast geloof in hun astrologen en raadplegen hen bij alle soorten belangrijke gebeurtenissen in hun leven. Huwelijken en kabinetswijzigingen gaan zonder hun advies niet door.

Evenals prins Norodom Siha-noek gelooft president Lon Nol in astrologie. Diplomaten zeggen, dat hij elk jaar duizenden guldens uitgeeft aan zijn particuliere keurkorps van toekomstvoorspellers. Onlangs nog ontsloeg hij zijn chef-astroloog, Man Pramani, omdat deze hem niet had gewaarschuwd, dat er op 17 maart een bomaanval op zijn paleis zou worden gedaan.

Nixon en Thieu

waarschuwen

Noord-Vietnam

SAN CLEMENTE (Reuter, UPI) — President Nixon en de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu hebben in een gezamenlijk communiqué aan het slot van hun tweedaagse besprekingen opnieuw hun bezorgdheid uitgesproken over de voortgaande aanvoer van mensen en materieel vanuit Noord-Vietnam naar het zuiden. Zij waarschuwden, dat acties, die de basis van de bestandsovereenkomst bedreigen, zullen worden beantwoord met „geëigende krachtige tegenmaatregelen“.

Nixon en Thieu lieten ook hun bezorgdheid horen over de voortdurende aanwezigheid van Noordvietnamese troepen in Laos en Cambodja. Zij verklaarden, dat er haast gemaakt moet worden met de naleving van dat gedeelte van het akkoord, waarin tot een onvoorwaardelijke terugtrekking van alle buitenlandse troepen uit Laos en Cambodja wordt opgeroepen.

Nixon stelde Thieu gerust door hem te verzekeren, dat hij voor de rest van 1973 aanzienlijke economische hulp voor Zuid-Vietnam zal bestemmen. Hij beloofde hem, dat hij voor het volgende jaar om voldoende hulp aan het Congres zal vragen, waardoor de economische stabiliteit van Zuid-Vietnam kan worden gewaarborgd. In het gezamenlijk communiqué werden geen bedragen voor de hulpverlening genoemd.

De besprekingen tussen Nixon en Thieu verliepen, aldus het communiqué „in een zeer hartelijke sfeer“. Beiden bereikten volledige overeenstemming. Thieu verklaarde voor de bevolking van Zuidvietnam „sociale en politieke rechtvaardigheid“ te verzekeren. Beide presidenten zeider vastbesloten te zijn de Vietnames bestandsovereenkomst stipt na te l

Protest in Rome tegen bezoek Thieu aan paus

Van onze correspondent

ROME — Vijf progressieve katholieke organisaties in Rome hebben alle Romeinse priesters en kloosterlingen opgeroepen mee te lopen in een protestmars op de dag, dat de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu door de paus in audiëntie wordt ontvangen. Verwacht wordt, dat Thieu na zijn bezoeken aan de Verenigde Staten en Engeland naar Rome komt.

De initiatiefnemers tot de betoging (katholieke studenten, arbeidersorganisaties en de priesterbeweging) hebben in een open brief aan de paus gewaarschuwd, dat het bezoek van Thieu „desastreuze gevolgen” heeft. „Het zou de dictatorpositie van Thieu alleen maar versterken”, aldus de brief. „Het evangelie leert wel gevangenen te bezoeken, maar niet hun bewakers.”

Marcos: opstand geen bedreiging

MANILA (Reuter) — President Ferdinand Marcos van de Filippijnen heeft in een vraaggesprek voor radio en televisie verklaard, dat de opstandige islamieten in het zuiden van het land wel de economie in het betrokken gebied kunnen verlammen maar geen bedreiging vormen voor de stabiliteit van het land. De rebellen, aldus president Marcos, proberen thans niet meer grond bezet te houden maar staan alleen maar toe en gaan daarna aan de haal.

De Filippijnse president zei dit naar aanleiding van vragen over de situatie in de door islamieten bewoonde gebieden van de eilanden Mindanao en Soeloe, ongeveer 880 kilometer ten zuidoosten van Manila, waar duizenden opstandige islamieten en christenen al enige maanden strijd voren tegen Filippijnse troepen.

Christen-rebellen zijn volgens Marcos maoïsten. De opstandelingen krijgen wapens van buitenlandse makelij. De Filippijnse president zei, dat het Belgische en Zwitserse wapens zijn en dat de minutie ook uit Duitsland en Engeland afkomstig is. De opstandelingen ontvangen steun van buiten af „maar ik kan u nog niet zeggen wie hen steunt”.

Sinds eind februari zijn er aan regeringszijde 66 man gesneuveld en ongeveer 70 gewond. Enkele duizenden man regeringstroepen met zware wapens en met hulp van burgers, zowel islamieten als christenen, dringen de opstandelingen terug, aldus president Marcos, die eraan toevoegde, dat er nu nog slechts „een paar verzetshaarden” zijn.

OVERLEG IN PARIJS

Saigon en Vietcong hervatten gesprek

Nog een maand voor vorming Nationale Raad

PARIJS/SAIGON (Reuter, UPI, AP, NYT). — Onderhandelaars van de Zuidvietnamese regering en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront zijn dinsdag opnieuw in Parijs besprekingen begonnen ter voorbereiding van topoverleg over de politieke toekomst van Zuid-Vietnam. Volgens het vredesakkoord van Parijs moet binnen een maand een Nationale Raad van Verzoening en Eendracht

worden gevormd, die tot taak krijgt verkiezingen te organiseren. De volgende bespreking is vastgesteld voor 12 april.

Beide partijen beschuldigden elkaar weer van pogingen de besprekingen te laten stranden. Volgens de Zuidvietnamese delegatieleider Ngoen Luu Vien past de Vietcong een verdragings tactiek toe, waardoor de conferentie onherroepelijk in een impasse geraakt. Hij verklaarde, dat de Vietcong in Zuid-Vietnam militaire incidenten uitlokt en de eigen regeling als voorwaarde stelt voor elke discussie over een agenda voor de politieke besprekingen.

De delegatieleider van het Bevrijdingsfront waarschuwde de regering in Saigon, dat zij de Amerikaanse bescherming zou moeten afschudden, als zij vrede in Vietnam wilde. Hij herhaalde, dat duizenden Amerikaanse militairen als burgers vermoord in Zuid-Vietnam zijn achtergebleven. Hij beschuldigde de Zuidvietnamese regering ervan nog steeds niet de ideeën van de vroegere dictator Dien te hebben laten varen en vast te houden aan een politiek van bescherming van buitenaf en voortzetting van buitenlandse inmenging.

In Saigon zijn de Zuidvietnamese onderhandelaars in de gemengde militaire bestandscommissie uit een vergadering met de Vietcong weggegaan. Zij verklaarden, dat er geen voortgang werd geboekt met de pogingen een einde te maken aan de gevechten rond de regeringsbasis Tong Le Tsjan op 80 kilometer ten noorden van Saigon, omdat de Vietcong-afgevaardigden niet „serieus” zouden onderhandelen. De basis is door de voortdurende gevechten van de buitenwereld afgesneden.

PNOM PENH — Volgens reiziger uit de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh, die in Bangkok (Thailand) zijn aangekomen, hebben Amerikaanse B-52 bommenwerpers onlangs een rouwstoet van boeddhistische monniken aangevallen. Tientallen monniken zouden om het leven zijn gekomen. In militaire kringen van Pnom Penh zou de stoet van in het wit geklede figuren zijn aangezien voor een bevoorradingsconvooi van communisten.

WASHINGTON — De Amerikaanse minister van defensie, Elliot Richardson, heeft dinsdag opnieuw gewaarschuwd met hernieuwd Amerikaanse ingrijpen, als Noord-Vietnam de bestandsovereenkomst van Parijs ernstig schendt. Hij was van mening, dat Zuid-Vietnam een eventuele nieuwe invasie van Noord-Vietnam zelf kan weerstaan. Maar hij waarschuwde dat de Verenigde Staten kunnen worden gedwongen opnieuw Amerikaanse troepen in te zetten, als het voortbestaan van Zuid-Vietnam op het spel komt te staan.

Ridderslag voor Thieu

Wie niet tegen nare verhalen kan, moet dit niet lezen.

„Eigenlijk kan men hen niet meer mensen noemen. Verschijningen is een beter woord. Groteke sculpturen van met littekens bedekte lichamen en knokkige ledematen. Jarenlange ketening in de tiggerkooien heeft hen gedeformeerd tot een permanente kruiphouding. Ze bewegen zich voort als krabben, kruipen over de vloer op zitvlak en handpalmen.”

Dat was de beschrijving die het weekblad Time onlangs gaf van een uitzonderlijke groep wezens: voormalige politieke gevangenen in Zuid-Vietnam. Zij zijn uitzonderlijk omdat zij bestaan. Degenen die naar Zuidvietnams gevangenisland Con Son gaan, komen er zelden nog als levend mens uit.

Het verslag in Time van David Devoss, meldde het relaas van een man die vertelde, dat hij op een dag in een park met zijn vrouw en kinderen werd gearresteerd. „De politie zette mijn geslachtsdelen onder stroom,” zei hij, „brak mijn vingers en hing mij aan de benen op. Zij deden mijn vrouw hetzelfde aan en dwongen mijn kinderen om toe te kijken.”

In de tiggerkooien van Con Son, aldus het verslag „werd het water beperkt tot drie slokken per dag waardoor de gevangenen gedwongen werden urine te drinken. Zij die om meer eten vroegen kregen een schuit loog over zich heen of werden geprikt met lange bamboestaken.”

Deze afbeelding van wat er gebeurt met mensen die door het Saigon-bewind worden gearresteerd omdat ze politiek verdacht zijn, komt overeen met vele andere verslagen van gewetensvolle en evenwichtige waarnemers. Enkele getuigenissen zijn zo weerzinwekkend dat geen krant ze zou afdrukken. Maar niemand die ze leest hoeft er aan te twifelen, dat een groot aantal gevangenen in Zuid-Vietnam het slachtoffer is van foltering en uithongering.

Maar waarom zouden we het er nu over hebben? De Amerikanen proberen Vietnam te vergeten. Bovendien hebben ze nooit veel belangstelling getoond voor het lijden van de politieke gevangenen. Welnu, het antwoord is, dat een gebeurtenis ons verplicht om daar aan te herinneren. Dat is het bezoek van president Thieu aan president Nixon in San Clemente.

Fijngevoeligheid is een luxe die regeringen menen zich niet te kunnen veroorloven in internationale betrekkingen. Als wij onze betrekkingen zouden beperken tot die regeringen wier normen van recht en beschaving onze goedkeuring kunnen wegdragen, dan zou het een nogal beperkte lijst worden. Realisme gebiedt ons om contacten te onderhouden met allerlei soorten regeringen, de communistische dictaturen en rechtse tirannieën inbegrepen.

Maar betrekkingen onderhouden is heel wat anders dan die verhouding het symbolische stempel van goedkeuring geven. Er zijn geloofwaardige redenen om betrekkingen te onderhouden met bijvoorbeeld Zuid-Afrika en Griekenland, maar het zou heel iets anders zijn als we premier Vorster of premier Papadopoulos naar de Verenigde Staten zouden uitnodigen.

In het geval van Thieu is de reden

van zijn bezoek makkelijk te begrijpen. Hij heeft bewezen een veel krachtiger, veel duurzamer leider te zijn dan de meesten van ons die kritiek op hem hebben, hadden verwacht. Zijn vastberadenheid stelde Nixon in staat de Amerikaanse strijdkrachten uit Vietnam terug te trekken, wat Thieu wilde, zonder een definitieve politieke oplossing. Maar zelfs binnen het kader van de Nixon-politiek mag worden getwijfeld aan de wijsheid om Thieu met een Amerikaanse reis de ridderslag te geven. Het belang van de Verenigde Staten is op dit moment, een binnenlands politiek proces in Zuid-Vietnam aan te moedigen dat leidt tot een vredelievende evolutie uit de polarisering van de oorlog. De directe militaire rol van Amerika is zo goed als voorbij. Wij moeten nu een periode ingaan van welwillende politieke verwaarlozing.

Thieu is natuurlijk een polariserende figuur bij uitstek. In zijn gedachtenwereld is neutralisme een misdaad. Een blijvende Amerikaanse investering in zijn overheersende figuur moet ieder proces van vredelievende verandering belemmeren en — nogmaals — zal het Amerikaanse prestige onnodig in de waagschaal stellen. Wij verbinden dan ons lot met het zijne.

Dat is het politieke argument van het nuchtere verstand tegen een verwelkoming van Ngoejen Van Thieu in de Verenigde Staten. Maar ook bestaat er nog dat onontkoombare gevoelsargument. De wereld zit vol wreedheid, en wij kunnen de wereld er niet van verlossen, maar het is niet nodig om onze ongevoeligheid daarvoor te demonstreren met zulk een symbolische daad.

Schattingen van het aantal politieke gevangenen in Zuid-Vietnam lopen tot de 300.000. De bekendste Amerikaanse autoriteit op dit gebied, Don Luce, stelt het op 200.000. De helft daarvan, 100.000, zou in bevolkingsverhouding tot de Verenigde Staten betekenen, dat er meer dan één miljoen politieke gevangenen in Amerika zouden zijn.

Een Fransman die meer dan twee jaar in Zuidvietnamese gevangenis doorbracht, Jean Pierre Débris, had het onlangs over de duidelijke Amerikaanse onverschilligheid tegenover het probleem.

Hij zei:

„Als ze één Vietnamees uit de tiggerkooien van Con Son naar de Verenigde Staten zouden kunnen brengen en de mensen konden hem dan zien, dan zou dat genoeg zijn. Hij zou geen Engels behoeven te praten. Er zou geen behoefte bestaan aan persconferenties, artikelen, redevoeringen. Als het Amerikaanse volk alleen maar die ene man kon zien, halfblind, niet in staat om te lopen, lijdend aan tbc, vol littekens, dan zou dat genoeg zijn.”

ANTHONY LEWIS
Commentator van de
New York Times

MARS TEGEN THIEU

Lyndell White



De Amerikaanse actrice Jane Fonda loopt voorop bij een protestmars tegen het bewind van de Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu in San Clemente (Californië), waar president Nixon Thieu ontving. Zij draagt een bord mee, waarop steun wordt gevraagd voor de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam.

Phnom Penh vrijwel afgesneden Staat van gevaar in Cambodja

Broer Lon Nol treedt af

PNOM PENH (Reuter, AFP, UPI) — In de vrijwel geheel afgesloten Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh is gisteren de „staat van nationaal gevaar” uitgeroepen. Een broer van president Lon Nol, de „minister voor pacificatie” Lon Nol, is afgetreden. Troepen van de bevrijdingsbeweging Rode Khmer hebben gisteren de stad Tuk Laak bestormd. De val van deze stad betekent dat de laatste bevoorradingsweg van Phnom Penh afgesneden wordt.

De politieke situatie in de Cambodjaanse hoofdstad is verward. Lon Nol, die behalve minister ook brigadegeneraal is, verklaarde dat hij was afgetreden om „gelegenheid te scheppen voor het op orde brengen van zaken.” Zijn aftreden wordt gezien als een manoeuvre in de strijd om het vice-presidentschap, dat tengevolge van de ziekte van president Lon Nol de belangrijkste machtsfunctie in het land is. De grootste concurrent van Lon Nol voor dit vice-presidentschap is de vroegere voorzitter van het Cambodjaanse parlement, generaal Sirik Matak. Deze laatste kan rekenen op de steun van Washington.

Twee weken geleden werd in Cam-

bodja de nationale noodtoestand uitgeroepen, toen een schoonzoon van het afgezette staatshoofd prins Sihanouk (nu de in Peking verblijvend leider van de Rode Khmer) een lucht aanval deed op het presidentiële paleis van Lon Nol. De nu uitgeroepen staat van nationaal gevaar geeft de regering in Phnom Penh nog verder gaande bevoegdheden. Zo kunnen de meeste grondwettelijke vrijheden voor een half jaar worden opgeschort en kunnen militaire rechtbanken de doodstraf uitspreken, zonder dat hiertegen nog beroep mogelijk is.

SAIGON — De vertegenwoordiger van de regering-Thieu in Saigon zijn gisteren weggelopen uit een bijeenkomst van de militaire controle-commissie. Volgens hen weigerden de afgevaardigden van de Vootlopige Revolutionaire Regering in Zuid-Vietnam „serieus” te praten over de nabij bestand opgelaaide gevechten rond het bij Saigon gelegen militair kamp Tong Le Chan.

Eerder hadden Amerikaanse vertegenwoordigers op deze eerste formele bijeenkomst van de militaire commissie van vier (Noord-Vietnam, Bevrijdingsfront, Washington en Saigon) gezegd, dat allereerst gepraat moest worden over de „laatst krijgsgevangenen”. Dit bleek te slaan op de stoffelijke overschotten van Amerikaanse militairen, die in krijgsgevangenschap zijn overleden.

Overleg in Laos vastgelopen

SPORTEL
73
K

VIENTIANE (NYT) — Voor het eerst na 25 weken hebben de twee partijen in Laos hun wekelijkse dinsdag-vergadering overgeslagen en er zijn aanwijzingen, dat de pogingen om een coalitieregering te vormen in een kritiek stadium zijn gekomen. De vergadering werd afgezegd op verzoek van de groep, die het bewind in Vientiane vertegenwoordigt onder leiding van Ngon Sananikone. Deze groep is kennelijk van mening, dat verder vergaderen op dit moment niets kan opleveren. De delegatieleiders onderhouden nog wel persoonlijke contacten.

Een van de problemen in het overleg sinds het Laotiaanse bestand op 22 februari van kracht werd, is de afwezigheid van de belangrijkste onderhandelaar van de Pathet Lao bevrijdingsbeweging, Phoemi Vongvitsjit, die kort na het bestand Vientiane verliet, en voor overleg naar Sam Neua, de zetel van de Pathet Lao, vertrok.

Volgens gezaghebbende communistische kringen in Vientiane zou Phoemi ernstig ziek zijn. Maar in kringen van de regering in Vientiane doen geruchten de ronde, dat Phoemi zou zijn doodgeschoten na een confrontatie met een oppositiegroep binnen de

Pathet Lao. Generaal Phoene Siprasouth, de permanente onderhandelsleider van de Pathet Lao in Vientiane, zou intussen alle volmacht hebben gekregen om tijdens de afwezigheid van Vongvitsjit met het bewind in Vientiane te onderhandelen.

ONTMOETING

In diplomatieke kringen wordt er rekening mee gehouden, dat de leider van de Pathet Lao, prins Soevanoevong, morgen naar de koninklijke residentie Loeang Prabang zal komen voor een ontmoeting met premier Soevanna Phoema. De twee elkaar bestrijdende leiders zijn, halfbroers. Verwacht wordt dat in het geval dat Soevanna Phoema in een nieuwe coalitieregering premier blijft, Soevanoevong vice-premier wordt.

De Pathet Lao eist dat er slechts één vice-premier is, namelijk hun leider, maar in Vientiane geeft merendeels voorkeur aan het drie-partijen-systeem, met een neutralistische premier (Soevanna Phoema), een linkse vice-premier (Soevanoevong) en een rechtse vice-premier. Dit is tot dusver onaanvaardbaar geweest voor de Pathet Lao, die ervan uitgaat dat Soevanna Phoema niet langer neutraal kan worden genoemd.

Een ander probleem bij de onderhandelingen is de onenigheid over de details voor de neutralisering van de hoofdstad Vientiane en de Koninklijke residentie Loeang Prabang, zoals is voorgeschreven in de algemene voorwaarden van het bestand.

Gezamenlijk communiqué Nixon en Thieu

Noordvietnamees blad hekelt Amerikaanse aantijgingen

5 maart
NWH

Het blad van het Noordvietnamees leger, Quang Doi Nhan Dan, wees gisteren in een commentaar met grote beslistheid de Amerikaanse aantijgingen terug, als zou Noord-Vietnam het bestandsaccord schenden.

'Wat de autoriteiten in Washington zeggen grenst aan het ontoelaatbare. Waar halen ze de moed vandaan om het Vietnamese volk van schendingen te beschuldigen terwijl de publieke opinie in de wereld en de progressieve mensen in de Verenigde Staten de regering-Nixon en de kliek van Nguyen Van Thieu veroordelen wegens hun talrijke inbreuken?' zo vraagt het blad zich af.

'De dreigementen van het Witte Huis en het Pentagon zijn bedoeld om de beulsknechten van de VS in Saigon aan te moedigen bij hun 'knabbeloperaties' tegen bevrijde gebieden, wat in strijd is met de Parijse overeenkomst', aldus Quang Doi Nhan Dan, dat verder opmerkt dat de Vietname-

zen zich strikt houden aan de overeenkomst en ook van de VS en zijn marionetten verlangen dat ze zich aan de bepalingen houden.

In San Clemente gaven Nixon en Van Thieu een gezamenlijk communiqué uit na hun tweede dag van besprekingen. Ook dinsdag hebben — op afstand gehouden door een politiemacht — honderden mensen bij Nixons buitenverblijf gedemonstreerd tegen de voortgezette steun aan de huurleider. In het communiqué, dat uitvoorige volzinnen bevat over hulp, maar geen bedragen noemt, wordt gezegd dat de besprekingen in een zeer vriendschappelijke atmosfeer verliepen en dat Nixon en Thieu 'volledige overeenstemming' bereikten.

In een aantal brallerige passages worden wilde beschuldigingen geuit aan het adres van Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering; elders geeft Nixon de verzekering aan Thieu dat het hem en zijn leger aan niets zal ontbreken.

Tijdens de besprekingen nabij Parijs over de vorming van een nationale raad voor nationale verzoening en eendracht heeft de delegatieleider van de VRR, Nguyen Van Hieu, erop gewezen dat dit onderdeel van de Parijse overeenkomst dreigt te stagneren als het Saigon-regiem de buitenlandse bevoogding niet van zich afschudt.

Cambodja

Dinsdagnacht werd de Cambodjaanse hoofdstad tot twee keer toe opgeschrikt door zware aanvallen van B-52's aan de rand van de stad, waarbij gebouwen trilden op hun grondvesten. De Mekong blijft echter volkomen afgesloten voor bevoorradingskonvoien van het Lon Nol-regiem, die nu al negen dagen achter zijn op het schema. De Amerikaanse luchtmacht ondernam ook terreuraanvallen met jachtbommenwerpers om de benarde positie van het staats-greepregiem iets te verlichten. Deze aanvallen kunnen echter niet voorkomen dat de toestand op verschillende plaatsen 'kritiek' wordt genoemd voor het Lon Nol-leger. De ontbinding binnen het bewind zet zich ook voort en resulteerde gisteren in het aftreden van Ith Thuy, die minister van economische zaken was; een reden werd niet opgegeven.

Uit de Thaise hoofdstad Bangkok wordt gemeld dat Amerikaanse B-52's dezer dagen een rouwstoet van hoge boeddhistische monniken hebben gebombardeerd, waarbij tientallen mensen omkwamen. De monniken werden nabij Saang, 30 kilometer ten zuiden van Pnom Penh, getroffen.

Pentagon en Saigon oneens

Thieu weigert hulp Amerika

WASHINGTON (Reuter, AP, UPI) — President Thieu van de regering in Saigon heeft gisteren verklaard, dat hij „nooit of te nimmer” zal verzoeken aan Washington om Amerikaanse troepen naar Vietnam te sturen. Thieu deed deze uitspraak tijdens zijn bezoek aan de Verenigde Staten, dat gisteren werd besloten. Volgens Thieu zou een nieuwe oorlog onvermijdelijk zijn in het vroegere Franse Indo-China, als de communistische bevrijdingsbeweging Rode Khmer in Cambodja zich meester zou maken van de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh.

„Wij zijn erg bezorgd over de toestand in Cambodja. Als de communisten doorgaan met het verwoesten van Cambodja en Laos zal er opnieuw oorlog zijn; niet alleen in Vietnam, maar ook in Thailand en Maleisië, aldus Thieu tijdens een speech voor de Amerikaanse persvereniging in Washington. Volgens Thieu is een Vietnamese vrede onmogelijk als de oorlog in andere delen van het vroegere Indo-China en delen van Brits-Indië voortduurt.

Thieu en het Pentagon spraken elkaar gisteren tegen in Washington. Volgens Thieu bereidden de „communisten” een grootscheeps offensief voor in heel Indo-China, met inbegrip van Zuid-Vietnam. Het Amerikaanse ministerie van defensie maakte daarentegen bekend, dat het geen reden zag om een offensief op grote schaal van Noord-Vietnam in het zuiden te verwachten.

Ook over de situatie in Cambodja bleken Thieu en het Amerikaanse ministerie van defensie het niet eens te zijn. Thieu drong aan op een onmiddellijke versterking van de huidige regeringstroepen rond Pnom Penh. Het Pentagon liet weten, dat het geen „spoedige militaire ineenstorting van het bewind in Pnom Penh” voorzag. Wel gaven minister van defensie Richardson en de voorzitter van het college van chefs van staven, admiraal Moorer, toe, dat de militaire situatie in Cambodja „verslechterde”.



PRESIDENT THIEU

Leidse universiteit

schenkt twee ton
aan Noord-Vietnam

Van onze correspondent

LEIDEN — De rijksuniversiteit van Leiden wil een bedrag van twee ton ter beschikking stellen voor steun aan een universiteit in Noord-Vietnam. Een voorstel daartoe, afkomstig van het begrotingsbureau van de universiteit, komt vandaag in stemming bij de universiteitsraad. Het staat vast dat de raad akkoord zal gaan met het plan.

Het is nog niet zeker of de twee ton naar de universiteit van Hanoi zullen gaan of naar een andere Noordvietnamese universiteit, omdat de besprekingen met de desbetreffende instanties in Noord-Vietnam nog niet zijn afgerond.

Een kleine dertig gemeenten gaan op 16 april in Den Haag bespreken, hoe zij hulp kunnen verlenen aan Vietnam. De raden van deze gemeenten hebben in de meeste gevallen besloten iets voor Vietnam te doen, maar de uitvoering van die besluiten blijkt niet voor alle gemeenten even eenvoudig.

De bijeenkomst is belegd door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Het is de bedoeling voornamelijk informatie uit te wisselen, aldus de vereniging.

Verdere onttakeling dollarregiem

'Staat van nationaal gevaar' in Pnom Penh

6 April 1970

Het CIA-regiem in Pnom Penh heeft woensdag de 'staat van nationaal gevaar' uitgeroepen. De paniekmaatregel, die volgt op de 'noodtoestand', werd door Lon Nol met onmiddellijke ingang van kracht verklaard. Korte tijd later trad Lon Non, de jongere broer van de leider van het regiem, als 'minister' af. Als brigade-generaal blijft hij echter een voorname steunpilaar voor zijn broer en de Amerikaanse inmenging.

Het Pentagon heeft laten weten dat desnoods een groot opgezette luchtbrug naar Pnom Penh zal worden ingesteld om het staatsgreepregiem te beschermen tegen de optrekkende vrijheidsstrijders, die nog altijd de toevvoerwegen houden afgesneden. Behalve gebrek aan benzine zit het leger van Lon Nol ook krap in de munitie en andere voorraden, zo blijkt uit mededelingen van minister Richardson in Washington.

familieleden van het wettige staats-hoofd Sihanouk.

Het verdwijnen van Lon Lon uit een regeringsfunctie komt nog geen dag nadat Ith Thuy aftrad als minister voor economische zaken. Tot de verantwoordelijkheden van Lon Non behoorde o.m. de rijstdistributie, die veel te wensen overlaat en evenal andere onderdelen van de economie wordt geteisterd door corruptie, waarmee zich met name hoge functionarissen van het regiem verrijken.

Saigon-officier loopt weg uit commissie

Op de zitting van de gezamenlijke militaire commissie in Saigon is woensdag de afgezant van het Thieu-regiem weggelopen nadat de delegatie van de voorlopige revolutionaire regering (VVR) voorstellen had gedaan om de gevechten bij Tong Le Chan te beëindigen. De VVR stelt voor om de commandanten ter plaatse te laten overleggen over een stopzetting van de reeds lang voortgaande beschietingen.

In een communiqué laat de delegatie van de VVR weten dat het Thieu-regiem probeert druk uit te oefenen en van de gevechten gebruik wil maken om absurde eisen ingewilligd te krijgen. Daarmee, aldus het communiqué, blokkeert het regiem een staking van de strijd in het betrokken gebied op korte termijn. Tevens wordt fel geprotesteerd tegen pogingen van het marionettenleger om met infanterie, artillerie en luchtmacht het gebied rond Tong Le Chan, dat bevrijd is, te veroveren.

Thieu in Washington

De Zuidvietnamese marionettenleider Thieu is woensdag in Washington aangekomen na zijn besprekingen met Nixon in Californië. In de Amerikaanse hoofdstad treedt vice-president Agnew op als zijn gastheer. Elf groeperingen hebben zich verenigd voor het houden van betogingen tegen de ontvangst van Thieu, en tegen de voortgezette steun van de VS aan zijn regiem. Daarbij wordt gewezen op de misdadige manier waarop het Saigon-regiem politieke gevangenen behandelt.

Thieu zal in Washington spreken met een aantal senatoren en andere autoriteiten en een rede houden voor een persclub. In Rome, waar hij volgende week een bezoek zal brengen, hebben een aantal katholieke acties aangekondigd tegen een ontvangst door paus Paulus.

Drie jaar na CIA-staatsgreep van Lon Nol

NEGENTIG PROCENT VAN CAMBODJA IS BEVRIJD

(Bijzondere correspondentie)

De derde verjaardag van Lon Nols staatsgreep is anders verlopen dan hij zich had laten voorspellen. De feestelijkheden die deze handlanger van de Amerikaanse geheime dienst voorbereid had werden in allerhaast afgezegd toen de voormalige luchtmachtattaché So Patra twee bommen van 110 kilo had laten vallen in de paleistuin van de 'presidentiële' residentie. Vanuit een schuilhoek verordonneerde Lon Nol de noodtoestand en nu, twee weken later, heeft hij daar per decreet de 'staat van nationaal gevaar' aan toegevoegd. In

Dollarregiem teruggedrongen in Pnom Penh

De situatie in Cambodje is ingrijpend veranderd in de afgelopen drie jaren. Ook als Lon Nol niet de schrik te pakken had gekregen bij zijn jubileum was er feitelijk weinig voor hem geweest om te vieren. De groep lieden waarop hij vertrouwen kan wordt haast dagelijks kleiner en binnen het regiem is in feite al een strijd om zijn opvolging ontbrand. Een van de laatste tegenslagen daarbij was het terugtreden van zijn jongere broer Lon Non uit regeringsfuncties, hoewel deze een rol blijft spelen in het leger, waar hij sinds de staatsgreep snel opklom tot generaal.

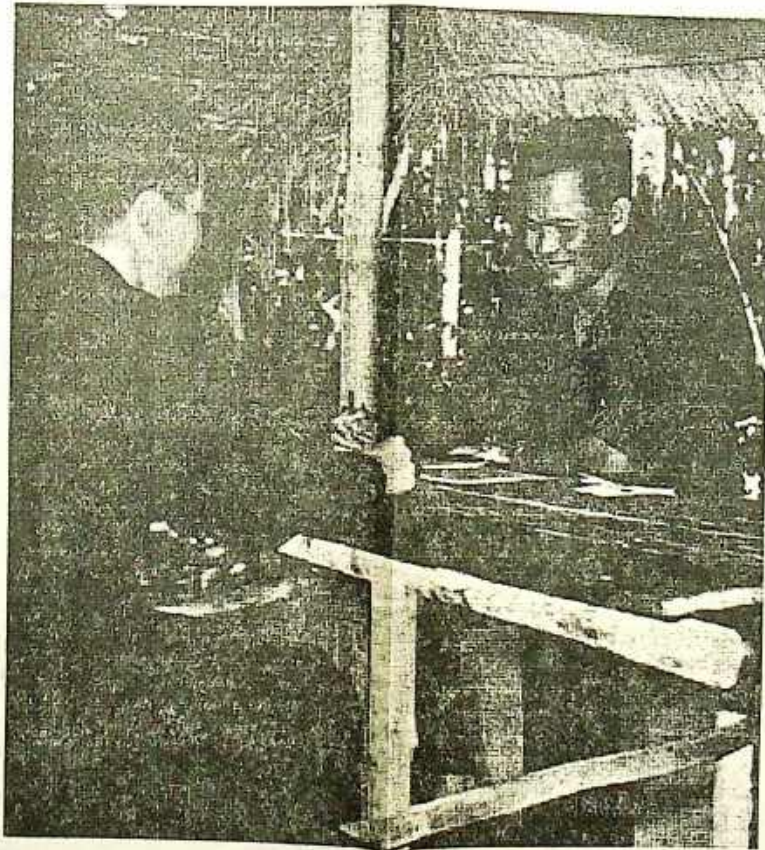
Terwijl het regiem steeds verder aftakt houden de Amerikanen hardnekkig vast aan hun invloed. Ze gaan over tot ongekende verheving van de terreuraanvallen vanuit de lucht op bevrijde gebieden. Mede door de kritiek die ook in Amerika zelf hierop wordt geuit hult het Pentagon zich in stilzwijgen over de 'operaties op verzoek van de Cambodjaanse regering'. In Pnom Penh wordt echter toegegeven dat de aanvallen zwaarder zijn dan ooit op Cambodja werden uitgevoerd. Voor de vluchten is tenslotte de hele vloot van bommenwerpers in Zuidoost-Azië beschikbaar...

De voortzetting van de Amerikaanse agressie, parallel met dreigementen aan het adres van Noord-Vietnam, is een duidelijke inbreuk op de Parijse overeenkomst. In artikel 20 daarvan wordt immers nadrukkelijk bepaald dat een einde moet worden gemaakt aan elke militaire activiteit in Cambodja en Laos. In plaats van zich te houden aan hun plechtige beloften breiden de VS brutaalweg militaire, materiële en financiële steun aan het Lon Nol-regiem uit en vliegen de bommenwerpers af en aan. Elk uur van de nacht is zelfs in Pnom Penh het vallen van de bommen te horen.

Brede patriottische beweging

Cambodja neemt in Indo-China een geheel eigen plaats in. Het heeft een geheel eigen cultuur en geschiedenis, ook al is het door de Franse kolonia-

Pnom Penh en de paar andere steden die nog in handen zijn van het corrupte dollarregiem zijn 'samenstellingen' van meer dan twee mensen verboden en staan politici die nog maar kort geleden met de Lon Nol-kliek samenwerkten onder huis-arrest. Een reeks strenge verbodsbepalingen moet het voortduren van het pro-Amerikaanse regiem en de zwarte markt verzekeren. En wat het dikwijls voortvluchtige leger van de invalide maarschalk niet vermag trachten de Amerikaanse bazen te bereiken met hun B-52's en jachtbommenwerpers.



In de bossen van Cambodja, verscholen voor de Amerikaanse luchtterreur, werkt de GRUNK, de koninklijke regering van nationale eenheid. Op onze foto een bespreking tussen vice-premier Khieu Samphan (links) en Hou Youn, minister van binnenlandse zaken, landhervorming en coöperaties.

listen met Laos en Vietnam bij elkaar geveegd als de kolonie Indo-China en al is er natuurlijk ook in de strijd tegen Amerikaanse inmenging in de laatste jaren een bondgenootschap gegroeid met de vrijheidsbewegingen in de buurlanden.

Al in de bevrijdingsstrijd tegen de Franse koloniale overheersing manifesteerden zich verschillende onafhankelijke stromingen, die momenteel samenwerken in het Cambodjaanse Front voor nationale eenheid (FRONT). Ook Sihanouk, die in 1941 als koning op de troon werd geplaatst, keerde zich tegen vreemde overheersing van zijn land. De toen twintigjarige vorst liet zich niet als marionet gebruiken, in tegenstelling tot Bao Dai in Vietnam, die eerst keizerlijke diensten bewees aan de Ju-

panners en later nog aan de Fransen. Met steun van grote delen van de bevolking voerde hij een 'koninklijke kruistocht voor de onafhankelijkheid'. Daarbij werden de Fransen gedwongen om Cambodja in '49 zelfbestuur toe te kennen. Eind 1954 werd de laatste Franse zeggenschap gekapt en moesten de Fransen ook bevoegdheden op het gebied van defensie, rechtspraak en diplomatieke en monetair zaken overdragen. Parallel aan deze activiteiten van Sihanouk, die vooral onderhandelingen voerde, ontwikkelden zich andere strijdmethoden tegen de Fransen, die bijdroegen tot de successen van Sihanouk. Al langere tijd geleden deed Sihanouk afstand van zijn koninklijke titel.

Met Sihanouk als wettig staatshoofd aan de leiding is na de CIA-machts-

greep van Lon Nol de Cambodjaanse koninklijke regering van nationale eenheid (in het Frans, de tweede landstaal, afgekort tot GRUNK) gevormd.

Historische wortels

Het is trouwens interessant dat de grootvader van het huidige staatshoofd, Norodom, indertijd door de koloniale machthebbers uit het zadel werd gelicht en vervangen door een voorvader van Sirik Matak, die nauw met Amerikaanse belangengroepen is verbonden en aanvankelijk met Lon Nol samenwerkte. Het is al meer dan een eeuw geleden dat zich binnen de uitgebreide koninklijke familie van Cambodja deze scheiding voltrok tussen nationalistische en verraderlijke takken.

De GRUNK, steunend op een patriotische traditie en hedendaagse revolutionaire geest, heeft zich in de bijna drie jaar van haar bestaan ontwikkeld tot de werkelijke regering van Cambodja. In het agrarische Cambodja bestaat de achterban van de koninklijke regering uiteraard voornamelijk uit de boerenmassa's op het platteland, dat dan ook voor het overgrote deel bevrijd gebied is. De GRUNK bestuurt 90% van het land en niet minder dan vijf-en-een-half miljoen inwoners, op een totaal van 7 miljoen.

Het merendeel van de ministeries is permanent in het bevrijde gebied van Cambodja werkzaam. Een paar bevinden zich nog in exil in Peking.

Bron van spanning

De 'republikeinse regering', zoals de kliek van Lon Nol zich wel probeert te noemen, waagt zich zo min mogelijk buiten de zwaarbewaakte vestingen waarin men zich heeft verschanst. Lon Nol is er geheel van afhankelijk of Amerika er met bommenwerpers in slaagt de weg vrij te maken voor een konvooi schepen op de Mekong, waarmee hij voorzien moet worden van letterlijk alles. Benzine en voedsel, munitie, geld, luxe zitbaden en wapens, het moet stuk voor stuk door de Amerikanen worden aangedragen. In ruil heeft Lon Nol de nationalisering van banken (een maatregel van Sihanouk) ongedaan gemaakt, de fabrieken van de staat aan buitenlandse bezitters verkocht, en toegestaan dat de prijzen als kometen omhoog schieten. En voor alles staat Lon Nol toe dat de Amerikanen voortgaan om Cambodja te gebruiken als een bron van politieke en militaire spanning in Zuidoost-Azië.

Hoewel Lon Nol gewillig alles doet wat zijn Amerikaanse meesters hem opdragen kan men zich nauwelijks aan de indruk onttrekken dat zijn regiem van zeer voorbijgaande aard is. Per slot van rekening heeft hij al een mislukte staatsgreep op zijn naam staan. In 1952, toen hij zelfs werd gearresteerd, maar onder druk van Franse autoriteiten spoedig vrijgelaten werd.

Zware strijd rond post bij Saigon

Zwaar
7 31

SAIGON (Reuter, AP, UPI) — De gevechten rond de Zuidvietnamese militaire post Tong Le Chan op 50 km van Saigon worden de zwaarste genoemd sinds het afkondigen van de wapenstilstand in Vietnam op 28 februari van dit jaar. Volgens Saigon wordt deze post aangevallen door troepen van het Bevrijdingsfront. De werkzaamheden van de gemengde militaire controle-commissie, waarin zowel Saigon als de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam vertegenwoordigd is, zijn ook gisteren weer gestaakt toen de Saigon-delegatie wegliep uit protest tegen de gevechten rond Tong Le Chan.

De Amerikaanse senator Edward Brooke — een lid van president Nixons Republikeinse partij en een van de weinige negers in de Amerikaanse volksvertegenwoordiging — heeft geen visum gekregen voor een bezoek aan de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi. Hij wilde vanuit de Laotiaanse hoofdstad Vientiane naar Hanoi vliegen om daar de mogelijkheden voor een Amerikaans hulpverleningsprogramma te onderzoeken.

In de Cambodjaanse hoofdstad Pnom Penh worden de gevolgen van de „belegering” door troepen van de bevrijdingsbeweging Rode Khme steeds merkbaarder.

Helicopter controlecommissie in Zuid-Vietnam
verongelukt

70000 13 14

Bevoorrading Lon Nol- kliek nog altijd penibel

Een groots-opgezette operatie van de Amerikaanse luchtmacht om een vloot van 19 schepen over de rivier de Mekong naar Pnom Penh te loodsen onder een 'paraplui' van Amerikaanse vliegtuigen is in het weekend op een smadelijke afgang uitgelopen. Slechts vijf vrachtschepen slaagden erin de Cambodjaanse hoofdstad te bereiken. Ze kunnen het regiem van Lon Nol nauwelijks aan genoeg benzine helpen voor een week. De overige schepen werden door guerrilla-acties vanaf de oevers teruggedreven naar de havenstad Tan Chau in Zuid-Vietnam en één van de vrachtaarders zou midden in de rivier tot zinken zijn gebracht en — bij de huidige lage waterstand — voorlopig elke poging om nog een konvooi naar Lon Nol te sturen bij voorbaat blokkeren.

Sihanouk bezocht bevrijd gebied

In Pnom Penh is een schreeuwend tekort aan tal van goederen. Via de radio heeft het dollarregiem decreten laten omroepen tot 'uiterste zuinigheid' met water, electriciteit en levensmiddelen. Vooral echter voor de troepen van het staatsgreepregiem is de toestand uiterst benard en Amerikaanse militaire vrachttoestellen voeren wapens en munitie aan. De restanten van het konvooi dat zaterdag in Pnom Penh arriveerde zijn een druppel op een gloeiende plaat, wat geen verlichting brengt voor Lon Nol, die feitelijk gevangen zit in een omsingeling van Cambodjaanse vrijheidsstrijders.

Zware Amerikaanse bombardementen, die in strijd zijn met de Amerikaanse verplichting om zich uit Indo-China terug te trekken, zijn niet bij machte om het corrupte en wankele regiem militaire vooruitgang te laten behalen. Integendeel, ook in het weekend moesten de huurlingen weer een aantal voorposten die van belang zijn voor de defensie van Pnom Penh, verlaten. Vrijheidsstrijders verdreven o.m. het garnizoen in Angk, som aan de strategische hoofdweg van Pnom Penh naar het zuiden.

Het wettige staatshoofd van Cambodja heeft een rondreis gemaakt door bevrijde delen van zijn land. Het Noordvietnamese dagblad Nhan Dan schreef dat deze succesvolle reis de overwinning laat zien van de bevolking op het regiem van Lon Nol, en dat deze overwinningen op alle fronten groter en groter worden.

Inmiddels is Sihanouk in Hanoi aangekomen waar hij gesprekken voert met Noordvietnamese functionarissen.

Helicopter

In het noordwesten van Zuid-Vietnam is bij de plaats Lao Bao een helicopter van de internationale controlecommissie verongelukt. Vier leden van deze commissie, twee officieren van de voorlopige revolutionaire regering en drie Amerikaanse bemanningsleden zijn daarbij om het leven gekomen. Een tweede helicopter, die eveneens sinds zaterdagmiddag zoek was, is in-

middels terecht. Deze is veilig geland in bevrijd gebied en de inzittenden zijn ongedeerd aangekomen in Gio Linh, waar een team van de commissie is gevestigd.

De internationale controlecommissie in Saigon zal vandaag het ongeluk bespreken op een bijzondere zitting. Het is de eerste keer dat leden van de commissie om het leven kwamen.

Naar aanleiding van het neerstorten van de helicopter heeft de voorlopige revolutionaire regering een verklaring uitgegeven. Daarin wordt gezegd dat 'de oorzaak van het ongeval was dat twee helicopters van de internationale controlecommissie de vluchtroute niet strikt in acht namen die was afgesproken met de plaatselijke autoriteiten, maar in plaats daarvan ver van het vluchtcorridor vlogen en zeer nabij een gebied waar zich vijandelijkheden voordeden'.

Helikopter neergehaald boven Vietnam

Pnom Penh blijft geblokkeerd

gisteren BVM

NIXON STUURT HAIG NAAR INDO-CHINA

PNOM PENH/SAIGON/ROME (Reuter, AP, NYT) — Vijf schepen zijn er onder zware Amerikaanse luchtsteun in geslaagd de blokkade van de Cambodjaanse bevrijdingsbeweging Rode Khmer rond de hoofdstad Pnom Penh even te doorbreken. Veertien andere schepen van het rivier-konvooi over de Mekong vielen echter gistermorgen in een ninderlaag.

Zij moesten terugkeren naar de Zuidvietnamese rivierhaven Tan Chau. De olie- en benzinevoorraden van Pnom Penh zijn nu nauwelijks

toereikend voor een week. Ook de water- en elektriciteitsvoorziening dreigt ingrijpend verstoord te worden.

Inmiddels is de leider van de Rode Khmer, het vroegere staatshoofd van Cambodja prins Norodom Sihanoeok, gisteren in de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi aangekomen. Sihanoeok maakte bekend, dat hij een bezoek heeft gebracht aan de bevrijde gebieden in Cambodja, hetgeen door de regering in Pnom Penh een „lachwekkende leugen" werd genoemd.

De Amerikaanse president Nixon heeft zijn speciale adviseur, generaal Haig, gisteren naar Indo-China gezonden. Hij moet de president advies uitbrengen over de huidige militaire situatie in Cambodja, Laos en Vietnam. Nixons pers-attaché Ziegler antwoordde op een vraag over de mogelijkheid, dat Nixon Amerikaanse troepen gaat inzetten in Cambodja: „Ondanks de zeer intense militaire activiteiten in Cambodja heeft de Amerikaanse regering niet het plan, de wens en de bedoeling om weer Amerikaanse grondtroepen in Zuid-

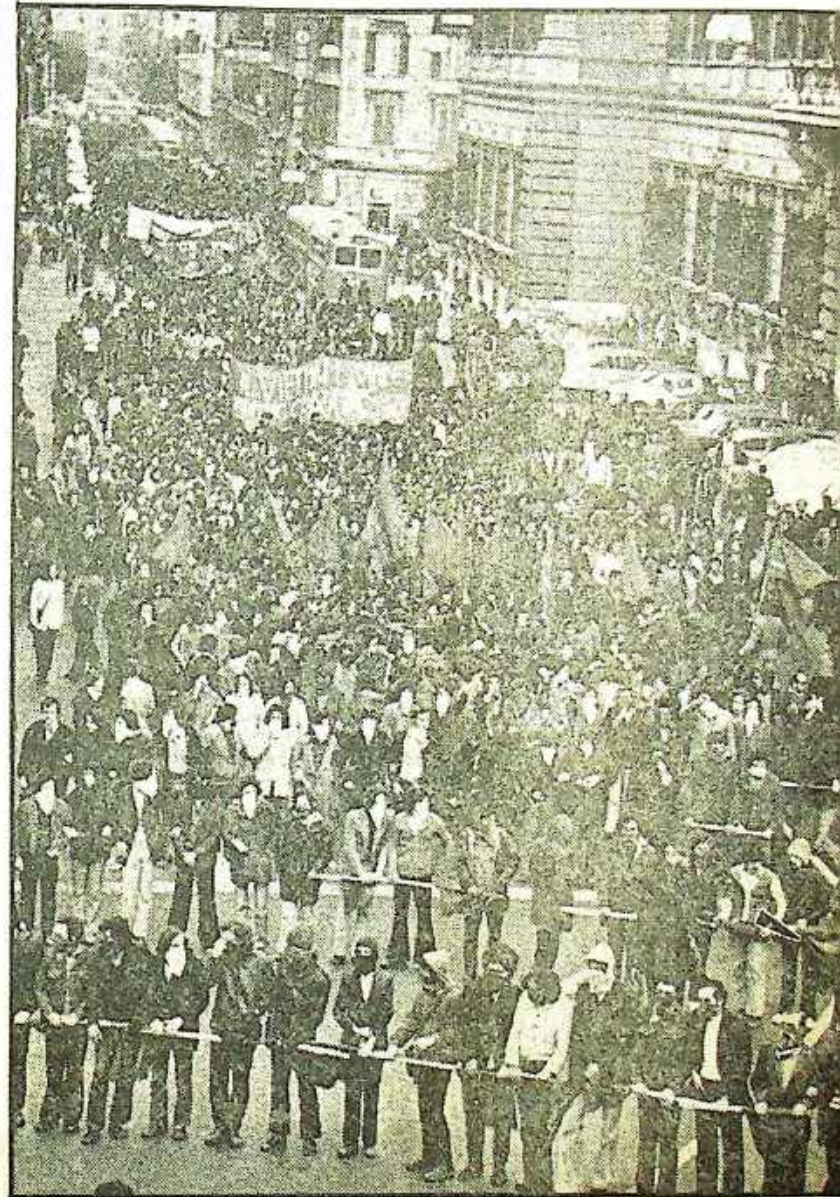
oost-Azië in te zetten". Ziegler weigerde commentaar op het bericht, dat Amerikaanse transportvliegtuigen munitie en ander militair materieel aan Pnom Penh leveren, nu de gewone toegangswegen tot de stad afgesneden zijn.

Boven Zuid-Vietnam bij de grens met Laos is dit weekeinde een helikopter met leden van de internationale controlecommissie voor de naleving van het bestand in Vietnam, neergeschoten. Het toestel werd geraakt door een luchtafweernakiet van troepen van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront. De negen inzittenden van de helikopter — drie Amerikaanse bemanningsleden, een Canadees, een Indonesiër, twee Hongaren en twee vertegenwoordigers van het Bevrijdingsfront — kwamen allen om het leven.

De voorlopige revolutionaire regering in Zuid-Vietnam heeft gisteren in een radio-uitzending haar „diep leedwezen" uitgesproken over het neerschieten van de helikopter. De internationale controle-commissie kreeg geen toestemming zelf naar de plaats te gaan, waar het toestel is neergekomen.

Inmiddels is de Zuidvietnamese president Thieu gisteren in Rome aangekomen, waar hij vandaag wordt ontvangen door president Leone en vervolgens door paus Paulus VI. In Rome werd een grote protestdemonstratie gehouden tegen Thieu, waaraan duizenden mensen deelnamen. Incidenten deden zich niet voor. Eerder deze week was een vuurbom gegooid naar het huis van een Zuidvietnamese diplomaat in Rome en waren er staven dynamiet gevonden op de binnenplaats van een Zuidvietnamees bureau in Rome. Schade werd niet aangericht.

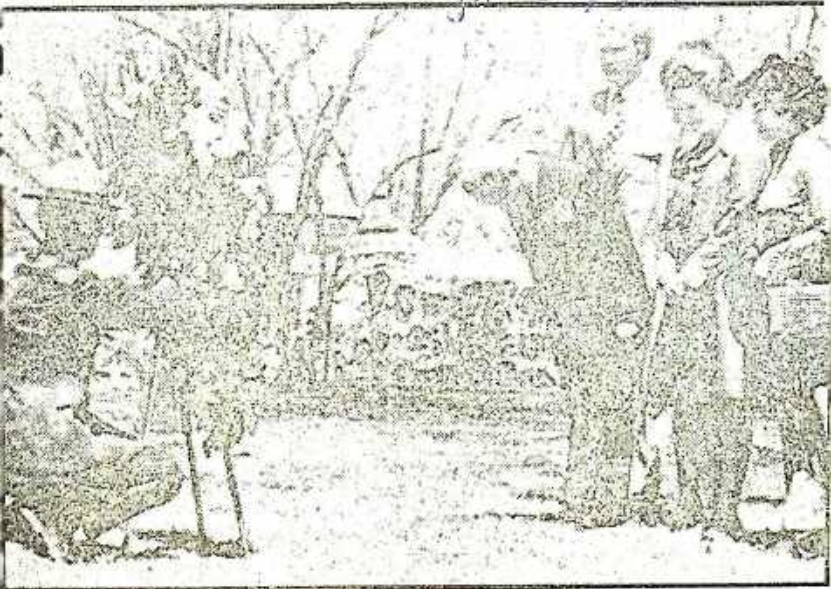
ROME TEGEN SAIGON



In Rome werd gisteren een grote protestdemonstratie gehouden ter gelegenheid van de aankomst van de Zuidvietnamese president Thieu. Naar schatting vijfduizend Romeinen, die zich met stokken en monddoeken hadden voorbereid op botsingen met de politie, trokken door de stad. De botsingen bleven uit.

THIEU BRENGT HULDE

gafed 7314



De Zuidvietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft op de laatste dag van zijn bezoek aan de Verenigde Staten een krans gelegd bij het graf van de Amerikaanse ex-president Lyndon B. Johnson. Aanwezig waren ook de weduwe van de president, Lady Bird, mevrouw Thieu en Patrick Nugent, echtgenoot van een dochter van Johnson. Thieu zette gisteren zijn reis voort naar Rome.

„AMERIKA HAUS“ BEZET



Demonstranten tonen hun span-
doeken voor het „Amerika Haus“
in Heidelberg. Ze bezetten het
gebouw uit protest tegen het be-
zoek dat de Zuidvietnamese pre-
sident Thieu aan Bonn zal brengen.

Helikopters beschoten in Vietnam

Contrôlecommissie zonder Canada?

Situatie rond Pnom Penh moeilijk

PNOM PENH/WASHINGTON (NYT, Reuter) — Canada overweegt ernstig zich terug te trekken uit de internationale controlecommissie op de naleving van de wapenstilstand in Vietnam. Zaterdag werd een helikopter van de commissie neergeschoten, waarbij negen personen, onder wie een Canadees, een Indonesiër en twee Hongaren om het leven kwamen. De Canadezen zullen een besluit nemen wanneer het onderzoek naar het incident zal zijn afgesloten.

President Nixon heeft inmiddels laten weten het incident „buitengewoon ernstig” te nemen. „Wij beschouwen gewapende aanvallen op van duidelijke onderscheidingstekens voorziene hefschroefvliegtuigen als buitengewoon ernstig,” zo deelde de woordvoerder van het Witte Huis maandag mee.

Canada heeft al eerder zijn twijfels uitgesproken „over het nut van onze aanwezigheid in Indo-China”. Het land zegde onlangs aarzelend toe nog

zesig dagen deel van de controlecommissie te willen uitmaken.

Ook gisteren was er weer een incident met een hefschroefvliegtuig van de internationale controlecommissie. Ditmaal boven de Mekongdelta. Het toestel werd getroffen door vuur van kleine wapens. Niemand raakte gewond.

Blokkade

In Cambodja hebben de communisten hun blokkade van de hoofdstad Pnom Penh verstevigd. Schepen die over de rivieren de belegerde hoofdstad van levensmiddelen voorzien worden zwaar onder vuur genomen. Maandag werd een tanker in brand geschoten. Een andere tanker had kans gezien de blokkade te doorbreken. Vier schepen moesten terugkeren naar de Zuidvietnamese haven Tan Tsjau.

Nixon is met het oog op de verslechterde situatie in Cambodja bereid krachtige maatregelen te nemen om de ineenstorting van het regime van president Lon Nol te voorkomen en de Noordvietnamezen te dwingen de akkoorden van Parijs na te leven. Dit is maandag in officiële Amerikaanse kringen in Washington gezegd.

De Amerikaanse president heeft al verschillende malen contact gehad met generaal Haig die in Bangkok is om de situatie in Indo-China te onderzoeken. Henry Kissinger, Haigs directe chef, zei dat de bestandschendingen de grens van het aanvaardbare hebben bereikt.

Nederland erkent Hanoi officieel

(Van onze correspondent)

DEN HAAG — Nu Nederland en Noord-Vietnam officieel hebben besloten diplomatieke betrekkingen te gaan onderhouden, zal vrijwel zeker de Nederlandse ambassadeur in Peking, dr. J. Vixseboxse, ook de post Hanoi voor zijn rekening nemen en de Noord-vietnamese ambassadeur in Parijs tevens in Den Haag worden benoemd. Deze „accreditering-opafstand” is gebruikelijk in de diplomatieke dienst.

De maandag bekendgemaakte gemeenschappelijke verklaring van de beide regeringen over het aangaan van diplomatieke betrekkingen is het eerste resultaat van besprekingen die ambassadeur Vixseboxse met Noord-vietnamese diplomaten in Peking heeft gevoerd. Daar ook worden de technische details over de uitwisseling van ambassadeurs uitgewerkt.

Dr. Vixseboxse had Hanoi al be-

zoekt voordat minister Schmelzer op 21 februari in de Tweede Kamer meedeelde, dat de regering in beginsel had besloten Hanoi diplomatiek te erkennen. Op 22 maart liet Dr. Haag de Noordvietnamese regering weten „in het vertrouwen dat alle betrokkenen de gemaakte afspraken nauwkeurig zullen nakomen, diplomatieke betrekkingen te willen aangaan”.

Bij de besprekingen van de negen ministers van buitenlandse zaken van de Europese Gemeenschap bleek vorige maand in Brussel, dat de Benelux-landen en Italië haast wilden maken met de diplomatieke erkenning van Hanoi. Frankrijk heeft al een „algemeen gedelegeerde” in Noord-Vietnam; Denemarken knoopte in 1971 diplomatieke betrekkingen aan; Engeland onderhoudt consulaire relaties met Hanoi.

De Zuidvietnamese ambassade heeft een verklaring uitgegeven, waarin bezwaar wordt aangetekend tegen erkenning van Hanoi „omdat het nog steeds probeert de buurlanden te overheersen,” aldus het Saigon-bewind.

Amerikaanse dreigementen inzake *11/2nd* Cambodja *3/4*

President Nixons persoonlijke afgezant, generaal Haig, is voor besprekingen met het Lon Nol-bewind aangekomen in Pnom Penh, een belegerde stad.

Haig, die reeds besprekingen heeft gevoerd met de pro-Amerikaanse regimens in Thailand en Laos, zal via Saigon donderdag in de VS terugkeren om verslag uit te brengen aan Nixon.

In verband met de precaire toestand waarin het dollarregiem in Cambodja zich bevindt wordt in regeringskringen in Washington openlijk de verwachting uitgesproken dat Nixon de Amerikaanse luchtmacht zal bevelen een luchtbrug op Pnom Penh in te stellen en de bombardementen op de bevrijde gebieden van Cambodja en stellingen van de bevrijdingstroepen te verheviggen. In dreigende bewoordingen wordt in officiële kringen gezegd dat Nixon 'krachtige maatregelen' zal nemen om ineenstorting van het Lon Nol-regiem te voorkomen.

De berichten die Haig mee zal nemen naar Nixon zijn voor de Amerikanen weinig rooskleurig. De aanvoerwegen naar Pnom Penh over land zijn door de bevrijdingstroepen afgesneden. Pogingen vanuit Zuid-Vietnam convooien over de Mekong-rivier naar Pnom Penh te sturen zijn de afgelopen dagen op smadelijke mislukkingen uitgedraaid. Ondanks verwoede Amerikaanse bombardementen op de stellingen van het bevrijdingsleger langs de rivier en een 'parapluie' van Amerikaanse gevechtshelicopters boven de schepen slaagden slechts acht schepen van een convooi van tweeëntwintig er in de Cambodjaanse hoofdstad te bereiken. De voorraden die zij meevoerden vormen slechts een druppel of een gloeiende plaat voor het in het nauw gebrachte militaire regiem.

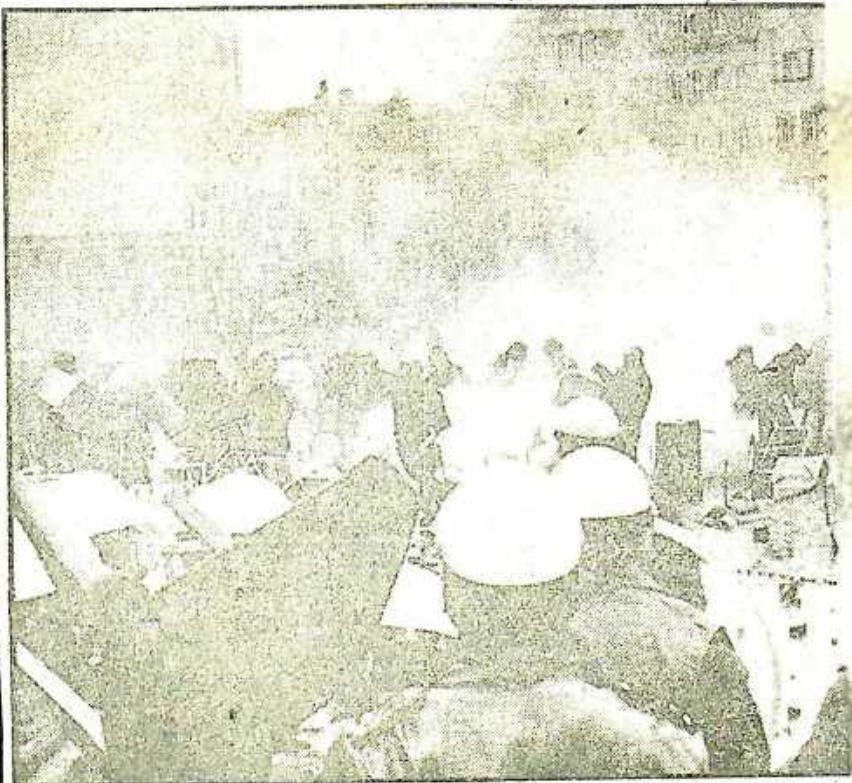
Officieel is in Pnom Penh de rantsoenering verscherpt van rijst, het hoofdvoedsel voor de bevolking. Ook benzine is gerantsoeneerd. De electriciteits- en drinkwatervoorziening in Pnom Penh is als gevolg van het brandstoftekort in grote delen van de stad *verbroken*

In Breda zes- duizend gulden voor steun aan Noord-Vietnam

De collecte voor steun bij de opbouw van Noord-Vietnam, in Breda gehouden, heeft in totaal zesduizend gulden opgebracht. Eerder was in Breda rond drieduizend gulden op steunlijster bijeengebracht. Het comité dat de geldinzameling organiseerde, en waar van de verschillende politieke partijen in de stad deel uitmaken, beraadt zich momenteel op nieuwe initiatieven voor steun aan Noord-Vietnam.

TRAANGAS IN BONN

16 Nov 1973



Gewonden bij demonstratie tegen Thieu

BONN (UPI, DPA) — De Zuid-vietnamese president Ngoejen Van Thieu heeft zijn goodwill-reis in Europa beëindigd in Bonn, waar duizenden mensen demonstreerden tegen zijn aanwezigheid. Thieu sprak vijftig minuten met bondspresident Heinemann, die Thieu met „grote ernst” (aldus het communiqué) wees op de veelvuldige protesten tegen de behandeling van krijgsgevangenen in Zuid-Vietnam. Heinemann vroeg Thieu neutrale waarnemers in zijn land toe te laten om de toestand te onderzoeken.

Thieu ontkende dat er in Zuid-Vietnam politieke gevangenen zijn. Er zijn slechts „gewone misdadigers” en „communistiche misdadigers”, een antwoord dat hij een dag eerder ook aan de paus gegeven had.

Terwijl Thieu uit Londen, na een bezoek aan premier Heath, naar Bonn vloog, joeg de politie van Bonn met gummiknuppels, traangas en een waterkanon een demonstratie uiteen die voor en in het stadhuis van de Westduitse hoofdstad werd gehouden. De betogers richtten in het gebouw ernstige schade aan. Een groot deel van het meubilair werd uit de bovenverdiepingen naar buiten gegooid. Bij de gevechten raakten enkele dozijnen demonstranten en veertien agenten gewond. Drie demonstranten werden gearresteerd.

Gheimde politiemannen probeerden met traangas een paar duizend demonstranten uiteen te jagen die voor het gemeentehuis van Bonn protesteerden tegen het bezoek van de Zuidvietnamese president Thieu aan bondspresident Heinemann. Een veertig tot vijftig demonstranten hadden het achttiende-eeuwse gemeentehuis bezet en smeten vanaf een bovenverdieping meubilair op straat.

SIHANOEK TERUG



Het afgezette Cambodjaanse staatshoofd prins Norodom Siha-noek (rechts) bezoekt in gezelschap van onder andere zijn vrouw Monique (links) en plaatsvervangend premier Khieu Samphon (midden) van de voorlopige regering in ballingschap bevrijd Cambodjaans gebied in de buurt van Stoeng Trieng. Op de wegwijzer staat dat deze plaats 480 kilometer van Pnomh Penh, de hoofdstad, verwijderd ligt.

Actie tegen Saigon-regime

Tijgerkooien roepen sterk verzet op

THIEU HOUDT NEUTRALISTEN OPGESLOTEN

Van onze correspondent

DEN HAAG — De „Brede Vietnam Beweging” gaat actie voeren tegen het onmenselijke regime in Saigon jegens de meer dan 200.000 politieke gevangenen. Volgens voorzitter Boonstra van de beweging moeten regering en parlement in Den Haag op korte termijn druk uitoefenen op Washington en Saigon om de gevangenschap en uitroeiing van Thieu-tegenstanders te beëindigen.

„Zonder een snelle vrijlating van de gevangenen in Zuid-Vietnam kan geen vredesregeling tot stand komen. Juist de neutralisten zijn door Thieu bij tienduizenden in tijgerkooien opgesloten. Daardoor zal de Nationale Raad van Verzoening met de neutra-

listen als derde partij nooit van de grond kunnen komen”, aldus de heer Boonstra.

Dinsdag heeft de Brede Vietnam Beweging voor enkele uren een model van een tijgerkooi tentoongesteld voor de Haagse Gevangenschap. Daarin hadden zich een werkende jongere, een student, een schrijver en een theoloog laten opsluiten. De actiegroep zal het model van de kooi in de komende weken onder meer ook in Leiden en Enschede laten zien.

Volgens de Groningse polemoloog Verwey zijn er doorslaggevende bewijzen, dat de CIA en het Pentagon betrokken zijn bij de jacht op de politieke tegenstanders van president Thieu. Een Amerikaanse firma heeft tijgerkooien gebouwd.

Het PPR-kamerlid D. Coppes noemde de voortgezette aanwezigheid van Amerikaanse strijdkrachten in Zuidoost-Azië van funeste invloed op de pogingen een echte vredesregeling te bereiken. „Als er iets goeds zou schuilen in de Amerikaanse presentie, dan zou dat te merken moeten zijn aan een rigoreuze beëindiging van het Thieu-regime”, vond het PPR-kamerlid.

De Brede Vietnam Beweging wordt bij zijn actie gesteund door de PvdA, de PPR, D-66 en de PSP. Tientallen Nederlanders hebben reeds hun adhesie betuigd.

Amerikaanse luchtbrug op Pnom Penh

PNOM PENH (AP, AFP, UPI) — De regering in Washington heeft de Amerikaanse ambassade toestemming gegeven om regelingen te treffen voor een luchtbrug om olie en benzine naar Pnom Penh te brengen. Pnom Penh is vrijwel van de buitenwereld afgesloten door communistische vrijheidsstrijders. Men wilde uit veiligheidsoverwegingen niet zeggen wanneer de luchtbrug zal worden ingesteld.

Groot-Brittannië, Israël en Japan hebben opdracht gegeven dat vrouwen en kinderen uit hun ambassades in Pnom Penh moeten worden geëvacueerd. De Franse en Russische ambassades denken ook over een dergelijke evacuatie, aldus betrouwbare bronnen in de Cambodjaanse hoofdstad.

Prins Norodom Sihanouk, de naar Peking gevluchte Cambodjaanse leider, is naar zijn land teruggekeerd. Dit heeft het persbureau Nieuw China bekendgemaakt. Sihanouk zou zich ergens in de buurt van de oude tempelstad Ankor Wat bevinden.

SAIGON — De internationale controlecommissie die moet toezien op het staakt-het-vuren in Zuid-Vietnam heeft besloten tijdelijk alle helikoptervluchten van de commissie op te schorten. Dit besluit is genomen na het neerschieten van een helikopter van de commissie waarbij negen mensen om 't leven kwamen.

De regering in Saigon en de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam hebben besloten vertegenwoordigers van het Poolse en Canadese Rode Kruis uit te nodigen voor een bezoek aan plaatsen in Zuid-Vietnam waar burgers gevangen worden gehouden.

Gerucht over actie Saigon in Cambodja

12 April BTK

Zuivering van aanvoerlijnen

SAIGON/PHNOM PENH, (Reuter, NYT, AP, UPI) — De Amerikaanse omroepvereniging CBS heeft gemeld dat in Saigon steeds meer wordt gespeculeerd over de mogelijkheid van een Zuidvietnamese militaire inmenging in Cambodja. Correspondent Richard Wagner van de CBS meldde uit Saigon: „Kringen in Saigon hebben verklaard dat president Nixon en president Thieu een dergelijke inmenging hebben besproken tijdens hun overleg in Californië begin van deze maand”.

Als de Zuidvietnamese strijdkrachten zich zouden mengen in de strijd tegen de toenemende druk van de bevrijdingsbeweging in Cambodja, zou dit hoogstwaarschijnlijk zijn langs de hoofdweg 1 van de Zuidvietnamese grens naar de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh, dat 175 kilometer verder ligt en langs de Mekong rivier, in beide gevallen met het doel de aanvoer te heropenen die nu is afgesneden of ernstig wordt belemmerd.

In Phnom Penh verluidd, dat men momenteel weinig kan verwachten van de Zuidvietnamese strijdkrachten bij de veiligstelling van de aanvoer over de Mekong voor zover die binnen Zuid-Vietnam loopt. De Amerikaanse vliegtuigen die de bevoorradingschepen op de Mekong op weg naar Phnom Penh ondersteunen, kunnen vanwege het Parijse akkoord niet in Zuid-Vietnam opereren. Zij doen dit wel boven het Cambodjaanse deel van de rivier, waardoor het mogelijk werd dat dit weekende schepen met voorraden de Cambodjaanse hoofdstad bereikten. Twee schepen werden echter door het Cambodjaanse bevrijdingsfront uitgeschakeld.

Generaal Haig, president Nixons speciale afgezant bracht woensdag een tweede onverwacht bezoek aan Phnom Penh voordat hij naar Washington terugkeerde. Haig bezocht de drie landen in Indo-China om rapport uit te brengen aan Nixon. Verwacht wordt dat op basis van dit rapport de Amerikaanse militaire steun aan Phnom Penh zal worden opgevoerd.

Diplomatiek gebaar

De Amerikaanse luchtbrug met brandstof naar Phnom Penh, die afgelopen dinsdag begon, wordt in welingelichte kringen in de Cambodjaanse hoofdstad uitgelegd als meer een „diplomatiek gebaar” te zijn dan een concreet actie om de bevoorradingsproblemen in de belegerde stad op te heffen. De luchtbrug die samenvalt met de komst van Haig, moet dienen als gebaar van Washington, dat als het bewind in Phnom Penh in ernstige moeilijkheden geraakt, Washington het zal voorzien van alles wat nodig is. De „luchtbrug” bestaat kennelijk uit een enkele vlucht van een C-130 transporttoestel met brandstof, hoofdzakelijk vliegtuigbenzine en tien vluchten van deze toestellen met wapens uit Bangkok.

Enige opvluchting bracht het nieuws dat de hoofdweg 4 van Phnom Penh naar de zuidelijke havenstad Kompung Som is gezuiverd, waardoor een convoi van 387 vrachtwagens met voorraden de hoofdstad kon bereiken. Er is nu een convoi onderweg met brandstof voor openbaar gebruik. Door het gebrek aan brandstof is het openbare vervoer sterk verminderd, is de energievoorziening sterk afgenomen waardoor Phnom Penh in het donker zit en is de wa-



Bij de strijd in Cambodja worden ook kinderen ingeschakeld zoals blijkt op deze foto, die genomen werd in de buurt van het Kirirom-gebergte, ongeveer honderd kilometer ten zuiden van Phnom Penh. Kinderen treft men geregeld aan in de gelederen van de Cambodjaanse burgerwacht.

is in sommige wijken al een levendige handel in drinkwater.

In verschillende gebieden van Cambodja staan de troepen van het bewind in Phnom Penh onder zware druk. Enkele regeringsstellingen werden onder de voet gelopen. De provinciale hoofdsteden Takeo en Tram Khnar konden aanvallen afdaan.

De distributie van rijst is „eruggebracht tot 300 gram per persoon per dag en zoals gebruikelijk zijn de prijzen voor dagelijkse levensbehoeften enorm gestegen. Een halve kilo vlees kost nu meer dan het dagloon van een industriearbeider. De Britse, Japanse en Israëliëse ambassades zijn begonnen met de evacuatie van gezinnen van de diplomatieke staf.

PEKING — Bij zijn terugkeer in Peking na een verblijf van anderhal-

ve maand in door zijn volgelingen bezette delen van Cambodja, heeft prins Norodom Sihanouk, het vroegere staatshoofd van Cambodja, gezegd: „Wij hebben nu de hele Amerikaanse luchtvloot in Azië tegen ons. Eigenlijk moeten we dat een compliment vinden, want het bewijst hoe sterk wij zijn.”

„Een journalist vroeg wanneer het regime van president Lon Nol in Phnom Penh ten val zou komen. Norodom antwoordde: „Dat hangt van president Nixon af. Wij zijn nu zo sterk, dat we tot 1976 — wanneer in de Verenigde Staten weer presidentsverkiezingen plaats hebben — dood kunnen blijven vechten”.

Uit Saigon wordt gemeld dat Noordvietnamese strijdkrachten eenheden van het Bevrijdingsfront bij verschillende aanvallen in het Zuid-Vietnam woensdag meer dan 250 regeringsoldaten en burgers hebben gedood of gewond.

EVACUATIES GAAN DOOR

Vrijheidsstrijders bijna in Phnom Penh

*Haig direct
naar Nixon*

PHNOM PENH (Reuter, AP, UPI). — Rond Phnom Penh, de hoofdstad van Cambodja, wordt steeds heviger gevochten. De communistische aanvallers zijn tot op enkele kilometers van de hoofdstad genaderd. Buitenlanders wier aanwezigheid in Phnom Penh niet strikt noodzakelijk is, worden in allerijl geëvacueerd.

Er is nog weinig levensmiddelen-voorraad in Phnom Penh. De luchtbrug die de Amerikanen eergisteren hebben ingesteld, voorziet alleen in de levering van vliegtuigbenzine. Elektriciteit, watervoorziening en openbaar vervoer zijn gestoord terwijl de prijzen van voedsel en andere elementaire levensbehoeften in razend tempo stijgen.

Gisteren vielen de communistische vrijheidsstrijders een dorp aan op tien kilometer van de hoofdstad. Een uur later werd een tweede dorp, nog

dichter bij Phnom Penh, aangevallen waardoor de bevolking werd gedwongen naar de hoofdstad te vluchten.

Militaire bronnen hebben meegedeeld dat momenteel twintig bataljons (rond tienduizend man totaal) Noordvietnamezen, Vietcong en Cambodjanen zich rond Phnom Penh hebben geconcentreerd.

PARIJS. — De Vietcong heeft Zuid-Vietnam en de Verenigde Staten ervan beschuldigd dat zij van plan zijn een invasie te plegen in Cambodja. Daardoor zou, aldus de Vietcong, de vrede in Vietnam ernstig in gevaar komen.

WASHINGTON. — In kringen rond het Witte Huis wordt meegedeeld dat president Nixon de ontwikkelingen in Cambodja „met grote zorg” volgt. De president heeft, onmiddellijk na diens terugkeer uit Indo-China, generaal Alexander Haig ontvangen. Perschef Ron Ziegler zei evenwel niet te verwachten dat de president een dezer dagen een openbare verklaring over de problemen rond Cambodja zal afleggen.

Geruchten over militaire inval in Cambodja

13 Maart
BW

Zowel in Washington als in Saigon doen aanhoudende geruchten de ronde dat de Amerikanen en hun marionetten in Zuid-Vietnam voorbereidingen treffen voor een inval van Saigon-troepen in Cambodja. Deze stap zou worden ingegeven door de uiterst penibele toestand waarin het Lon Nol-bewind zich bevindt. De omvangrijke Amerikaanse luchtsteun die het dollarregiem reeds krijgt, alsmede de aanvoer van voorraden naar Pnom Penh door vliegtuigen van de Amerikaanse luchtmacht zou niet voldoende zijn om het staatsgreepbewind in Pnom Penh op de been te houden. In Washington blijven tegelijker-

tijd vanuit Witte Huis-kringen dreigende verklaringen komen in verband met de voor het Amerikaanse marionettenbewind in Pnom Penh kritieke situatie.

Gisteren is Nixons speciale adviseur Haig in Washington teruggekeerd om verslag uit te brengen van zijn reis naar Zuidoost-Azië. Haig vloog woensdag onverwacht uit Saigon naar Pnom Penh, dat hij net de dag tevoren verlaten had. Tijdens hernieuwde besprekingen die hij daarop met Lon Nol voerde zou deze laatste hebben aangedrongen op nog omvangrijkere Amerikaanse steun voor zijn bewind.

Vanuit verscheidene delen van Cambodja worden voortgaande hevige gevechten gemeld tussen eenheden van het bevrijdingsleger en Lon Nol-troepen. De Lon Nol-eenheden zitten voornamelijk in posities die over land geïsoleerd zijn, het platteland van Cambodja is bijna geheel in handen van de bevrijdingsstrijdkrachten.

50 kilometer ten noordwesten van Pnom Penh zouden twee stellingen van Lon Nol-eenheden langs de belangrijke weg naar Cambodja's voornaamste landbouwgebied door het bevrijdingsleger onder de voet zijn gelopen. Vijf andere huurlingenstellingen zouden onder zware druk staan. Cambodja's wettige staatshoofd Sihanouk, die verblijf houdt in Peking, is na een reis door Cambodja in februari en maart via Noord-Vietnam in de Chinese hoofdstad teruggekeerd. Bij zijn aankomst verklaarde Sihanouk: 'Wij hebben nu de hele Amerikaanse luchtmacht in Azië tegen ons. Eigenlijk moeten we dat een compliment vinden, want het bewijst hoe sterk we zijn'.

Nixon wacht met beslissing

Haig wil sterke man naast Lon Nol

WASHINGTON/PHNOM PENH

(NYT, AP, UPI). — Generaal Haig, een van Nixons voornaamste adviseurs inzake Indo-China, heeft president Lon Nol van Cambodja de aanbeveling gedaan Tha Sirik Matak tot vice-president te benoemen. Tha zou, aldus Haig, de capaciteiten hebben het Cambodjaanse leger beter te mobiliseren en hij zou ook tot een overeenkomst kunnen komen met de communistische vrijheidsstrijders. Tha is een voormalig naaste medewerker van Lon Nol, maar hij heeft een tijdje geleden een machtsstrijd verloren met Lon Non, de broer van de president.

Lon Nol zelf zou in functie blijven maar meer als symbool dan als feitelijk regeerder. De president, die nog steeds herstellende is van een beroerte, oefent momenteel de macht uit met de hulp van zijn broer.

Autoriteiten in het Witte Huis hebben gezegd dat Nixon dit weekeinde nog geen beslissing zal nemen over wat de volgende Amerikaanse stap inzake Cambodja zal zijn. De president heeft laten doorschemeren dat hij alle mogelijkheden nog wil openhouden. De Amerikaanse bombardementen to steun aan het Lon Nol-regime zullen voorlopig doorgaan.

Na een onderhoud met functionarissen van de ministeries van buitenlandse zaken en defensie heeft de Amerikaanse Republikeinse senator van Oregon, Mark Hatfield, gezegd dat hij gelooft dat de gebeurtenissen in Cambodja zich bewegen volgens het patroon van „geheime verplichtingen” die ook al vooraf waren gegaan aan het Amerikaanse ingrijpen in Vietnam, tien jaar geleden. De functionarissen hadden gesproken over bombarderen, militaire hulp en een luchtbrug, hetgeen allemaal „onontbeerlijk was voor het overleven” van de huidige Cambodjaanse regering, aldus Hatfield.

Na een uitvoerig onderzoek blijkt dat de helikopter van de internationale controlecommissie, die vorige week boven Zuid-Vietnam werd neergeschoten, ongeveer vijftien mijl buiten de geplande route was geraakt. Desondanks gelooft het hoofd van de Canadese afvaardiging in de controlecommissie, Michel Gauvin: „Wij hebben goede redenen om aan te nemen dat in het gebied waar het incident met de helikopter is gebeurd, evenals in andere gebieden van Zuid-Vietnam niet-Zuidvietnamese troepen zijn gelegerd of infiltreren om een van de twee partijen in Zuid-Vietnam bijstand

te verlenen”. Met deze cryptische zin bedoelde Gauvin, dat de schietpartij niet door de Vietcong maar door Noordvietnamese troepen was gehouden.

De bevolking van Phnom Penh troostte zich gisteren niets aan van een dreigende communistische inval. Er werd gedanst en gezongen in de straten van de hoofdstad ter gelegenheid van het Cambodjaanse nieuwjaar. Men verwacht dat in Phnom Penh na 't komende weekeinde geen benzine meer zal zijn voor particulieren. De Amerikaanse luchtbrug brengt alleen vliegtuigbenzine naar de belegerde stad.

16 April 1975



Huurlingen van het Pnom Penh-regiem worden inderhaast ingescheept op weg naar voorposten aan de Mekong, vlak bij de Cambodjaanse hoofdstad, waar ze zware klappen krijgen van de vrijheidsstrijders.

Vervolging politieke tegenstanders fel gehegeld

Betogingen tegen gevangenis-regiem bij

'staatsie-reis' Thieu

14/10/68
27/10/68

Amerikaanse steun bij bouw van nieuwe kerkers

Thieu toerde deze week, letterlijk achtervolgd door demonstranten, even door West-Europa. Komende uit de VS, waar hij door zijn directe baas Nixon als 'staatshoofd' werd ontvangen, en gaande naar Zuid-Korea, waar de Amerikanen nog steeds een fascistisch regiem de hand boven het hoofd houden. Alsof Thieu ook maar iemand vertegenwoordigt legde hij bezoeken af aan Rome, Vaticaan, Londen en Bonn. Ondanks de welwillendheid van een (gering) aantal regeringen om hem te ontvangen werd Thieus 'prestige-reis' door de protesten een gebeurtenis, die allerminst zijn aanzien opkrikte. De felle protesten van betogers golden vooral de honderdduizenden politieke gevangenen die Thieu in zijn kerkers houdt opgesloten — onder de meest erbarmelijke omstandigheden en in strijd met elk rechtsbeginsel.

New York Times, zette boven enkele details over de schanddaan van Thieu: 'Wie niet tegen gruwelverhalen kan, moet dit niet lezen'. En de waarschuwing is niet misplaatst.

Eigenlijk kan men hen niet meer mensen noemen, noteert hij over ex-gevangenen van het eiland Con Son. 'Verschijningen is een beter woord. Grotteske vormen van met lidtekens bedekte lichamen en knokige ledematen. Jarenlange ketening in de tiggerkooien heeft hen gedeformeerd tot een permanente kruiphouding. Ze bewegen zich voort als krabben, kruipen over de vloer op zitvlak en handpalme'. In de tiggerkooien wordt het watterantsoen beperkt tot drie slokken per dag zodat de gevangenen gedwongen worden urine te drinken. Wie het waagt om meer eten te vragen krijgt een scheut loog over zich heen of wordt gestoken met lange bamboestokken.

Lewis, die zich baseert op ooggetuigenverslagen van Time-journalist Devoss en 'vele andere verslagen van gewetensvolle en evenwichtige waarnemers', noemt enkele getuigenissen zou weerzinwekkend dat geen krant ze zou afdrucken. Hij vat samen dat 'een groot aantal het slachtoffer is van marteling en uithongering'.

Tijdens Thieus afwezigheid werd woensdag in Saigon bekendgemaakt dat de marionettenleider aan 105 misdadigers amnestie had verleend. Misschien probeert het Saigon-regiem met dit 'gebaar' de aandacht af te leiden van de voortdurende en meedogenloze vervolging van gewone burgers. Misschien ook laat Thieu hier — op de meest ordinaire en onthullende manier — zien waar zijn sympathie ligt.

De volgens schatting twee- tot driehonderdduizend burgers, die door het Saigon-regiem zijn opgesloten in kerkers en op de beruchte gevangenis-

landen voor de kust, zijn allerminst misdadigers en het regiem maakt hogenaamd geen aanstalten om ze in vrijheid te stellen. Thieu, die bij herhaling toont voor geen misdadigheid terug te schrikken, is bijzonder bang voor het vrijlaten van deze politieke gevangenen. Wat ze 'op hun geweten' hebben is namelijk de afkeer van zijn regiem.

Een reeks is gearresteerd wegens sympathieën voor het Bevrijdingsfront, vele anderen omdat ze behoren tot de zgn. 'derde macht', een reeks politieke groeperingen in Zuid-Vietnam die streven naar een neutrale positie tussen het Saigon-bewind en het Bevrijdingsfront. Daarnaast heeft de geheime politie van Thieu in de gevangenkampen ook mensen ondergebracht die zich zonder onmiddellijke politieke motieven op de een of andere manier hebben gekeerd tegen zijn regiem en huurlingenleger, tegen de Amerikaanse agressors, tegen de plunderingen, de corruptie, de woeker en inflatie, de censuur en de vele andere fascistische uitwassen in het gebied waar Thieu heerst.

Wie niet als overtuigd tegenstander van de Thieu-kliek in de gevangenis is geworpen, wordt het daar binnen de kortste keren. Het vasthouden van de gevangenen is dan ook een poging om

gevangenen
 het bestaan van zijn dictatuur
 mogelijk te rekken. Het Bevrijdings-
 front en de voorlopige revolutionaire
 regering zijn altijd opgekomen voor de
 vrijlating van deze gevangenen en in
 de Parijse overeenkomst staat ook ver-
 meldt dat Thieu hiertoe verplicht is.
 Met Amerikaanse ruggesteun werpt de
 marionettenleider echter allerlei hin-
 dernissen op.

Voorlopige revolutionaire regering eist uitvoering accoord

Twee maanden na de ondertekening
 van de Parijse overeenkomst gaf de
 voorlopige revolutionaire regering van
 Zuid-Vietnam begin deze maand een
 verklaring uit over de uitvoering van
 het accoord. Nadat is vastgesteld dat
 de Amerikaanse agressie op een ne-
 derlaag is uitgelopen en de vrijheids-
 strijders zich voortdurend versterken,
 wordt in deze verklaring ingegaan op
 de talrijke inbreuken op het bestand
 die Thieu met instemming van de VS
 pleegt.

'In de gebieden onder zijn control
 saboteert het Saigon-bewind onbe-
 schaamd de bepalingen over demo-
 cratische vrijheden. Het heeft tien
 duizenden politie- en 'pacificatie'-ope-
 raties uitgevoerd met de bedoeling d
 bevolking te arresteren en te vermoor-
 den en in concentratiekampen te jagen
 die ontmanteld hadden moeten wor-
 den. De voornaamste democratische
 vrijheden, namelijk bewegingsvrijheid,
 vrijheid van het kiezen van woon-
 plaats, van werk etc. zijn herhaaldelijk
 met voeten getreden. Daarentegen zijn
 nieuwe fascistische wetten uitgevaa-
 digd tegen de bevolking,' aldus de
 VRR.

'Honderdduizenden patriotten, vrede-
 lievende mensen en zij die weigeren
 om zich te scharen achter de dictato-
 riële en oorlogszuchtige politiek wor-
 den nog altijd opgesloten en mishan-
 deld in gevangnissen en strafkampen
 in Zuid-Vietnam. Vele gevangenen zijn
 naar geheime plaatsen overgebracht
 of stiekem vermoord. Dossiers van
 krijgsgevangenen zijn vervalst om hen
 te maken tot gewone gevangenen, in
 een poging om hen niet te hoeven
 overdragen. Deze misdadige activiteit-
 en van het Saigon-bewind hebben
 diepe verontwaardiging gewekt onder
 brede lagen van de bevolking in de
 gehele wereld'. Tot zover een van de
 vele documenten van de VRR, waar-
 in de kwestie van de politieke gevan-
 genen aan de orde wordt gesteld.

Onbeschrijflijke toestanden

De behandeling van de gevangen bur-
 gers grenst aan het ongelooflijke. An-
 thony Lewis, een medewerker van de
 details over de schanddaden van

Paris-generaal van de N
 Washington het bericht
 Op een moment dat de

TUNTS
 LINO



33ste jaargang

Abonnementsprijs:
 per week
 per maand
 per kwartaal
 Studenten
 per kwartaal
 Gem. Giro W 5607
 Post giro 246337

Zuidvietnamese troepen vechten in Cambodja

16 APR 73

Opheffing van blokkade Phnom Penh

SAIGON/PHNOM PENH (Reuter, AP, UPI, NYT) — In Saigon is tegengesproken, dat er een grootscheepse Zuidvietnamese militaire actie aan de gang is op Cambodjaans grondgebied. Zondag drong een voorhoede van speciale Ranger-eenheden met 25 pantserwagens ongeveer 800 meter door op Cambodjaans gebied. Dit hield verband met een grote zuiveringsactie die afgelopen vrijdag begon in het gebied van de Zeven Bergen dicht bij de grens met Cambodja, waarbij ongeveer 3.000 Rangers zijn ingezet.

Achter dit front worden nog grote eenheden in reserve gehouden om zo nodig de Rangers te hulp te komen. Aan de andere kant van de grens zijn Cambodjaanse regeringssoldaten in actie gekomen tegen de guerrilleros. Doel van de actie is het transport van bevoorradingschepen over de Mekong naar het belegerde Phnom Penh, veilig te stellen. Het afgelopen weekeinde werden nog acht schepen met voorraden door een enthousiaste bevolking in Phnom Penh binnengehaald.

De grensoverschrijding op zondag is volgens Saigon een defensieve actie die gericht is tegen Cambodjaanse en Noordvietnamese guerrilleros die op Zuidvietnamese grondgebied zijn doorgedrongen uit Cambodja. Zij zouden naar Zuid-Vietnam zijn uitgeweken in verband met de zware bombardementen door B-52-bommenwerpers op hun stellingen langs de oevers van de Mekong, van waar uit zij de scheepskonvooiën naar Phnom Penh bestookten.

De Rangers gingen de grens over bij de Zuidvietnamese stad Tinh Bien, 200 kilometer ten zuidwesten van Saigon. Tinh Bien, is het centrum van het gebied van de Zeven Bergen, dat vanouds heeft gediend als uitvalsbasis voor de Noordvietnamese eerste divisie. Er zijn in het gebied hevige beschietingen aan de



Op het vliegveld van Phnom Penh wordt vliegtuig-benzine overgetankt uit een Amerikaanse tankervliegtuig. De brandstof is een van de noodzakelijke producten die de Amerikanen via een luchtbrug uit Thailand naar de belegerde Cambodjaanse hoofdstad brengen.

gang met artillerie en zware machinewapens. Aan de Cambodjaanse kant voeror regeringstroepen een met de Zuidvietnamezen gecoördineerde actie tegen de guerrilleros.

Platgebrand

De gevechten begonnen vrijdag, toen de guerrillero's een aanval deden op een Cambodjaans grensdorp, dat tot de grond werd afgebrand. Ongeveer 500 dorpelings vluchtten over de grens naar Zuid-Vietnam via hoofdweg 2, de verbinding tussen Tinh Bien en Phnom Penh. Hoofdweg 2 is evenals alle belangrijke verbindingen met Phnom Penh (behalve hoofdweg 4 naar de zuidelijke haven Kompong Som), door de bevrijdingsbeweging afgesneden. Sinds half februari zijn naar schatting 10.000 vluchtelingen uit Cambodja bij Tinh Bien over de grens getrokken.

Tweeëndertig kilometer ten noorden van Tinh Bien zijn eveneens gevechten uitgebroken rond het Zuidvietnamese dorp Tan Tjou, tien kilometer van de Cambodjaanse grens. De Zuidvietnamese troepen treffen hier geen voorbereidingen om de grens over te gaan.

Volgens waarnemers in de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh is de toestand verbeterd sinds vorige week. Dit houdt onder meer verband met de komst van acht bevoorradingschepen waaronder drie olietankers en een transport van 341 vrachtwagens met militaire uitrusting uit de zuidelijke haven Kompong Som. De acht schepen maakten deel uit van een oorspronkelijk konvooi van 19 schepen, dat vorige week zondag met hulpvoederen uit Saigon vertrok. Onderweg werd het konvooi zwaar bestookt door de Cambodjaanse verzetsgroepen, waarbij drie schepen waaronder een munitieschip, werden vernield. De doorbraak van het konvooi kon worden bereikt na zware Amerikaanse bombardementen op de oevers van de Mekong.

In militaire kringen in Phnom Penh worden berichten in twijfel getrokken als zouden 40 bataljons bevrijdingstroepen — ongeveer 12.000 man — rondom de hoofdstad liggen, gereed voor een aanval. Men betwijfelde ook of deze eenheden werkelijk zullen overgaan tot een open aanval op de hoofdstad. Men hield wel rekening met de mogelijkheid dat de guerrilleros Phnom Penh met raketten zullen bestoken en commando-aanvallen zullen doen op buitenwijken.

Rondom de hoofdstad worden nog steeds gevechten gemeld. Rode Khmers zijn zelfs in een bepaald gebied tot op één kilometer van de hoofdstad gesignaleerd.

Luchtbrug

De Amerikanen gaan door met hun luchtbrug op Phnom Penh, voornamelijk met vliegtuigbenzine voor de Cambodjaanse luchtmacht. Tientallen Amerikaanse technici zijn in het geheim naar Cambodja gevlogen om op het militaire vliegveld Potjontong even buiten Phnom Penh olie-opstagn tanks te bouwen.

Radio Hanoi heeft omgeroepen dat de Amerikaanse bevoorradings van Cambodje het bewind van Lon Nol niet kan redden van „totale ineenstorting en bankroet“. Het uitgeweken voormalige staatshoofd, prins Norodom Sihanouk die kortgeleden stellingen van het bevrijdingsfront in zijn land bezocht, heeft in Peking verklaard dat de bevrijding van Phnom Penh zijn terugkeer als staatshoofd zal betekenen. Tijdens een persconferentie zei Sihanouk, dat hij Cambodja een politiek onafhankelijke koers zal laten volgen. Politieke waarnemers in Peking zijn van mening dat prins Sihanouk een akkoord heeft bereikt met de leiders van het bevrijdingsfront de Rode Khmers, die zijn tegenstanders waren tot zijn val in 1970.

Vluchtelingen

Senator Edward Kennedy, voorzitter van de senaatscommissie voor vluchtelingen zaken, heeft bekend gemaakt dat een recente studie aantoonde dat er meer dan twee miljoen Cambodja-

volking — vluchteling zijn geworden sinds het ogenblik, dat de Zuidvietnamezen en Amerikanen drie jaar geleden hun invasie in Cambodja pleegden. „Terwijl wij een hoop hopen over de dringende noodzaak om militaire voorraden door de lucht aan te voeren om de oorlog voort te zetten, horen we niets over de gevolgen van onze bombardementen op volk en land van Cambodja — horen we niets over een reactie van enige betekenis op de dringende roep om hulp van het Cambodjaanse volk.“

Kennedy verklaarde dat tienduizenden burgers slachtoffer zijn geworden door de Amerikaanse bombardementen. Hij eiste dat Amerika ophoudt met bombardementen en in plaats van bommenwerpers, „diplomaten zendt om te helpen bij het opstandkomen van een bestand.“

HP 17 april '73

Amerika, China en Vietnam

door M. S. Arnoni

De falende vertoning van Circus Superman

Het Vietnam-akkoord dat 27 januari in Parijs werd ondertekend, betekent geen strategische overwinning. Deze gevolgtrekking staat los van de vraag of het akkoord een voorbode is van het einde van het conflict, dan wel er een nieuwe fase van inluit. Het regime in Saigon is er weliswaar staatsrechtelijk versterkt en politiek veelbelovender uit tevoorschijn gekomen dan uit de Geneefse akkoorden van 1954, maar dat regime is nooit twistpunt van de strijdende partijen geweest. Zowel bij nederlaag als overwinning was het niet meer dan een bijkomstige factor en voor de VS was het zeker niet de reden zich in de oorlog te storten.

In bredere strategische betekenis — en daarin ligt de oorspronkelijke aanleiding voor de Amerikaanse interventie — ging het in de Vietnamese oorlog om maar twee hoofdrolspelers. De een rechtstreeks betrokken en duidelijk zichtbaar: de Verenigde Staten van Amerika. De ander bleef op de achtergrond en werd niet als hoofdrolspeler genoemd: de Chinese Volksrepubliek.

Het gewicht van elke overwinning of nederlaag moet afgemeten worden aan het effect dat ze uitsluitend op die twee landen hebben. Al het andere, hoe belangrijk soms ook, is in het licht van de relatie Amerika-China van bijkomstige aard. Welke reden het regime-Thieu ook mag hebben voor het vieren van incidentele overwinningen of verworvenheden, ze zijn volstrekt onvoldoende om de VS tot enige tevredenheid te stemmen tegen de achtergrond van de Amerikaanse ambities op lange termijn. Vanuit Amerikaans standpunt bezien is het enige wat met recht kan worden vastgesteld: het winnen van een niet-beslissende slag in een oorlog waarvan de verder reikende doelstellingen onbereikbaar zijn geworden. Zo onbereikbaar zelfs, dat het denken aan die doelstellingen al te pijnlijk is geworden, en daarom vermeden wordt.

Telegram

Hoewel de Amerikaanse steun voor het voortbestaan van het regime in Saigon onmisbaar was, zijn de VS heus niet naar Vietnam getrokken om er bondgenoten te zoeken. Amerika heeft van vergelijkbare gelegenheden geen gebruik gemaakt, niet in Hongarije in '56 en evenmin in Tsjechoslowakije in 1968. Als het de VS er uitsluitend om was gegaan een regering tot vriendschap over te halen, dan was het vast niet nodig geweest er een half miljoen militairen op af te sturen. En dan had Amerika zich evenmin hoeven te verplichten tot zulke kostbare en versturende gevolgen van een omvangrijk militair avontuur.

Vietnams betrekkelijke vriendschap was voor een onvergelijkbaar veel lagere prijs te krijgen, misschien al door er alleen maar om te vragen. Wijlen president Ho Tsj Minh heeft daarvoor bij herhaling het licht op groen

gezet. Al in 1946 telegrafeerde een Amerikaanse diplomaat aan het State Department: „Ho Tsj Minh overhandigde mij twee brieven, bestemd voor de president van de VS, gelijklopende afschriften zijn verzonden aan China, Rusland en Engeland. In twee brieven vraagt Ho Tsj Minh aan Amerika, immers lid van de Verenigde Naties, steun voor het idee van een onafhankelijk Annam naar het voorbeeld van de Philippijnen, de zaak-Annam te onderzoeken en noodzakelijke stappen te ondernemen om de wereldvrede te verzekeren, die nu wordt bedreigd door de Franse pogingen Indochina te heroveren”. (The Pentagon Papers, Bantam Books, 1971, blz. 26.)

Gevaar op termijn

Ho's verzoek om Amerikaanse steun was niet zonder betekenis, vooral omdat hij zich niet beperkte tot een bilateraal contact, maar zijn boodschap onder de aandacht van andere naties bracht met inbegrip van de S.-U. En wat nog meer zei, was zijn roep om onafhankelijkheid naar het voorbeeld van de Philippijnen. Dat was in feite een nogal slecht gekozen voorbeeld, want de onafhankelijkheid van deze eilanden was toen nog toekomstmuziek: die zou pas op 4 juli 1964 worden uitgeroepen. Toch was er toen geen gebrek aan betere voorbeelden van landen die zichzelf opnieuw onafhankelijk hadden verklaard. Al enkele maanden na beëindiging van de Tweede Wereldoorlog had Ho Tsj Minh de bevrijde landen Polen, Hongarije of Roemenië kunnen noemen. Waarom nou juist de Philippijnen die toen nog niet eens onafhankelijk waren?

De boodschap was duidelijk en de Philippijnen moesten die illustreren. Want hun uit te roepen onafhankelijkheid was geen nederlaag van de westelijke mogendheden, het kon er van komen juist dank zij de instemming van het Westen, als het eindresultaat van een lang proces van voorbereiding waarin plaatselijke autoriteiten nauw hadden samengewerkt met de regering van de VS. En als die onafhankelijkheid zou worden verleend was dat geen revolutionaire daad, maar het eindpunt van een stapsgewijze ontwikkeling. En natuurlijk zou de verhouding met de VS ook na de onafhankelijkheidsdag bijzonder hecht blijven.

Ho Tsj Minh koos afhankelijkheid van het Westen in plaats van zelfstandigheid in Sowjet-stijl, en door uit alle varianten het model van de Philippijnen te kiezen, maakte hij veel duidelijk. Zijn overwegingen waren goed genoeg: hij voelde geen gevaar van de veraf gelegen Verenigde Staten en hij stond er niet bij stil welke invloed een communistische machtsovername in China — toen nog drie jaar in het verschiet — op het Amerikaanse denken zou kunnen hebben. Voor hem was Frankrijk toen het enige obstakel op de weg

naar onafhankelijkheid van zijn land. Daarnaast voelde hij het gevaar op lange termijn uit de hoek waar het in heel Vietnam's geschiedenis al gezeten had: het gehate China. Hij had behoefte aan bescherming tegen de dreigende reus in het noorden en van wie anders dan de VS kon hij die bescherming krijgen? En als dat een pro-Amerikaanse houding noodzakelijk maakte, dan werd die ook nog eens door alle andere overwegingen ingegeven.

De brieven van Ho Tsj Minh waren niet de eerste blijken van die houding. Op 2 september 1945 had Ho in het openbaar de onafhankelijkheidsverklaring van de Republiek Vietnam voorgelezen en die begint met dezelfde woorden als de Amerikaanse Declaration of Independence: „All men are created equal.” En dat was zeker niet alleen een gevoelskwestie want die letterlijke aanhaling had ook politieke betekenis. En ook moet gezegd worden dat Ho met die politieke boodschap geen afscheid nam van zijn politieke verleden, want Ho had als leider van de guerrilla tegen de Japanse bezetters nauw samengewerkt met het Amerikaanse bureau voor Strategic Services, een voorloper van de CIA. En zijn eigen biografie, waarin zijn jaren van Chinese gevangenschap en Amerikaanse vrijheid zijn beschreven, kon alle bijkomende politieke overwegingen alleen maar in de richting van een pro-Amerikaanse oriëntatie sturen.

Zijn communisme werd hem ingegeven door zijn nationalisme en was voor hem geen inleiding tot een binnenlandse politiek die geheel vrij zou moeten zijn van ideologische scheidslijnen.

Balans

Als de VS het zonder meer belangrijk hadden gevonden om Vietnam geleid te zien door een bevriend regime, dan zouden ze er verder niet toe over hebben hoeven, gaan hun inzichten zo nadrukkelijk naar dat land te exporteren. Amerika heeft Ho's grote populariteit immers nooit kunnen evenaren en van Diem tot Thieu heeft niet een van de door Amerika in Saigon geïnstalleerde leiders ooit kunnen wedijveren met Ho Tsj Minh als het ging om een pro-Amerikaanse oriëntatie van betekenis. Maar Vietnams pro- of anti-Amerikanisme was wel het allerlaatste waar Washington belang aan hechte. Zoiets wog niet mee op de balans van de wereldstrategie. Een bevriend Vietnam dat niet kon worden omgebouwd tot een keten van tegen China gerichte militaire bases genoot in geen enkel opzicht de voorkeur boven een niet-bevriend maar overwonnen Vietnam dat aan zulke bases plaats zou bieden. En daarom kon Ho de VS in geen enkel opzicht behagen. Het deed er niet toe met hoeveel tegenzin hij zich die rol zag opge-



Ho Tsji Minh: vijand tegen wil en dank

drongen, Ho Tsji Minh moest nu eenmaal veranderd worden in een vijand.

Begin 1952, ruim twee jaar na de communistische overwinning op het Chinese vasteland, aanvaardde de Raad voor de Nationale Veiligheid van de Verenigde Staten een uiteenzetting over „de Amerikaanse doelstellingen alsmede een program van actie met betrekking tot Zuidoost-Azië” (idem blz. 27-32). Onder de algemene beschouwingen staat te lezen: „Het gevaar van een openlijke militaire aanval op Zuidoost-Azië is inherent aan de aanwezigheid van een vijandig en agressief Communistisch China, maar zo'n aanval is minder waarschijnlijk dan voortdurende communistische pogingen overheersing te bewerkstelligen door middel van subversieve acties.” Zo'n formulering vraagt om ontleding. Er wordt niet gezegd dat alleen een openlijke Chinese aanval op Zuidoost-Azië een gevaar zou kunnen betekenen, want als dat er stond zou de aanwezigheid of afwezigheid van gevaar bepaald worden door wat China doet of niet doet. Nee, het gevaar wordt niet als mogelijk verondersteld, maar

als vaststaand aangenomen, immers: het is inherent aan de aanwezigheid van het communistische regime in China. Het is dus van geen enkel belang wat de Chinezen werkelijk doen of wat ze niet doen, het genoemde gevaar kan alleen worden opgeheven door een bestaande situatie — de aanwezigheid van communistisch China — met geweld te veranderen.

Creatie

Het tweede deel van het citaat bevestigt deze interpretatie. Het eerste deel lijkt dan wel te zinspelen op een mogelijke ontwikkeling, namelijk die van een „openlijke militaire aanval”, maar uit wat er op volgt valt te lezen dat zelfs de onwaarschijnlijkheid van zo'n aanval nog geen vermindering van gevaar betekent. En daarnaar dient gehandeld te worden. De rechtvaardiging van deze merkwaardige redenering wordt gevonden door „subversieve acties” met een openlijke aanval op één lijn te stellen.

Wat moet worden verstaan onder subversieve acties? Wordt zoiets bepaald aan de

hand van wat de Chinezen in de toekomst wel of niet zullen doen? Oud-president Dwight D. Eisenhower was ten slotte, in zijn boek „Mandat for Change”, bereid toe te geven hoe overweldigend populair Ho Tsji Minh in zijn land was en een Pentagon Paper, begin 1961 opgesteld om de zojuist geïnstalleerde president John F. Kennedy snel vertrouwd te maken met de affaire-Vietnam, stelde ondubbelzinnig vast dat Zuid-Vietnam in wezen een creatie van de VS was.

Maar subversieve acties vanuit het buitenland moesten kennelijk aan de hand van andere criteria worden vastgesteld. Een ander Amerikaans document is bereid toe te geven dat „zonder de dreiging van Amerikaanse interventie zou Zuid-Vietnam zelfs een gesprek over de verkiezingen niet uit de weg kunnen gaan, verkiezingen die ingevolge de Geneefse Akkoorden in 1956 gehouden dienden te worden...” En zelfs zo'n dreiging staat niet te boek als subversieve actie.

Onderwerping

Of er al dan niet van Chinese subversieve acties sprake was, zou maar op één manier kunnen worden vastgesteld: het draaide uitsluitend om het overwicht van wie dan ook die niet door de Amerikanen zelf was uitgekozen. Zo'n machtspositie zou, helemaal los van de gevolgde methoden en tactiek, door Amerika zonder meer worden uitgelegd als Chinese „subversieve actie.” China kon zich eigenlijk maar op één manier aan die verdenking onttrekken: troepen zenden naar Vietnam om een door de Amerikanen neergezet regime te steunen en in het zadel te houden...

Dat Vietnam op zichzelf of heel Indochina, zaken waren waar Amerika zich achter stelde, is vaak genoeg aangetoond. Een memorandum van admiraal Arthur W. Radford, voorzitter van de Verenigde Chefs van Staven dat op 26 mei 1954 aan minister van defensie Charles E. Wilson ter hand werd gesteld, meldde: „De Verenigde Chefs van Staven willen als hun overtuiging kenbaar maken dat, vanuit Amerikaans standpunt bezien en tegen de achtergrond van het Verre Oosten als geheel, het Indochina ontbreekt aan elementen van beslissende militaire betekenis en dat toewijzing van Amerikaanse troepen op ruimere schaal dan tot nu toe een serieuze afleidingsmanoeuvre zou zijn tegen de achtergrond van het beperkt aanwezige Amerikaanse potentieel.”

Het doel waarvoor Indochina moest dienen, was niet moeilijk te raden. In een memorandum van 5 april 1954 van de speciale Commissie voor Communistische Dreiging, luidde een van de conclusies: „De VS dienen alle voorbereidende en praktische stappen te ondernemen, met of zonder steun van de Europese bondgenoten, om de kracht van het Westen zo tastbaar mogelijk aan te tonen en het communisme te overwinnen” (id. blz. 36).

Vanzelfsprekend betekende het overwinnen van het communisme in het Verre Oosten niets minder dan onderwerping van China, een doelstelling waaraan met onverminderde kracht moest worden voortgewerkt, „ongeacht de kans op militaire operaties in>

Indochina..." (id. blz. 35). De aanbevolen VS-politiek, „alleen met een volledige militaire overwinning in Indochina genoeg te nemen" (id. blz. 36) was zuiver en alleen bedoeld als eerste fase in het volbrengen van een grotere taak. De Pentagon Papers onthullen de met zorg uitgewerkte plannen van de Raad voor de Nationale Veiligheid en de Verenigde Chefs van Staven voor fase twee: blokkade van de Chinese kust, luchtbombardementen met gebruik van atoomwapens en een invasie op het Chinese vasteland door de troepen van Tsjiang Kai-sjek.

En zo was het de bedoeling dat Indochina, inclusief Vietnam, als buffer tegen China zou gaan fungeren. Een Amerikaanse strategische overwinning of nederlaag zou niet worden vastgesteld aan de hand van Vietnamese wisselvalligheden, maar aan de hand van wat er verder met China zou gebeuren. De mate van militair succes in Vietnam zou bepaald worden aan de hand van de door Amerika geschapen kansen China's verdedigende capaciteit aan te tasten, hetzij op preventieve wijze buiten China's grenzen of door middel van een aanval op Chinees grondgebied.

Het is nauwelijks van belang vast te stellen in welke fase van de Vietnamese oorlog deze grote Amerikaanse strategie onbruikbaar werd, het eindoordeel over de Amerikaanse „missie" in Indochina moet uitgesproken worden tegen de achtergrond van de oorspronkelijke strategie die de aanleiding vormde voor de hele oorlog. President Nixon mag dan proberen dat eindresultaat wat op te poetsen met zulke nietszeggende frasen als „vrede met ere", maar zo'n zorgvuldig geformuleerde tweeslachtigheid kan de conclusie van toekomstige geschiedschrijvers niet vertroebelen. En die conclusie moet luiden dat noch Nixon, noch zijn voorgangers erin geslaagd zijn Indochina om te bouwen tot een tegen China gerichte aanvalsbasis. De frustraties die de grote strategische doelstellingen gingen oproepen waren al lang voordat het Parijse akkoord van 27 januari 1973 werd ondertekend, voelbaar geworden. En door het Vietnam-akkoord werden ze vervolgens niet weggenomen.

Nieuwe verhouding

Het uithoudingsvermogen van Noord-Vietnam en Bevrijdingsfront in Zuid-Vietnam hebben China tijd en gelegenheid gegeven zich sterk te maken en wat er verder in Vietnam gebeurde kon die nieuwe verhouding niet meer ongedaan maken. China's zo snel gegroeide nucleaire arsenaal is nauwelijks partij voor dat van de VS, maar 't voldeet om aan te nemen dat een keten van dreigende VS-bases langs de grenzen niet straffeloos kan worden opgebouwd. Van die grond-, lucht- en marinebases zouden vernietigingsoperaties tegen China gelanceerd moeten worden op het moment dat China militair al verzwakt zou zijn. En alleen door middel van zulke vernietigingsoperaties zouden de grote doelstellingen kunnen worden verwezenlijkt: het afzetten van het communistische regime en herstel van de regering Tsjiang Kai-sjek.

Zouden de Chinezen toestaan zich in de eerste fase met atoomwapens of anderszins

te laten uitdagen terwijl een keten van Amerikaanse bases in reserve zou worden gehouden voor fase-twee? Onder geen beding en zeker niet als de mogelijkheid bestaat die bases met eigen atoomwapens te vernietigen. China zou toeslaan met alles wat het had. En nu fase twee onbereikbaar is geworden heeft het weinig zin meer te proberen China met atoomwapens te verzwakken. Tsjiang Kai-sjek zou het Chinese vasteland niet eens bereiken, al werd hij er vastgebonden op een raket naar toe geschoten.

Ook al is de onverwachte werkelijkheid van de machtsverhoudingen in het Verre Oosten er zo uit komen te zien, het wekte nauwelijks verbazing dat er jarenlang in Vietnam gewoon werd doorgevochten terwijl het in Amerika al een cliché was geworden om te zeggen dat iedereen vergeten leek te zijn waar die oorlog eigenlijk om begonnen was. Van het moment af dat het onmogelijk werd China te bestormen, was de Vietnamese oorlog geen doelgerichte onderneming meer, maar een paviljoen voor krankzinnigen. In plaats van een strategie was er alleen nog psychische obsessie. Men was toen al vergeten dat het het oorlogstheater ontbrak aan „elementen van beslissende militaire betekenis." En ook al vond men geen rechtvaardiging meer voor de „serieuze afleidingsmanoeuvre", die zelfde afleidingsmanoeuvre was er niet minder om: Vietnam was niet eens doelwit van veroveraarshebzucht, nee, het was het Circus Superman, de held kon zich niet veroorloven ook maar een spoor van zwakte te tonen.

Nederlaag

Al Nixon's „vrede met ere" ten spijt en los van de politieke werkelijkheid rond de vraag of het Parijse akkoord verbetering brengt of faalt, de Verenigde Staten hebben in Vietnam een complete strategische nederlaag geleden. Amerika mag zichzelf troosten met incidentele politieke of militaire successen en de VS mogen die zelfs bedriegelijk voorstellen als het nakomen van eens aangegane verplichtingen, maar dat alles verandert niets aan het harde feit dat Indochina, en zelfs geen stukje ervan, volgens VS-model kon worden ingericht tot een bastion vanwaar het Chinese communisme kon worden teruggedrongen.

Het was dan ook geen jubelende Nixon die het ideaal van de wereldvrede ontdekte en februari 1972 naar Peking reisde. Die stap was de Amerikaanse leider afgedwongen, hij had ten slotte geen keus meer en moest de kracht en onaantastbaarheid van zijn gastheren erkennen. Zo minzaam mogelijk slikte hij die bitterste van alle pillen weg.

De Verenigde Staten mogen zich inderdaad beroepen op de „eer" Vietnams zelfbeschikking te hebben tegengehouden. In de frase „vrede met ere" liggen teleurstellingen en gedraai om de waarheid opgesloten. De Vietnamese nederlaag in een oorlog die begonnen was om China te temmen is nu niet het soort van Amerikaanse overwinning waar op gerekend werd. Voor een feestje van demagogen kunnen zulke frasen er mee door, maar voor geschiedvervalsing zijn ze vast niet voldoende. ☹

VELOURS

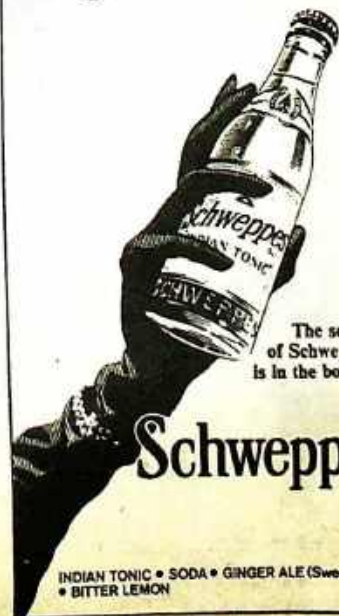
Magique

KONINKLIJK
FLUWEL



SCHWEPPE'S - GINGER ALE

de exotische
longdrink



The secret
of Schweppes
is in the bottle.

Schweppes

INDIAN TONIC • SODA • GINGER ALE (Sweet and Dry)
• BITTER LEMON

AAN STAD NOORD-VIETNAM

Groningen ziet af van hulpactie

Protest in raad van rechts

GRONINGEN — B en W van Groningen hebben hun voorstel aan de raad om de Noordvietnamese stad Thai Binh te helpen ingetrokken. Burgemeester Buijter zei gisteren aan het begin van de raadsvergadering dat het voorstel van de agenda was geschrapt, nadat de rechtse raadsfracties hadden geprotesteerd tegen de hulpactie.

Het voorstel van B en W had tot doel de gezamenlijke raadsfracties achter een nog te organiseren actie onder de Groninger bevolking te scharen. De Noordvietnamese stad Thai Binh was door B en W gekozen na een bezoek van CPN-wethouder Niemeyer aan een Noordvietnamese regeringsfunctionaris in Parijs. De rechtse raadsfracties protesteerden tegen dit uitstapje. Ze verweten het college eenzijdigheid bij het besluit tot hulpverlening aan een Noordvietnamese stad.

B en W konden tot hun verdediging aanvoeren dat Groningen al meermalen getracht heeft contact met de Zuidvietnamese ambassade in Den Haag op te nemen. Deze had echter geen belangstelling getoond.

De burgemeester van Groningen heeft achter de schermen vergeefs gepoogd om eenheid in de raadsfracties over de hulpactie te brengen. B en W voelden er niets voor de actie tot onderwerp van plaatselijke politiek geruzie te maken. Vandaar dat het college een gewone raadsmeerderheid voor dit voorstel niet voldoende vond en het voorstel introk.

Een tiental rijkscomités in Groningen heeft de bevoiking opgeroepen de actie Thai Binh toch te steunen. De kans is groot dat deze comités de actie Groningen helpt Thai Binh ook zonder de hulp van het gemeentebestuur zal voortzetten.

DE OORLOG IN CAMBODJA



Familieleden huilen bij het stoffelijk overschot van een Cambodjaanse vrouw, die door mortiervuur van de Rode Khmers op Takhmuu gedood werd. Takhmuu is een voorstad van Phnom Penh. Amerikaanse bommenwerpers deden zware aanvallen op troepenconcentraties van de Rode Khmers rondom deze voorstad.

Weer bommen op Laos

WASHINGTON (AP, Reuter, UPI) — De Verenigde Staten hebben maandag de bombardementen op het koninkrijk Laos hervat. De bombardementen waren gestopt sinds 23 februari. De hervatting kwam op verzoek van het bewind in Vientiane.

De aanval van de zware B-52 toestellen en kleinere gevechtsbommenwerpers richtte zich tegen de omstreken van de strategisch gelegen stad Tha Vieng, ten zuiden van de Vlakte der Kruiken.

Tha Vieng dat eerst in handen van de regeringstroepen was, werd onder de voet gelopen door eenheden van de Pathet Lao en Noordvietnamezen, hetgeen door Washington werd uitgelegd als een schending van het bestaandsakkoord. Rondom Tha Vieng wordt hevig gevochten.

Premier Soevanna Phoema die de val van Tha Vieng bekend maakte, noemde dit ook een schending van het bestand en dat ondanks zijn waarschuwing, dat hij een beroep zou doen op Amerikaanse luchtsteun als Tha Vieng zou worden aangevalen.

Zie ook pagina 5

Slachtoffers onder burgers

Zware bombardementen in Laos en Cambodja

WASHINGTON, (AP, Reuter, UPI, NYT) — De Amerikaanse luchtmacht heeft maandag zeer grote activiteiten ontplooid door niet alleen voor de zesde achtereenvolgende week doelen in Cambodja te bombarderen, maar ook de bombardementen boven Laos te hervatten. Deze herovating werd voorafgegaan door waarschuwingen van het Pentagon, dat de Verenigde Staten opnieuw hun bommenwerpers zouden kunnen inzetten in verband met de schending van het bestand in Laos door de verovering van Tha Vieng door de Noordvietnamezen en Pathet Lao.

De waarschuwing werd reeds enkele uren later gevolgd door de bekendmaking van het commando door de Amerikaanse strijdkrachten in de Stille Oceaan, gevestigd in Honolulu, dat zware B-52 bommenwerpers en de tactische gevechtbommenwerpers in actie waren gekomen bij Tha Vieng, een strategisch gelegen plaats

Voedselgebrek door vluchtelingen

ten zuiden van de Vlakte der Kruiden.

De woordvoerder van het Pentagon, Jerry Friedheim, verklaarde dat sinds het bestand in Laos op 23 februari, toen de Amerikaanse bombardementen ophielden, er betrekkelijk weinig is gevochten. De enige uitzondering was Tha Vieng, waar zware gevechten werden geleverd.

Premier Soevanna Phoema die de val van Tha Vieng bekend maakte, zei dat de Pathet Lao en Noordvietnamezen de stad aanvielen ondanks zijn waarschuwing dat hij de Amerikaanse luchtmacht om hulp zou vragen. Ook enkele buitenposten bij Boeam Long zijn gevallen, aldus de premier, die er aan toevoegde dat de Noordvietnamezen kennelijk van plan zijn ook Phockhoene, dat ligt aan de hoofdweg tussen Vientiane en de koninklijke residentie Loeng Prabang, aan te vallen. Een woordvoerder van het ministerie van defensie in Vientiane heeft verklaard dat nog twee andere buitenposten in het noordoosten zijn veroverd door de Pathet Lao.

Cambodja

De toestand in Cambodja toonde weinig verandering; enige verlichting van de toestand in de belegerde hoofdstad Phnom Penh dank zij de komst van voorraden, gevechten rond de hoofdstad en weer zware bombardementen van de Amerikanen.

De Rode Khmers bedreigen Takhmau, een voorstad van Phnom Penh en richtten raketvuur op enkele buitenwijken. Intussen groeit dagelijks het aantal vluchtelingen dat van het platteland naar Phnom Penh uitwijkt, waardoor de moeilijke voedselsituatie alleen nog maar verergert. Maandag zijn een brigade-commandant, twee kolonels en 29 Cambodjaanse manschappen ten oosten van Phnom Penh in een hinderlaag gedood. Een soldaat wist te ontkomen. Op de hoofdweg tussen Phnom Penh en Saigon hebben Rode Khmers een stuk weg opnieuw bezet kort nadat zij er eerst waren verdreven door Amerikaanse bombardementen.

In Saigon wordt nog steeds formeel tegengesproken dat Zuidvietnamese eenheden op Cambodjaans gebied

zijn ingezet. Men hield wel rekening met de mogelijkheid van een tijdelijke grensoverschrijding omdat de grens op dit punt bij Tinh Bien onduidelijk is. Zuidvietnamese Rangers zijn in het gebied bij de grens in actie gekomen tegen guerrilleros die uit Cambodja zouden zijn gekomen om de Amerikaanse bombardementen te ontlopen. Volgens de laatste berichten zouden de Zuidvietnamezen hen weer terug hebben gedreven over de grens.

Elders aan het front in Zuid-Vietnam werden weinig activiteiten gemeld. De woordvoerder van Saigon gaf in zijn laatste overzicht een totaal van het aantal gedode Vietnamezen sinds het bestand van 28 januari: 21.627. De eigen troepen verloren 4003 man, 609 burgers werden gedood en de tegenstanders zouden 17.015 man hebben verloren, aldus de woordvoerders.

Grote nood

Tijdens de hoorzitting door de Amerikaanse senaatscommissie voor de vluchtelingen waarvan senator Kennedy voorzitter is, hebben waarnemers die Cambodja bezochten verklaard, dat het voedselgebrek rampzalig kan worden en dat de lepra zich kan uitbreiden. Deze problemen dreigen in de centra waar het bevolking van Phnom Penh nog enige invloed uitoefent en waar de vluchtelingen naar toe trekken. De twee belangrijkste redenen dat de bevolking vlucht, zijn de Amerikaanse bombardementen en de behoefte aan voedsel. Eerder had Kennedy verklaard dat er circa drie miljoen vluchtelingen zijn hetgeen bijna de helft van de totale bevolking is.

De correspondent van de New York Times in Phnom Penh meldt uit diplomatieke kringen te hebben vernomen, dat de zware Amerikaanse bombardementen worden uitgevoerd op basis van onvoldoende gegevens en vaak zonder juiste precisie, waardoor een hoog aantal slachtoffers onder de bevolking valt.

Een diplomaat zei: „De Amerikanen strooien als een gek in het wilde weg hun luchtsteun, zonder dat ze weten wat de gevolgen zijn.” De Amerikaanse autoriteiten weigeren iets los te laten over de bombardementen die vanuit de Amerikaanse ambassade worden geleid.

Amerikaanse gevechtbommenwerpers die in Thailand hun bases hebben maken dagelijks gemiddeld 250 aanvalsvluchten. Daar komen dan nog de zware B-52 toestellen bij die gemiddeld 60 aanvalsvluchten per dag uitvoeren, waarbij elk toestel 30 ton aan bommen vervoert. Op één dag werd het aantal vluchten zelfs verdubbeld.

PLAT GEBOMBARDEERD



Cambodjaanse soldaten trekken door het dorp Prek Kakpar ongeveer tien kilometer ten zuidoosten van de hoofdstad Phnom Penh. Het dorp was kort tevoren door Amerikaanse luchtaanvallen volkomen met de grond gelijk gemaakt, omdat zich hier eenheden van de Rode Khmers zouden hebben verschanst.

NIEUWE AVONTUREN VAN DICK EN HENRY...!



...samen met hun vriendje Thieu...!

Thieu-uitval naar Cambodja vastgelopen

Lon Nol verliest enkele buitenposten

Cambodjaanse vrijheidsstrijders hebben gisteren een beschieting uitgevoerd op een zuidelijke voorstad van Pnom Penh, Takhmau. In deze plaats zijn een aantal belangrijke fabrieken en militaire installaties gevestigd. Het legercommando van Lon Nol heeft z'n bezorgdheid geuit voor nog grotere aanvallen in de komende dagen. Enkele buitenposten heeft men moeten prijsgeven en een aantal posities van het huurlingenleger is totaal omsingeld.

brutale aanvallen van het
Laotninese marionetten-
leger op Cambodjaans grondge-
bied het weekend is het giste-
n betrekkelijk rustig geweest

in de omgeving van Hong Ngu, 150 kilometer westelijk van Saigon. Het Thieu-leger is daar bevrijd gebied langs de Mekong binnengetrokken maar kreeg zware klappen. Het huurlingencommando in Saigon heeft de vrees uitgesproken dat deze operatie van duizenden elite-troepen op niets zal uitlopen.

De blokkade van Pnom Penh, vrijwel de enige plaats in Cambodja waar de Lon Nol-klied nog iets te vertellen heeft, blijft intact. Dat ondanks de verwoede luchtaanvallen van Amerikaanse toestellen op belangrijke verbindingswegen en de poging van Thieu om de aanvoer over de Mekong te heropenen. De aanvoer door een enkel tankschip dat door de blokkade weet te glippen is volstrekt ontoereikend en de hele voorraad benzine van Lon Nol zou uitgeput zijn wanneer de VS niet extra ladingen aanvoerden met transportvliegtuigen.

Een wegvak tussen Pnom Penh en Saigon werd gisteren dadelijk terugveroverd door vrijheidsstrijders, enkele uren nadat het Lon Nol-leger het met Amerikaanse luchtsteun bezet had.

Behalve de gevechten rond Pnom Penh worden beschietingen gemeld bij de provinciale hoofdstad Takeo.

In de New York Times is het Amerikaanse leger beschuldigd van het maken van grote aantallen slachtoffers onder Cambodjaanse burgerbevolking. De aantallen slachtoffers van terreurbombardementen zouden nog groter zijn dan aanvankelijk in de bedoeling lag, zo blijkt uit het verhaal van de New York Times, die zich baseert op uitspraken van 'Westelijke diplomaten in Pnom Penh'. Amerikaanse legerkringen weigeren elk commentaar op de luchtacties boven Cambodja.

Volgens de Amerikaanse krant worden gemiddeld per dag 250 luchtaanvallen ondernomen, waarbij nog eens 60 raids van B-52's geteld dienen te worden. Bij een deel van die aanvallen staat het de piloten geheel vrij om willekeurig bevrijd gebied aan te vallen, terwijl voor de rest aanwijzingen moeten worden gevolgd van Amerikaanse of Cambodjaanse verkenneren. Met name de Lon Nol-militairen, zo schrijft de New York Times, 'slaan dikwijls weinig acht op burgers'.

Verder meldt de krant dat B-52-aanvallen vaak dagen tevoren worden opgezet. Als later de bommen worden afgeworpen op de vastgestelde coördinaten is de toestand op de grond herhaaldelijk ingrijpend veranderd en worden nog meer onschuldige burgers getroffen dan zonder dergelijke onzorgvuldigheden gebeurd zou zijn.

Steun voor

Thieu

17 April
1970

Nadat de Zuidvietnamese marionettengeneraal Thieu eerst uitbundig door Nixon in Washington was gevierd, vertrok Nixons knecht naar Bonn en Rome, naar het heette voor 'officiële bezoeken'.

De Frankfurter Rundschau zat met dit bezoek aan Bonn een beetje in de maag en wijdde er een commentaar aan, waarin gezegd werd dat de Bonner regering tegenover Thieu zou moeten laten blijken dat de Bondsrepubliek 'niet geïnteresseerd is in het bestaan van een regiem, dat slechts om zijn eigen macht strijdt in Zuid-Vietnam.'

Dat zoiets door Heinemann (die Thieu ontving) zou zijn gezegd in zijn onderhoud met Thieu lijkt uitermate onwaarschijnlijk. Maar waarom heeft Thieu uitgerekend Bonn uitgekozen? Volgens het Westduitse blad 'gaat het Thieu in werkelijkheid op dit moment om geld — in de USA en in Europa'.

Het neemt Thieus verklaringen dat hij geen Amerikaanse steun meer nodig zou hebben niet serieus, want 'de USA hebben een tot de tanden bewapend leger achtergelaten en daarover spreekt Thieu uiteraard niet'.

Waarschijnlijk is Thieu naar Bonn gekomen om alvast dank te zeggen voor de miljoenen marken, die hij uit Westduitse fondsen zal ontvangen.

Brutale inmenging in Cambodja

17 April 1972

Amerika bombardeert Laos

Noord-Vietnam en Bevrijdingsfront: USA-schending overeenkomst

Amerika heeft maandag grootscheepse bombardementen in Laos uitgevoerd. Deze brutale inmenging volgt kort na een inval van het Thieu-regiem in Cambodja en bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam nabij de Cambodjaanse grens. De terreuraanvallen zijn in flagrante tegenspraak met de Parijse overeenkomst over Vietnam en de bestaande overeenkomst in Laos. Blijkens een bekendmaking van het luchtkommando in Honolulu worden de Amerikaanse aanvallen op Laos uitgevoerd met B-52's en andere toestellen, terwijl de aanvallen op Cambodja — die al wekenlang voortduren — onverminderd worden voortgezet.

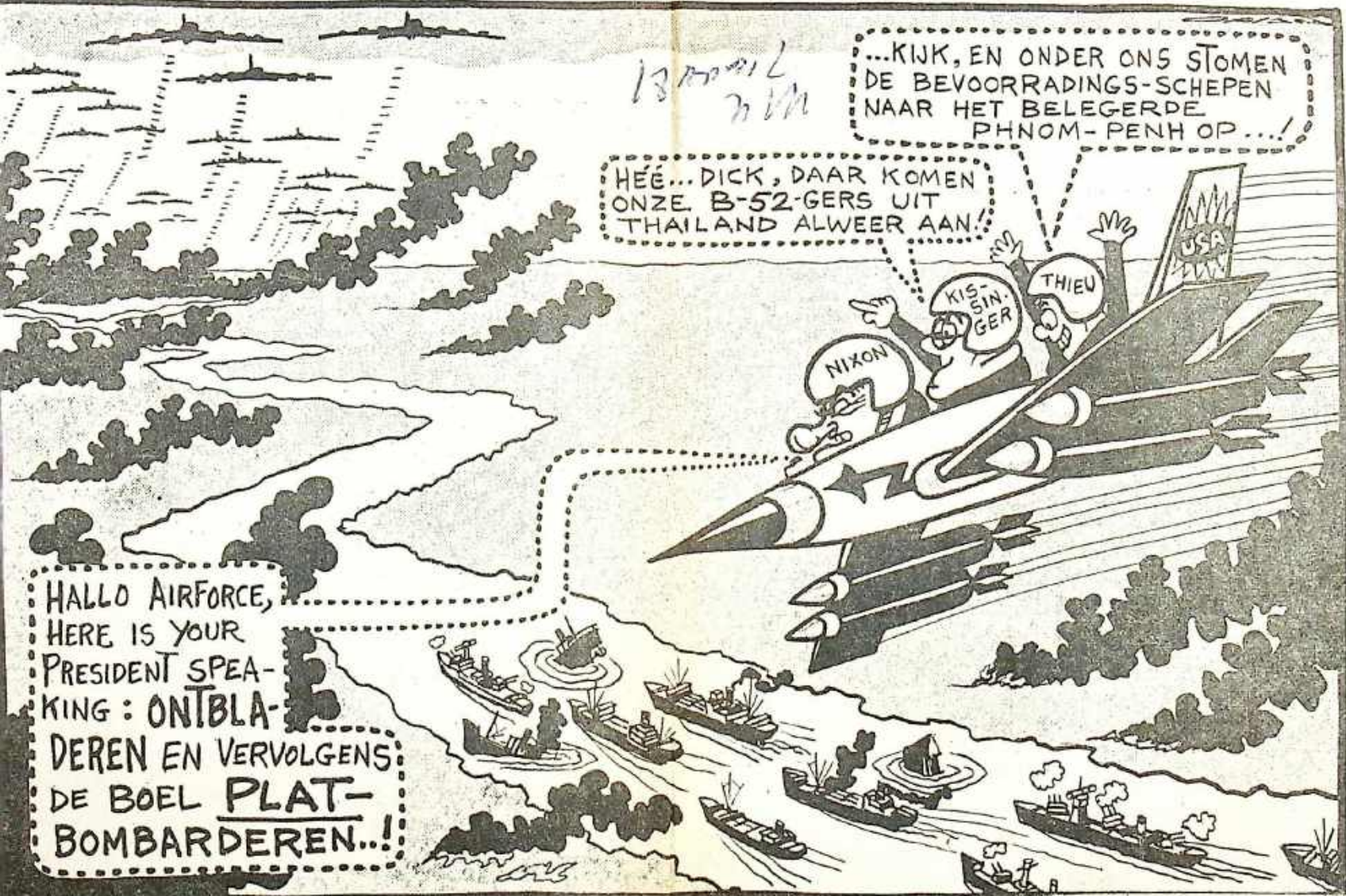
Zo hebben de VS niet hun bases in Zuid-Vietnam ontmanteld; hebben ze meer dan 10.000 manschappen onder het mom van 'raadgevers' achtergelaten; illegaal grote hoeveelheden extra wapens voor het Thieu-regiem aangevoerd en van de tienduizenden mijnen in de Noordvietnamese wateren en slechts drie tot ontploffing gebracht. Hoewel Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering volgen

De schandelijke aanvallen zijn geconcentreerd op de plaats Tha Vieng, die grotendeels verwoest zou zijn. Als 'motief' voor hun optreden voeren de VS een 'verzoek' aan, afkomstig van het regiem van Souvanna Phouma. Terwijl de VS zich niets aantrekken van de verplichting krachtens het Parijse accord om militaire acties in Laos en Cambodja te staken, probeert de regering in Washington zich de status van een soort politie-agent in Laos aan te meten.

Uitgerekend door het Pentagon worden wilde beschuldigingen gelanceerd aan het adres van de Pathet Lao. Om zijn eigen agressie te verhullen knoopt het Pentagon aan deze aantijgingen dan vervolgens de redenering vast dat de Pathet Lao de bestaande overeenkomst met het regiem van Souvanna Phouma zou schenden en dat de VS-luchtmacht daarom het 'recht' zou hebben om de terreuraanvallen te hervatten. Tegelijkertijd moest de woordvoerder van het Pentagon echter toegeven dat de laatste tijd in Laos nauwelijks meer werd gevochten tussen de beide Laotiaanse partijen.

In een verklaring van het ministerie van buitenlandse zaken in Hanoi wordt fel protest aangetekend tegen de voortgezette bombardementen op Laos en Cambodja. In de Noordvietnamese verklaring worden ook een reeks andere inbreuken genoemd van Amerika op de Parijse overeenkomst.

ONS VERVOLGVERHAAL



...Dick en Henry in het Land van de Rode Khmers en de Pathet Lao...

Groningse wethouders

nemen stappen voor

hulp aan Thai Binh

(Van onze correspondent)

De wethouders van de gemeente Groningen (de communisten Niemeijer en Van Santen, drie leden van de PvdA alsmede een D'66-lid) en burgemeester Buijter hebben besloten gezamenlijk zitting te nemen in het deze week op te richten comité Groningen helpt Thai Binh.

Deze stap is erop gericht in Groningen een omvangrijke solidariteitscampagne te organiseren voor hulp aan de Noordvietnamese stad.

De Groningse wethouders besloten zitting te nemen in het comité, nadat aanvankelijk was voorgesteld om als gemeente de stad Thai Binh te adopteren.

Tegen dit voorstel zijn de rechtse partijen in de weer gekomen.

De vertegenwoordigers in de gemeenteraad van KVP, CHU, VVD en AR tekenden bezwaar aan tegen het project voor gemeentelijke hulpverlening aan de zwaargetroffen Noordvietnamese stad. Van deze zijde is men er kennelijk op uit de hulp aan Noord-Vietnam zoveel mogelijk te verstoren, zoals reeds tot uitdrukking kwam in het gedoe rond de actie 'Heel Vietnam'. De poging van rechts om het hulpproject van de gemeente Groningen te dwarsbomen, kon de bestaande plannen doorkrui-

sen doordat plotseling twee leden van de PvdA-fractie en de fractie van D'66 in de raad lieten weten door te willen drijven dat ook hulp zou worden gegeven aan het corrupte huurlingenregiem van Thieu.

Wethouder Niemeijer, die onlangs namens het gemeentebestuur een bezoek bracht aan de Noordvietnamese delegatie in Parijs, toonde zich verontwaardigd over deze houding. 'Mijn bezoek aan Parijs heeft nog eens de dringende noodzaak om grootscheeps hulp te verlenen aan Noord-Vietnam onderstreept. Er kan en mag geen sprake zijn van hulp aan het bewind van Saigon, dat tweehonderdduizend vrijheidsstrijders gevangen houdt,' zo zei hij. 'Als de rechtse heren mochten denken dat er nu geen hulp vanuit de stad Groningen naar Thai Binh gaat, dan vergissen zij zich heerlijk! De bevolking van Groningen zal er voor zorgen dat dit hoe dan ook gebeurt. Het comité Groningen helpt Thai Binh zal zich dan ook op korte termijn met de organisatie van hulp belasten. Vandaar dat de wethouders nu besloten hebben om op eigen naam in dit comité zitting te nemen,' aldus Niemeijer.

Oproep buurtcomités

Negen in het kader van de campagne 'Groningen helpt Thai Binh' opgerichte wijkcomités hebben een verklaring uitgegeven waarin zij de Groninger bevolking oproepen om overal initiatieven te ontplooiën tot verbreding en uitbreiding van de hulpactie. De comités geven een beeld van de verwoestingen die de Amerikaanse bombardementen in de Noordvietnamese stad hebben aangericht en doen een beroep op de solidariteit van de Groningse bevolking. De verklaring is ondertekend door de comités in de Grunowijk, de Indische buurt, de Heerenweg, Rivieren- en Oosterpoortbuurt, Oosterhogebrug, Hogekeerk, Vinkhuizen, Selwerd, Paddepoel en Centrum.

„Onthulling was noodzaak”

Ellsberg: presidenten zwegen over Vietnam

LOS ANGELES (NYT, Reuter) — Daniel Ellsberg, de man die de geheime documenten van het Amerikaanse ministerie van defensie over de oorlog in Vietnam heeft onthuld, beschuldigde tijdens zijn proces in Los Angeles vier presidenten ervan dat zij opzettelijk inlichtingen hadden achtergehouden. Ellsberg staat terecht voor diefstal, spionage en samenzwering.

Op de 71ste dag van het proces zei Ellsberg dat de presidenten Truman, Eisenhower, Kennedy en Johnson officiële geheimhouding hebben gebruikt om de mislukking van de Amerikaanse politiek in Indo-China te verhullen, zodat zij tijdens hun ambtstermijn geen nederlaag zouden hoeven lijden. Dit was hem gebleken toen hij begin 1969 de zeer geheime documenten had gelezen die een verslag geven van de Amerikaanse betrokkenheid in Indo-China tussen 1945 en 1967.

Ellsberg begon in 1967 als onderzoeker van de Rand Corporation in opdracht van minister van defensie Robert McNamara met een studie

over het optreden van Amerika in Indo-China. Hij vertelde, dat hij na het lezen van het rapport tot de conclusie was gekomen dat Amerika de oorlog nooit zou kunnen winnen zonder een groot deel van de Vietnamese bevolking uit te roeien en zonder heel Vietnam te bezetten.

Voor de rechter zei hij dat naar zijn mening Amerika deze oorlog nooit zou kunnen winnen, maar dat er ook geen einde aan zou komen omdat geen enkele president een nederlaag wilde aanvaarden. Volgens hem zouden volgende presidenten zijn doorgestaan met het achterhouden van inlichtingen en zou er nooit een eind aan de oorlog zijn gekomen als het Congres niet met de president zou delen in de verantwoordelijkheid voor de oorlog. Maar volgens Ellsberg konden zij dat pas als zij over voldoende informatie over de werkelijke toestand in Indo-China beschikten. Dat was voor hem de reden geweest de geheime studie in de openbaarheid te brengen. Hij bezorgde de New York Times een fotokopie van de 38 delen die hij samen met zijn 14-jarige zoon Robert had gemaakt.

Het protest

NOORD-VIETNAM heeft een scherp officieel protest ingediend tegen de verdragschending die wordt gepleegd door de regering-Nixon.

Wat de gehele wereld op het ogenblik te zien krijgt is inderdaad een beeld van aanhoudende inmenging der Verenigde Staten in Indo-China. Een inmenging, die hardnekkig wordt doorgezet, ook al is onomstotelijk de nederlaag in Vietnam geleden en in het Parijse accoord bezegeld. Het huidige optreden van de Amerikanen houdt in, dat de uitvoering van dit accoord bij voortduring ernstig wordt belemmerd. Zulks gebeurt ten gerieve van Thieu en zijn regiem van 'tigerkooien' en 'borekuilen'; ten behoeve van de cipiers in Saigon, die zich ten doel stellen grofweg de neokoloniale belangen in Zuid-Vietnam te blijven dienen.

Het is dit optreden waardoor in Cambodja en Laos iedere dag mensen ten offer vallen aan de Amerikaanse terreurbombardementen en andere gewelddaden. Wie een einde wil maken aan dit soort bloedvergieten kan en moet in deze dagen de eis laten klinken dat er een einde komt aan de inmenging in Indo-China! De Amerikaanse regering moet al haar strijdkrachten uit het gebied van het Indochinese schiereiland terugtrekken!

In Nederland heeft de CPN, die van het begin af aan hier de vrijheidsstrijders tegen de Amerikaanse politiek heeft verdedigd, steeds de eis van terugtrekking van de USA-strijdkrachten uit Indo-China naar voren gebracht. Sinds mei 1970 heeft ook de PvdA zich uitgesproken voor algehele liquidatie van de Amerikaanse militaire rol in dit hele gebied.

Het harde feit, waarmee het nieuws uit Zuidoost-Azië op dit moment de gehele wereld confronteert is, dat de Amerikaanse militaire aanwezigheid nog steeds niet is opgeheven: terwijl de Amerikanen ertoe zijn gedwongen zich vast te leggen op terugtrekking van hun troepen en het accoord over beëindiging van de oorlog hebben moeten tekenen, houden zij dolzinnig huis op andere plaatsen. Zoals in Laos, waar de B'52-s hun door de gehele mensheid verafschuwde vernietigingswerk doen. En in Cambodja, waar zonneklaar is dat de bende van Lon Nol zich alleen nog in Pnom Penh kan handhaven door openlijke Amerikaanse inmenging, terwijl de rest van het land in handen is van de vrijescharen die het aan de USA-huurlingen hebben ontrukkt.

Gesteld tegenover de nieuwe Amerikaanse wreedheden moeten alle vredelievende mensen verlangen dat de Verenigde Staten de bombardementen op Laos en Cambodja stopzetten, hun inmenging in Indo-China volledig staken en ophouden met de belemmering van de uitvoering van het Parijse accoord.

Elke 20 minuten B-52-aanval op Cambodja

Stad Kep op troepen van Lon Nol veroverd

14 maart 1975

De vrijheidsstrijders in Cambodja hebben de belangrijke stad Kep aan de Golf van Thailand gisteren vroeg, na een beleg van twee weken, veroverd. Het nieuws over dit succes werd bekend juist op het ogenblik dat de leider van het Pnom Penh-regiem, maarschalk Lon Nol, via de radio bekendmaakte dat zijn 'regering' was afgetreden. Amerikaanse B-52's voeren elke 20 minuten een bomaanval uit om de restanten van het dollarregiem in het zadel te houden. Ondanks deze hoog

opgevoerde terreuracties verslechtert de situatie voor de Amerikaanse beschermelingen zienderogen.

De Pathet Lao heeft de Amerikaanse bomaanvallen op Laos, die ook gisteren werden voortgezet, scherp veroordeeld. Met een omvangrijke bommenterreur op en ten zuiden van de Vlakke der Kruiken mengen de VS zich op brutale en niet te rechtvaardigen wijze in de binnenlandse zaken van een onafhankelijk land.

Scherpe protesten tegen verdrags-schendingen door Washington c.s.

In Washington circuleren inmiddels berichten dat Kissinger, de adviseur van president Nixon, mogelijk binnen enkele dagen naar Parijs zal gaan om een gesprek te hebben met Noordvietnamese functionarissen over de verscherpte toestand in Indo-China. In de Franse hoofdstad is inmiddels een protestnota van de regering in Hanoi aan vertegenwoordigers van de VS overhandigd. In deze nota wordt van de Verenigde Staten dringend verlangd dat een einde wordt gemaakt aan tegenwerking bij de uitvoering van het Parijse accord.

Een zagsman van het Witte Huis, Warren, zei dinsdag niets te weten van overleg in Parijs. Hij sloot even-

wel 'de mogelijkheid van bepaalde stappen die Kissinger naar aanleiding van de bestaande situatie zou kunnen ondernemen, niet uit'.

Cambodja

Voor het aftreden van 'premier' Hang Thun Hak in Pnom Penh heeft Lon Nol geen enkele reden opgegeven. In Cambodja wordt herinnerd aan een uitspraak van deze figuur, dat hij zou aftreden als niet binnen een half jaar de toestand voor het regiem aanmerkelijk ondergeschikte rol en dient in de eerste plaats als 'bliksemafleider' voor de aanzwellende kritiek op Lon Nol zelf. Ook het onverwachte tweede bezoek dat Nixons afgezant generaal Haig bij zijn laatste reis aan Indo-China aan Pnom Penh bracht wordt in verband gebracht met de nieuwe crisissituatie aldaar.

Behalve de kustplaats Kep, de eerste plaats met de status van stad die bevrijd wordt na de CIA-staatsgreep van 1970, wordt ook de bevrijding gemeld van Tram Khnar, terwijl hevige ge-

vechten plaatsvinden in de provinciehoofdstad Takeo en aan een rivier ten zuiden van Pnom Penh. Het wettige staatshoofd van Cambodja, Sihanouk, heeft president Nixon en het Zuidvietnamese marionettenregiem beschuldigd van het zenden van invasietroepen naar Cambodja en van het uitvoeren van terreurbombardementen die talrijke onschuldige mensen gedood hebben. 'In paniek gebracht door de kritieke situatie van de verraders in Pnom Penh stuurde president Nixon onlangs generaal Haig, plv. stafchef van het VS-leger, om contacten te leggen met z'n lakeien in Bangkok, Saigon, Vientiane en Pnom Penh, teneinde een plan uit te werken voor de redding van de verrader Lon Nol,' aldus een door Sihanouk uitgegeven verklaring.

Volgens berichten uit Pnom Penh hebben de VS hun rol in de Cambodjaanse strijd drastisch uitgebreid. Hun B-52's ondernemen nu een recordaantal van 60 aanvallen per dag boven het land, waarbij ze voor 10 miljoen gulfden bommen afwerpen.

Protest Pathet Lao

In het protest van de Pathet Lao tegen bombardementen op Laos wordt ernstig verlies aan levens en goederen van de bevolking gemeld. De terreuraanvallen worden een gruwelijke misdaad tegen het Laotiaanse volk genoemd. In het dinsdag uitgegeven protest staat dat drie Amerikaanse B-52's een bommentapijt legden op een aantal dorpjes 15 kilometer ten zuiden van Xieng Khouang, de belangrijkste plaats op de Vlakke der Kruiken. De aanval vond plaats terwijl de bevolking het traditionele Laotiaanse nieuwjaar vierde. Het rapport vervolgt dat de toestellen een tweede raid uitvoerden 'waarbij de mensen vermoord werden die bezig waren met verlenen van eerste hulp aan de slachtoffers van de eerste raid'. Ook het verder zuidelijk gelegen Tr Thu Vieng werd aangevallen.

Gevangenen

In Saigon heeft een politicus die tot aanhang van 'Grote' Minh behoort een reeks beschuldigingen gericht aan het Thieu-regiem. Hij verklaarde brieven te hebben ontvangen waaruit blijkt dat op het beruchte gevangenisland Con Son tenminste 1.500 politieke gevangenen worden vastgehouden, onder wie zwangere vrouwen en kleine kinderen. Deze aanklacht tegen Thieu komt op een moment dat het Saigon-bewind zich in allerlei bochten wringt om het bestaan van politieke gevangenen te ontkennen. De voorlopige revolutionaire regering heeft herhaaldelijk aangedrongen op vrijlating van de honderdduizenden politieke gevangenen. Veel zgn. neutralisten, tot welke groep ook 'Grote Minh' behoort, hebben kritiek op het Thieu-regiem moeten bekopen met opsluiting in de beruchte kerkers van het marionettenbewind.

De politicus onthulde dat de geheime politie van het Saigon-regiem sommige politieke gevangenen zo lang had geslagen dat ze bewusteloos raakten, waarna hun vingerafdruk (als 'wettig bewijs') onder een 'bekentenis' van criminele misdaden werd gezet... Hij onthulde verder dat zich onder gevangenen op Con Son zwangere vrouwen, oude van dagen en kinderen onder 9 jaar bevinden.

1000 kunstenaars vijf dagen in Amsterdam

Grootse manifestatie

Kunstenaars voor Vietnam

20 April
75 Wk

In het lange weekend volgende week, van 27 april tot en met 1 mei, zal in Amsterdam een gigantische manifestatie worden gehouden waaraan door meer dan duizend kunstenaars wordt deelgenomen. Met zestig manifestaties in negen Amsterdamse theaters wordt in het kader Kunstenaars voor Vietnam massale actie gevoerd waarvan de opbrengst bestemd zal zijn voor het Medisch Comité Nederland-Vietnam.

De manifestatie is georganiseerd door een werkgroep en wordt daadwerkelijk, d.w.z. organisatorisch en technisch, ondersteund door de Fed. van Beroepver. van Kunstenaars.

In schouwburgen, musea, culturele instellingen, bij Cisca (hal Stadsschouwburg), bij de VVV e.d. ligt een kleine poster waarop het hele programma vermeld staat, maar nog dagelijks komen bij het secretariaat van de werkgroep telefoontjes binnen van kunstenaars die nog mee willen werken.

Kunstverkoop

Vrijdagmiddag 27 april wordt de manifestatie Kunstenaars voor Vietnam geopend en wel in het ICC-Vondelparkpaviljoen waar een grote verkooptentoonstelling van kunstwerken wordt gehouden. Zeshonderd werken zijn ingestuurd door 120 kunstenaars uit Amsterdam en omgeving. De kunstenaars hebben slechts minimumprijzen vastgesteld. Gestreefd is om zoveel mogelijk 'kleinere kunst, grafiek, tekeningen e.d. bij elkaar te krijgen die tegen lage prijzen verkocht kan worden. De kunstmarkt zal gedurende de hele manifestatie, dus tot en met 1 mei, geopend zijn. In de tuin van het paviljoen zal een grote tent opgesteld staan waar kinderen o.l.v. mensen van de Werkschuit aan het werk kunnen. Ook zullen er gedurende die dagen orkesten, popgroepen en dansgroepen optreden. Het is ondoenlijk hier het hele programma op te sommen, een greep dus. Informatie kunt u ten alle tijden



Beeld van de Vietnamese Opera uit Parijs.

krijgen bij o.a. Cisca, waar dinsdag a.s. de voorverkoop voor alle programma's begint.

Satie en cabaret

Vrijdag 27 april: Een Satie-concert in de Mozes en Aäronkerk door Reinbert de Leeuw en Marian Kweksilber; in het Shaffytheater 'I Oproer Kraait, Cabamime, Vietnamese gedichten door Elsje de Wijn, Jack Horn en Elisabeth Andersen, de Sissies en cabaret Holoeloe.

Inclusief concert

Op zaterdag 28 april komt Proloog in de Melkweg, is er in de Mozes en Aäronkerk een groot inclusief concert met o.a. Eindhovens Barokensemble, Amati kwartet, Thijs Kramer en Will Spoor. In Paradiso wordt een groot cabaret-gala gehouden waaraan vrijwel alle jonge cabaretgroepen en cabaretiers meewerken. Verder die dag Funhouse in Shaffy, daar ook elektronische muziek (STEIM), en DAT met een speciaal programma Billy Smart Billy, een circusachtig gepresenteerd geheel gebaseerd op rapporten van het Medisch Comité en Amnesty International.

HC onder couvert

weg zullen tegelijkertijd en na elkaar in verschillende zalen verschillende programma's gegeven worden. De bezoeker hoeft toch maar één toegangskaartje te kopen en kan rouleren in de verschillende zalen.

Overigens zal DAT na de manifestatie het speciale programma Billy Smart Billy doorspelen tot en met 5 mei in het Shaffy-Theater. De toegang zal dan gratis zijn, maar aan de bezoekers zullen bijdragen voor het Medisch Comité gevraagd worden.

Op 28 en 30 april zullen resp. in Paradiso en Shaffy en in Carré en de Stadsschouwburg loterijen worden gehouden waarin als prijzen beeldende kunst naar keuze is uitgelooft. Het wordt een enorme manifestatie van de Nederlandse kunstenaars voor het Vietnamese volk in dat weekend, want zoals gezegd, het bovenstaande is alles behalve compleet. Een ketting van theatergebeuren gaat dat weekend door Amsterdam, dat in een paar maanden tijd is georganiseerd door de werkgroep Kunstenaars voor Vietnam.

Feyenoord achterstallig

In de eredivisie zijn woensdag drie achterstallige wedstrijden gespeeld. Feyenoord won daarbij in Rotterdam met 2-0 van Telstar. Twente klopte in Eindhoven PSV en Groningen slaagde er niet in om Feyenoord te verslaan.

De wedstrijd tegen Telstar begon met veel actie. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in.

De wedstrijd tegen Telstar begon met veel actie. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in.

De wedstrijd tegen Telstar begon met veel actie. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in.

De wedstrijd tegen Telstar begon met veel actie. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in.

De wedstrijd tegen Telstar begon met veel actie. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in.

De wedstrijd tegen Telstar begon met veel actie. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in.

De wedstrijd tegen Telstar begon met veel actie. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in. De bal zakte naar de diepte in.

In Rotterdam

Vragen CPN-fractie over opslag van marktkramen

Namens de CPN-fractie in de Rotterdamse damse raad zijn door C. v. d. Zande vragen gesteld over de marktkramen die op het Afrikaanderplein zijn opgeslagen.

De CPN-woordvoerder heeft o.a. aan B en W gevraagd of het college op de hoogte is van het feit dat de opgeslagen kramen enerzijds de wijk een rommelig aanzien geven en anderzijds een gevaar zijn voor de aldaar spelende kinderen.

In de vragen wordt ook gewezen op het feit, dat de opslag van de kramen in de openlucht niet bevorderlijk is voor de kwaliteit van de kramen.

Van de kanten wijst erop dat van de zijde van de marktkooplieden voldoende kramen worden afgevoerd.

De CPN-woordvoerder heeft o.a. aan B en W gevraagd of het college op de hoogte is van het feit dat de opgeslagen kramen enerzijds de wijk een rommelig aanzien geven en anderzijds een gevaar zijn voor de aldaar spelende kinderen.

Voor 1 kaartje

Het toneelgezelschap Globe zal van de reeds geplande voorstellingen benefietvoorstellingen maken, bovendien staan alle spelers van het gezelschap een dag gage af.

Maandag 30 april een unieke gebeurtenis, dan treedt namelijk de Vietnamese Opera op. Dit is een gezelschap van in Parijs wonende Vietnamezen; de hele groep bestaat uit 120 mensen, die naar Nederland komen ruim veertig met een programma van dans, muziek en zang, (toaaltheater dus (in de Stadsschouwburg). In Carré begint die avond om zeven uur de Family-marathon (die tot zo'n uur of drie 's nachts zal duren). In het Nieuwe de la Mar is dan een groot artiestengala met o.a. Jules de Corte, Liesbeth List, Silvia de Leur, Hetty Blok, Gerard Cox, Jacob van Renesse. Op 1 mei is in Carré een groot Vietnam-concert met o.a. Emmy Verhey, Amsterdams strijkkwartet, Theo Olof en Janine Dacosta en Musica da Camera. Naast al deze manifestaties zal in De Movicines aantal nog nooit vertoond Vietnamese films worden gedraaid, zowel speelfilms als documentaires. In de Melkweg zullen een groot aantal Nederlandse films worden gedraaid waarvoor tal van bekende Nederlandse filmers (Haanstra, Van der Keuken, Vrijman, Moerkerken (o.a.) werk hebben afgestaan.

Vietnamese opera

in Shaffy met o.a. Frits Lambrechts, Jenny Arcan, Nelly Frijda, Ton Lutz, Mart Gevers en Jerome Reehuis. Josephine van Gasteren brengt haar soloneel Rosa Luxemburg, en 's nachts komen na hun eigen voorstelling leden van de Haagse Comedie naar Amsterdam met een speciaal programma Onder couvert (teksten van Brecht en Kästner).

beraad voor zuivel-gao

Zelfs een deel van de bijeenkomst van het AVB-bondsbestuur bijgewoond. Het had allemaal geen resultaat. Direct na het gesprek met De Boon, Damsing en Vredeling stapte Van der Ploeg in de auto en reed regelrecht naar Hilversum om via de AVRO-televisie zijn weglopen kenbaar te maken. Tot op dat ogenblik was dit voor buitenstaanders geheim gebleven.

In de AVB neemt men dit optreden van Van der Ploeg bijzonder kwalijk.

Zijn uitslatingen worden beschouwd als een aanval in de rug van de bond en van de strijd der zuivelarbeiders. Dinsdag, kort voor het cao overleg, kondigde hij aan een eigen actie-opgescapen kramen enerzijds de wijk een rommelig aanzien geven en anderzijds een gevaar zijn voor de aldaar spelende kinderen.

Nixon dreigt Concurrenten op rantsoen?

(Vervolg van pag. 1)

Concurrenten op rantsoen?

Deze voorstellen gaan in de richting van een soort internationaal distributiekanoor voor het rantsoeneren van olie in tijden van acute tekorten. Uiteraard zouden de Amerikanen, termen voor de luchtvervuiling. Voorts dient zo spoedig mogelijk toestemming te komen voor de omstrede pijpleiding waardoor olie uit het Noorden van Alaska naar de centra in de Verenigde Staten kan worden gepompt. De aanleg van deze pijpleiding werd geblokkeerd nadat een storm van protesten was opgevoerd omdat de pijpleiding grote verwoestingen tot gevolg zou hebben. Bij de controverse over de pijpleiding spelen ook concurrentievervalsingen een rol.

In de boodschap wordt door Nixon voorts meegedeeld dat met de Sovjet-Unie een gemeenschappelijk onderzoek naar de pijpleiding zal worden aangevraagd.

Deze voorstellen gaan in de richting van een soort internationaal distributiekanoor voor het rantsoeneren van olie in tijden van acute tekorten. Uiteraard zouden de Amerikanen, termen voor de luchtvervuiling. Voorts dient zo spoedig mogelijk toestemming te komen voor de omstrede pijpleiding waardoor olie uit het Noorden van Alaska naar de centra in de Verenigde Staten kan worden gepompt. De aanleg van deze pijpleiding werd geblokkeerd nadat een storm van protesten was opgevoerd omdat de pijpleiding grote verwoestingen tot gevolg zou hebben. Bij de controverse over de pijpleiding spelen ook concurrentievervalsingen een rol.

doende dure energie dan te weinig wordt gebruikt is beter vol-schap dat door Nixon in zijn bood-zen landen aan te lasten. Het argu-gehele concurrentievervalsingen van de- Japan met het doel op die manier het- te concurreren met landen van de- voor schijn gekomen dat de Ameri- kansen vooral aansluiten op zeer grote- prissijgingen in West-Europa en in- cerder via een gerechtelijke uitspraak- van Alaska naar de centra in de Ver- enigde Staten kan worden gepompt. De aanleg van deze pijpleiding werd geblokkeerd nadat een storm van pro- testen was opgevoerd omdat de pijpleiding grote verwoestingen tot gevolg zou hebben. Bij de controverse over de pijpleiding spelen ook concurrentievervalsingen een rol.

Fel protest Noord-Vietnam tegen sabotage Parijse overeenkomst

Amerika breekt mijnenvegen voor Vietnamese kust af

20 APRIL 1970

Noord-Vietnam heeft fel geprotesteerd tegen het afbreken van Amerikaanse mijnenveeg-operaties. In een vanmorgen uitgegeven verklaring van het ministerie van buitenlandse zaken wordt gezegd dat de VS in strijd met de bestaande afspraken het vegen van mijnen in de territoriale wateren, havens en waterwegen van Noord-Vietnam hebben gestaakt. Dit is dinsdag gebeurd en vervolgens hebben de Amerikanen het marinedetachement uit de betrokken gebieden teruggetrokken.

Vanmiddag werd het afbreken van de mijnenveegoperaties door het ministerie van oorlog in Washington officieel toegegeven. In een korte verklaring van Pentagon-woordvoerder Friedheim werd geprobeerd om notabene Noord-Vietnam te beschuldigen van schending van de Parijse overeenkomst. Amerika is op grond van de Parijse overeenkomst en een daarbij behorend speciaal protocol verplicht om de mijnen, die het voor de kust van Noord-Vietnam gelegd heeft, op te ruimen.

Het begin van deze operatie werd door Amerika aanvankelijk vertraagd en later werd het werk slechts heel langzaam uitgevoerd. Hoewel Noord-Vietnam met zijn eigen beperkte middelen vaargeulen heeft schoongemaakt leveren de tienduizenden Amerikaanse mijnen (die van de meest verraderlijke mechanieken voorzien zijn om het vegen door Noord-Vietnam te bemoei-

lijken) groot gevaar op voor de scheepvaart naar de Noordvietnamese havens. Alleen kleine schepen met hulp van loodsen kunnen de geulen zonder al te veel risico bevaren. Uiteraard vormt dit een ernstige schadepost voor de Noordvietnamese economie, die reeds door de terreurbombardementen zwaar geleden heeft. Bovendien, zo stelt de Noordvietnamese regering ook in haar verklaring vast, is deze inbreuk op het Parijse accoord een onderdeel van een veel uitgebreider pogen van de VS om zich te blijven mengen in Vietnamese zaken.

Aanvallen Cambodja

In een eerdere verklaring heeft Noord-Vietnam de VS gewaarschuwd dat de voortdurende bombardementen op Cambodja de vrede in Indo-China in gevaar brengen. In deze verklaring

Amerika vertraagt moedwillig de verwijdering van de mijnen en heeft tot dusver slechts drie mijnen van de tienduizenden die in de Vietnamese wateren gelegd zijn, tot explosie gebracht. Het afbreken van de mijnopruijing deze week is duidelijk een weloverwogen daad om de défacto-blokkade van de territoriale wateren van Noord-Vietnam te handhaven, aldus de verklaring. Van de Verenigde Staten wordt verlangd dat ze onmiddellijk hun verplichtingen hervatten.

worden de VS beschuldigd van het sturen van 'strategische bommenwerpers voor het plegen van uitroeiingsaanvallen tegen belangrijke bevolkte gebieden in Cambodja'. De Noordvietnamezen protesteren fel tegen het mobiliseren van omvangrijke grondstrijdkrachten van Thieu, met tanks en artillerie bij een militaire operatie door gebied van de voorlopige revolutionaire regering naar Cambodjaans gebied. 'De VS en Saigon moeten de volledige verantwoordelijkheid dragen voor alle gevolgen van hun avonturen', aldus de verklaring, waarin de aanval gekarakteriseerd wordt als een escalatie van de oorlog.

Protest wettige regering

De wettige regering van Sihanouk, die zeer grote delen van Cambodja bestuurt, heeft eveneens een verklaring uitgegeven over de Amerikaan-

se terreuraanvallen op haar land. De regering beschuldigt de VS van het aanrichten van een slachting onder de burgerbevolking bij de massale B-52-aanvallen, waarbij 120 van deze reuzetoestellen per dag betrokken zijn. Via het persbureau van de Cambodjaanse vrijheidsstrijders zijn bijzonderheden bekendgemaakt over de inval van Zuidvietnamese Thieu-troepen in Cambodja gedurende het weekend. Gezegd wordt dat deze niet verder dan een kilometer op Cambodjaans gebied is gekomen en toen is teruggeslagen, waarbij 153 marionetten sneuvelden en 22 krijgsgevangenen gemaakt werden. Twee tanks en twee voortuigen werden vernield. De vrijheidsstrijders zeggen vastbesloten te zijn om de blokkade van Pnom Penh te handhaven en geen schepen over de Mekong door te laten.

Crisis in Pnom Penh

De crisis in het Lon Nol-regiem houdt inmiddels onverminderd aan. Niet alleen de militaire nederlagen tegen de wettige regering van Sihanouk, maar ook grote tegenstellingen binnen de kliek zelf spelen daarin een rol.

De poging van Lon Nol om een 'brede regering' samen te stellen met deelname van de officieel erkende 'oppositie' in Pnom Penh is op een misluk-

king uitgelopen nu zowel zijn vroegere strijdmakker Sirik Matak en In Tam (die vorig jaar bij schijnverkiezingen als zijn tegenstander oprad), geweigerd hebben om mee te doen. In Pnom Penh circuleren berichten dat de broer van Lon Nol, de beruchte divisiecommandant Lon Non, binnenkort naar Nixon zal gaan om de situatie te bespreken.

Poolse ministers

In Washington is meegedeeld dat de zoekers van de Poolse vice-premier Mitrega en minister van wetenschappen Kaczmarek door het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken voor onbepaalde tijd zijn uitgesteld. Het besluit van het state-department, zo wordt daar onofficieel aan toegevoegd, is ingegeven door de werkzaamheden van Polen in de internationale controlecommissie in Zuid-Vietnam.

Amerika zou 'bijzonder gebeigd' zijn over de Poolse en Hongaars: delegaties in die commissie. Hun wordt verweten dat ze 'meer geïnteresseerd lijken' in onderzoek van schendingen door het Saigon-regiem dan in onderzoek naar door Amerika beweerde schendingen door de voorlopige revolutionaire regering of Noord-Vietnam. Dit 'hindert' naar Amerikaanse opvatting het werk van de internationale commissie.

Noord-Vietnam protesteert tegen Amerikaanse verkenningsvluchten

26 April 1970

Noord-Vietnam heeft geprotesteerd tegen de schending van het Noordvietnamese luchtruim door Amerikaanse vliegtuigen. In een verklaring van het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken wordt gezegd, dat twee Amerikaanse toestellen donderdag over een aantal provincies en steden vlogen, onder meer Hanoi en Hai-

phong. De vliegtuigen voerden verkenningsactiviteiten uit, aldus de verklaring, waarin deze binnendringing een provocatie wordt genoemd. De Verenigde Staten dragen de volledige verantwoordelijkheid voor alle gevolgen van schendingen van het Vietnamese vredesaccord, zo wordt in de Noordvietnamese verklaring gesteld.

.....
• Bij het Amerikaanse consulaat in Amsterdam is donderdagavond door een groep jongeren met sandwichborden geprotesteerd tegen de Amerikaanse bombardementen op Cambodja. Zij eisten onmiddellijke stopzetting van deze terreur en van iedere verdere Amerikaanse inmenging in Indo-China.

Washington saboteert werk economische commissie

Nadat de Verenigde Staten eerst het opruimen van mijnen voor de kusten van Noord-Vietnam hadden gestaakt, zijn zij nu overgegaan tot het saboteren van de werkzaamheden van de Noordvietnamese-Amerikaanse economische commissie in Parijs. De Amerikaanse onderhandelaar in Parijs, Williams, is door Nixon naar Washington teruggestuurd. Terwijl de Verenigde Staten keer op keer de Parijse Vietnam-accorden brutaal schenden door aanhoudende luchtaanvallen op Cambodja en Laos, wordt ook in de jongste verklaring van het Pentagon gepoogd Noord-Vietnam als 'overtreder' van de bepalingen van het Vietnamaccord af te schilderen.

Verklaring

De Noordvietnamese delegatie in de economische missie te Parijs wijst er op, dat de economische commissie is ingesteld om uitvoering te geven aan artikel 21 van het Vietnamaccord, waarin staat dat de Verenigde Staten zullen bijdragen aan de wederopbouw van Noord-Vietnam. De Amerikaanse delegatieleider Williams weigert evenwel een nieuwe datum voor het overleg vast te stellen, terwijl volgens het accoord de commissie haar werkzaamheden voor 30 april moet beëindigen. Deze houding wijst op gebrek aan ernst. Deze daad komt nee op sabotage van het werk van de commissie, die wij veroordelen, aldus de Noordvietnamese delegatie, die beëindiging van deze sabotagemethode en normale voortzetting van de commissie-werkzaamheden verlangt. In Hanoi was in een verklaring van het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken eerder het stopzetten van het opruimen van de mijnen veroordeeld. Tot dusver zijn er slechts drie van de tienduizenden mijnen, die de Ver. Sta-



de stropzetting vormt een grove schending van de Parijse overeenkomst, aldus het ministerie. In Washington kwam de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Rogers, nog vertellen niet van plan te zijn voorstellen bij het Congres in te dienen voor economische hulp aan Noord-Vietnam. Volgens Rogers zou Noord-Vietnam het 'eenzijdige staakt-het-vuren', zoals dat door de Amerikaanse marionet Lon Nol in Cambodja werd verkondigd, moeten erkennen.

Zware gevechten

Intussen wordt met grootscheepse Amerikaanse wapensteun getracht dit corrupte regiem in Pnom Penh overeind te houden. In Zuid-Vietnam hebben Thieu-troepen opnieuw aanvallen ondernomen op bevrijde gebieden aan de grens met Cambodja in een poging door te stoten naar de oevers van de Mekongrivier in Cambodja. Twee regimenten Thieu-troepen leverden verwoede gevechten met de vrijheidsstrijders, maar slaagden er niet in deze vitale aanvoerweg naar Pnom Penh onder controle te krijgen. In Pnom Penh wordt de situatie voor Lon Nol met de dag hachelijker, want het Cambodjaanse bevrijdingsleger is de stad ten westen tot op tien, ten zuiden tot op twintig kilometer genaderd. Tientallen dorpen de zijde afgelopen weken bevrijd.

Na hevige gevechten moesten opnieuw restanten van Lon Nols troepenmacht de wijk nemen naar Pnom Penh, waar de chaos steeds groter wordt. Nu Lon Nol er niet in slaagt een regering van brede opzet te formeren, schijnen de Amerikanen van plan te zijn Lon Nols broer (de belangrijkste legercommandant) naar Washington te halen.



Eric Rohmers' 'L'apres-midi
Pretig en
stukje mens

achtig niet alleen *erin*, maar stellig ook *eruiten* — namelijk in hetgeen je er mee doet. En daarbij kan deze beleefbaarheid en herkenbaarheid aansluiten bij de realiteit van onze wereld — *waar we midden in moeten durven staan*, als mensen tussen mensen en waarbij het gaat om de totale inzet van iedereen. Deze moed op te brengen is een wezenlijk uitgangspunt van de komende meiconcerten — we maken de muziek weer hanteerbaar. *Met kunst moet je op stap durven gaan*.

een strijd tegen het verval van ons werk — en een poging een nieuwe sociale standplaats te zoeken. *Muziek moet namelijk niet alleen beluisterd worden, maar ze moet leren luisteren!* Dit kan alleen bereikt worden als wij onze horens verlaten, ons isolement doorbreken en de muziek weer voor velen beleefbaar en herkenbaar maken. Hiermee moeten we zo snel mogelijk beginnen — 't is de maatschappelijke functie van de muziek. Het belangrijkste van de kunst ligt waar-

tip van het pu
van de uitvoe
hterat blijkt de
n de componist
r wordende so-
slechts tot een
hebben geleid.
in toe, uit deze
len. Dat is geen
e smaak, maar

speciale belangstelling voor saxofoon). De Vries (1944, leerling van O. Ket-ting en Hartstikker, neemt veel in-plantie) en Porcelijn (1946, fluitist, leerling van Van Baaren en Van Vlijmen, assistent van dirigent Tabachnik te Geneve), maar ook Pijper (1894-1947). Met werken als Muggendans van Van Bree (1801-1857, destijds een van de grote figuren in het Amsterdamse muziekleven). Zoet Vogelijn, van Rennes (1858-1940, algemeen geliefd schrijfster van kinderliedjes, pedago-ge). Onder moeders paraplu en He-omgeving functionele muziek moest brengen, aangepast aan mensen, die op dat moment in die omstandigheden en aan mijn Vaderland van Zweert (1834-1924, destijds grote figuur streelde naar echt-Nederlandse mu-ziek).

enorm avontuur. Je beluistert muziek van 5 eeuwen, van 500 jaren, waarin zich allerlei ontwikkelingen hebben voorgedaan, waarin maatschappelijke structuren veranderd zijn, waarin mensen hele systemen, in verschillende stadia veranderd hebben, waarin mensen ook muziek gemaakt hebben, onder invloed van die enorme beweging. En nu, in 1973 in mijn situatie, met mijn positie, luister ik ernaar, en selecteer ik. Vanzelfsprekend, dat mijn keuze dan ook erg persoonlijk gewor-omgeving functionele muziek moest brengen, aangepast aan mensen, die op dat moment in die omstandigheden en aan mijn Vaderland van Zweert (1834-1924, destijds grote figuur streelde naar echt-Nederlandse mu-ziek).

Het was een groot gebeuren. Voor de deurt hadden we stratumuzikanten opgesteld. De ouders werd aangeraden naar de 'ouderste' te gaan, waar o.a. monitoren stonden opgesteld. Want het was een kindereest. De kinderen kegen muziekinstrumenten. Het meest geweldige was, dat toen wij mensen ook muziek gemaakt hebben, een vrolijke mars inzetten, in de enorme kakofonie van geluiden langsgemerhand structuur begon te komen. Wij hadden er een verhaaltje om heen gemaakt, met medewerking van het Kindertheater Psitt. Het was geweldidg. Hij ontving duizenden enthousiaste opstellen en even zoveel tekeningen! Nog geweldiger was het slotconcert. In alle zalen, zaaitjes en kamerlijes van het Congresgebouw werd een overzicht gegeven, van wat we twee maanden lang hadden gedaan. Op de

500 JAAR
NEDERLANDSE MUZIEK
STAD IN
Programmacoördinator van

Strijd op 10 kilometer afstand

21. April 73 V

Rode Khmers dichtter rondom Phnom Penh

Vluchten boven Noord-Vietnam

PHNOM PENH (Reuter, AP, UPI) — De Rode Khmers hebben hun ring rondom de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh strakker aangehaald. Hun hoofdmacht ligt nu ongeveer 40 kilometer van het centrum van de stad. De regeringstroepen hebben zich van verschillende stellingen teruggetrokken. De laatste politieke ontwikkeling in Phnom Penh was dat de broer van president Lon Nol, generaal Lon Non, het land zal verlaten. Wanneer en waarheen is nog niet bekend. Zijn vertrek was een van de eisen van de oppositieleiders, die door Lon Nol zijn aangezocht om een bewind op brede basis te vormen. In Amerikaanse kringen is een Noordvietnamese beschuldiging toegegeven, dat onbemande Amerikaanse vliegtuigen boven Noord-Vietnam verkenningvluchten hebben uitgevoerd.

Phnom Penh wordt volgens regeringswoordvoerders omringd door 40 vijandelijke bataljons waarvan er 25 het centrum tot op 40 kilometer zijn genaderd. Enkele vooruitgeschoven eenheden zijn zelfs nog dichterbij gesignaleerd. Regeringstroepen hebben vrijdag Siem Reap verlaten na het te hebben vernietigd. Deze plaats ligt 20 kilometer ten zuidwesten van Phnom Penh en dit betekent dat het front hier vijf kilometer dichterbij is gekomen binnen 48 uur. De regering heeft troepen die gebruikt werden om de grote wegverbindingen vrij te maken, teruggetrokken voor de verdediging van de hoofdstad.

De stad Takeo, 67 kilometer van de hoofdstad, kreeg vier aanvallen te verduren. Particuliere vliegtuigen zijn gerequireerd om militaire voorraden te vliegen naar de bedreigde provinciale hoofdstad Kampot, 140 kilometer van Phnom Penh en dicht

bij de kustplaats Kep, dat eerder deze week werd veroverd door de Rode Khmers.

10 kilometer

Zoals gemeld zijn nu weer alle hoofdwegen naar Phnom Penh afgesneden. Op tien kilometer van de buitenwijken zijn regeringstroepen in strijd gewikkeld met Rode Khmers. In alle verklaringen van de regering wordt gesproken van Noordvietnamezen en Vietcong. De buitenlandse persmensen mogen het feit niet noemen, dat Rode Khmers (Cambodjaanse vrijheidsstrijders) de aanvallen ondernemen. Dit is in overeenstemming met de autoriteiten in Washington die de massale bombardementen in Cambodja en de steun aan het bewind van Lon Nol rechtvaardigen met het argument dat die gericht zijn tegen eenheden Noordvietnamezen en Vietcong, die in strijd met het Parijse akkoord in Cambodja zouden vechten.

In feite is dit vrijdag nog eens herhaald door Charles Bray, woordvoerder van buitenlandse zaken, die verklaard dat de Verenigde Staten een dringend beroep doen op Hanoi om overeenkomstig artikel 20 van het akkoord zijn troepen terug te trekken uit Cambodja, Laos en Zuid-Vietnam. Als Hanoi dit doet, aldus Bray, zou dit een „dramatisch effect” ten goede hebben op het Amerikaanse standpunt en een „snelle en positieve reactie van onze zijde krijgen.”

Alleen Khmers

Een woordvoerder op de Amerikaanse ambassade in Phnom Penh heeft vrijdag echter verklaard, dat de Vietnamezen niet langer de Cambodjaanse guerrilleros leiden. „De Cambodjaanse oorlog is nu een oorlog van Khmers tegen Khmers”, zei hij. Hij zag geen onmiddellijke dreiging van de hoofdstad en achtte het getal van 40 bataljons Rode Khmers overdreven. Hij stelde het op 10 tot 15 bataljons.

Er bestaat „helemaal geen controlebaar en gedocumenteerd bewijs” dat Noordvietnamezen of leden van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront deelnemen aan de strijd tegen de troepen van Lon Nol. Hoewel ongeveer 40.000 communistische Vietnamese militairen naar men aanneemt in Cambodja zitten, schijnt hun infiltratie in het land af te nemen en is hun rol beperkt tot logistische activiteiten voor operaties in Zuid-Vietnam, aldus deze woordvoerder.

De Khmers Rouges (Rode Khmers) — die reeds ten tijde van Sihanouk bewind in verzet waren — en de Khmers Rumdos (Cambodjaanse bevrijdingsbeweging) die door Sihanouk na zijn val werd georganiseerd in zijn verzet tegen Lon Nol, hebben geen Vietnamese officieren. De twee genoemde groepen die nu samenwerken om het bewind van Lon Nol te val te brengen, kunnen wellicht van Vietnamese kaderleden hebben „maar niemand is in staat geweest dit te bewijzen,” aldus deze woordvoerder op de Amerikaanse ambassade. „De Vietnamese eenheden zijn in Cambodja geen gevechtsgroep van betekenis geweest sinds het akkoord van Parijs”, zo voegde hij er aan toe.

Noord-Vietnam heeft Amerika ervan beschuldigd op donderdag jongstleden twee verkenningvluchten te hebben uitgevoerd boven Hanoi en Haifong, hetgeen een „flagrant schending” is van het Parijse akkoord. In Washington liet men doorschemeren dat dit juist is. Hierbij is gebruik gemaakt van onbemande vliegtuigen, dit om te voorkomen, dat opnieuw Amerikaanse piloten krijgsgevangen worden gemaakt.

Woordvoerder Friedheim van de defensie verklaarde vrijdag dat Amerika zich houdt aan de voorwaarden voor de vervanging van militair materieel in Zuid-Vietnam. Hij zei ook, dat voor zover hem bekend is, er geen internationale controle wordt uitgeoefend op de versterkingen die Noord-Vietnam aanvoert naar Zuid-Vietnam, zoals voorwaarde is volgens het Parijse akkoord.

Verklaring van radio-Hanoi over plannen Lon Nol-kliek

Huurlingen uit Thailand als 'kogelscherm' naar Cambodja

Radio-Hanoi meldt, dat huurlingenlegers uit Thailand naar Cambodja zullen worden gestuurd om te dienen als 'kogelschermen' voor de Amerikanen en hun laakies in Pnom Penh. De leiders van Thailand laten de Verenigde Staten Thailand gebruiken als oorlogsbasis, aldus radio-Hanoi, dat deze praktijken als een nieuwe schending van de Parijse Vietnam-accorden brandmerkt. Terzelfder tijd wordt in het Noordvietnamese dagblad Nhan Dan verklaard, dat Amerikaanse schepen onderweg zijn naar de kusten van Cambodja en Vietnam, onder meer schepen van de Zevende Vloot die in de Golf van Thailand zijn gesignaleerd. 'De schendingen van de Parijse accorden gaan naar een climax op een moment dat de situatie voor de Amerikanen en hun agenten in Cambodja wanhopig begint te worden.'

Amerikaanse intriges rondom Cambodja

De Noordvietnamese reacties vallen samen met berichten, dat het CIA-bevind van Lon Nol in Pnom Penh de ene noodmaatregel na de andere afkondigt in een poging de situatie in de Cambodjaanse hoofdstad meester te blijven.

De tekorten aan voedsel en brandstoffen, het afsnijden van de electriciteits-

en watervoorziening doen zich steeds scherper voelen. Alleen de corrupte kliek van generaals leeft er goed van. Zij rijden in dure auto's naar hun luxueuze villa's en verschijnen enkele uren per dag op het legerhoofdkwartier om daar hun ondergeschikten nieuwe orders te verstrekken. De haatcampagne die zij tegen de oprukkende vrijheidsstrijders voeren, vindt echter geen voedingsbodem. Ook in Pnom Penh neemt het verzet steeds meer toe en het aantal arrestaties is al zo groot, dat de gevangenen tjkvol zitten met vakbondsbestuurders, studentenleiders en officieren, die het meer dan beu zijn de kastanjes voor Lon Nol en zijn trawanten uit het vuur te halen.

Intussen gaan de gevechten in de onmiddellijke omgeving onverminderd voort. Voorposten van het Lon Nol-leger werden op 16 kilometer van het centrum van de stad bestookt, terwijl rondom de steden Takhmau en Takeo hevige gevechten woeden. De Amerikaanse luchtmacht gooit dagelijks honderden tonnen bommen neer op deze

gebieden en het aantal slachtoffers onder de burgerbevolking is groot.

Lon Nols 'staatsraad'

Ook langs de Mekong — de voornaamste aanvoerweg van Saigon naar Pnom Penh — boeken de Cambodjaanse bevrijdingstroepen grote successen, ook al arriveerde gisteren een convooi van acht schepen in de Cambodjaanse hoofdstad. De acht schepen vormden het eerste convooi sinds 11 april, dat onder bescherming van de Amerikaanse luchtmacht de blokkade kon doorbreken.

In Pnom Penh werd door Lon Nol meegedeeld, dat het door hem samen gestelde parlement naar huis is gestuurd en dat daarvoor in de plaats nu een 'staatsraad' zal komen, waari enige rivalen van Lon Nol zitting zullen nemen. Dit is gebeurd op aandrang van Washington, dat alle mogelijk middelen te baat neemt om in Pnom

(vervolg op pag. 6)

...afkele zitten Het feit hiervoorbeeld

Bericht Hanoi en Bevrijdingsfront

Amerika ontkent inzet mariniers Cambodja

24 april 75



Cambodjaanse vrouwelijke solda...

UPI) — Amerikaanse autoriteiten hebben nadrukkelijk ontkend dat meer dan duizend Amerikaanse mariniers uit Okinawa (Japan) op weg zouden zijn naar Da Nang in Zuid-Vietnam. Zij zouden aldus berichten van Hanoi en het radiostation van het Bevrijdingsfront, worden ingeschakeld bij de strijd in Cambodja. Ook meldde het station dat schepen van de Zevende Vloot voor de kust van Cambodja liggen en Thaise huursoldaten zullen worden ingezet in Cambodja.

De Thaise waarnemend minister van defensie heeft het bericht ontkend en sprak als zijn verwachting uit dat ook in de toekomst geen Thais zullen worden gebruikt voor de oorlog in Cambodja. De Amerikaanse autoriteiten (in Saigon) wilden niet zeggen of zich mariniers aan boord van de schepen van de Zevende Vloot bevinden. Geruchten doen de ronde dat de mariniers zullen worden ingezet in noodgeval als de leden van de Amerikaanse ambassade in Phnom Penh zouden moeten worden geëvacueerd.

Front

Aan het front in Cambodja deden zich geen dramatische veranderingen voor. De Rode Khmers trachten nog steeds — hier en daar met succes — om de ring rondom de hoofdstad strakker aan te halen. Phnom Penh meldde echter weer de herovering van Siem Reap, ongeveer 10 kilometer ten zuiden van de hoofdstad, dat enkele malen van bezetter heeft gewisseld. Voorts bereikte een nieuw konvooi van zes schepen met brandstof, munitie en voedselvoorraden de hoofdstad via de Mekong. Amerikaanse bommenwerpers zouden „zware verliezen” hebben toegebracht aan Rode Khmer-eenheden rond de bedreigde stad Takeo, 88 kilometer ten zuiden van Phnom Penh.

Van het politieke front wordt gemeld dat president Lon Nol aan een belangrijk pakket eisen van oppositieleiders tegemoet is gekomen, met het doel een nieuw bewind op brede basis te scheppen. De eis dat zijn broer Lon Non alle politieke macht zou worden ontnomen en het land zou verlaten was al eerder aanvaard door Lon Nol, maar zijn broer — die door de politici als gevaarlijke politieke intrigant wordt beschouwd — is nog steeds niet het land uit.

Een andere eis van de oppositieleiders, dat de politieke raad uit Lon Nol plus de drie oppositieleiders zal bestaan, is ook ingewilligd. Lon Nol heeft het parlement (dat uitsluitend

willen ontbinden, maar is bereid net voor drie tot zes maanden buiten werking te zetten. De oppositie wil nieuwe verkiezingen.

De verklaring, vorige week van een woordvoerder op de Amerikaanse ambassade in Phnom Penh, dat het bevrijdingsfront van Cambodjanen (Rode Khmers) niet wordt geleid door Vietnamezen, is afgelegd door niet minder dan de ambassadeur zelf. Ambassadeur C. Amory Swank verklaarde dat er geen bewijzen zijn voor de stelling dat Vietnamezen met de Cambodjanen meestrijden. Wordvoerder Charles Bray van het ministerie van buitenlandse zaken in Washington reageerde hier het afgelopen weekeinde op. Hij zei dat de Cambodjaanse verzetsgroepen worden gesteund door Noordvietnamezen, die de zware wapens hanteerden. Bray zei dat hoewel de verzetsgroepen Khmers zijn, zij worden „opgeleid, ondersteund en bevoorrad” door het Noordvietnamese leger, van wie zij enkele van hun kaderleden hebben”. Andere Amerikaanse autoriteiten in Washington meenden dat de verslaggevers die bij het gesprek met de ambassadeur aanwezig waren, zijn verslag „uit het verband hebben gerukt”.

De leider van de verzetsbeweging in Cambodja, het voormalige staats-hoofd Sihanouk, heeft in een vraag-gesprek met het Parijse avondblad „Le Monde” nadrukkelijk tegengesproken dat Noordvietnamezen zich in de strijd in Cambodja mengen. De Amerikaanse bombardementen hebben volgens Sihanouk geen uitwerking. Zij verhinderden wel tot dusver de val van Phnom Penh en van Lon Nol maar leidden niet tot terreinwinst voor het leger van Lon Nol.

Sihanouk die vorige maand een geheime reis door zijn land maakte, zei dat de Amerikaanse bombardementen de oorlog alleen maar kunnen verlengen, maar „we zijn bereid nog tien of twintig jaar door te vechten”, aldus Sihanouk. Hij zei dat er met de huidige leiders in Phnom Penh geen overeenstemming mogelijk is. Wel is hij bereid met de Amerikanen te onderhandelen, maar Washington

ten komen terug van het front langs hoofdweg 2 ten zuiden van Phnom Penh, Op de achtergrond enige burgers die met hun hebben en houden naar de hoofdstad vluchten.

heeft tot dusver niet op zijn aanbod voor een gesprek gereageerd.

SAIGON — Tijdens het paasweekend hebben de gevechten in Zuid-Vietnam het laagste peil bereikt sinds het akkoord van 28 januari. Waarnemers menen dat men hieruit echter geen snelle conclusies kan trekken.

Tijdens een paas-voorstelling tegenover een katholieke kerk in Focok Thien — 250 kilometer ten noordoosten van Saigon — is een tijdbom ontploft onder een tribune. Twaalf toeschouwers werden gedood en 81 liepen verwondingen op. Men geeft de schuld aan het Bevrijdingsfront.

Washington heeft in een nota de 12 deelnemers aan de internationale Vietnam-conferentie meegedeeld, dat Noord-Vietnam op grote schaal het bestand schendt. De nota is een antwoord op een Noordvietnamese nota van midden april, waarin Amerika wordt beschuldigd van schending van het akkoord.

Uit geheime rapporten die vrij zijn gegeven door buitenlandse zaken blijkt dat de Democratische senator Mike Mansfield in 1962 president Kennedy en in 1965 president Johnson heeft geadviseerd om de Amerikaanse inmenging in Indo-China eerder te verminderen dan uit te breiden. Mansfield waarschuwde, dat een overwinning in militair opzicht, „ir de verste verte niet te zien was”. Over de bombardementen op Noord-Vietnam schreef hij, dat deze de Noordvietnamezen alleen maar stimuleerden in hun verzet. De rol van Amerika moet op de tweede plaats komen, zo zei Mansfield. „Het is hun land, hun toekomst die op het spel staat, en niet het onze.” Mansfield leider van de Democratische meerderheid in de senaat, is altijd een belangrijke leider geweest van de oppositie tegen het Indo-China beleid van Washington.



Overzicht strijd in Cambodja

25 maart 1975

GROTE SUCCESSEN VOOR VRIJHEIDSSTRIJDERS

In het eerste kwartaal van dit jaar hebben vrijheidsstrijders en legerenheden van het Verenigde Nationale Front van Cambodja meer dan 42.000 manschappen van het Lon Nol-leger uitgeschakeld. In een overzicht van het AKI, het persbureau van de wettige regering-Sihanouk, staat dat het volksbevrijdingsleger krachtige offensieven heeft gelanceerd aan de hoofdwegen 1, 2, 3, 4 en 5 en langs de Mekong en tegen de gebieden rond Pnom Penh. Dit ondanks hevige Amerikaanse luchtaanvallen.

Daardoor, zo vervolgt het overzicht, schakelden de vrijheidsstrijders in januari en februari meer dan 26.000 vijandelijke troepen uit en in maart 16.000. 'Onvolledige overzichten tonen dat in de eerste drie maanden 31 vijandelijke vliegtuigen zijn neergeschoten of beschadigd, 154 voertuigen van de vijand zijn overgenomen of vernield en 141 oorlogs- en vrachtschepen beschadigd of in de grond geboord.'

Opnieuw hebben de vrijheidsstrijders gisteren de stad Takhmau beschoten, zeer dicht bij de hoofdstad. Amerikaanse B-52-toestellen uit Thailand ondernamen terreuraanvallen tot op enkele kilometers van de bebouwde kom van Pnom Penh en Takhmau.

De 'nationale raad' die onder Amerikaanse aandrang in Pnom Penh is gevormd is gisteren voor de eerste maal vruchteloos bijeen geweest. De leden verwierpen een voorstel van Lon Nol om de raad uit te breiden en

bereikten evenmin overeenstemming over een nieuwe 'regering'. Inmiddels hebben een aantal leden van de oppositie in Pnom Penh Lon Nol ervan beschuldigd, dat hij het 'president-schap' nu zelfs volgens zijn eigen decreten onwettig uitoefent. Lon Nol heeft namelijk, om zijn zelfbenoemde 'parlement' naar huis te sturen, de grondwet (eveneens per decreet door Lon Nol afgekondigd) opgeschort. De oppositie wijst er nu op dat het zogenaamde presidentschap van Lon Nol op diezelfde grondwet berust, en nu dus feitelijk door Lon Nol zelf aan de kant is geschoven....

Gevangenen

In de gezamenlijke militaire commissie in Saigon hebben de voorlopige

revolutionaire regering en de vertegenwoordiger van het Saigon-regiem overeenstemming bereikt over een eerste uitwisseling van burgergevangenen. Het Saigon-regiem blijft echter weigeren om de poorten van zijn gevangenissen en concentratiekampen open te zetten. Naar schatting houdt Thieu omstreeks 200.000 Zuidvietnamese burgers onder de meest erbarmelijke omstandigheden gevangen.

Het accoord dat nu over een eerste begin van vrijlating bereikt is moet nog nader worden uitgewerkt. Volgens voorlopige berichten gaat het om 5.081 burgergevangenen, die zullen worden uitgewisseld tegen 637 functionarissen van het Thieu-regiem die zich in handen van de voorlopige revolutionaire regering bevinden. Het Saigon-regiem zou nog verschillende

moeilijkheden opwerpen en het eist van de VRR dat deze vele tienduizenden gevangenen vrijlaat — veel en veel meer dan er in werkelijkheid zijn. De VRR heeft voorgesteld dat vandaag al de eerste gevangenen worden overgedragen. Volgens de Parijse overeenkomst moeten alle burgergevangenen uiterlijk 30 april zijn vrijgelaten.

Staatshoofd Lon Nol behoudt defensie

Junta van vier man vormt bewind in Phnom Penh

Bijzonder hevige bombardementen

PHNOM PENH, (NYT, AP, Reuter, UPI) — In militaire kringen in de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh verklaart men dat de regeringstroepen enig terrein heroveren langs de kwetsbare zuidelijke toegangswegen naar de hoofdstad, dank zij de meest intensieve Amerikaanse bombardementen die tot dusver zijn uitgevoerd. Radio Hanoi meldde niettemin, dat de strategische stad Takeo op 19 april (vorige week donderdag) door de Rode Khmers is bevrijd. Vrijwel de gehele militaire bezetting van de stad werd hierbij uitgeschakeld, aldus radio Hanoi, die het bericht ontleende aan de voorlichtingsdienst van prins Sihanouk in Peking. In Phnom Penh werd dinsdag de eerste werkvergadering gehouden van de nieuwe politieke raad, een soort junta, die nu alle macht heeft en een kabinet zal vormen.

Naar schatting dertien golven van B-52 bommenwerpers die een bommenlading van dertig ton per stuk hebben, vlogen over Phnom Penh in de nachtelijke uren en in de ochtend, om vijandelijke posities te bombarderen ten zuiden van de hoofdstad op een afstand van 40 tot 53 kilometer. Bij de aanvalsvluchten die binnen slechts drie uur werden uitgevoerd, zou naar schatting 1.200 ton aan bommen zijn uitgeworpen. De regeringstroepen rukten op in de pas gebombardeerde gebieden. Zij bereikten de stad Kantot, 20 kilometer ten zuidwesten van Phnom Penh, nadat de dag tevoren reeds het nabijgelegen Siem Reap door hen heroverd was. De troepen zouden slechts lichte weerstand hebben ondervonden. De Rode Khmers trokken zich voor het eerst na lange tijd terug, waarbij zij enige uitrusting achterlieten.

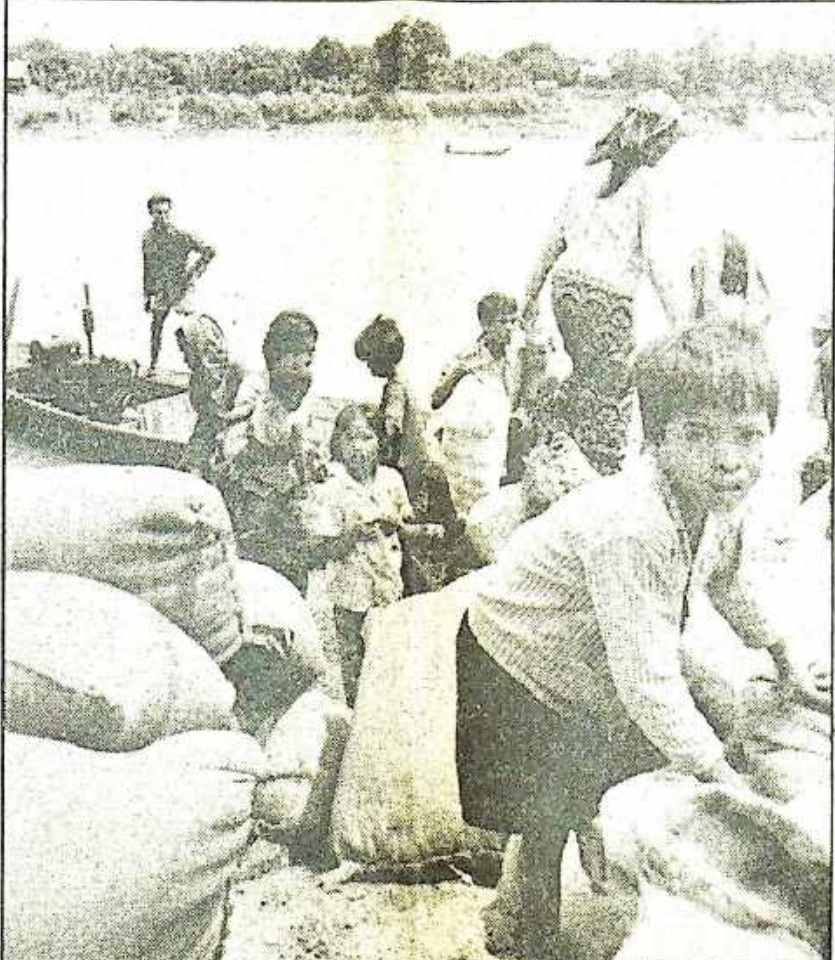
De bombardementen waren zo hevig dat de deuren en ramen in Phnom Penh klapperden. De B-52 „vliegende forten” deden ook aanvallen rond Tram Khar en Takeo, waar hevig wordt gevochten om het bezit van deze plaatsen. In Phnom Penh werd verklaard dat de verdedigers van Takeo aanvallen van Rode Khmers hebben afgeslagen. Ook de omstreken van Takhmau, slechts 8 kilometer ten zuiden van de hoofdstad werden gebombardeerd. Op andere punten in Cambodja werden F-111 en F-4 gevechtsbommenwerpers ingezet.

Nieuwe junta

Aan de alleenheerschappij van president Lon Nol die bij decreet regeerde kwam dinsdag een einde, toen de nieuwe politieke raad voor het eerst bijeenkwam. In de nieuwe junta moet Lon Nol zijn macht gelijkelijk delen met drie anderen. Samen vormen zij de belangrijkste macht in het land, zeker nu het parlement — dat voorheen al niet veel te vertellen had — voor zes maanden is opgeschort. De eerste taak van de junta is een kabinet te formen.

De leden van de junta zullen verantwoordelijk zijn voor verschillende sectoren van het nationale leven, maar Lon Nol die staatshoofd blijft zal het beheer over defensie behouden.

De drie nieuwe leiders zijn Sirik



Cambodjaanse vluchtelingen verlaten en gemotoriseerde sampan waarin zij de Bassacrivier bij Phnom Penh zijn overgestoken. Aan de overzijde van de Bassac zouden de Rode Khmers het terrein beheersen. De Amerikaanse luchtmacht heeft voortdurend zware bombardementen op dit gebied uitgevoerd. De Bassac loopt twintig kilometer ten zuiden van Phnom Penh en is een zijrivier van de Mekong.

Matak, In Tam en Tsjeng Heng, die samen met Lon Nol in 1970 de staatsgreep tegen het voormalige staatshoofd prins Sihanouk ondernamen. Sirik Matak en In Tam zijn bovendien voormalige militairen en politieke adviseurs van Lon Nol geweest.

Sirik Matak, leider van de Republikeinse Partij is ver familielid van Sihanouk. Hij wordt door de Amerikanen als een van de beste bestuurders beschouwd. In Tam die de Democratische Partij leidde, was Lon Nols belangrijkste tegenspeler in de presidentsverkiezingen van vorig jaar juni. In Tam veroverde toen vooral veel aanhang in Phnom Penh. Tsjeng Heng werd staatshoofd na de coup tegen Sihanouk omdat Tsjeng op dat moment voorzitter van het parlement was. Hij bleef staatshoofd tot maart 1972, toen Lon Nol hem opvolgde. Tsjeng die de „neutrale groep” zou vertegenwoordigen wordt door geen partij gesteund en wordt de zwakste van de vier geacht.

Toen In Tam dinsdag werd gevraagd wat het acuutste probleem van dit moment is antwoordde hij: „Het leger.” Hoewel hij hierover geen details gaf is in Phnom Penh bekend, dat het leger in slechte morele conditie is, voornamelijk door het gebrek aan goed leiderschap en

door corruptie onder de hogere officieren.

SAIGON — Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront hebben voor het eerst een akkoord bereikt over de uitwisseling van burgergevangenen. Saigon beloofde 750 communistische kaders vrij te laten van het totaal van 5.081 wegens terrorisme veroordeelde burgers, die het zegt vast te houden. Het Bevrijdingsfront beloofde alle 637 burgergevangenen, die het zegt vast te houden, te zullen vrijlaten. De overeenkomst kwam vier dagen voor het verstrijken van de officiële termijn van 90 dagen voor de vrijlating van burgergevangenen tot stand.

Het Bevrijdingsfront beschuldigt Saigon van het vasthouden onder onmenselijke omstandigheden van zo'n 200.000 politieke gevangenen. Saigon beschuldigt het Bevrijdingsfront van het vasthouden van meer dan 60.000 burgers.

In de militaire bestandscommissie heeft de regering van Saigon formeel

aan het Bevrijdingsfront voorgesteld een beroep op Hanoi te doen om luitenant-generaal Tran Van Tra, leider van de delegatie van het Bevrijdingsfront, vrij te laten. Volgens Saigon zou Tran in Hanoi zijn gevangen genomen. Hij zou Hanoi een beleidsbezoek brengen van een dag maar is nu al 25 dagen weg, aldus Saigon, waardoor het werk in de commissie wordt vertraagd.

De woordvoerder van de Voorlopige Revolutionaire Regering in Parijs heeft de verklaring van Saigon „een verlate aprilmop” genoemd, „waarom wij allen heel hartelijk hebben gelachen”. Woordvoerder Ly Van Sau zei, dat generaal Tran afgelopen vrijdag nog de ergest was op een ontvangst in Hanoi van generaal Giap, de Noordvietnamese minister van defensie.

Nota

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben dinsdag de inhoud van de nota gepubliceerd, waarin wordt gereageerd op de protestnota van Noord-Vietnam over de Amerikaanse schendingen van het bestand. In de Amerikaanse nota wordt onder meer gewezen op schendingen door Hanoi, omdat het 30.000 manschappen, 400 tanks en pantserwagens, 300 stuks artillerie en 27.000 ton munitie en militair transportmaterieel naar Zuid-Vietnam heeft overgebracht na het tot stand komen van het bestand op 28 januari. Bovendien zou Hanoi, aldus de nota, nog eens 26.000 ton aan militaire voorraden hebben aangevoerd in Laos.

Hanoi wordt er verder van beschuldigd een systematische campagne van terreur, politieke moord en politieke sabotage te plegen, terwijl aanvallen worden gedaan op stellingen van Zuid-Vietnam. De Amerikaanse nota ontkend verder specifieke beschuldigingen van Hanoi.

Ongekende VS-bombardementen op Cambodja

26 maart 1970

*Talrijke slachtoffers
onder bevolking*

Amerika heeft op ongekend grote schaal bombardementen uitgevoerd bij Pnom Penh. Ter bescherming van het corrupte Lon Nol-regiem, dat intern al zo verzwakt is dat het slechts met haastige reorganisaties en andere noodmaatregelen op de been is te houden, werden gisteren en vooral dinsdag de meest intensieve terreuraanvallen uit de Cambodjaanse strijd

uitgevoerd. B-52's vlogen in nauwelijks drie uur tijd niet minder dan 13 raids. Daarbij werd 1200 ton bommen afgeworpen op gebieden rond de hoofdwegen van Pnom Penh naar het zuiden — zes maal zoveel explosieven als de nazi's in de tweede wereldoorlog per nacht op Londen wierpen, zoals een Britse correspondent aantekent.

Het wettige staatshoofd Sihanouk heeft zich scherp tegen deze onvoorstelbare terreuracties gekeerd. Hij merkt in een verklaring echter ook op dat de Amerikaanse aanvallen het Cambodjaanse volk, dat zich in overgrote meerderheid keert tegen de verraderskliek van Lon Nol, niet op de knieën kunnen krijgen.

Noodmaatregelen om dollarregiem Lon Nol overeind te houden

Ook uit een overzicht van het Pentagon in Washington blijkt de enorme omvang van de VS-bombardementen.

Gelijk met het bekendmaken van een brutale nota waarin notabene Noord-Vietnam schending van het Parijse accoord verweten wordt geven de VS toe dat de Amerikaanse luchtmacht na de ondertekening van dit accoord vele tienduizenden tonnen bommen heeft afgeworpen op Cambodja en Laos.

Sinds 27 januari wierpen B-52's en andere toestellen, naar eigen opgave, 110.000 ton bommen af — 71.000 ton in februari en bijna 40.000 ton in maart. In januari, toen ook nog zware aanvallen op Noord- en Zuid-Vietnam

werden gedaan bedroeg dit tonnage ruim 101.000.

De aanvallen van gisteren deden de raven in Pnom Penh rinkelen. Talrijke nieuwe vluchtelingen trokken noodgedwongen naar gebieden die het Lon Nol-regime vast in handen heeft om te ontkomen aan de dodelijke terreuraanvallen. De legermacht van het regiem wist echter maar amper enige terreinwinst te boeken.

Sihanouk wist in een felle verklaring

(vervolg op pag. 6)

CAMBODJA

(Vervolg van pagina 1)

26 mei 1972

tegen de bomaanvallen op het grote leed dat hierdoor onder de burgerbevolking wordt aangericht. Hij eist dat de Amerikanen hun agressie en steun aan Lon Nol dadelijk staken en de bestaande internationale verdragen over Cambodja en Indo-China naleven. Tegelijkertijd wijst het wettige staatshoofd van Cambodja erop dat de vrijheidsstrijd onmogelijk gebroken kan worden, zelfs niet door de meest verwilderde Amerikaanse terreur. Cambodja is een arm land, waar geen fabrieken en dergelijke staan die de VS zouden kunnen bombarderen. Cambodja, aldus Sihanouk, heeft slechts landerijen en bossen en kan de strijd jarenlang volhouden.

Laos

Het Laotiaanse bevrijdingsfront, de Pathet Lao, heeft de VS eveneens beschuldigd van grove schendingen van gesloten overeenkomsten en agressie tegen de bevolking van Laos. 'In de afgelopen twee maanden,' aldus een verklaring, 'hebben de VS en de Vientiane-kliek herhaaldelijk en systematisch de bestandsovereenkomst in Laos gesaboteerd. Door hun sabotage van de overeenkomst is de toestand in Laos verre van stabiel, wordt de vrede die hersteld had moeten worden, bedreigd en gaat het bloedvergieten onder de Laotianen door de Amerikaanse bombardementen voort.'

Amerikaanse nota

De VS hebben een cynische nota gericht aan de deelnemers aan de internationale Vietnam-conferentie. In een kleingeestige poging om de voorlopige revolutionaire regering te kwetsen heeft de VRR geen nota ontvangen, maar deelde een woordvoerder in Washington mee dat de VRR wel via Hanoi zal worden ingelicht. Ook overigens gaat de nota voorbij aan de werkelijke toestand en bevat hij een reeks valse beschuldigingen.

De Amerikanen kunnen er, na een zeer gedetailleerde en goed-gefundeerde protestnota van de voorlopige revolutionaire regering en Noord-Vietnam over Amerikaanse verdragsschendingen eerder deze maand, niet onderuit om althans ten dele in te gaan op deze verwijten. Daarbij worden uitvoerige tirades afgestoken om de zaken die toegegeven moeten worden goed te praten.

Er is, zo zegt het ministerie van buitenlandse zaken nu, 'minder dan 9.000 man officieel Amerikaans personeel in Zuid-Vietnam, merendeels voor logistieke en onderhoudsfuncties die spoedig door Zuidvietnamezen zullen worden overgenomen'. Volgens

de Parijse overeenkomst moesten de Amerikanen al hun personeel al vorige maand teruggetrokken hebben, maar volgens Noord-Vietnam (en Amerikaanse kranten) zijn er meer dan 10.000 VS-militairen — vermoed als burger — in Zuid-Vietnam voor hulp aan Thieu.

Het stopzetten van de mijnneveegoperatie voor Noord-Vietnam, die volgens de overeenkomst zo snel mogelijk uitgevoerd moest worden, proberen de VS te rechtvaardigen met de bewering dat de operaties belangrijk omvangrijker waren dan in de bedoeling lag... Zoals bekend heeft de vloot mijnnevegers een drietal (!) mijnen tot explosie gebracht.

Op vragen van journalisten aangaande militaire spionagevluchten boven Noord-Vietnam weigerde een woordvoerder in Washington zelfs elk antwoord.

Voor het overige probeert men in de nota de voortdurende Amerikaanse agressie in Cambodja en andere delen van Indo-China te camoufleren achter een bijna acht pagina's lange serie valse beschuldigingen aan het adres van Noord-Vietnam.

Vorbereiding morgen in Parijs

NIEUW OVERLEG

KISSINGER-THO

WASHINGTON/PARIJS (AP, Reuter, UPI) — Morgen zullen vertegenwoordigers van de Verenigde Staten en Noord-Vietnam bijeenkomen om na te gaan hoe de schendingen van het bestandsakkoord kunnen worden voorkomen. Deze voorbesprekingen zullen half mei worden gevolgd door een nieuwe ontmoeting tussen Le Doek Tho en Henry Kissinger, de ontwerpers van het Parijse akkoord. In Parijs hebben gisteren de twee Zuidvietnamese partijen nieuwe voorstellen gedaan voor verkiezingen die tot nationale verzoening moeten leiden. Uit Cambodja wordt gemeld, dat de Rode Khmers zich op enkele kilometers van de hoofdstad Phnom Penh aan de overzijde van de Mekong hebben ingegraven.

Politieke plannen voor Zuid-Vietnam

Het eerste contact tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam zal morgen worden gelegd door de onderminister van buitenlandse zaken William H. Sullivan die eerder bij het Vietnam-overleg betrokken is geweest, en zijn Noordvietnamese ambtgenoot Ngoejen Co Thatsj. In Washington wordt verklaard dat de Verenigde Staten alles in het werk willen stellen om langs diplomatieke weg een oplossing te vinden voor de herhaalde schendingen van het Parijse akkoord.

Dat is ook de reden dat het voorbereidende werk in Parijs zal worden gevolgd door de ontmoeting tussen Le Doek Tho en Kissinger. In Washington wordt er de nadruk op gelegd, dat Sullivan en Kissinger niet naar Parijs zullen gaan met de bedoeling de tegenpartij verwijten te doen, maar serieus zullen pogen moeilijkheden op te lossen. Waarnemers in Washington zien in deze diplomatieke manoeuvre een adempauze voor president Nixon voordat hij zich verplicht zou kunnen voelen handelend op te treden na zijn herhaalde waarschuwingen, dat Hanoi tegenacties riskoert als het niet opnuut het bestand te schenden.

Voorstellen

Op de achtste politieke bijeenkomst van vertegenwoordigers van Zuid-Vietnam en van de Voorlopige Revolutionaire Regering (VRRV) zijn twee versies ingediend voor een politiek vergelijk. Saigon kwam met een voorstel van tien punten, de VRRV kwam met zes punten. De voorstellen kwamen twee dagen voor het aflopen van de termijn van 90 dagen (vrijdag) waarbinnen volgens het Parijse akkoord een politieke overeenstemming moet zijn bereikt. Die overeenstemming is er morgen in ieder geval niet, want de volgende vergadering is volgende week. De VRRV wees een voorstel van Saigon-delegatie af om morgen een voorlopig akkoord te tekenen, omdat het onaanvaardbaar was in de huidige vorm.

Waarnemers in Parijs merkten op dat geen van beide delegaties elkaars

voorstellen als volkomen onaanvaardbaar hebben afgewezen en dat er in zoverre overeenkomsten zijn dat men het wellicht eens kan worden over het principe van een of andere grondwetgevende vergadering die de politieke toekomst van Zuid-Vietnam moet ontwerpen.

Het voorstel van Saigon bevat verschillende stadia:

De ondertekening van een voorlopige overeenkomst op vrijdag 27 april. De ondertekening van een definitieve overeenkomst op 27 mei samenvallend met een opheffing van alle beperkingen op de democratische vrijheden. Terugtrekking van Noordvietnamese troepen uit Zuid-Vietnam en demobilisatie van een gelijk aan-

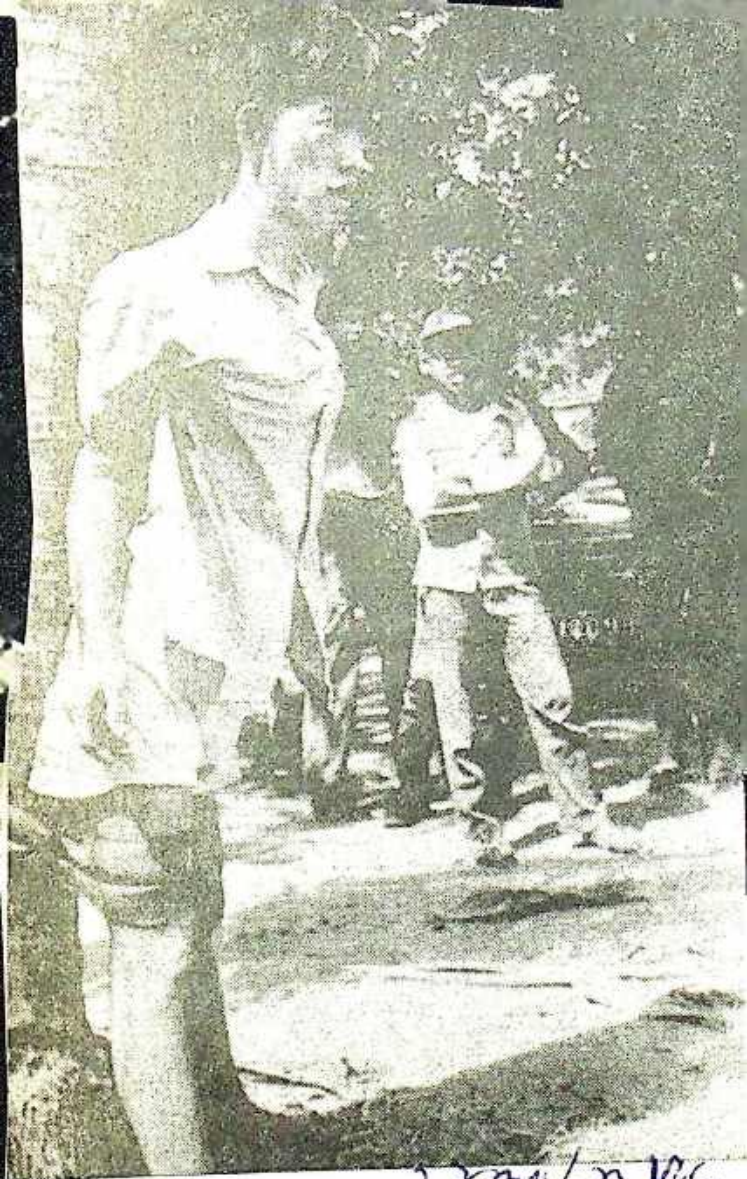
tal Zuidvietnamese troepen. Op 26 juni moet de nationale raad voor verzoening en eenheid bijeenkomen om de verkiezingswetten op te stellen 26 juli voltooiing van de verkiezingswet. 26 augustus, directe, algemene en geheime verkiezingen.

Het Saigon-plan is vaag over het instituut dat zou moeten worden gekozen. Het werd beschreven als „een ongaan, dat over de politieke toekomst van Zuid-Vietnam moet beslissen en dat de staatsinstellingen op zowel centraal als regionaal niveau moet vormen." In het Saigon-voorstel zullen de verkiezingen onder internationaal toezicht moeten worden gehouden, zonder dat voorgesteld wordt wie de internationale controleurs moeten zijn.

In Saigon verklaarde de minister van buitenlandse zaken Tram Van Lam, dat bepaalde kwesties niet opzet vaag zijn gehouden opdat de twee partijen in gemeenschappelijk overleg nadere bijzonderheden kunnen uitwerken.

Propaganda

De delegatieleider van de VRRV, professor Ngjoejen Van Hieu gaf als eerste reactie op het plan van Saigon: „De voorstellen van de andere partij lijken ons een simpele propaganda manoeuvre en volkomen kunstmatig." Hij wees op tegenspraken in de voorstellen met het Parijse akkoord, zoals het nakomen van het bestand, de vrijlating van politieke gevangenen en herstel van de democratische rechten. Maar professor Hieu zei de voorstellen te zullen bestuderen en hierop later terug te komen. Hieu kwam op zijn beurt met een voorstel, dat zes punten bevat:



27 mei 1975
Met binnenbanden en touwen aan een boom gebonden onder
gaat een jongeman, die van communistische activiteiten wordt
verdacht een verhoor langs hoofdweg 1 in Cambodja. Volgens
sommige berichten hebben de communistische troepen de kust
stad Kep veroverd.

Weinig vechtlust

Het Cambodjaanse leger heeft te maken met slechts een zeer kleine groep Rode Khmers in de omstreken van Phnom Penh, en de hoofdstad wordt nog helemaal niet belegerd, zo is de indruk na bezoeken aan de frontlijn. Dit meldt een Amerikaanse verslaggever na een bezoek aan Prey Kaos, een dorp in de frontlijn.

Willingelichte militaire kringen schatten dat het Cambodjaanse leger slechts met 15.000 Rode Khmers te maken heeft, die wellicht de steun hebben van zo'n 20.000 dorpelingen die hun inlichtingen geven of koeliearbeid verrichten. De hoofdmacht van Rode Khmers ligt nu rond Takeo en Tram Khmar en wordt geschat op een 5.000 man. Deze troepen hebben de zware Amerikaanse bombardementen moeten weerstaan.

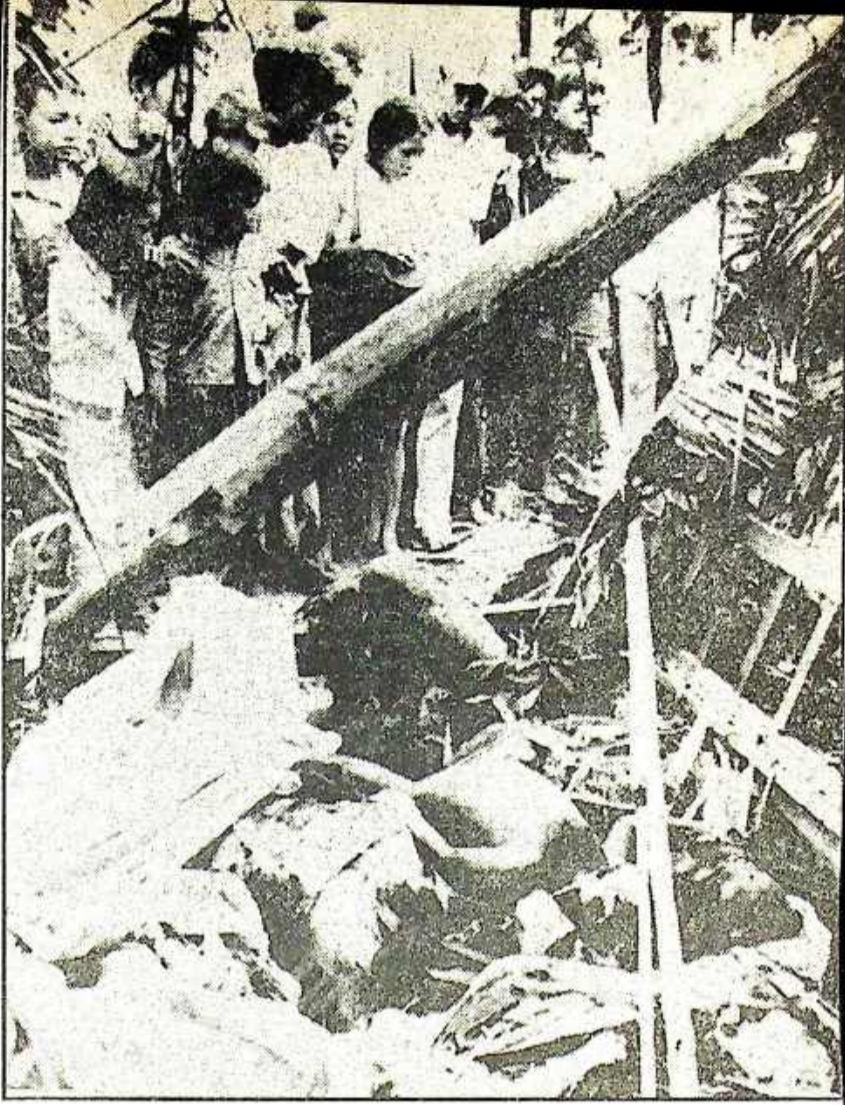
Persoonlijke waarneming van de strijd, aldus de verslaggever, kan slechts tot de conclusie leiden, dat militaire onkunde, een slecht moreel van de troepen omdat men steeds meer tot de ontdekking komt dat men landgenoten bestrijdt en geen Vietnamezen zoals in het verleden, en het feit dat bepaalde officieren in dure auto's naar hun luxe villa's rijden, de Cambodjaanse regeringsoverheid ondermijnt en het succes betekent van zijn tegenstander.

STOCKHOLM — De Zweedse minister van buitenlandse zaken Kristian Wickman heeft gisteren de Amerikaanse bombardementen in Cambodja veroordeeld en zei dat de aanvallen „op willekeurige wijze de burgerbevolking treffen”. Wickman beantwoordde vragen in het parlement, dat wilde weten hoe Zweden tegenover de voorgaande bombardementen staat. „Volgens de Zweedse regering is het onaanvaardbaar dat een grote mogendheid met superieure technologische macht zich mengt in de burgeroorlog van een klein land”, aldus Wickman die een duidelijk overeenkomst zag met de Amerikaanse optreden in Vietnam voor het bestand.

Overleg in Laos

VIENTIANE — In de Laotiaanse hoofdstad is de belangrijkste onderhandelaar van de Pathet Lao gisteren aangekomen en premier Souvanna Phouma sprak de hoop uit dat dank zij zijn komst nu spoedig een coalitieregering kan worden gevormd.

Phoumi Vongvitsit, de voormalige minister van voorlichting van de Pathet Lao en nu leider van de onderhandelingsdelegatie die met Souvanna Phouma het bestand in Laos ondertekende, weigerde bij zijn aankomst bijzonderheden te geven over zijn missie. Wel beschuldigde hij de Amerikanen en de rechtse Laotianen van pogingen de vorming van een coalitieregering te vertragen. Vongvitsit is twee maanden weggeweest.



Bij de raketbeschieting door Rode Khmers van een buitenwijk van Phnom Penh, trof een der raketten een woning waar een heel gezin ontkwam. De foto toont overlevenden van de beschieting die naar de ravage en dodelijke slachtoffers kijken. De raketten troffen een gebied waar veel vluchtelingen zitten.

Amerika wapent

Thaise militie

Toenemende guerrilla

BANGKOK, (UPI) — De Verenigde Staten voorzien Thailand van wapens en andere steun met het doel in dit land een burgerwacht te vormen tegen de guerrilla, overeenkomstig de regionale strijdkrachten in Zuid-Vietnam. Dit werd donderdag in gezaghebbende kringen in Bangkok verklaard. De burgerwacht zal een uitbreiding zijn van de huidige dorpsmilitie, en zal als begin worden geconcentreerd in een gebied van vier provincies in het verarmde noordelijke gebied van Thailand, waar de guerrilleros nu ongeveer tien procent van de dorpen beheersen, aldus deze kringen.

De plannen voor dit project zijn niet bekend gemaakt door de Amerikanen noch door de Thaise regering, gedeeltelijk om kritiek te voorkomen, dat de voortdurende aanwezigheid en inmenging van de Amerikanen in Thailand het verzet alleen maar doet toenemen. Sommige vooraanstaande Thais onder wie de voormalige minister van buitenlandse zaken Thanat Khoman hebben de terugtrekking gevraagd van de 45.000 Amerikaanse troepen uit Thailand omdat hun aanwezigheid de drijfveer is voor de aanvallen van verzetsgroepen.

Hooggeplaatste Thaise ambtenaren alsook Amerikaanse autoriteiten verwerpen deze theorie met de verklaring, dat het verzet met de steun van China en van Noordvietnamese troepen in Laos zal voortgaan, los van de kwestie of er al dan niet Amerikaanse militairen in Thailand zijn.

Eerste 5000 wapens

Als eerste stap in het project hebben de Verenigde Staten meer dan 5000 wapens beschikbaar gesteld uit

reanase oorlog, binnen het kader van het Amerikaanse militaire hulpprogramma aan Thailand. Deze wapens zullen worden verstrekt aan burgers die een speciale opleiding krijgen voor de burgerwacht.

Volgens de gezaghebbende kringen zouden de eerste wapens al zijn uitgedeeld in gebieden van de provincie Nakhon Phanom, een gebied waar belangrijke verzetsacties worden gevoerd en waar de luchtmachtbasis met het Amerikaanse militaire hoofdkwartier in Zuidoost-Azië is gevestigd.

Men verklaarde dat het project veel kleiner in omvang zal zijn dan de Zuidvietnamese militie, die honderdduizenden manschappen omvat. Men zei dat het plan is in Thailand zeven tot 15.000 dorpelingen gedurende de komende vijf jaar te rekruteren.

Een deel van de dorpelingen zal een burgerwacht voor het eigen dorp vormen en een ander deel zal „reactie-eenheden” vormen, die op regionaal niveau zullen opereren. De nieuwe eenheden zullen worden opgeleid, onder meer door de Amerikaanse „Groene Baretten”, om guerrilla-eenheden op te sporen en uit te schakelen.

Toenemend verzet

Zowel Thaise als Amerikaanse autoriteiten maken zich er zorgen over dat de guerrilla in het noordoosten toeneemt en haar infrastructuur uitbreidt. Men schat dat er ongeveer 1500 goed bewapende guerrilleros zijn in de provincies Nakhon Phanom, Oedorn, Kalasin en Sakhor Nakhon, die de steun hebben van wellicht het dubbele aantal dorpelingen. De Amerikanen hebben militaire bases in drie van de genoemde provincies. Amerikanen schatten dat de verzetsbeweging een doeltreffend schaduwbeleid heeft in 300 dorpen waar geen vertegenwoordigers van de Thaise regering zitten. Het uiteindelijke doel van het project is dat ieder dorp in Thailand een eigen burgerwacht krijgt.